

Sametingets plenum

Møtebok 04/08

Ávjuváргеaidnu 50, N-9730 Kárášjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Tid: 25. - 28.11.08

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
036/08	Konstituering
037/08	Sametingsrådets beretning
038/08	Spørsmål til Sametingsrådet
039/08	Kunngjøring av nye saker
040/08	Sametingets budsjett 2009
041/08	Tilskuddsstyrets rapport 2007
042/08	Etiske retningslinjer for Sametingets politikere
043/08	Forvaltningsreformen
044/08	Naturmangfoldlov
045/08	Evaluering av Sametingets virkemidler til næringsutvikling
046/08	Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013
047/08	Minerallov
048/08	Næringsavtale for duodji 2009 - Godkjenning
049/08	Søknad om tidsbegrenset permisjon fra vervet som sametingsrepresentant - Bjarne Store-Jakobsen
050/08	Fritak for verv som vararepresentant - Tom Sottinen
051/08	Tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder

Møtesekvenser

Tid		Sak	Side
25.11.08	kl. 09.00 - 09.20	036/08	4
	kl. 09.20 - 12.10	037/08	7
	kl. 13.30 - 14.10	038/08	14
	kl. 14.10 - 15.15	039/08	20
26.11.08	kl. 09.00 - 16.50	040/08	26
	kl. 17.30 - 18.10	041/08	249
27.11.08	kl. 09.00 - 09.45	043/08	256
	kl. 09.45 - 10.55	044/08	263
	kl. 13.40 - 14.15	042/08	252
	kl. 14.15 - 16.05	045/08	269
	kl. 16.05 - 17.25	046/08	274
28.11.08	kl. 09.05 - 11.40	047/08	287
	kl. 11.40 - 11.55	048/08	295
	kl. 11.55 - 12.00	049/08	298
	kl. 12.00 - 12.05	050/08	300
	kl. 12.05 - 12.30	051/08	301

Originalspråk: Norsk

Sak 36/08

Konstituering

Saken påbegynt 25.11.08 kl. 09.05

Representanter

Følgende representanter var til stede ved konstitueringen:

1.	Magnhild Mathisen	23.	Tor Mikalsen
2.	Gunn-Britt Retter	24.	Hilde Anita Nyvoll
3.	Knut Store	25.	Randi A. Skum
4.	Marianne Balto	26.	Ranveig Matheussen (vara for Bjarne Store-Jakobsen)
5.	Jánoš Trosten	27.	Lene Hansen
6.	Elisabeth Hegge Guttorm (vara for Per-Ivar Henriksen)	28.	Ann-Mari Thomassen
7.	Egil Olli	29.	Berit Oskal Eira
8.	Terje Tretnes	30.	Nanna Thomassen (vara for Susanne Amalie Andersen)
9.	Egil Utsi møtte for Synnøve Solbakken-Härkönen	31.	Per Niia (vara for Kjersti Myrnes Balto)
28.11.08			
10.	Marie Therese N. Aslaksen	32.	Vibeke Larsen
11.	Aili Keskitalo	33.	Ingen vara møtte for Roger Pedersen
12.	Berit Marie P. E. Eira (vara for Per Andersen Bæhr)	34.	Tone Finnesen
13.	Isak Mathis O. Hætta (tok sete kl. 09.30)	35.	Anders Urheim
14.	Klemet Erland Hætta	36.	Miriam Paulsen
15.	Ronny Wilhelmsen (vara for Tone Merethe O. Olsen)	37.	Jarle Jonassen
16.	Olaf Eliassen	38.	Sten Erling Jønsson
17.	Wiebke Synnøve Slåtsveen	39.	Kirsten Appfjell-Eira
18.	Per Edvind Varsi	40.	Rita-Alise Porsanger
19.	John Harald Skum	41.	Jørn Are Gaski
20.	Toril Bakken Käven	42.	Johan Mikkel Sara
21.	Inger Jørstad	43.	Kirsti Guvsam
22.	Willy Ørnebakk		

Innvilgende permisjoner

Permisjoner for hele plenumsmøtet

Representant nr. 06 Per-Ivar Henriksen
Representant nr. 09 Synnøve Solbakken-Härkönen
Representant nr. 12 Per Andersen Bæhr
Representant nr. 15 Tone Merete O. Olsen
Representant nr. 26 Bjarne Store-Jakobsen
Representant nr. 30 Susanne Amalie Andersen
Representant nr. 31 Kjersti Myrnes Balto
Representant nr. 33 Roger Pedersen

Permisjoner for deler av plenumsmøtet

Representant nr. 03 Knut Store, permisjon 25.11 fra kl. 15.00 t.o.m. 27.11.08
Representant nr. 14 Klemet Erland Hætta, permisjon 26.11. fra kl. 12.00 til 27.11.08 kl. 12.00
Representant nr. 25 Randi A. Skum, permisjon 26.11 fra kl. 12.00 - 28.11.08
Representant nr. 02 Gunn-Britt Retter, permisjon 28.11.08
Representant nr. 21 Inger Jørstad, permisjon 27.11 fra kl. 12.00 - 28.11.0
Representant nr. 35 Anders Urheim, permisjon 28.11.08
Representant nr. 40 Rita-Alise Porsanger, permisjon 27. - 28.11.08
Representant nr. 38 Sten Erling Jønsson, permisjon 27. - 28.11.08
Vararepresentant Elisabeth Hegge Guttorm, permisjon 28.11.08

Vararepresentanter

Vararepresentant Nanna Thomassen
Vararepresentant Ronny Wilhelmsen
Vararepresentant Elisabeth Hegge Guttorm
Vararepresentant Ranveig Matheussen
Vararepresentant Per Niia
Vararepresentant Berit Marie P. E. Eira
Vararepresentant Ánne Márjá Gaup Eira 26.11. fra kl 12.00 - 27.11.08 kl. 12.00
Vararepresentant Camilla Vonheim 26.11.08 fra kl. 14.00 - 16.50 (for Olaf Eliassen under sak 040/08)
Vararepresentant Egil Utsi 28.11.08

I Dokumenter

Møteinnkalling av 03.11.08 med forslag til saksliste.

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget:

Innkalling av 03.11.08 med innstilling til saksliste godkjennes med tillegg av sak 50/08 Fritak for verv som vararepresentant - Tom Sottinen og sak 51/08 Tiltak for trygging og utvikling av samisk bygder

III Votering

Av 43 representanter var 41 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Egil Olli, minnetale	

VI Sametingets vedtak

Innkalling av 03.11.08 med innstilling til sakliste godkjennes med tillegg av sak 50/08 Fritak for verv som vararepresentant - Tom Sottinen og sak 51/08 Tiltak for trygging og utvikling av samisk bygder

Behandlingen av saken ble avsluttet 25.11.08 kl. 09.20.

Originalspråk: Norsk

Sak 37/08

Sametingsrådets beretning om virksomheten iht. forretningsorden § 20

Arkiv Arkivsaksnr.
SF- 08/4555

Saken påbegynt 25.11.08 kl. 09.20

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Sametingets resultatregnskap pr. 30.09.08
2			Protokoll fra minister- og presidentmøte

II Forslag og merknader

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametinget tar Sametingsrådets beretning om virksomheten i perioden 10.10.08-13.11.08 til orientering.

1 Om virksomheten

Beretningen omfatter Sametingsrådets aktiviteter i perioden 10.10.08 til 13.11.08. Sametingsrådet har i denne perioden avholdt 1 møte og behandlet 26 saker.

Sametingsrådet vil i denne beretningen omtale flere saker rådet har arbeidet med i perioden.

Som det framgår av oversikten på www.sametinget.no har rådet i tillegg deltatt på flere møter og representasjoner.

Sametingets resultatregnskap pr. 30.09.08

Virkemiddelregnskapet pr. 30.09.08 viser at det gjenstår 19,3 % å tildele av virkemidlene i forhold til det totale budsjettet for 2008.

Driftsregnskapet for politisk og administrativt nivå pr. 30.09.08 viser at det gjenstår 44,1 % å forbruke i forhold til det totale budsjettet for 2008. Det vil si at det pr. september 2008 har vært et forbruk på 55,9 %. Driftsregnskapet pr. september 2008 holder seg innenfor tildelt ramme.

For ytterligere informasjon om regnskapet pr. 30.09.08, se vedlegg.

2 Saksområder

Samarbeid

Samisk parlamentarisk råds (SPR) plenumsmøte

Samisk parlamentarisk råd har avholdt plenumsmøte i Rovaniemi 29.10.08. Saker til behandling var blant annet Nordisk samekonvensjon og forslag til ny organisering av samisk språkarbeid innenfor

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 7 av 303

sametingenes ansvarsområde. Styret i SPR vedtok i 2007 å opprette en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utrede framtidig organisering av samisk språkarbeid innenfor sametingenes og SPRs ansvarsområde. Rapporten ble ferdigstilt i august i år. På bakgrunn av denne rapporten ber SPR i sak 06/2008 sametingene å følge opp arbeidsgruppens rapport. SPR henstiller om at dette iverksettes i budsjettåret 2009.

Samisk parlamentarisk råd har vedtatt sin virksomhetsplan for perioden november 2008 til desember 2010. Følgende saksområder prioriteres i kommende periode: Samisk språk, opplæring/utdanning, ungdomssaker, samisk universitet, Nordisk samekonvensjon, ressursutnyttning og miljø, internasjonalt engasjement, likestilling, finansiering og organisering. SPR oppfordrer sametingene til å utarbeide en handlingsplan for likestilling. Videre ønsker SPR å styrke samarbeidet og rammebetingelsene i SPR. I den sammenheng vil SPR se på samarbeidsavtalen mellom sametingene om SPR-samarbeidet.

Ledervervet ble overført fra Sametinget i Norge til Sametinget i Sverige. Fra og med 29.10.08 har Sametinget i Sverige ledelsen i Samisk parlamentarisk råd for en periode på 16 sammenhengende måneder. Sekretariatsansvaret følger ledelsen.

Neste plenumsmøte avholdes 17.-18.11.09.

Sameparlamentarikerkonferansen 2008

Den andre parlamentarikerkonferanse ble arrangert i Roavvenjárga/Rovaniemi, Finland 28.10.08. Konferansen ble konstituert av representantene i sametingene i Finland, Norge og Sverige, og med deltakelse fra representanter for samene i Russland. Hovedtemaene på årets parlamentarikerkonferanse var tradisjonell kunnskap, samisk språk og barn og unge.

Ved forrige konferanse ble Jokkmokk-erklæringen om felles samiske rettigheter og ambisjoner vedtatt. Årets konferanse endte opp i et sluttokument der Jokkmokk-erklæringen ligger til grunn.

Minister- og presidentmøte

Ministrene med ansvar for samiske saker og sametingspresidentene har 12.11.08 avholdt sitt møte i Helsingfors. Viktige og sentrale emner som nordisk samekonvensjon, nordisk-samisk barneombudssamarbeid og grenseoverskridende samarbeid ble behandlet på møtet. Den nordisk samiske språkprisen Gollegiella ble også delt ut. Mottakere av årets pris er Henrik Barruk och föreningen Sámi Siida rs. Protokollen fra møtet ligger ved beretningen.

Rettigheter

Samerettsutvalget

President Egil Olli har holdt et innlegg på et høringsseminar i Bodø 20.10.08 om NOU 2007:13 fra Samerettsutvalget. Seminaret hadde et særlig fokus på forslag om lokal forvaltning av grunn. Presidenten viste i sitt innlegg til at Sametingets utgangspunkt er at framtidige løsninger må finnes innenfor folkerettens rammer. Ved valg av styringsmodeller for grunn og ressurser der samene har eiendoms- og bruksrettigheter, har politikerne allerede foretatt noen valg, og er bundet til menneskerettighetene. Statsskog som styrings- og forvaltningsorgan for grunn, også i noe revidert form, vil være i strid med folkeretten. Dette både i henhold til ILO konvensjon nr. 169 om urfolk og retten til selvbestemmelse i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

Arbeidet med å forberede Sametingets høringsuttalelse til Samerettsutvalgets forslag er satt i gang. Sametingets høringsuttalelse vil bli lagt frem som en egen sak for plenum i februar. Denne vil konsentrere seg om de overordnede prinsipper i lovforslagene vurdert opp mot folkeretten. Sametinget vil utarbeide mer utfyllende posisjoner om de nærmere detaljer i lovforslagene frem mot den kommende konsultasjonsprosessen.

Møte med leder av Stortingets næringskomité

President Egil Olli og politisk rådgiver Josef Vedhugnes har hatt et møte 07.11.08 i Karasjok med leder av Stortingets næringskomité Ola Morten Moe (Sp). Temaene som ble drøftet var mineralloven, Samerettsutvalgets utredning, Finnmarkseiendommen, ny plandel i plan- og bygningsloven og reindriftas rammevilkår. Ettersom det er Stortingets næringskomité som skal behandle Nærings- og handelsdepartementets utkast til ny minerallov, la presidenten særlig vekt på å forklare posisjonene når det gjelder Sametingets ønsker om en helhetlig lovgiving for forvaltningen av mineralressursene. Sametinget ønsker en lovgiving som gir forutsigbarhet og muligheter for sameksistens mellom tradisjonelle næringer og mineralvirksomhet. Nærings- og handelsdepartementets utkast til lov ivaretar ikke urfolksrettighetene, og gir dermed heller ikke grunnlag for forutsigbarhet og mulighet for sameksistens. Slik lovforslaget foreligger, er det ikke innefor folkeretten og dermed er det dårlig næringspolitikk.

Miljø og areal

Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Verneplan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er nå under oppstart. Den planlagte utvidelsen berører Rana og Rødøy kommuner. I henhold til retningslinjene for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder er det opprettet et arbeidsutvalg som skal bistå Fylkesmannen i Nordland i dette arbeidet. I forbindelse med verneplanarbeidet har Sametinget gjennom konsultasjoner blitt enig med fylkesmannen om mandat og sammensetning av arbeidsutvalget. Sametinget deltok som observatør på det første konstituerende møtet i arbeidsutvalget som ble avholdt i Mo i Rana 15.10.08.

Naturmangfoldloven

Sametingsrådet har sammen med sametingsrepresentant Gunn-Britt Retter (NSR/SáB) 29.10.08, hatt en avsluttende konsultasjon med statssekretær Heidi Sørensen i Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov. Partene oppnådde enighet for temaene som berører samiske interesser som har vært gjenstand for konsultasjoner. Naturmangfoldloven behandles i en egen sak i Sametinget i dette plenum.

Klimaendringer

President Egil Olli holdt den 22.10.08 et av hovedinnleggene på Universitetet i Tromsø sin årlige Forumkonferanse for urfolksspørsmål i bistanden. I bolken som omhandlet urfolk, naturmiljøer og klimaendringer snakket presidenten om økt utvinning av ikke-fornybare ressurser, rettigheter og klimaendringer i Sápmi.

Sametinget har den 24.10.08 deltatt på et møte i temagruppe 5 i NorACIA om tilpasninger og avbøtende tiltak i forhold til klimaendringer. Det videre arbeidet konkretiseres i en delutredning der urfolksperspektivet helhetlig integreres.

Kultur

Sametingsrådet har hatt møte med Samenes Idrettsforbund-Norge (SVL-N) der aktuelle utfordringer innen organisering og finansiering av samiske idrettstiltak var tema. SVL-N tok spesielt opp problemstillinger knyttet til det å få organiseringen og finansieringen av samenes deltakelse i Arctic Winter Games (AWG) på et akseptabelt nivå. Sametingsrådet ser på deltakelsen i AWG som et meget verdifullt tiltak. Det er viktig at de økonomiske rammene kommer på et nivå som sikrer forutsigbarhet og kontinuitet i det videre arbeidet med å videreutvikle samenes deltakelse i AWG. Dette er et arbeid som sametingsrådet vil følge opp.

Sametinget og ABM-utvikling har blitt enige om at det opprettes en arbeidsgruppe som skal arbeide for at samiskpråklig Primus blir realisert. Primus er et system for forvaltning av museumssamlinger, og systemet blir tatt i bruk av stadig flere museer.

Sametingsrådet har vært i møter med Samisk kunstnersenter om flytting av kunstnersenteret til en mer sentral beliggenhet i Karasjok sentrum. RICA eiendom har egnede lokaler men ønsker en driftsgaranti med offentlig støtte fra kommunen, fylkeskommunen og Sametinget før de går i gang med bygging og tilrettelegging for kunstnersenterets virksomhet. Karasjok kommune og Finnmark fylkeskommune har varslet økninger i driftsstøtten til senteret for 2009. Sametingsrådet har også foreslått en betydelig økning i sitt budsjettforslag. Med disse økningene vil det endelig være klart for flytting av kunstnersenteret.

Språk

Sametingsrådet har hatt møter med Várdobáiki språksenter i Skånland og Samisk språksenter i Ullsfjord. Møtene var lagt opp som informasjonsmøter, der partene informerte hverandre om arbeidet med samisk språk..

Sametingsrådet har hatt møte med Lavangen kommune hvor tema blant annet var Lavangen kommunes planer om innlemmelse i forvaltningsområdet for samisk språk og om opprettelse av Samisk språksenter i Lavangen. Kommunen informerte om at de har sendt søknad om innlemmelse i forvaltningsområdet til departementet, men søknaden er ikke tatt med i forslag til statsbudsjett for 2009. Fra Sametingsrådets side ble det informert om at det er foreslått at Samisk språksenter i Lavangen får fast direkte bevilgning fra Sametinget i budsjett 2009 (5.2.2. Samisk språksentre).

Samisk Parlamentarisk Råd nedsatte i juni 2006 en arbeidsgruppe som hadde som mandat å utarbeide en rapport til SPR om hvordan samisk språkarbeid innenfor sametingenes ansvarsområder skulle organiseres i fremtiden. Arbeidsgruppen skulle også utrede og vurdere strategier for opprettelse av et samisk forsknings- og fag/ressurssenter for samisk språk. De leverte sin rapport til SPR 26.08.08 og rapporten ble videre lagt fram for parlamentarikerkonferansen i Rovaniemi. Forslag til vedtak ble behandlet og vedtatt i Samisk parlamentarisk råds møte i Rovaniemi 29.10.08.

Oppvekst

Barnehage

Sametingsrådet har deltatt under åpning av Jentoftsletta barnehage i Bodø, som har en lulesamisk avdeling. Sametinget er glad for at det nå er åpnet en samisk avdeling i Bodø, hvor det bor mange samer. Sametinget ser på barnehagen som en god støttespiller til barn og foreldre når det gjelder utvikling av samiske barns språk og kultur. Sametinget vil støtte kommunen og barnehagen så langt det er mulig. Kommunens søknad om særskilt tilskudd til samiske barnehager er under behandling i Sametingets administrasjon.

Unge

Sametingets ungdomspolitiske utvalg har hatt møte med ungdomsrådet ved Sametinget i Sverige i Rovaniemi 27.10.08. Tema på møtet var blant annet evaluering og oppfølging av Samisk Parlamentarisk råds ungdomskonferanse, erfaringsutveksling om virksomhet i utvalgene og mulig framtidig samarbeid. Sametingets ungdomspolitiske utvalg og ungdomsrådet ved Sametinget i Sverige hadde felles presentasjon av resultatene fra SPRs ungdomskonferanse på Samisk parlamentarikerkonferanse i Rovaniemi.

Opplæring

Sametingsrådet har i samarbeid med fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark arrangert samisk barnehage- og skolekonferanse i Bodø. Tema var tidlig innsats – gode langsiktige resultater, med utgangspunkt i St.meld. nr. 16 (2006 – 2007) ”... og ingen sto igjen”. Konferanse ble åpnet med innledning av statssekretær Raimo Valle. Sametingsrådet hadde innlegg der det ble slått fast at en slik felles barnehage- og skolekonferanse er i samsvar med intensjonene i Barnehageløftet og Kunnskapsløftet om at hele det 18-årige opplæringsløpet skal sees i sammenheng. Det var i overkant av 200 deltakere på konferansen.

Næring

Konsultasjoner og dialog med Fiskeri- og kystdepartementet om fiskerisaker

Sametinget har avgitt høring og møtt Fiskeri- og kystdepartementet om blant annet fiskerimantallet, rekrutteringsordninger for kystfiskeflåten, fiskeripolitiske retningslinjer for Innovasjon Norges virkemiddelbruk, og reguleringer av torskefiske for 2009. Sametinget er positivt til etablering av stipend- og deltakeradganger for ungdom som et tiltak for å rekruttere flere til kystfiskeflåten. Sametingsrådet vil konsultere med Fiskeri- og kystdepartementet om fiskeripolitiske retningslinjer og reguleringene av fiskeriene for 2009. Sametinget har bedt om møte om konsekvensene av oppdrettsnæringa for fjordfiske i sjøsamiske kyst- og fjordstrøk og om den økologiske situasjonen i Porsangerfjorden.

Kystfiskeutvalget for Finnmark

Sametingspresidenten har deltatt på konferanse om Kystfiskeutvalgets forslag i Finnmark, arrangert av KS, og i Troms, arrangert av Troms fylkeskommune. Presidenten fremhevet betydningen av at innstillingen er enstemmig og at den bør følges opp med raskt og konkret lovarbeid også for de sjøsamiske områdene sør for Finnmark.

Berge gårdsbrukene i Indre Finnmark – møte med Innovasjon Norge i Kautokeino 6. november

Sametingsrådet har deltatt på møte med Innovasjon Norge om gårdsbrukene i indre Finnmark. På møtet deltok gårdbrukere og Fylkesmannens landbruksavdeling. Tema for møtet var strategi for hvordan fortsatt drift på de eksisterende gårdsbrukene i Kautokeino og Karasjok kan sikres. Innovasjon Norge har intervjuet en rekke bønder i Kautokeino i sommer og skal gjøre det samme i Karasjok for å høre om framtiden og rekruttering. Møtet konkluderte med at en må prøve å få til et felles prosjekt for å få klarlagt behovene i landbruket i indre Finnmark, samt rammebetingelsene for å møte disse behovene. Det ble også diskutert mulig samfinansiering av prosjektet. Innovasjon Norge vil innkalle til et tilsvarende møte i Karasjok.

Etablererskole for næringskombinasjoner og samisk reiseliv

Et av tiltakene i verdiskapingsprogrammet er å rekruttere og mobilisere potensielle utmarksutøvere og utøvere som vil kombinere ulike virksomheter. I den forbindelse skal Sametinget sette i gang en etablererskole.

Tiltaket er delt i to faser. I den første fasen skal interesserte få kjennskap til hva som må til for å starte egen virksomhet. Ut fra denne fasen skal det plukkes ut 15 personer som har interesse av og behov for å ta etablererskole. I den andre fasen skal interesserte ha gjennomført etablererskole og utarbeidet en ferdig forretningsplan.

Asplan Viak er tildelt oppdraget. Den første av i alt tre samlinger på etablererskolen avholdes i januar 2009. Tiltaket ferdigstilles i april 2009.

Helse og sosial

Sametingsrådet har hatt møte med Helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen 22.10.08.

På møtet ble samordningsreformen drøftet. Sametingsrådet uttrykte sin skuffelse over at det ikke var samiske representanter i ekspertgruppa for Samordningsreformen. Sametingsrådet argumenterte med at man i samiske helseinstitusjoner var kjent med å tenke samordning og at man ville kunne tilført ekspertgruppa mye nyttig kompetanse. Sametingsrådet var opptatt av at samiske brukeres rettigheter og behov ble ivaretatt i Samordningsreformen. Statsråden lovde at ekspertgruppa skulle ha god kontakt med samiske helseinstitusjoner og at ekspertgruppa ville avlegge samiske helseinstitusjoner og Sametinget et besøk for å høre synspunkter om Samordningsreformen.

Videre ble situasjonen for samisktalende pasienter i helsevesenet drøftet. Sametingsrådet er opptatt av å bedre situasjonen for pasienter hvor helsevesenet trenger tolk for å forstå dem. Erfaringer fra pasienter og tolk ble formidlet til statsråden. Sametingsrådet la fram flere forslag til tiltak for å bedre

situasjonen. Pleiepenger til pårørende av samiske pasienter som trenger å være sammen med pasienten i sykehus for å sikre god kommunikasjon, ble drøftet. Sametingsrådet foreslo også at behovet for tolk skulle synliggjøres i helseforetakenes årlige rapporteringer til Helse- og omsorgsdepartementet. Sametingsrådet foreslo også at det ble igangsatt et prosjekt i regi av helseforetakene, som arbeidet med å synliggjøre og finne gode måter å sikre god pasientkommunikasjon for samiske pasienter på. Dette prosjektets erfaringer skulle danne grunnlag for det videre arbeid med å etablere et tilfredsstillende tolketilbud. Statsråden signaliserte at han ønsker å gå videre med tolkeprosjektet, og lovte en snarlig igangsetting.

III Votering

- Av 43 representanter var 38 til stede. Det ble ikke votert over saken.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Egil Olli, saksordfører	
	Olaf Eliassen, til forr. orden	
		Randi A. Skum
		Terje Tretnes
		Klemet Erland Hætta
	Egil Olli	
2	Aili Keskitalo	
3	Willy Ørnebakk	Randi A. Skum
		Tone Finnesen
		Jørn Are Gaski
	Willy Ørnebakk	
4	Jánoš Trosten	Sten Erling Jønsson
		Marianne Balto
		Jørn Are Gaski
	Jánoš Trosten	
5	Olaf Eliassen	Egil Olli
6	Randi A. Skum	Jánoš Trosten
		Egil Olli
		Willy Ørnebakk
	Randi A. Skum	
7	Kirsten Appfjell-Eira	Anders Urheim
		Marianne Balto
8	Toril Bakken Käven	Klemet Erland Hætta
9	Berit Oskal Eira	Marianne Balto
		Klemet Erland Hætta
	Berit Oskal Eira	
10	Ann-Mari Thomassen	
11	Magnhild Mathisen	
12	Jørn Are Gaski	
13	Terje Tretnes	
14	Anders Urheim	

15	Johan Mikkel Sara
16	Miriam Paulsen
17	Hilde Anita Nyvoll
18	Randi A. Skum
19	Klemet Erland Hætta
20	Marianne Balto
21	Aili Keskitalo
22	Jørn Are Gaski
23	Vibeke Larsen
	Egil Olli

VI Sametingets vedtak

- Sametinget tar Sametingsrådets beretning om virksomheten i perioden 10.10 - 13.11.08 til orientering.

Behandlingen av saken ble avsluttet 25.11.08 kl. 12.10

Sak 38/08

Spørsmål til Sametingsrådet i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-

08/4556

Saken påbegynt 25.11.08 kl. 13.30

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	17.11.08	Representant Tor Mikalsen, NSRs sametingsgruppe	Kraflinja Ofoten-Hammerfest i kabel?
2	18.11.08	Representant Aili Keskitalo, NSRs sametingsgruppe	Spørsmål til rådet
3	18.11.08	Representant Aili Keskitalo, NSRs sametingsgruppe	Spørsmål til rådet
4	18.11.08	Representant, Kjersti Mynes Balto NSRs sametingsgruppe	Spørsmål til rådet

II Spørsmål og svar

Spørsmål 1, representant Tor Mikalsen, NSRs sametingsgruppe

Kraftlinja Ofoten - Hammerfest i kabel

Sametinget har hatt konsultasjoner med NVE om 420 kv kraftlinje Balsfjord- Hammerfest. Det er oppnådd enighet med NVE om konsekvensutredningsprogrammet for tiltaket.

Statnett planlegger nå at kraftlinja skal gå helt fra Ofoten til Hammerfest. Linja vil da totalt bli ca. 500 km. En 420 kv kraftlinje av denne lengden vil gi enormt store naturinngrep. Arealbeslaget vil være ca. 10 ganger større enn Altakraftverket. Linja vil ramme reindrifta sterkt og over halvparten av alle siddaandeler i Norge vil bli berørt. Tiltaket vil medføre oppstyking av leveområder for dyr og fugler, bl.a. rødlista arter. Dette vil kunne innebære tap av for artsmangfold som Norge har stilt strenge krav til beskyttelse av.

Det er behov for strøm til Snøhvit del II, som er planlagt i 2014, som utløser behov for linja. Imidlertid krever Snøhvit II bare 300 MW, mens en 420 kv linje vil få en kapasitet på 2600 MW. Bak planene om kraftlinja ligger også forhåpningen om storstilt vindkraftutbygging i framtida, slik at det blir mulig å selge strøm sørover fra Finnmark. Men dette vet man ikke sikkert per i dag for det finnes ingen helhetlige vindmølleplaner.

Sametinget ba i sitt høringsinnspill til konsekvensutredningsprogrammet av 18.10.2007, om at kabel i sjø samt kabel i grøft langs allerede eksisterende infrastruktur, skal utredes. Ut fra protokollen fra konsultasjonen kommer det ikke fram om kabler som et alternativ til luftspenn vært tema i konsultasjonene. Dette er et meget viktig punkt fordi ny teknologi fra selskapet ABB nå gjør at kabling bare er ca 50 % dyrere enn luftspenn. En kabel kan overføre noe mindre strøm enn den planlagte luftlinja, men den kan til gjengjeld gå i sjø eller i en halv meter brei grøft i bakken. Jeg mener også det vil være rimelig at en merkostnad med kabling belastes StatoilHydro, ettersom det er Snøhvit II som utløser behovet for linja.

I konsekvensutredningsprogrammet som ble vedtatt i høst står det i siste kulepunkt under punkt 4: "Kabel (sjø- og jordkabel) som alternativ til luftledning skal beskrives generelt. Utredningen skal omtale miljømessige, økonomiske, tekniske og driftsmessige forhold." Siden begrepet «generelt» brukes her, virker det som en utredning av kabel skal gjøres mye mindre detaljert enn utredning av luftlinje. Når luft-alternativet gir så kolossalt mye større inngrep, bør en vel kunne forvente at kabelalternativet også utredes skikkelig?

Statnett har til nå vegret seg mot å gå inn på kabel som et reelt alternativ. De viser til at Stortinget i 2001 har sagt at kabling bare skal skje i spesielle tilfeller. Men Stortinget har nok skjønnet at nye løsninger er mulig. Energi- og miljøkomiteen uttalte 6. desember 2007 nemlig følgende: "Med de nye planene for omfattende utbygging av kraftnettet og det betydelige engasjement dette har ført til lokalt, er det på tide at Stortinget på nytt får ta en debatt om utbyggingen av kraftnettet her i landet."

Spørsmål:

1. Hvordan har spørsmålet om sjø- eller jordkabler vært håndtert fra Sametingets side?
2. Hvordan tolker Sametingsrådet at det i programmet sies at kabler skal beskrives generelt?

Sametingsrådets svar på spørsmål 1:

Det er helt riktig at Sametinget har gjennomført konsultasjoner med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om konsekvensutredningsprogrammet (KU-programmet) for planlagt kraftlinje Balsfjord – Hammerfest. Det ble også oppnådd enighet med NVE om KU-programmet.

Sametingsrådet er enig i at den planlagte kraftlinjeutbyggingen vil være et stort inngrep dersom den blir gjennomført. Det er vel heller ikke tvil om at den vil påvirke det samiske samfunnet og den samiske befolkningen både direkte og indirekte. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at den tidligere konsultasjonen kun gjaldt strekningen Balsfjord- Hammerfest. Strekningen mellom Balsfjord og Ofoten har ikke vært gjenstand for verken diskusjoner eller konsultasjoner. Sametinget har kun blitt varslet om at arbeid med strekningen er under oppstart, og har deretter ikke mottatt mer informasjon. Sametingsrådet forutsetter derfor at det vil bli gjennomført en ny høringsrunde for den strekningen og at ansvarlig statlig myndighet vil kontakte oss når relevant informasjon foreligger.

At en ny kraftlinje vil gjøre det mulig med ytterligere vindkraftutbygging i Nord-Troms og Finnmark er Sametingsrådet klar over. Sametinget har derfor påpekt i høringsuttalelsen til meldingen at vi ikke automatisk kan si oss enige i ytterligere vindkraftutbygging i området på grunn av at overføringskapasiteten blir betraktelig økt. Vi forventer derfor at dette spørsmålet kommer opp ved konsultasjoner i forbindelse med eventuelle konsesjonssøknader.

Når det gjelder spørsmålet om sjø- og jordkabler som alternativ til luftledninger ble ikke dette temaet spesielt diskutert i forbindelse med konsultasjonen om KU-programmet. I KU-programmets punkt 2 Systemløsning så sier imidlertid første kulepunkt at "Valg av systemløsning skal begrunnes". Deretter sier syvende kulepunkt at "Det skal gjøres en beskrivelse og vurdering av risiko og sårbarhet ved ulike løsninger, både for luftledning og kabel". Når valg av en systemløsning skal begrunnes og risiko og sårbarhet skal beskrives, så forventes det at alle alternativ til systemløsning blir utredet, ellers vil det etter vårt syn være vanskelig å sammenligne de forskjellige systemalternativene. I KU-programmet brukes også ordet "skal", hvilket vi mener er forpliktende i utredningssammenheng. At ordet "generelt" blir brukt under punkt 4, siste kulepunkt, tilsier ikke etter vår vurdering nødvendigvis at kabelalternativet ikke blir godt nok utredet. Sametingsrådet har derfor utefra det foreliggende KU-programmet forutsatt at kabelalternativet blir utredet på lik linje med luftledningsalternativet.

Vi mener derfor at spørsmålet om jord- eller sjøkabler har vært godt nok håndtert fra Sametinget sin side og at KU-programmet nå ivaretar dette samt samiske interesser på en akseptabel måte. Vi vil avslutningsvis også påpeke at dersom vi mener at de gjennomførte konsekvensutredningene ikke er gode nok, så har Sametinget selvsagt muligheten å kreve tilleggsutredninger i forbindelse med høringsrunden for konsesjonssøknad med konsekvensutredninger.

Spørsmål 2, representant Aili Keskitalo, NSRs sametingsgruppe

Organisasjonen Etnisk og demokratisk likeverd (EDL) kommer med gjentatt angrep på Sametinget, Norges tilslutning til internasjonale konvensjoner og samefolkets urfolksstatus. Det er allment kjent at organisasjonens frontfigurer er aktive i Arbeiderpartiet. I noen leserinnlegg underskriver de både med Ap og EDL, og henleder dermed oppmerksomheten til koblingen mellom partiet og organisasjonen.

1. Synes Sametingsrådet det er problematisk at Sametinget ledes av det samme partiet som frontfigurene i EDL er aktive i?
2. Hva mener Sametingsrådet om at EDL på denne måten aktivt bruker Ap til å legitimere sine synspunkt?
3. Har Sametingsrådet noen strategi for å møte dette, eller velger man å late som ingenting?

Sametingsrådets svar på spørsmål 2:

For oss som samer og urfolk er det særdeles viktig at ytringsfriheten og retten til politisk organisering holdes høyt i hevd. Dette er prinsipper som sametingsrådet baserer sin politiske virksomhet på.

Organisasjonen Etnisk og Demokratisk Likhet (EDL) har – uten sammenlikning for øvrig - i likhet med for eksempel Norske Samers Riksforbund (NSR) og andre politiske sammenslutninger, basert sin organisering og virksomhet på disse, fundamentale demokratiske rettigheter og friheter.

Til tross for at vi er dypt uenig med de politiske synspunkter EDL hevder, har vi verken rett til, eller politiske ambisjoner om, å begrense retten til politisk virksomhet og retten til å hevde sine meninger.

Vi vil tvert imot aktivt støtte en fri meningsutveksling i det offentlige rom. Det betyr i praksis at vi må tåle at andre hevder meninger vi ikke liker. Det betyr også at det innenfor partier, organisasjoner og andre politiske sammenslutninger, vil være medlemmer med ulike meninger. Dette er en realitet vi står overfor i all politisk virksomhet, uansett partipolitisk tilhørighet.

Slik fungerer et levende demokrati.

Sametingsrådet tar avstand fra organisasjonen EDLs synspunkter og dens politiske virksomhet, som i realiteten har til hensikt å frata oss samer de samme demokratiske rettigheter som EDLs egne medlemmer baserer sin virksomhet på.

Derfor er det faktisk legitimt å spørre om EDL hører til de grupperinger i samfunnet som misbruker ytringsfriheten ved å hevde synspunkter som i realiteten undergraver demokratiet og retten til å ytre seg fritt. Selv om vi beklager en slik virksomhet, konstaterer vi at dette er en del av ytringsfrihetens pris.

Sametingsrådet vil fortsatt arbeide for et samfunn der retten til politisk organisering og retten til å hevde politiske meninger i det offentlige rom, skal gjelde for så vel samer som andre folk. Vi ønsker et samfunn med en sunn, aktiv og fri samfunnsdebatt. Det vil sikre demokratiet gode livsvilkår for framtida og det vil være en god garantist for Sametingets videre politiske virksomhet.

Spørsmål 3, representant Aili Keskitalo, NSRs sametingsgruppe

NSR foreslo i forbindelse med behandlingen av Sametingets strategiske læremiddelplan at Ajlávta skávla/Drag skole skulle bli en ressurskole for læremiddelutvikling i lulesamisk område. Dette er nå en del av den strategiske planen, og etter som vi forstår har skolen og Tysfjord kommune sendt en søknad for etablering av dette prosjektet. Denne søknaden er rimeligvis grunnlaget for den foreslåtte avsetningen i Sametingets budsjett 2009.

I forbindelse med Plan- og finanskomiteens behandling av Sametingets budsjett for 2009 har Aps sametingsgruppe stilt seg bak et forslag fra Finnmarkslista som pålegger Drag skole gjennom prosjektet å bistå Musken skole både ressursmessig og faglig. Det er ikke satt av ytterligere midler til dette prosjektet.

1. Hvor stor var den opprinnelige søknaden fra skolen/kommunen, og er en slik bistand i tråd med søknaden/prosjektet?
2. Har det vært noen dialog med kommunen og skolen etter at Plan- og finanskomiteen behandlet saken, og hvilke signaler har vært gitt til dem om utvidelsen av prosjektet?
3. Stiller kommunen og skolen seg positive til denne omleggingen av prosjektet?

Sametingsrådets svar på spørsmål 3:

1. Hvor stor var den opprinnelige søknaden fra skolen/kommunen, og er slik bistand i tråd med søknaden/prosjektet?

Kommunens totale søknad for 2009 til Sametinget var på kr.2.780.000. Her ligger det også en del oppstartskostnader som gjelder kun for 2009. I denne summen var det budsjettet med 3 stillinger hvor 50 % er til prosjektledelse og 2,5 stillinger er til produksjon/ oversetting av læremidler. Kommunen har følgende budsjettkommentar:

”Det som er mulig er å regulere antallet stillinger som skal knyttes til prosjektet, og derigjennom hvilke læremidler/lærebøker som skal ferdigstilles.”

I følge prosjektbeskrivelsen vil det med en mindre tildeling enn omsøkt bli færre stillingshjemler og derigjennom vil det bli igangsatt arbeid med færre læremidler enn de som er omtalt i prosjektbeskrivelsen.

I kommunens prosjektbeskrivelse står det følgende om formålet:

”Formålet for prosjektet er å videreutvikle Drag skole til en ressurskole. Ressursskolen skal sikre et godt og kvalitativt tilbud for samiske elever. Et av virkemidlene er læremiddelproduksjon og fjernundervisning i lulesamisk språk”.

Videre står det i pkt. 3.0 Langsiktige mål og plan for ressurskolen: ”Utviklingen av Drag skole til å bli en ressurskole for utvikling/oversetting av læremidler og fjernundervisning i samisk språk, baserer seg på den kompetansen skolen har og det som vil bli tilført underveis i prosessen. ”

2. Har det vært noen dialog med kommunen og skolen etter at Plan – og finanskomiteen behandlet saken, og hvilke signaler har vært gitt dem om utvidelsen av prosjektet?

Sametingsrådet har gitt sin tilslutning til pilotprosjektet Ressursskole i lulesamisk område ved å foreslå at det avsettes 2 millioner kroner til pilotprosjektet i Sametingsbudsjett 2009. Saken, Sametingsbudsjett 2009 ble oversendt Sametinget til behandling i plenum. Sametinget har ikke hatt dialog med kommunen etter at saken ble ferdigbehandlet i Plan- og finanskomiteen, men Sametinget har et informasjonsansvar overfor allmennheten og Sametingsrådet har svart på direkte spørsmål fra diverse interessenter i denne sak. Sametingsrådet vil avvente plenums behandling av saken.

Spørsmål 4, representant Kjersti Myrnes Balto, NSRs sametingsgruppe

I Sagat av 15. nov ser vi at opplæringsavdelingen i kunnskapsdepartementet ikke vil gi tilskudd til samisk som fremmedspråk i videregående opplæring. Dette begrunnes med at tilskudd til samisk i grunnopplæringen er å bidra til å finansiere opplæring i samisk for samiske elever i samsvar med rettighetene i opplæringsloven. Det vises til at opplæringslovens par 6-3 gir samer i videregående opplæring rett til videregående opplæring. Av dette kan en forstå at kunnskapsdepartementet mener at samer har rett til undervisning i samisk ut fra opplæringsloven kun dersom de har samisk som

første eller andre språk, men ikke som fremmedspråk. Mener sametingsrådet at dette er rett tolkning av opplæringslovens par 6-3 som gir samer rett til opplæring i samisk?

Sametingsrådets svar på spørsmål 4:

Samiske elever og deres foreldre er en uensartet gruppe. I dag fins det samiske familier hvor verken foreldre eller barn snakker samisk, men de kan definere seg som samer etter sameloven § 2-6. Samer i grunnskolealder har rett til opplæring i samisk, jf. opplæringsloven § 6-2 og samer i videregående opplæring har rett til opplæring i samisk etter opplæringslovens § 6-3. For opplæring på samisk er det egne regler. Opplæringsloven omtaler retten til opplæring i og på samisk, men ikke de ulike alternativene for samiskopplæring.

Skolen må tilpasse sitt tilbud til fastsatte ressursrammer, men de skal også fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter, jf. Prinsipper for opplæringen, og ivareta elevens rettigheter.

I vurderingen av hvilken læreplan som skal brukes for opplæring i samisk for elever på ungdomstrinnet eller i videregående opplæring, som ikke kan noe samisk fra før av, bør man vurdere dette i forhold til

reglene for fag- og timefordeling

organisering av opplæring i norsk (bokmål og nynorsk).

På videregående opplæring må man i tillegg ta hensyn til hvilken opplæring eleven har hatt i grunnskolen; om hun/han har hatt opplæring i fremmedspråk, event. i hvilket fremmedspråk, og om vedkommende har hatt fritak for opplæring og vurdering i norsk sidemål. Videre må man se på hvilket utdanningsprogram eleven skal begynne på.

I tilfeller der den totale vurderingen tilsier at beste løsning for eleven er at hun/han får opplæring i samisk som fremmedspråk istedenfor samisk som andrespråk, bør skolen og foreldre i felleskap kunne velge det alternativet. Sametingsrådet mener at elevene bør tilbys samiskopplæring etter det alternativet som gir dem best mulighet for måloppnåelse, både i samisk og norsk.

Sametingsrådet arbeider for å få revidert tilskuddsordningen for samiskopplæring både i grunnskole og i videregående opplæring, og har tatt opp saka med Kunnskapsdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Stortinget.

III Votering

Av 43 representanter var 43 til stede. Det ble ikke votert over saken.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Tor Mikalsen	
	Vibeke Larsen	
	Tor Mikalsen	
	Vibeke Larsen	
2	Aili Keskitalo	
	Egil Olli	
	Aili Keskitalo	
	Egil Olli	
3	Aili Keskitalo	
	Jørn Are Gaski	
	Aili Keskitalo	
	Jørn Are Gaski	
4	Ann-Mari Thomassen	
	Jørn Are Gaski	
	Ann-Mari Thomassen	
	Jørn Are Gaski	

Behandlingen av saken ble avsluttet 25.11.08 kl. 14.10

Originalspråk: Norsk

Sak 39/08

Kunngjøring av nye saker

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-

08/4557

Saken påbegynt 25.11.08 kl. 14.10

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	17.11.08	Representant Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Samisk talesyntese
2	24.11.08	Representant Olaf Eliassen, Senterpartiet	Tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder
3	24.11.08	Representant Nanna Thomassen, NSRs sametingsgruppe	Gjenåpning av steinbruddet i Spansdalen
4	24.11.08	Representant Klemet Erlend Hætta, NSRs sametingsgruppe	Ny samisk reiselivsplan
5	24.11.08	Representant Wiebke Slåtsveen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Etablering av Samisk visuell kunstutdanning
6	24.11.08	Representant Aili Keskitalto, NSRs sametingsgruppe	Dokumentasjonssenter for Alta-Kautokeino-saken til Máze
7	24.11.08	Representant Kirsten Appfjell-Eira, Áarjel Læstoe	Informasjon om opplæring i sørsamisk – Opprettelse av opplysningskontor for opplæring i sørsamisk
8	24.11.08	Representant Tor Mikalsen, NSRs sametingsgruppe	Lyngenfjorden som torskeoppdrettsfritt område
9	24.11.08	Representant Lene Hansen, NSRs sametingsgruppe	Fokus på bysamene
10	24.11.08	Representant Ranveig Matheussen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Sametingets tilskuddsordning for marine næringer

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Samisk talesyntese

Bakgrunn for saken

Arbeiderpartiets sametingsgruppe viser til Sametingets sluttrapport "samisk talesyntese" av 18.08.2003.

Tilgang til samisk talesyntese kan gi følgende resultater:

- en større andel samisktalende vil tørre å bruke samisk skriftspråk fordi de vet at ortografien blir rett.
- Talesyntese vil være et nyttig hjelpemiddel for personer som har ulike grad av funksjonshemninger.
- Talesyntese vil være et nyttig hjelpemiddel i forbindelse med opplæringsprogrammer og andre offentlige tjenestetilbud.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe mener at dette vil være et viktig bidrag til å styrke den samiske skriftkulturen og det samiske språk.

Forslag:

Sametinget ber rådet ta opp problemstilling « samisk talesyntese» til behandling.

Forslag 2, representant Olaf Eliassen, Senterpartiet

Tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder

Bakgrunn

De samiske bygdesamfunnene opplever i dag sterk utflytting og nedgang i folketallet. Dette gjelder små bygdesamfunn som har opplevd reduksjonene i ressurstilgangen og inntektsgrunnlaget. Særlig gjelder det den tradisjonelle samiske høstingen av naturen, både fra sjø og utmark. Kommunenes forverrende økonomi setter de små bygdesamfunnene i en utsatt stilling når det gjelder nødvendige tilbud som for eksempel skoler, barnehager og eldreomsorg.

Det samiske språket er i en vanskelig stilling. I mange små bygder lever språket fortsatt og kan være en viktig ressurs for andre områder hvor språket er i ferd med å forsvinne.

Forslag

Sametinget igangsetter utforming av en helhetlig plan for tiltak å trygge og utvikle små samiske bygdesamfunn.

Tiltakene må spesielt fokuseres på sametingets politikk når det gjelder:

Infrastruktur

- Skole og barnehage. En aktiv skolepolitikk fra sametingets side å trygge fremtiden for samiske bygdeskoler.
- Kommunikasjoner så som buss og båt, veier, havner for båttrafikk, bredbånd etc.

Språk

- Prioritere tiltak som fremmer bruk av samisk språk i lokalsamfunnet
- Stille konkrete krav til kommunenes bruk av tospråklighetsmidlene.

Næringer og næringsutvikling

- Arbeide for å sikre at rettighetene som befolkningen har til naturressurser i utmarka og sjøen faktisk blir mulig å utnytte. Harmonisering av annen lovgivning.
- Sørge for at økonomiske virkemidler til kombinasjonsnæringer i størst mulig grad tilpasses den faktiske utnyttinga av den lokale ressursene i sjøen og i utmarka.
- Styrke primærnæringene.

Eldreomsorg

- Bidra til at tradisjonelle samiske verdignormer gjenspeiles i eldreomsorgen hvor eldre er en ressurs i sitt eget lokalsamfunn.

Forslag 3, representant Nanna Thomassen, NSRs sametingsgruppe

Gjenåpning av steinbruddet i Spansdalen

Det er satt i gang en prosess for å gjenåpne steinbruddet/ gabrobruddet i Spansdalen. I området som planlegges gjenåpnet ligger det samiske kulturminner.

12. november ble det gjennomført et folkemøte i forbindelse med planene om å gjenåpne steinbruddet. Der det kom tydelig frem at flere av bygdas folk er skeptiske til at man vurderer å gjenåpne det gamle gabrobruddet. Befolkningen er bekymret for at det ved drift vil bli mye støy og støv, at det kan utløse ras, påvirke lakseelva negativt og skade de samiske kulturminnene.

NSR ber sametingsrådet se på saken og sjekke hvilke konsekvenser gjenåpning av steinbruddet vil kunne medføre for den samiske befolkningen i området. Når dette gjøres må kompetansen til den samiske befolkningen i området benyttes, for eksempel historielaget i Spansdalen.

Forslag 4, representant Klemet Erlend Hætta, NSRs sametingsgruppe

Ny samisk reiselivsplan

Det er et økende antall turister som ønsker å få innblikk i lokalsamfunnenes egenart, historie og kultur. Reiselivsnæringen må bidra til at kulturminner bevares. Produktutvikling, informasjon og markedsføring av samisk kultur bør ha en språkform som samer selv kan stå inne for.

Det er viktig at presentasjonen av samisk kultur skjer på samiske premisser og bygger på ekthet, originalitet, styring og engasjement fra det samiske miljøet lokalt, regionalt og nasjonalt.

Kultur som formidles må ha en ekthet og en troverdighet som ivaretar et etisk nivå og som er i samsvar med, og ikke virker støtende på, samiske verdier, normer og skikker. Det er behov for å bygge opp kulturell kompetanse og lokal kunnskap som tar hensyn til dette.

Reiseliv i de samiske områdene vil kunne bli en bærekraftig næring, som kan sikre sysselsetting og bosetting. Sametinget ser positivt på en utvikling av samiske reiselivstilbud. Reiselivsvirksomhet i kombinasjon med andre næringer, har et stort potensial i samiske områder.

En helhetlig samisk reiselivsplan kan her være en premissleverandør for reiselivets plass i samisk nærings- og kulturliv. Samisk reiselivsplan ble vedtatt 25. mai 2008 av Sametinget, samisk reiseliv er i stadig utvikling og reiselivsplanen er ikke oppdatert for dagens situasjon.

Sametinget ber Sametingsrådet om å igangsette arbeid om å lage en ny og helhetlig samisk reiselivsplan.

Forslag 5, representant Wiebke Slåtsveen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Etablering av Samisk visuell kunstutdanning

Det har lenge vært et ønske om å få til en utdanning i samisk visuell kunst på bachelornivå. Det finnes i dag ikke et noe slikt studium, og Sametinget mener det er viktig at et slikt tilbud etableres.

Hva er spesielt med samisk kunst? Samisk kunst er mangfoldig, sammensatt og stadig i bevegelse. Kunst er basert på kulturell identitet og ståsted, og er et vindu mot verden. Kunst har å gjøre med menneskelig velvære og er en sjelelig del av den samiske kulturen. Samisk kunst er en visualisering av kulturen.

Samiske kunstnere må gis anledning til å få økt kunnskap gjennom å lære seg grunnleggende teknikker innenfor kunstfaget. En samisk visuell kunstutdanning vil gi samiske kunstnere et verktøy for å utvikle samisk kunst for fremtiden.

Det er i dag et stort samisk kunstmiljø, og det er opprettet flere samiske kunstorganisasjoner. En utdanning vil bidra til at det dannes et sterkere miljø blant kunstnere.

Vi ber om at Sametingsrådet ser nærmere på saken.

Forslag 6, representant Aili Keskitalto, NSRs sametingsgruppe

Dokumentasjonssenter for Alta-Kautokeino-saken til Máze

Sametinget må arbeide for at det etableres et dokumentasjonssenter for Alta-Kautokeino-saken i Máze. Senteret vil kunne ha i oppgave å samle inn, ivareta, analysere, formidle og utvikle kunnskap om Alta-Kautokeino-saken. Alta-Kautokeino-saken var en historisk sak både i samisk og norsk sammenheng. Saken var starten på en samerettslig utvikling som bidro til opprettelsen av Sametinget. Dokumentasjon av disse historiske hendelsene og de påfølgende prosessene bør være av stor interesse for samfunnet. Striden om Alta-Kautokeino vassdraget begynte allerede på 1970-tallet, da

utbyggingsplanene ble lagt frem for første gang. Planene berørte sentrale samiske områder, og det var blant annet planlagt å demme ned bygde Máze som hadde over 200 innbyggere.

Det er naturlig å bygge opp dokumentasjonssenteret i Máze, fordi saken og den politiske mobiliseringen hadde sitt utspring der. Det er også viktig å huske på at Máze-samfunnet i flere år måtte leve med neddemningstruslene, med de negative konsekvensene det hadde for utvikling og optimisme i bygdesamfunnet.

Dokumentasjonssenteret kan utvikles i samarbeid med RiddoDuottar Museum.

Forslag 7, representant Kirsten Appfjell-Eira, Åarjel Læstoe

Informasjon om opplæring i sørsamisk – Opprettelse av opplysningskontor for opplæring i sørsamisk

Det er med stor glede vi ser at stadig flere samiske barn får og ønsker opplæring på sørsamisk, både på grunnskole og videregående nivå. Likevel er det barn som fortsatt står uten opplæringstilbud i sørsamisk. Dette er beklagelig. Mange foreldre føler at informasjonen om barns rettigheter til opplæring i samisk er dårlig. De vet ikke hvor de kan henvende seg eller hvordan de går frem for å få opplæring i samisk. Mange føler seg usikre på hva ens barn har krav på, og hvem som har ansvaret for å gi en slik opplæring. Det sørsamiske området er et geografisk stort område fordelt på 4 fylker og et stort antall kommuner, noe som gjør at ingen har det helhetlige ansvaret for at de sørsamiske barna får den opplæringen de har krav på.

På bakgrunn av dette ser vi et stort behov for å opprette et opplysningskontor for opplæring i sørsamisk. Et slikt opplysningskontor kunne gi veiledning i forhold til opplæringsspørsmål, bistå foreldre med hvor de kan henvende seg, være behjelpelig med informasjon og råd etc. Et slikt opplæringskontor, som innehar kompetanse i opplæringsspørsmål og informasjon om tilbud i hele det sørsamiske området, vil kunne gi langt flere informasjon og veiledning om opplæring i sørsamisk og dermed vil flere barn kunne få muligheten til opplæring i sørsamisk.

Det er videre et stort behov for et informasjonshefte til bruk i kommuner og skoler samt til foreldre som bør inneholde informasjon om barns rettigheter til opplæring i sørsamisk, eksisterende undervisningstilbud, skoleinstitusjoner, stipendeordninger samt opplysning om samisk spesialpedagogisk støttesystem.

Sametinget bør snarlig opprette et opplysningskontor for opplæring i sørsamisk og lage informasjonshefter som distribueres i det sørsamiske området.

Forslag 8, representant Tor Mikalsen, NSRs sametingsgruppe

Lyngenfjorden som torskeoppdrettsfritt område

Produksjonen innen torskeoppdrett har økt mye de siste årene. I høst har det pågått store debatter om torskeoppdrett i Storfjord, som er indre del av Lyngenfjorden. Fjorden har vært kjent for å ha en livskraftig og relativt stor toskestamme som har stor betydning for lokal næring og kultur. De fleste fiskerne i Storfjord og Kåfjord har protestert mot utvidelse av torskeoppdrett.

Fiskeridirektoratet har sett på problemene med torskeoppdrett, og uttalte 5. november at ”forvaltningen mangler en tilstrekkelig samlet forståelse av risiko knyttet til oppdrett av torsk”. NSRs sametingsgruppe mener at vi ikke kan ta sjansen på at toskestammen i fjorden blir genetisk ødelagt ved at oppdrettstorsken gyter i merdene eller rømmer. Vi kan heller ikke ta risken på smitte av sykdommer og parasitter fra oppdrettsfisk til villtorsk. Kysttorskbestanden er i dag truet. Dersom vi ødelegger denne stammen gjennom oppdrettsvirksomhet, vil det være en katastrofe for sjøsamisk kultur. Fiskeridirektoratet har foreslått som tiltak at det ”utarbeides en komplett oversikt over geografiske områder med spesielt sårbare torskebestander som trenger vern”. Videre foreslår direktoratet også at det gjennomføres en utredning i forhold til om torskeoppdrettsfrie områder er et tilstrekkelig virkemiddel for å beskytte spesielt sårbare torskebestander. Dette er etter direktoratets oppfatning en prosess som må utføres bredt, og vil ha elementer av det arbeidet som Rieber-Mohn-utvalget i sin tid utførte (NOU 1999:9 Til laks åt alle kan ingen gjera?). NSRs sametingsgruppe mener at dette er et godt utgangspunkt. Men vil i tillegg til sårbare torskebestander, burde et tilleggskriterie være at man skal beskytte torskebestander som er av stor betydning. Dette elementet er også i tråd med Rieber-Mohn-utvalgets forslag. Dette innebærer at ikke bare biologisk sårbarhet, men

også betydningen for den sjøsamiske befolkningen tas med i vurderingene. Torskestammen i Lyngenfjorden har svært stor betydning for sjøsamisk næring og kultur. NSRs sametingsgruppe ber Sametinget jobbe for at Lyngenfjorden tas med i lista over fjorder som skal bli torskeoppdrettsfri.

Forslag 9, representant Lene Hansen, NSRs sametingsgruppe

Fokus på bysamene

Mye av samepolitikken fokuseres på primærnæringene, beiter, rovdyr og sjarken. Det er viktig. Men flere og flere samer vokser opp eller bosetter seg i byer og tettbygde strøk. I dag finnes det flere generasjoner samer som er født og oppvokst i byene. Dette har ført til større bredde i oppfatningen av samisk bosetting, kultur og identitet, men har også skapt nye utfordringer. Det er derfor viktig å arbeide for å trygge livskraftige samiske samfunn i byer og større tettsteder, og på sikt skape aksept for denne levemåten på lik linje med levemåten i de tradisjonelle samiske samfunnene. Særlig viktig er det å legge til rette for at samiske barn, unge og eldre får leve under forhold der deres samiske bakgrunn blir vektlagt. Det er viktig å arbeide for livskvalitet og utviklingsmuligheter uansett om en bor i bygd eller i by. Det innebærer også å trygge nye generasjoner bysamer i sin kulturelle identitet, slik at også disse i fremtiden ønsker å framstå som stolte samer.

NSR ber sametingsrådet rette fokus på bysamene og utarbeide en bypolitisk redegjørelse for Sametinget.

Forslag 10, representant Ranveig Matheussen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Sametingets tilskuddsordning for marine næringer

Fiskebåter mellom 10,67 og 15 meter har i dag en sertifiseringsordning på lengde via Sjøfartsdirektoratet. Båter i denne gruppa blir kontrollert annet hvert år, og hvert fjerde år blir båtene sertifisert.

Forslag:

Sametinget ber rådet om å utrede en mulig tilpasning for Sametingets tilskuddsordning på lengde for båter over 10,67 og inntil 15 meter, slik at disse blir i samsvar med både fylkeskommunenes og Innovasjon Norges regelverk.

Møtelederskapets innstilling:

- Forslagene 1 - 10 oversendes Sametingsrådet til videre behandling.

Olaf Eliassens forslag:

- Forslag 2 legges ut til gjennomsyn for tingets medlemmer i minst en dag og føres deretter opp på kartet til behandling.

III Votering

Av 43 representanter var 35 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Olaf Eliassens forslag ble enstemmig vedtatt.
- Møtelederskapets innstilling med unntak av forslag 2 ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Magnhild Mathisen	
2	Olaf Eliassen	Klemet Erland Hætta Berit Oskal Eira Gunn-Britt Retter
	Olaf Eliassen	
3	Nanna Thomassen	
4	Klemet Erland Hætta	Marianne Balto
	Klemet Erland Hætta	
5	Wiebke Synnøve Slåtsveen	
6	Aili Keskitalo	Klemet Erland Hætta Johan Mikkel Sara Olaf Eliassen
	Aili Keskitalo	
	Klemet Erland Hætta, forretningsorden	
7	Kirsten Appfjell-Eira	Ann-Mari Thomassen
	Kirsten Appfjell-Eira	
8	Tor Mikalsen	Marianne Balto
9	Lene Hansen	
10	Ranveig Matheussen	Tor Mikalsen Willy Ørnebakk
	Ranveig Matheussen	
	Olaf Eliassen, forretningsorden	
	Aili Keskitalo, forretningsorden	
	Egil Olli, forretningsorden	

VI Sametingets vedtak

- Forslag 2 legges ut til gjennomsyn for tingets medlemmer i minst en dag og føres deretter opp på kartet til behandling.
- Nye saker 1 og 3 - 10 oversendes Sametingsrådet for behandling.

Behandlingen av saken ble avsluttet 25.11.08 kl. 15.15

Originalspråk: Norsk

Sak 40/08 Sametingets budsjett 2009

Arkivsaknr.
08/251

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 090/08
Plan- og finanskomiteen	11. – 13.11.08	
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	40/08

Saken påbegynt 26.11.08 kl. 09.00

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
-----	-----------	-------------------	--------

II Forslag og merknader

Ved sakens begynnelse fremmet møtelederskapet følgende innstilling:

- Sametingsrepresentant Magnhild Mathisen erklæres inhabil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009 og saken Næringsavtale for duodji.
- Sametingsrepresentanten Aili Keskitalo er habil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009
- Sametingsrepresentant Tone Finnessen erklæres inhabil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009..
- Sametingsrepresentanten Willy Ørnebakk er habil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009
- Sametingsrepresentant Kjersti Myrnes Balto erklæres inhabil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009.
- Sametingsrepresentant Olav Eliassen erklæres inhabil til å behandle saken Sametingets budsjett 2009.

Sametingets tidligere praksis videreføres at representantene ikke deltar i debatten og avstemmingen for de postene der det er stilt spørsmål om deres habilitet.

Av 43 representanter var 35 til stede.

Møtelederskapets innstilling ble vedtatt med 34 mot 1 stemme.

Sametingsrådets forslag til innstilling:

1 Samlet bevilgning til Sametinget

Tabell 1.0 Bevilgninger fra departementene

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse	RR 2007	Bud-2008	RevBud-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
680.50	Arbeids- og inkluderingsdepartementet - AID	164 100	191 400	191 400	203 735	12 335	6,4 %
206.50	Kunnskapsdepartementet - KD	30 572	31 887	31 887	33 290	1 403	4,4 %
226.21	Kunnskapsdepartementet - KD	4 000	4 000	4 000	4 300	300	7,5 %
231.50	Kunnskapsdepartementet - KD	11 870	12 380	12 380	12 925	545	4,4 %
1429.50	Miljøverndepartementet - MD	2000	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
320.53	Kultur- og kirkedepartementet - KKD	47 405	53 543	53 543	61 993	8 450	15,8 %
326.78	Kultur- og kirkedepartementet - KKD	519	0	0	0	0	-
724.21	Helse- og omsorgsdepartementet - HD	5 900	6 100	6 200	6 400	200	3,2 %
1147.50	Landsbruksdepartementet - LD	4 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
1147.50	Landsbruksdepartementet - LD	0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Totalt bevilget I		270 366	306 310	306 410	329 643	23 233	7,6 %

Den totale budsjettrammen til Sametinget er økt med kr 23 233 000 i forhold til Sametingets ordinære budsjett for 2008. I budsjettrammen for 2009 har Sametinget tatt med bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet (kap. 226 og post 21) på kr 4 300 000. Sametinget må årlig søke etter midler fra denne posten fra Kunnskapsdepartementet. Viser for øvrig til Sametingets regnskap 2007, note 3 opplæring, vedrørende fordringer på kr 4 000 000 som er bokført som bevilget i 2005, men ikke mottatt av departementet. Bevilgningen på kr 4 300 000 forutsetter at Sametinget får tilsagn på disse midlene. Dersom det gis avslag på søknaden må post 101 Kompetanseheving reduseres med kr 2 000 000 og post 801 Kvalitetsutvikling i grunnopplæring – læreplan reduseres med kr 2 300 000.

I økningen på kr 23 233 000 inngår bl.a. følgende:

- Kr 2 000 000 til verdiskapningsprogrammet for næringskombinasjoner, dvs. en økning fra kr 6 500 000 til kr 8 500 000
- Kr 5 000 000 til arbeidet med en handlingsplan for samisk språk sammen med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, som i tillegg har avsatt kr 3 000 000 til formålet over eget budsjett
- Kr 1 500 000 i husleiekompensasjon i forbindelse med økte husleieutgifter ved flytting til Vitenskapsbygget i Kautokeino.
- Kr 1 500 000 til en gjenbegravning av skjellett-materialet fra Neiden.
- Kr 2 900 000 til gjennomføring av sametingsvalget i 2009.
- Kr 450 000 til tilskudd til Nuortanásti.

Totalt utgjør ovennevnte kr 13 350 000. Resten av økningen i budsjettrammen tilsvarer frie midler og pris- og lønnsstigningen.

- Stortinget har bevilget 75 millioner kroner til Samefolkets fond. Avkastningen av fondet er ikke en del av Sametingets rammebevilgning. Over Sametingets budsjett for 2009 fordeles kr 16 000 000 av avkastningen av Samefolkets fond, jfr. vedtak i sak 25/08.

2 Sametingets økonomiske rammefordeling

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Regnskap-07	Bud-08	RevBud-08	Bud-09	Avvik	i %
Driftsinntekter						
Bevilgninger fra departementene	270 366	306 310	306 410	329 643	23 233	7,6 %
Avkasting Samefolkets fond	0	10 000	10 000	16 000	6 000	60,0 %
Andre driftsinntekter	0	0	2 721	0	-2 721	-100,0 %
Sum driftsinntekter	270 366	316 310	319 131	345 643	26 512	8,3 %
Virkemidler						
Virkemidler	178 881	204 121	204 871	219 008	14 137	6,9 %
Samefolkets fond	a) 0	10 000	10 000	14 200	4 200	42,0 %
Sum virkemidler	178 881	214 121	214 871	233 208	18 337	8,5 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	91 485	102 189	104 260	112 435	8 175	7,8 %
DRIFTSKOSTNADER						
Drift politisk nivå	20 169	20 721	20 921	20 575	-346	-1,7 %
Drift administrativt nivå	a) 61 666	74 318	75 518	82 010	6 492	8,6 %
Spesielle prosjekter	6 929	7 150	7 821	9 850	2 029	25,9 %
Sum driftskostnader	88 764	102 189	104 260	112 435	8 175	7,8 %
ÅRSRESULTAT	2 721	0	0	0	0	11376,0 %

a) Det er i sak 25/08 avsatt kr 16 000 000 til Samefolkets fond i 2009. Av dette er kr 1 800 000 overført til administrasjonen for å forvalte avkastningen av Samefolkets fond

3 Virkemidler

Sametinget foretar følgende fordeling på hovedpostene for virkemidler for 2009:

Tabell 3.0 Samletabell - Virkemidler

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2007	Bud 2008	Rev 2008	Bud 2009 - 09-Rev 08	Avvik i %	
Direkte tilskudd	88 674	100 963	101 413	109 095	7 682	7,6 %
Søkerbasert tilskudd	67 629	76 048	80 098	69 843	-10 255	-12,8 %
Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon	0	0	0	6 000	6 000	-
Verdiskapningsprogram	0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %
Avtaler	13 082	13 110	9 110	14 360	5 250	57,6 %
Andre virkemidler	6 786	7 475	7 725	9 260	1 535	19,9 %
Samefolkets fond	0	10 000	10 000	14 200	4 200	42,0 %
Andre tiltak	2 710	1 650	1 650	4 450	2 800	169,7 %
Sum	178 881	214 121	214 871	233 208	18 337	8,5 %

Tabell 3.1 Totaltabell virkemidler - Hovedområder

(i 1000 kr)

	Regnskap-07	Bud-08	RevBud-08	Bud-09	Ford. i %	Avvik 09-Rev 08	i %
Virkemidler							
Opplæring	27 533	28 653	31 153	31 330	13,4 %	177	0,6 %
Språk	46 268	51 460	51 460	53 960	23,1 %	2 500	4,9 %
Kultur	63 819	72 449	73 649	76 557	32,8 %	2 908	3,9 %
Næring	24 505	30 575	27 275	33 850	14,5 %	6 575	24,1 %
Miljø- og kulturvern	543	3 452	3 452	2 000	0,9 %	-1 452	-42,1 %
Helse- og sosialsatsing	3 908	4 300	4 400	3 250	1,4 %	-1 150	-26,1 %
Samiske organisasjoner	2 809	4 107	4 107	4 351	1,9 %	244	5,9 %
Andre virkemidler	6 786	7 475	7 725	9 260	4,0 %	1 535	19,9 %
Samefolkets fond	0	10 000	10 000	14 200	6,1 %	4 200	42,0 %
Andre tiltak	2 710	1 650	1 650	4 450	1,9 %	2 800	169,7 %
Sum virkemidler	178 881	214 121	214 871	233 208	100,0 %	18 337	8,5 %

Hovedpostene for virkemidler er ytterligere spesifisert under kapitlene 4 til 13. Under hvert kapittel vises det en oversikt over hvor mye midler som er avsatt til direkte tilskudd og søkerbaserte tilskudd.

Sametingets virkemidler omfatter direkte tilskudd til organisasjoner og institusjoner, ulike søkerbaserte tilskuddsordninger og tilskudd regulert gjennom avtaler.

3.1 Direkte tilskudd

Nærmere spesifisering for den enkelte ordning for direkte tilskudd i Sametingets budsjett, framkommer i kapitlene ordningene omtales.

3.2 Søkerbaserte tilskudd

Samtlige søkerbaserte tilskuddsordninger er samlet i en felles ordning med felles regelverk, jf. Sametingets vedtak i sak 43/07. Regelverket for søkerbaserte tilskudd er tilpasset statens økonomireglement.

Statens økonomireglement pålegger Sametinget å sørge for en målrettet og effektiv tilskuddsforvaltning. I det ligger det også et krav om å ha kontroll- og dokumentasjonsordninger slik at bruken av midlene er betryggende dokumentert.

Sametingsrådet har fullmakt til å omdisponere inntil 20 % av avsatte midler i budsjettet til de enkelte søkerbaserte formål. Midlene skal disponeres innenfor rammen avsatt til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger, og sametingsrådet skal i budsjettåret informere Sametingets plenum om eventuelle omdisponeringer jf. sak 43/07.

Sametingsrådet er klageinstans for vedtak fattet av tilskuddsstyret.

Tilskuddsstyret kan delegere myndighet til administrasjonen til å fatte vedtak inntil kr 200 000. Alle administrative vedtak skal refereres i tilskuddsstyret.

For alle søkerbaserte tilskuddsordninger, unntatt virkemidler til møtelederskapets disposisjon, gjelder Sametingets overordnede regelverk for søkerbaserte tilskuddsordninger og de tildelingskriterier som fremkommer for den enkelte ordning i budsjettet.

Nærmere spesifisering for den enkelte ordning for søkerbaserte tilskudd i Sametingets budsjett, framkommer i kapitlene ordningene omtales.

3.3 Avtaler

3.3.1 Hovedavtale med samiske kunstnerorganisasjoner

Sametinget har i 2004 inngått en hovedavtale med samiske kunstnerorganisasjoner representert ved Samisk kunstnerråd. Formålet er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge forholdene til rette for skaping og formidling av samisk litteratur, musikk, dans, teater, film, bildende kunst og kunsthåndverk. Kunstneravtalen omfatter omforente tiltak innenfor kunstområdet, som gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som partene er blitt enige om.

3.3.2 Hovedavtale i duodji

Sametinget har i 2005 inngått en hovedavtale for duodjinæringen med duodjiorganisasjonene Landsorganisasjonen Sámiid Duodji og Duojáriid ealáhussearvi. Formålet med avtalen er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji, med økt lønnsomhet og økt omsetning av egenproduserte varer. En slik utvikling betinger at man fokuserer sterkt på kompetanseheving, produktutvikling, markedsføring og salg. Det fremforhandles en årlig næringsavtale for duodji med

tiltak som tar sikte på en utvikling av næringen i samsvar med de politiske mål og retningslinjer som er til enhver tid vedtatt i Sametinget.

4 Opplæring

Kunnskap og kompetanse er grunnlaget for utvikling og styrking av samiske samfunn.

Hovedmål

Den samiske befolkningen skal ha kunnskap, kompetanse og ferdigheter som kreves for å utvikle samiske samfunn.

Delmål

- Samiske barn og unges språk, kultur og identitet skal styrkes og utvikles
- Den samiske befolkningen skal ha en reell rett til opplæring i og på samisk

Strategi

- Gjennom dialog med sentrale, regionale og lokale myndigheter sikre gode rammevilkår for samisk barnehage, grunnopplæring, høyere utdanning og forskning
- Gjennom aktiv virkemiddelbruk styrke kunnskap og kompetanse i samiske samfunn
- Bidra til innovativ samisk læremiddelutvikling
- Gjennom Samisk læremiddelsentral, Samisk læringsnett og en søkbar læremiddelportal tilgjengeliggjøre og gi informasjon om samiske læremidler
- Gi nødvendig informasjon og veiledning om samisk opplæring innenfor barnehage og grunnopplæring
- Initiere terminologiprojekter i prioriterte fag

4.1 Virkemidler

Tabell 4.1 Samletabell - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbaserte tilskudd	a)	27 533	28 653	31 153	25 330	-5 823 -18,7 %
	Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon		0	0	0	6 000	6 000 -
Sum			27 533	28 653	31 153	31 330	177 0,6 %

a) Kr 980 000 flyttes fra post 102 til post 801 spesielle prosjekter for Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

4.2 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 4.2 Søkerbaserte tilskudd - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
100	Læremidler	14 218	14 218	16 718	11 875	-4 843	-29,0 %
101	Kompetanseheving	3 550	4 250	4 250	4 250	0	0,0 %
102	Barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum			27 533	28 653	31 153	25 330	-5 823 -18,7 %

4.2.1 Læremidler

Tabell 4.2.1 Læremidler

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler for grunnsopplæringen	11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
10004	Læremidler til barnehager	843	843	843	1 000	157	18,6 %
Sum		14 218	14 218	16 718	11 875	-4 843	-29,0 %

4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnsopplæringen

Tabell 4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnsopplæringen

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler for grunnsopplæringen	11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %
Sum		11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle samiske læremidler på grunnlag av gjeldende læreplanverk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag og andre læremiddelprodusenter med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Sørsamisk som førstespråk 3.-4. årstrinn
- Sørsamisk som andrespråk nivå 1 og 2 for barnetrinnet
- Religion, livssyn og etikk (RLE) - Temahefte 5.-7. årstrinn på nordsamisk for hovedområdene
  - Sirkumpolare urfolksreligioner (original tekst)
  - Jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn (evnt. oversetting og tilpassing)
  - Filosofi og etikk (evt. oversetting og tilpassing)
- Religion, livssyn og etikk (RLE) - Temahefte 8.-10. årstrinn på nordsamisk
  - Filosofi og etikk (evt. oversetting og tilpassing)
  - Kristendom og livssyn
- Nyopptrykk, opprettholdelse av nettverksteder, fornying, oppdatering og tilpassing av eksisterende læremidler

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og

hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk og opplæringslov

- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon i tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahhta.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet. Elevtall i Grunnskolens informasjonssystem på internett (<http://www.wis.no/gsi/>) legges til grunn
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene. Elevtall i Grunnskolens informasjonssystem på internett (<http://www.wis.no/gsi/>) legges til grunn. Dette gjelder ikke læremidler som kun er tilgjengelig på internett
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Tilskuddsmottaker skal levere 10 eksemplarer av læremiddelet til Sametinget. Dette gjelder ikke læremidler som kun er tilgjengelig på internett
- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server
- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen, kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette og dette skal aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- For trykte læremidler utbetales 50 % ved prosjektstart, 25 % når manus og avtale for trykking foreligger og de resterende 25 % når produktet er ferdigstilt og utgiftene dokumentert
- For digitale læremidler utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene er dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommendes arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag. Ved spesielle tilfeller kan forfattere og oversettere frikjøpes i inntil to år. Dette skal spesielt begrunnes
- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 700 000
-

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader

- I særskilte tilfeller kan det ytes inntil kr 150 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert supplementdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 8 975 000 til tilskudd til ordinære læremidler for grunnsopplæringen.

4.2.1.2 Særskilt tilrettelagte læremidler

Tabell 4.2.1.2 Særskilte tilrettelagte læremidler

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle særskilt tilrettelagte samiske læremidler for barn, unge og voksne på nord-, lule- og sørsamisk

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Forlag og spesialpedagogiske kompetansesentre med ansvar for utvikling av særskilt tilrettelagte læremidler for barn, unge og voksne

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av særskilt tilrettelagte samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Læremidler basert på innrapporterte, individuelle behov
- Læremidler innen områdene syns-, hørsels- og lese-/skrivevansker
- Kartleggings- og veiledningsmateriell

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk, opplæringslov og de særskilte behov læremiddelet utvikles for
- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium.
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format
- Læremiddelprodusenter som ikke er tilknyttet det statlige spesialpedagogiske støttesystemet skal benytte fagterminologi som allerede er i bruk
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon av tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahhta.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Det avtales særskilt antall frieksemplarer av læremiddelet til Sametinget
- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server
- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette, det skal også aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og eventuell prosjektrapport foreliggende
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommende arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag
- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 600 000
-

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader for trykte læremidler

- I særskilte tilfeller kan det for trykte læremidler ytes inntil kr 100 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert suppleringsdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til særskilt tilrettelagte læremidler.

4.2.1 3 Læremidler til barnehager

Tabell 4.2.1.3 Læremidler til barnehager

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10004	Læremidler til barnehager	843	843	843	1 000	157	18,6 %
Sum		843	843	843	1 000	157	18,6 %

Mål for tilskuddsordningen:

Utvikle læremidler og faglitteratur på grunnlag av gjeldende rammeplan for barnehager

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Forlag og andre læremiddelprodusenter med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Læremidler og faglitteratur som dekker følgende fagområder i rammeplanen:
  - Kommunikasjon, språk og tekst
  - Antall, rom og form

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk, opplæringslov og de særskilte behov læremiddelet utvikles for
- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium.
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format

- Læremiddelprodusenter som ikke er tilknyttet det statlige spesialpedagogiske støttesystemet skal benytte fagterminologi som allerede er i bruk
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon av tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahтта.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Det avtales særskilt antall frieksemplarer av læremiddelet til Sametinget
- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server
- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette, det skal også aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommende arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag

- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 600 000

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader for trykte læremidler

- I særskilte tilfeller kan det for trykte læremidler ytes inntil kr 100 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert suppleringsdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 000 000 til tilskudd til samiske læremidler for bruk i barnehage.

4.2.2 Kompetanseheving

Tabell 4.2.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10100	Stipend for samiske elever i videregående skole	1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
10101	Faglig kompetanseheving	1 750	800	800	800	0	0,0 %
10102	Stipend til høyere utdanning	400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %
Sum		3 550	4 250	4 250	4 250	0	0,0 %

4.2.2.1 Stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole

Tabell 4.2.2.1 Stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10100	Stipend for elever med samisk i fagkretsen i VGS	1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
Sum		1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall elever i videregående skole som velger samisk som førstespråk spesielt og opplæring i samisk språk generelt

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Heltidselever i videregående skole som har samisk språk i fagkretsen

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall heltidselever i videregående skole som har samisk språk i fagkretsen

Tildelingskriterier og utbetalingsvilkår:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Eleven må være heltidselev ved et lærested godkjent for utdanningsstøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning
- Bekreftelse fra lærestedet for elevstatus og opplæring i samisk vedlegges søknaden
- Stipendiet utbetales i sin helhet når nødvendig dokumentasjon er fremlagt

Beregningsregler:

- Stipendet fordeles forholdsmessig mellom:
  - Elever som tar samisk som førstespråk
  - Elever som tar samisk som andrespråk
  - Elever som har samisk som fremmedspråk fellesfag, programfag eller prosjekt til fordypning

Elever med samisk som andrespråk får 25 % reduksjon i forhold til elever som tar samisk som førstespråk. Elever som har samisk som fremmedspråk fellesfag, programfag eller prosjekt til fordypning får 50 % reduksjon i forhold til elever som tar samisk som førstespråk.

Innenfor hver av språkgruppene fordeles den årlige stipendrammen likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriterier. Maksimalt stipend er inntil kr 10 000 pr. undervisningsår pr. elev.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 2 400 000 til stipend for samiske elever i videregående skole.

4.2.2.2 Faglig kompetanseheving

Tabell 4.2.2.2 Faglig kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10101	Faglig kompetanseheving	1 750	800	800	800	0	0,0 %
Sum		1 750	800	800	800	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen

- Økt kompetanse om fjernundervisning i grunnopplæring, høyskoler og universitet for opplæring i samisk eller samiske fag

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Grunnskoler, videregående skoler, høyskoler og universitet

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte kompetansehevingsprosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Kompetansehevingstiltak innen fjernundervisning for ansatte i målgruppen for tilskuddsordningen

Tildelingskriterier:

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets omfang, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, eventuell involvering av personer med uformell kompetanse innenfor samisk tradisjonskunnskap
- Prosjektet skal gjennomføres i samsvar med de planer som er lagt fram. Endring i bruk av tilskuddet må på forhånd være godkjent av Sametinget

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

•

Beregningsregler:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2008 avsettes kr 800 000 til tilskudd til faglig kompetanseheving.

4.2.2.3 Stipend for høyere utdanning

Tabell 4.2.2.3 Stipend for høyere utdanning

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10102	Stipend for høyere utdanning	400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %
Sum		400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %

Mål for tilskuddordningen:

- Rekruttering av samisktalende fagfolk innenfor ulike fagområder

Målgruppe for tilskuddordningen:

- Studenter ved universiteter og høyskoler

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall tildelte stipendier innenfor de prioriterte fagområdene

Prioriteringer for 2009:

- Høyere utdanning i samisk læremiddelpedagogikk – kr 300 000
- Førskole- og allmennlærerstudenter med samisk i fagkretsen – kr 300 000
- Høyere utdanning i sør-, lule- eller nordsamisk språk. Sørsamisk og lulesamisk prioriteres høyest – kr 200 000
- Videreutdanning innen eldreomsorg – kr 150 000
- Videreutdanning innen forebygging og rehabilitering av psykososiale lidelser blant samiske barn og unge – kr 100 000

Tildelingskriterier og utbetalingsvilkår:

- Søknadsfrist for studier vårsemester 2009 er 1. februar. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknadsfrist for studier høstsemester 2009 er 1. oktober. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Det kreves realkompetanse eller formell kompetanse i samisk av søkere som tar videreutdanning innen eldreomsorg eller forebygging og rehabilitering. Det kan gjøre unntak fra språkkravet for søkere fra områder med få samisktalende personer
- Det ytes stipend for studier på minimum 30 studiepoeng
- Søker skal levere bekreftelse på betalt semesteravgift eller dokumentere oppmelding til eksamen ved høyskole eller universitet. Det skal leveres dokumentasjon for gjennomført eksamen.

Sametinget kan innen ett år kontrollere at søker har avlagt eksamen og kreve stipendet tilbakebetalt i sin helhet dersom dette ikke er tilfelle

- Som hovedregel ytes ikke stipend innenfor samme studium på samme nivå mer enn en gang
- Stipendet utbetales i sin helhet når nødvendig dokumentasjon er fremlagt

Beregningsregler:

- Det ytes kr 30 000 til studier mellom 30 og 60 studiepoeng
- Det ytes kr 60 000 til studier på 60 studiepoeng eller høyere
- Dersom rammen for den enkelte stipendordning overskrides på grunn av antall kvalifiserte søkere, fordeles de avsatte midlene likt mellom disse søkerne

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 050 000 til stipend for høyere utdanning.

4.2.3 Barnehager

Tabell 4.2.3 Barnehager

Post 102	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum		9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %

4.2.3.1 Tilskudd til samiske barnehager

Tabell 4.2.3.1 Tilskudd til samiske barnehager

(i 1000 kr)

Post 102	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum		9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %

a) Kr 980 000 flyttes fra post 102 til post 801 spesielle prosjekter for Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

Mål for tilskuddsordningen:

- Sikre samiske barn et barnehagetilbud bygd på samisk språk og kultur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske barnehager
- Norske barnehager med samiske barn

Med samisk barnehage menes en barnehage som har vedtektsfestet at barnehagedriften bygger på samisk språk og kultur. Barnehagen skal styrke barns identitet som samer ved å fremme bruken av samisk språk og ved å formidle samisk kultur. Barnehagen ledes av samisk pedagogisk personale.

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske barnehager
- Antall norske barnehager med tilbud for samiske barn

Prioriteringer for 2009:

- Samiske barnehager
- Samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager
- Tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid innenfor samisk språkopplæring

Tildelingskriterier for samiske barnehager:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Barnehagens årsplan for 2009, som legges ved søknaden, skal gjøre rede for hvordan tilskuddet skal brukes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene for 2008. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddet kan ikke brukes til ordinær drift
- Det skal være minst en samisktalende ansatt i barnehagen, som aktivt benytter samisk språk både blant barn og voksne. Det kan, etter søknad, gis unntak fra språkkravet. Dette forutsetter at stillingen i forkant er offentlig utlyst av barnehageeier
- Det må være minst fem barn under 3 år eller ti barn over 3 år i en barnehage eller barnegruppe. Det kan etter søknad gis dispensasjon fra kravet om antall barn, for ett år av gangen, til tidligere tilskuddsmottakere som midlertidig kommer inn under grensen for antall barn
- For familiebarnehager som har vedtektsfestet at ordningen eller enkelthjemmet bygger på samisk språk og kultur skal assistenten være samisktalende og barna skal ha samisk bakgrunn

Tildelingskriterier for samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager:

- Åpen søknadsfrist til 15. oktober 2009. Søknader mottatt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes.
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene for 2008. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
- Tilskuddet kan ikke brukes til ordinær drift
- Plan for samiskopplæringen legges ved søknaden, og skal gjøre rede for hvordan tilskuddet skal brukes
- Søkere som har mottatt tilskudd tidligere skal også legge ved langsiktigplan som viser progresjon i samisk språk- og kulturoplæring
- Det må være samlokalisering av samiske barn
- Kommunen som tilsynsmyndighet skal bekrefte at barnehagen har tilsatt eller knyttet til seg samisk språklig personell for språkopplæringen ved tidspunkt for søknaden
- Tildelingskriterier for tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid:
- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskudd ytes til barnehager som mottar særskilt tilskudd eller tilskudd til samiskopplæring
- Tilskuddsøker skal utarbeide prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets omfang, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, og involvering av personer med uformell samisk språkkompetanse.

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato.
- Det ytes ikke støtte til drift- og investeringsutgifter
- 50 % av tilskuddet utbetales ved prosjektstart, resterende utbetales når prosjektet er ferdigstilt og utgiftene dokumentert
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
- Tilskuddsmottaker skal utarbeide sluttrapport som også kan publiseres på Samisk læringsnett.

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd utbetales i sin helhet når alle kriterier er oppfylt

Beregningsregler:

Tilskudd til samiske barnehager:

- Grunnsats pr. avdeling er inntil kr 70 000
- Grunnsats for familiebarnehage er inntil kr 45 000, når familiebarnehagen har ansvaret for minst to hjem med samiske barn
- Inntil kr 30 000 pr. samisktalende barnehageansatte i hel stilling, begrenset oppad til to samisktalende ansatte pr. avdeling. For deltidsstilling tildeles tilskudd etter stillingens størrelse

Tilskudd til samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager:

- Det ytes inntil kr 65 000 i tilskudd pr. år pr. avdeling for samisk språkopplæring i norske barnehager
- Tilskuddet beregnes etter antall måneder det gis samisk språkopplæring

Tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr. 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 9 205 000 til tilskudd til samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.

4.3 Tiltak for å styrke læremiddelproduksjonen

Tabell 4.3 Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon

(i 1000 kr)

Post 103	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
103	Oversetting og tilpasning av læreverk i matematikk	0	0	0	4 000	4 000	-
104	Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		0	0	0	6 000	6 000	-

4.3.1 Oversetting og tilpassing av læreverkk i matematikk

Tabell 4.3.1 Oversetting og tilpassing av læreverkk i matematikk

Post 103	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10300	Oversetting og tilpassing av læreverkk i matematikk	0	0	0	4 000	4 000	-
Sum		0	0	0	4 000	4 000	-

I sak 21/08 Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009-2012 er mål og strategier for utvikling av læremidler fastsatt. Oversetting og tilpassing av læreverkk i matematikk er ett av målene i planen. På bakgrunn av dette er det satt ned en arbeidsgruppe for valg av matematikkverk for oversetting til sør-, lule- og nordsamisk.

Sametinget prioriterer følgende tiltak i 2009:

- Læreverkk i matematikk 5.- 7. årstrinn, oversetting til nordsamisk og tilpassing til samiske forhold
- Læreverkk i matematikk 8. årstrinn, oversetting til nordsamisk og tilpassing til samiske forhold
- Termutvikling innen matematikk på lule- og sørsamisk
- Ordningen forvaltes av sametingsrådet.
- For 2009 avsettes det kr 4 000 000 til oversetting og tilpassing av læreverkk i matematikk.

4.3.2 Pilotprosjekt – ressurskole i lulesamisk område

Tabell 4.3.2 Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område

(i 1000 kr)

Post 104	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10400	Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		0	0	0	2 000	2 000	-

Sametinget har i 2008 gitt Tysfjord kommune kr 70 000 i støtte til et forprosjekt for å lage plan for gjennomføring av et pilotprosjekt for ressurskole i lulesamisk område. Dette for å styrke lulesamisk læremiddelproduksjon. Pilotprosjektet planlegges videreført i 2009.

Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemiddelordninger. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 2 000 000 til pilotprosjekt – ressurskole i lulesamisk område.

5 Språk

Bevaring og utvikling av det samiske språket er sentralt for den samiske kulturens framtid. En helt sentral forutsetning for den samiske kulturens framtid er befolkningens mulighet til å bruke sitt eget språk.

Hovedmål

- Synliggjøre og styrke bruken av samisk språk

Delmål

- Opprettholde og videreutvikle eksisterende arenaer, og etablere nye arenaer for samisk språk
- Vitalisere samisk språk i områder der språket står svakt
- Videreutvikle og styrke bruken av samisk i områder der samisk er dagligspråk

Strategi

- Gjennom aktiv bruk av virkemidler fremme bruken av samisk språk
- Skape de beste rammevilkårene for samisk språk gjennom dialog med lokale, regionale og sentrale myndigheter og andre relevante aktører
- Styrke og utvikle samisk språk gjennom arbeidet med utvikling av samisk terminologi
- Styrke, bevare og synliggjøre samisk språk gjennom arbeidet med samiske stedsnavn
- Gjennom samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjennomføre handlingsplan for samisk språk

5.1 Virkemidler

Tabell 5.1 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	42 926	47 250	47 250	47 950	700	1,5 %
	Søkerbasert tilskudd	3 342	4 210	4 210	6 010	1 800	42,8 %
Sum		46 268	51 460	51 460	53 960	2 500	4,9 %

Ved statsbudsjettet for 2009 ble det avsatt kr 5 000 000 til utvikling av en handlingsplan for språk. Planen skal utarbeides sammen med Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Av dette er kr 1 500 000 overført til administrasjonen til arbeidet med planen.

5.2 Direkte tilskudd

Tabell 5.2 Direkte tilskudd - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd	38 350	42 750	42 750	42 750	0	0,0 %
153	Grunntilskudd til språksentre	4 176	4 500	4 500	5 200	700	15,6 %
154	Samisk er tøft	400	0	0	0	0	-
Sum		42 926	47 250	47 250	47 950	700	1,5 %

5.2.1 Tospråklighetstilskudd

Tabell 5.2.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd - kommuner	34 537	37 650	37 650	37 650	0	0,0 %
153	Tospråklighetstilskudd - fylkeskommuner	3 813	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %
Sum		38 350	42 750	42 750	42 750	0	0,0 %

Sametinget har i 2008 satt i gang en evaluering av ordningen for tospråklighetstilskuddet. Det er et mål at tildelingskriterier for tilskudd til kommunene innenfor forvaltningsområdet for samisk språk skal endres fra og med budsjettåret 2010. Følgende kriterier bør kunne vurderes i forbindelse med endringen: Ett basistilskudd, ett variabelt tilskudd basert på antall elever i grunnskolen, andel elever med førstespråk og andel elever med andrespråk. Andelen elever med samisk som førstespråk bør vektlegges mest.

5.2.1.1 Kommuner

Tabell 5.2.1.1 Tospråklighetstilskudd - Kommuner

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune	7 541	7 554	7 554	7 554	0	0,0 %
15001	Kárášjoga gielda/Karasjok kommune	7 307	7 320	7 320	7 320	0	0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune	5 069	5 082	5 082	5 082	0	0,0 %
15003	Porsáנגgu gielda/Porsanger kommune	5 299	5 313	5 313	5 313	0	0,0 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune	2 850	2 863	2 863	2 863	0	0,0 %
15005	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune	3 463	3 476	3 476	3 476	0	0,0 %
15008	Tysfjord kommune	3 008	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
15010	Snåsa kommune	0	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
Sum		34 537	37 650	37 650	37 650	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Det offentlige skal i forvaltningsområdet for samisk språk betjene befolkningen på samisk, både skriftlig og muntlig.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, i henhold til språkreglene i sameloven

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall ansatte med samiskspråklig kompetanse
- Antall personer som har fått opplæring i samisk
- Kunngjøringer, informasjon, skilting, protokoller, skjemaer og tekst på hjemmesiden på samisk
- Antall henvendelser på samisk
- Antall svar på henvendelser på samisk

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009. Aktivitetsplanen skal omhandle tiltak for å oppfylle samelovens språkregler
- Budsjettbody for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet skal ikke brukes til ordinær drift
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av tospråklighetstilskuddet til kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk på grunnlag av innsendte rapporter og regnskap.

For 2009 avsettes kr 37 650 000 til tospråklighetstilskudd til kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk.

5.2.1.2 Fylkeskommuner

Tabell 5.2.1.2 Tospråkighetstilskudd - Fylkeskommuner

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15006	Finnmárkku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune	1 411	1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune	1 201	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
15009	Nordland fylkeskommune	1 201	1 300	1 300	1 300	0	0,0 %
15011	Nord-Trøndelag fylkeskommune	0	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
Sum		3 813	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Det offentlige skal i forvaltningsområdet for samisk språk betjene befolkningen på samisk, både skriftlig og muntlig.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Fylkeskommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, i henhold til språkreglene i sameloven

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall ansatte med samiskspråklig kompetanse
- Antall personer som har fått opplæring i samisk
- Kunngjøringer, informasjon, skilting, protokoller, skjemaer og tekst på hjemmesiden på samisk
- Antall henvendelser på samisk
- Antall svar på henvendelser på samisk

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009. Aktivitetsplanen skal omhandle tiltak for å oppfylle samelovens språkregler
- Budsjetbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet skal ikke brukes til ordinær drift
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfylder kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av tospråkighetstilskuddet til fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk på grunnlag av innsendte rapporter og regnskap.

For 2009 avsettes kr 5 100 000 til tospråkighetstilskudd til fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk.

5.2.2 Samiske språksentre

Tabell 5.2.2 Samiske språksentre

(i 1000 kr)

Post 153	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15300	Porsanger - Sámi giella- ja kulturguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15301	Kárfjord – Sámi giellaguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15302	Tysfjord – Árran julevsámeiguovdásj	464	500	500	520	20	4,0 %
15303	Evenes – Várdoáiki	464	500	500	520	20	4,0 %
15304	Nesseby – Isak Saba guovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15305	Tana – SEG	464	500	500	520	20	4,0 %
15306	Tromsø – Moskavuotna/Ulsfjord	464	500	500	520	20	4,0 %
15307	Røros – Aajege samiske språk- og kompetansesenter	464	500	500	520	20	4,0 %
15308	Alta – Áltá Sámi Giellaguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15309	Lavangen språksenter	0	0	0	520	520	-
Sum		4 176	4 500	4 500	5 200	700	15,6 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Styrke og utvikle aktiviteten i de etablerte samiske språksentrene

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- De etablerte samiske språksentrene

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall kurs i samisk og andre tilbud om opplæring i samisk språk
- Antall språkmotiverende og språkfremmende tiltak og arrangement i lokalsamfunnet
- Antall tiltak for motivasjon til utvikling av samisk

Tildelingskriterier:

-
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet utbetales i to omganger. Første delutbetaling skjer i begynnelsen av budsjettåret. Andre delutbetaling utbetales etter at kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske språksentre.

For 2009 avsettes kr 5 200 000 til tilskudd til samisk språksentre.

5.3. Søkerbaserte tilskudd

Tabell 5.3 Søkerbaserte tilskudd - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
151	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %
152	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %
Sum		3 342	4 210	4 210	6 010	1 800	42,8 %

5.3.1 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3.1 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 151	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15100	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %
Sum		1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som motiverer til bruk av samisk som lekespråk
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i skolefritidsordningen
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i lag og foreninger
- Prosjekter som stimulerer til bruk av samisk i hverdagen
- Prosjekter som fremmer aktiv bruk av samisk på flere og nye språkarenaer
- Prosjekter som fører til vitalisering av samisk i områder der språket står svakt
- Språkrøktstiltak som styrker samisk i områder hvor samisk er i daglig bruk
- Fellesprosjekter for innsamling og dokumentasjon av samisk-kvenske stedsnavn i Porsanger kommune

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

- Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

- Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.
- For 2009 avsettes kr 2 200 000 til tilskudd for språkutviklingstiltak innenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

5.3.2 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3.2 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 152	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15200	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %
Sum		2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører

- Kriterier for måloppnåelse:
- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som motiverer til bruk av samisk som lekespråk
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i skolefritidsordningen
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i lag og foreninger
- Prosjekter som har som mål å styrke språkovertføring mellom generasjoner
- Prosjekter som stimulerer til bruk av samisk i hverdagen
- Prosjekter som fremmer aktiv bruk av samisk på flere og nye språkarenaer
- Språkrøktstiltak som styrker samisk i områder hvor samisk er i daglig bruk

- Stedsnavnprosjekter på Helgeland i Nordland fylke
- Stedsnavnprosjekter i Nord Trøndelag fylke
- Stedsnavnprosjekter i Sør Trøndelag og Hedemark fylker
- Fellesprosjekter for innsamling og dokumentasjon av samisk-kvenske stedsnavn i Storfjord kommune

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

- Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.
- For 2009 avsettes kr 3 810 000 til tilskudd for språkutviklings tiltak utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

6 Kultur

Et allsidig kulturliv er viktig for å styrke samisk samhörighet og identitet. Samtidig bidrar et mangfoldig kulturliv til levende lokalsamfunn der folk vil bo.

Hovedmål

- Et levende og allsidig samisk kunst- og kulturliv

Delmål

- Opprettholde og videreutvikle eksisterende samiske kulturinstitusjoner og samiske museer
- Utvikle et mangfold av samiske kunstneriske uttrykk og sikre formidling av disse
- Fremme ulike idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen
- Sikre og utvikle musikk-, litteratur-, film- og revy- og teatervirksomhet
- Et bredt tilbud av kulturaktiviteter for samiske barn og unge
- Et godt bibliotektilbud til samiske brukere
- Sikre de samiske museenes reelle deltakelse i museumsreformen

Strategi

- Bidra til å opprettholde og videreutvikle samisk kunst- og kulturliv gjennom aktiv virkemiddelbruk
- Fremme felles samisk-kvenske kulturtiltak gjennom aktiv virkemiddelbruk
- Styrke og utvikle samarbeidet med aktører som arbeider for samisk kulturutvikling
- Opprettholde og videreutvikle dialog med sentrale, regionale og lokale myndigheter for å styrke rammevilkårene for samisk kulturutvikling
- Skape større forpliktelse til felles utvikling av samisk kunst og kulturliv gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene
- Legge til rette for skaping og formidling av samisk kunst gjennom kunstneravtalen
- Bidra til etablering av samisk kunstmuseum
- Arbeide for realisering av et nytt teaterhus for Beaivváš Sámi Teáhter.
- Arbeide for utbygging av prioriterte samiske kulturbygg
- Bidra til at de samiske museene får gode rammevilkår for drift og faglig utvikling

6.1 Virkemidler

Tabell 6.1 Samletabell - Samisk Kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	43 739	50 704	51 154	58 636	7 482	14,6 %
	Søkerbasert tilskudd	15 667	17 395	18 145	12 771	-5 374	-29,6 %
	Kunstneravtalen	4 413	4 350	4 350	5 150	800	18,4 %
Sum		63 819	72 449	73 649	76 557	2 908	3,9 %

6.2 Direkte tilskudd

Tabell 6.2 Direkte tilskudd - Samisk kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
202	Samiske kulturhus	6 434	7 206	7 206	8 642	1 436	19,9 %
204	Samiske festivlaer	1 730	1 806	1 806	2 682	876	48,5 %
205	Samisk idrett	1 375	2 078	2 078	1 479	-599	-28,8 %
206	Samiske teatre	14 318	15 883	15 883	16 519	636	4,0 %
207	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	a) 335	335	335	0	-335	-100,0 %
208	Samiske publikasjoner	1 208	1 568	1 668	2 571	903	54,1 %
209	Mobile bibliotekjenester	5 407	5 907	5 907	6 145	238	4,0 %
210	Museer	12 932	15 921	16 271	20 598	4 327	26,6 %
Sum		43 739	50 704	51 154	58 636	7 482	14,6 %

a) Post 207 utstillingsvederlag for samiske kunstnere flyttet til post 20201 Sámi Dáiddaguovddáš

6.2.1 Samiske kulturhus

Tabell 6.2.1 Samiske kulturhus

(i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud-2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord	1 394	1 492	1 492	1 551	59	4,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok	a) 1 346	1 600	1 600	2 504	904	56,5 %
20202	Ája Samisk Senter, Kåfjord	927	1 094	1 094	1 138	44	4,0 %
20203	Sjosamisk kompetansesenter, Billefjord	330	353	353	500	147	41,6 %
20204	Sijti Jarnge, Hattfjelldal	1 154	1 235	1 235	1 284	49	4,0 %
20205	Várdoáiki, Evenes/Skånland	b) 515	551	551	723	172	31,2 %
20206	Gamtofta, Sorreisa	36	49	49	59	10	21,6 %
20207	Pitesamisk hus	139	159	159	169	10	6,5 %
20208	Samisk hus i Oslo	206	230	230	240	10	4,3 %
20209	Vilgesvárri	26	38	38	48	10	26,9 %
20210	Lásságámmi	206	230	230	240	10	4,2 %
20211	Samisk hus i Senja	155	176	176	186	10	5,7 %
Sum		6 434	7 206	7 206	8 642	1 436	19,9 %

a) Post 207 utstillingsvederlag for samiske kunstnere flyttet til post 20201 Sámi Dáiddaguovddáš på kr 340 000. I tillegg er det en økning på kr 500 000 til utgifter vedrørende flytting av Sámi Dáiddaguovddáš til nye lokaler. Denne gis under forutsetning av at leieavtale i nye lokaler inngås

b) Post 20205 Várdoáiki har fått en økning på kr 150 000 til arrangering av helsetreff.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske kulturhus

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Eksisterende samiske kulturhus og møtesteder som fremkommer i tabell 6.2.1

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske kulturhus og møtesteder i drift
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Sámi Dáiddaguovddáš, øremerkes kr 340 000 til utstillingsvederlag for samiske kunstnere
- Økningen i tilskuddet til Sámi Dáiddaguovddáš ytes under forutsetning av at Sámi Dáiddaguovddáš innen 01.06.09 undertegner kontrakt med aktuell utleier av nye lokaler

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter hvert år fordeling av driftstilskudd til samiske kulturhus

For 2009 avsettes kr 8 642 000 til samiske kulturhus.

6.2.2 Samiske festivaler

Tabell 6.2.2 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20400	Riddu Riddu	659	688	688	688	0	0,0 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino	659	688	688	846	158	23,0 %
20402	Markomeannu	206	215	215	424	209	97,2 %
20403	Påskefestivalen i Karasjok	206	215	215	424	209	97,2 %
20404	Filmfestivalen i Kautokeino	0	0	0	300	300	-
Sum		1 730	1 806	1 806	2 682	876	48,5 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske festivaler

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Etablerte samiske festivaler som fremkommer i tabell 6.2.2

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske festivaler
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Musikkfestivalen i Kautokeino øremerkes kr 130 000 til utgivelse av Sámi Grand Prix CD. Musikkfestivalen i Kautokeino kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger
- Av tilskuddet til Markomeannu øremerkes kr 200 000 til artisthonorar. Markomeannu kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger
- Av tilskuddet til Påskefestivalen i Karasjok øremerkes kr 200 000 til artisthonorar. Påskefestivalen i Karasjok kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter hvert år fordeling av driftstilskudd til samiske festivaler.

For 2009 avsettes kr 2 682 000 til samiske festivaler.

6.2.3 Samisk idrett

Tabell 6.2.3 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 205	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20500	Sámi Valášállan Lihttu - Norga (SVL-N) a)	925	965	965	1004	39	4,0 %
20501	Sámi spábbačiekčánlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund	300	313	313	325	12	3,8 %
20502	Sámi Valášállan Lihttu (SVL-N)-Arctic Winter Games	150	800	800	150	-650	-81,3 %
Sum		1 375	2 078	2 078	1 479	-599	-28,8 %

a) I tillegg har SVL-Norga fått tildelt kr 600 000 i spillemidler fra KKD i 2008.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og øke den idrettsaktiviteten som organiseres av Sámiid Valášállanlihttu/Samenes idrettsforbund (SVL) og Sámi Spábbačiekčánlihttu/Samisk fotballforbund (SSL)

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Sámiid Valášállanlihttu/Samenes idrettsforbund (SVL) sine distriktsforbund som har aktivitet i Norge. Disse er Sámiid Valášállanlihttu-Norga/Samenes idrettsforbund-Norge (SVL-N) og Sámi Spábbačiekčánlihttu/Samisk fotballforbund (SSL)

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet til Arctic Winter Games (AWG) skal gå til planlegging og oppfølging av SVLs deltakelse i både idretts- og kulturdelen av AWG. Tilskuddet administreres av SVL-N.
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samisk idrett

For 2009 avsettes kr 1 479 000 til samiske idrett.

6.2.4 Samisk teater

Tabell 6.2.4 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 206	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20600	Beaivváš Sámi Teáhter	13 700	14 615	14 615	15 200	585	4,0 %
20601	Sydsamisk teater	618	1 268	1 268	1 319	51	4,0 %
Sum		14 318	15 883	15 883	16 519	636	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i de etablerte samiske teatrene

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Beavvváš Sámi Teáhter og Áarjelhsaemien Teatere

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske teater.

For 2009 avsettes kr 16 519 000 til samisk teater.

6.2.5 Samiske publikasjoner

Tabell 6.2.5 Samiske publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20800	Gába		500	522	522	543	21	4,0 %
20801	Nuorttanáste	a)	230	240	340	790	450	132,4 %
20802	Barneblad		-295	0	0	0	0	-
20803	Ungdomsblad Š	b)	773	806	806	1238	432	53,6 %
Sum			1 208	1 568	1 668	2 571	903	54,1 %

a) Ved statsbudsjettet for 2009 overførte Kultur- og kirkedepartementet kr 450 000 til Sametinget for forvaltningen av tilskuddet til Nuorttanáste.

b) Post 20803 Ungdomsbladet Š har fått en økning på kr 400 000 på bakgrunn av at de tidligere har fått driftstilskudd over post 20050 Andre kulturtiltak

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle mangfoldet av samiske publikasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- De samiske publikasjonene Gába, Nuorttanáste og Š

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser og antall sider publisert

Tildelingskriterier:

- Forutsetning for tildelingen til Gába og Š er at det i rimelig grad publiseres stoff på alle tre samiske skriftspråk
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjetbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Tilskuddsmottaker kan ikke påregne ytterligere tilskudd til utgivelser av publikasjonene Gába, Nuorttanaste og Š under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske publikasjoner.

For 2009 avsettes kr 2 571 000 til samiske publikasjoner.

6.2.6 Bokbusser

Tabell 6.2.6 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 209	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20900	Karasjok	500	522	522	543	21	4,0 %
20901	Porsanger	500	522	522	543	21	4,0 %
20902	Kautokeino	224	234	234	244	10	4,3 %
20903	Tana/Nesseby	1 135	1450	1450	1508	58	4,0 %
20904	Kálfjord	547	571	571	594	23	4,0 %
20905	Lulesamisk	1 188	1239	1239	1289	50	4,0 %
20906	Sorsamisk	1 313	1369	1369	1424	55	4,0 %
Sum		5 407	5 907	5 907	6 145	238	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Å sikre et godt og lett tilgjengelig bibliotektilbud til samiske brukere og andre

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Eiere og drivere samiske bokbusser

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall bokbusser i drift
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjetbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009

- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske bokbussar

For 2009 settes det av kr 6 145 000 til drift av de samiske bokbussene.

6.2.7 Museer

Tabell 6.2.7 Museer

(i 1000 kr)

Post 210	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
21000	Várjjat Sámi Musea	1 547	1 619	1 619	0	-1 619	-100,0 %
21001	Deanu Musea	278	290	290	0	-290	-100,0 %
21002	Gállogiedde museum	73	83	83	93	10	12,0 %
21003	Árran Julevsame guovddasj/lulesamisk senter	2 774	2 893	2 893	3 009	116	4,0 %
21004	Saemien Sitje	2 132	2 223	2 223	2 312	89	4,0 %
21005	Savio museet	227	237	237	0	-237	-100,0 %
21006	Øst-samisk museum	478	1 488	1 488	0	-1 488	-100,0 %
21007	Museumsreformen	113	636	636	1 800	1 164	183,0 %
21008	RidduDuottar museum (tidl.Nordvestsamisk museumssiida)	5 310	6 452	6 802	7 602	800	11,8 %
21009	Tana og Varanger museumssiida a og b)	0	0	0	5 782	5 782	-
Sum		12 932	15 921	16 271	20 598	4 327	26,6 %

a) Post 40001 Mortensnes kulturminnevern på kr 125 000 og post 40002 Skoltebyen kulturmiljø på kr 100 000 er flyttet under post 21009 Tana og Varanger museumssiida

b) Tana og Varanger museumssiida vil være i drift fra 1.1.09. Består av museene Varanger Samiske Museum, Tana museum, Saviomuseet og Østsamisk museum

Midler avsatt til museumsreformen betales ut til museene etter Sametingets godkjenning av innsendte museumsplaner, og når kriteriene er oppfylt i henhold til sak 06/07 delutredning om samisk museumsvirksomhet i Nordre Nordland og Troms, og sametingsrådets melding om samiske museer 2004. Sametingsrådet forvalter ordningen.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske museer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske museer som fremkommer i tabell 6.2.7

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009

- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 125 000 til arbeidet med vern og synliggjøring av Mortensnes kulturminnevernområde etter skjøtselsplan godkjent av Sametinget. Det skal rapporteres spesielt om bruken av midlene, sett i forhold til forvaltningsplanen
- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 100 000 til arbeidet med vern og synliggjøring av Skoltebyen kulturmiljø etter skjøtselsplan godkjent av Sametinget. Det skal rapporteres spesielt om bruken av midlene, sett i forhold til forvaltningsplanen
- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 100 000 til administrasjon og prosjektering av Vuonnamárkanat
- Av tilskuddet til RidduDuottarMuseat, avdeling de samiske samlinger, øremerkes kr 300 000 til innkjøp av samtidskunst. Bevilgningen fra budsjett 2008 og revidert budsjett 2008 til prosjektering og planlegging av samisk kunstmuseum i Karasjok øremerkes og videreføres i 2009 med kr 650 000.

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske museer

For 2009 settes det av kr 20 598 000 til samiske museer.

6.3 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 6.3 Søkerbasert tilskudd - Samisk kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
200	Kulturutvikling	9 994	11 616	12 366	9 639	-2 727	-22,1 %
201	Samiske forlag	2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %
211	Samiske bibliotek tjenester	a) 200	200	200	0	-200	-100,0 %
212	Investering i samiske bokbussar	3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %
213	Samiske møteplasser	0	0	0	450	450	-
Sum		15 667	17 395	18 145	12 771	-5 374	-29,6 %

a) Post 211 Samiske bibliotek tjenester er flyttet under post 200 Kulturutvikling (andre kulturtiltak)

6.3.1 Kulturutvikling

Tabell 6.3.1 Kulturutvikling

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20000	Litteratur	2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %
20010	Musikkutgivelser	1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20020	Billedkunst/duodji	710	670	670	0	-670	-100,0 %
20030	Teaterformål	467	600	600	0	-600	-100,0 %
20040	Kulturtiltak for barn og unge	1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20050	Andre kulturtiltak	a) 2 647	2 500	3 250	2 793	-457	-14,1 %
20060	Samiske språklige tegneserier	450	460	460	460	0	0,0 %
Sum		9 994	11 616	12 366	9 639	-2 727	-22,1 %

b) Post 20020 Billedkunst/duodji og post 20030 teaterformål er flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak. I tillegg er post 211 samisk bibliotekmateriel på kr 200 000 flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak

6.3.1.1 Litteratur

Tabell 6.3.1.1 Tilskudd til utvikling av samisk litteratur

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20000	Litteratur	2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %
Sum		2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall utgivelser av samisk litteratur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag og andre utgivere med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser av samisk faglitteratur

Prioriteringer for 2009:

- Faglitteratur med originalmanus på samisk
- Faglitteratur oversatt til samisk

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Ved søknad skal ferdigstilt manus og avtale med forfattere og eventuelle illustratører være vedlagt
- Ved søknad om utgivelse av oversatt litteratur skal kontrakt med rettighetshaver av originalmanus foreligge
- Faglig vurdering av manuskriptet fra ekstern konsulent skal følge med søknaden
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

Utbetalingsvilkår:

- 50 % kan bli utbetalt på grunnlag av skriftlig anmodning når prosjektet er igangsatt. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- 10 eksemplarer av ferdigstilt produkt sendes Sametingets bibliotek
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

- For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

a) Forfatterhonorar

- Faglitteratur kr 85 000

- Honorar for oversetting av faglitteratur, inntil kr 1 500 pr. side med 2000 anslag

b) Produksjon

For trykte bøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (dvs. 16 sider):

- Vanlig glatt sats (prosa) kr 9 500

- Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag

Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing

For lydbøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 300 000

Med all produksjon mens teknisk produksjon, innlesning og mangfoldiggjøring

c) Illustrasjonskostnader

Illustrasjonshonorarer avtales i hvert enkelt tilfelle med billedkunstneren/illustratøren. Dette omfatter også omslagssider utført av profesjonelle illustratører.

For produksjoner med illustrasjoner over 20 % kan det ytes inntil kr 20 000 til å dekke illustrasjonskostnader. Disse må begrunnes skriftlig.

d) Generelle kostnader

I tillegg kan det av utgiftene under pkt. b) beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte bøker

Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av boka utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Markedsføring og distribusjon

I tillegg kan tilskuddsmottaker få inntil 15 % av punkt b) til produksjonskostnader til markedsføring og distribusjon

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 586 000 til tilskudd til litteratur.

6.3.1.2 Musikkutgivelser

Tabell 6.3.1.2 Tilskudd til utgivelse av samisk musikk

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20010	Musikkutgivelser	1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall tiltak innen samiske musikkuttrykk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utgivere av samisk musikk: forlag/plateselskap/registrert foretak

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser av samisk musikk

Prioriteringer for 2009:

- CD-utgivelser med musikk for barn
- CD-utgivelser innenfor sørsamisk musikk
- CD-utgivelser med tradisjonell joik
- CD-utgivelser med religiøse tekster

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler og prosjektets gjennomførbarhet. For CD-utgivelser skal det vedlegges demo i 5 eksemplarer
- Som en del av saksbehandlingen av søknader innhentes vurdering fra eksterne fagkonsulenter
- For CD-utgivelser skal 10 eksemplarer av ferdigstilte CD-er skal sendes Sametinget
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke støtte til investeringer

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til musikkutgivelser.

6.3.1.3 Kulturtiltak for barn og unge

Tabell 6.3.1.3 Kulturtiltak for barn og unge

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20040	Kulturtiltak for barn og unge	1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle varierte kulturaktiviteter for barn og unge

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Organisasjoner og institusjoner
- Andre kulturaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte tiltak

Prioriteringer for 2009:

- Kunst- og duodjiltak der barn og unge er aktive deltakere
- Samisk teatervirksomhet for og med barn og unge
- Prosjekter som bidrar til utvikling av møteplasser for samiske barn og unge
- Tiltak og prosjekter som fremmer barns oppvekstmiljø lokalt i samiske områder
- Musikktiltak med barn og unge
- Ballbinger i lule- og sørsamisk område

Tildelingskriterier:

- Åpen søknadsfrist fram til 1. september 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter. Dette gjelder ikke investeringstilskudd til ballbinger
- Ved søknad om turnéstøtte må invitasjon eller kontrakt vedlegges
- Tilskudd til innkjøp av samisk skjønnlitteratur utbetales etterskuddsvis på bakgrunn av utbetalingsanmodning fra tilskuddsmottaker med dokumentasjon av innkjøpene

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad inntil kr 150 000
- Øvre grense for tilskudd til ballbinger er kr 100 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til kulturtiltak for barn og unge.

6.3.1.4 Andre kulturtiltak

Tabell 6.3.1.4 Andre kulturtiltak

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20050	Andre kulturtiltak	a)	2 647	2 500	3 250	2 793	-457 -14,1 %
Sum			2 647	2 500	3 250	2 793	-457 -14,1 %

a) Post 20020 Billedkunst/duodji og post 20030 teaterformål er flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak, dvs at også rammen under disse postene overføres.

I tillegg er post 20050 reduserte på bakgrunn av økning til følgende tiltak: kr 130 000 til musikkfestival i kautokeino, kr 200 000 til Markomeannu, kr 200 000 påskefestival i Karasjok, kr 400 000 til ungdomsbladet Š, kr 450 000 til moteplasser , kr 147 000 til sjosamisk kom.senter og kr 200 000 til Sámi Dáiddaguovddáš

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle varierte aktiviteter innen samisk kultur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske institusjoner, organisasjoner og samiske kulturutøvere med eget firma
- Andre kulturaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner
- Skole- og folkebibliotek i Nordland fylke

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte tiltak

Prioriteringer for 2009:

- Samiske kulturarrangement ved markering av samefolkets dag 6. februar
- Delfinansiering av filmproduksjoner om samiske forhold
- Reinkappkjøringsarrangement

- Samisk billedkunst- og duodjiutstillinger i Norge, inkl. kataloger og plakater
- Samisk amatørteater og revyvirksomhet
- Tiltak eller prosjekt for å fremme samisk litteratur overfor brukerne av skole- og folkebibliotek i Nordland fylke
- Artishonorar for opptreden av samiske artister
- Turnéstøtte i Norge til samiske artister
- Deltakelse i kirkelig urfolksamarbeid
- Felles samisk-kvenske kulturarrangement

Tildelingskriterier:

- Åpen søknadsfrist fram til 1. september 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter
- Ved søknad om turnéstøtte må invitasjon eller kontrakt vedlegges

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad inntil kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 793 000 til tilskudd til andre kulturtiltak.

6.3.1.5 Samiskspråklige tegneserier

Tabell 6.3.1.5 Tilskudd til samiske språklige tegneserier

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20060	Samiske språklige tegneserier	450	460	460	460	0	0,0 %
Sum		450	460	460	460	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utgivelser av samiskspråklige tegneserier

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utgivere av samiskspråklige tegneserier

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgitte samiskspråklige tegneserier

Prioriteringer for 2009:

- Samiskspråklige tegneserier
- Parallele utgivelser på sør-, lule- og nordsamisk

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad.

For 2009 avsettes kr 460 000 til tilskudd til samisk språklige tegneserier.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

6.3.2 Samiske forlag

Tabell 6.3.2 Samiske forlag

(i 1000 kr)

Post 201	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20100	Samiske forlag	2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %
Sum		2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %

Den søkerbaserte tilskuddsordningen til samiske forlag skal evalueres i 2009. Avsetningen til denne ordningen blir ikke økt før evalueringen er avsluttet.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i samiske forlag

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag som i all hovedsak har samiskspråklige utgivelser

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall forlag
- Antall samiskspråklige utgivelser
- Antall bøker og cd-er solgt fra forlag
-

Prioriteringer for 2009:

- Etablerte samiske forlag som oppfyller tildelingskriteriene

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Forlaget må være registrert i Norge og ha til formål i all hovedsak å utgi samisk litteratur
- Forlaget må ha utgitt minimum 10 titler de 3 siste år
- Forlagets bruttoomsætning skal være minimum kr 500 000 pr. år
- Samiskspråklige utgivelser skal utgjøre 75 % av bruttoomsætningen
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Utbetalingsvilkår:

- Tilskuddet blir utbetalt når revisjonsbekreftet oversikt over den samlede bokproduksjonen for samisk språklige utgivelser i 2008 og revisjonsbekreftet regnskap og -rapport over bruken av midlene for 2008 foreligger
- *Tildelingen anses som gjeldende når klagefristen er over og eventuelle klager er behandlet.*
- Tilskuddet utbetales i sin helhet i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Fordeling av tilskuddet:

a) Basistilskudd

15 % av den årlige rammen fordeles likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd

30 % av den årlige rammen fordeles etter aktivitet i forlagene, for å sikre økt produksjon av samisk språklige utgivelser. Ved tildeling av tilskuddet tas det hensyn til forlagets samlede samisk språklige utgivelser og samiske musikkutgivelser for 2008. Ved utregning av tilskuddet legges det til grunn antall ark (16 sider pr. ark) pr. ferdigstilt samisk språklig utgivelse og antall ferdigstilte samiske musikkutgivelser i 2008. Sats pr musikkutgivelse: kr 15 000

20 % av den årlige rammen fordeles etter produksjon til forlag som produserer samiske læremidler (definisjon på samiske læremidler jf. Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009-2012). Ved tildeling av tilskuddet tas det hensyn til forlagets samlede produksjon av samiske læremidler for 2008. Ved utregning av tilskuddet legges det til grunn antall ark (16 sider pr. ark) pr. ferdigstilt samisk læremiddel i 2008.

c) Tilskudd til markedsføring og distribusjon

35 % av den årlige rammen fordeles til markedsføring og distribusjon av samiske utgivelser. Ved tilskudd til det enkelte forlag legges det til grunn prosentandelen forlaget har oppnådd i punkt b) Aktivitetstilskudd.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 682 000 til samiske forlag.

6.3.3 Investeringsstøtte til nye samiske bokbusser

Tabell 6.3.3 Investering i samiske bokbusser

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
212	Investering i samiske bokbusser	3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %
Sum		3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %

Det settes av midler til investering av i de år det planlegges utskiftninger av bokbusser. I henhold til rulleringsplan er det ikke planlagt utskiftninger av bokbusser i 2009.

6.3.4 Samiske møteplasser

Tabell 6.3.4 Samiske møteplasser

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
213	Samiske møteplasser	0	0	0	450	450	-
Sum		0	0	0	450	450	-

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i samiske møteplasser

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Virksomheter som er definert i sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling som samiske møteplasser

Kriterier for måloppnåelse:

Antall samiske møteplasser i drift

Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Virksomheter som får direkte tilskudd over Sametingets budsjett er ikke støtteberettiget
- Søknaden skal inneholde aktivitetsplan og budsjettbehov for 2009 og godkjent regnskap for 2008
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges
- Frist for å oppfylle kriteriene for tilskuddet settes til 1. august 2009. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet fordeles likt mellom søkere som oppfyller kriteriene for støtte

For 2009 avsettes kr 450 000 til samiske møteplasser.

6.4 Samisk kunstneravtale

Tabell 6.4 Samisk kunstneravtale

(i 1000 kr)

Post 207	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20700	Kunsthond	a)	700	700	700	700	0	0,0 %
20701	Stipend til samiske kunstnere	a)	1 813	1 750	1 750	2 100	350	20,0 %
20702	Driftsstøtte til kunstnerorganisasjoner	a)	1 550	1 550	1 550	1 750	200	12,9 %
20703	Innkjøpsordning av billedkunst og daiddaduodji	b)	350	350	350	350	0	0,0 %
20704	Faglig veiledning	a)	0	0	0	250	250	-
Sum			4 413	4 350	4 350	5 150	800	18,4 %

a) Disse postene forvaltes av Samisk kunstnerråd

b) Denne posten forvaltes av De samiske samlinger

I henhold til Hovedavtalen for kunstneravtale av 19. august 2004 har Sametinget og Samisk kunstnerråd ført forhandlinger om avtale for 2009, gjeldende fra 01.01.2009 til 31.12.2009. Avtalen legges frem for Sametingets plenum for godkjenning, jfr. kunstneravtalens artikkel 8.

Sametinget og Samisk kunstnerråd er enige om en økonomisk ramme for bevilgningene over Sametingsbudsjett til kunstneravtalen 2009 på kr 5 150 000. Dette tilsvarer en økning på kr 800 000 i forhold til vedtatt kunstneravtale for 2008.

6.4.1 Kunstfond

Det avsettes kr 700 000 til ordningen. Sametinget har midlertidig godkjent retningslinjene og forvaltning av midlene. Det ble enighet om ikke å øke avsetningen da fordelingen av midlene er foretatt for første gang i 2008.

6.4.2 Stipend til samiske kunstnere

Det ble oppnådd enighet om kr 2 100 000 til stipendordningen til samiske kunstnere. Innenfor økningen på kr 350 000 prioriteres det med 1 (en) arbeidsstipend til yngre samiske kunstnere.

6.4.3 Driftsstøtte til samiske kunstnerorganisasjoner og til Samisk kunstnerråd

Sametingets tilbud til kunstnerorganisasjoner og til Samisk kunstnerråd økes med kr 200 000 fra kr 1 550 000 til kr 1 750 000. Samisk kunstnerråd fordeler fra den økonomiske rammen til den enkelte organisasjon og til SDR.

6.4.4 Innkjøpsordning for samisk billedkunst og dáiddaduodji

Det avsettes kr 350 000 til ordningen. Innkjøpt kunst skal plasseres i et fremtidig samisk kunstmuseum. Inntil museet er realisert skal kunsten midlertidig lagres på RiddoDuottarMuseat i Karasjok.

6.4.5 Faglig veiledning

Det avsetts kr 250 000 til ordning med fagstilling ved Samisk kunstnerråd som prøveordning over 2 (to) år. Ordningen skal evalueres etter 2 (to) år. Fagstillingens overordnede arbeid skal være å fremme samisk kunst, kultur og musikk.

6.4.6 Ordning for samisk skjønnlitteratur og samisk musikk og joik og andre forhold.

Det ble enighet om å nedsette en arbeidsgruppe på 3 medlemmer som skal se på ordning som sikrer tilgang på utgitt samisk skjønnlitteratur og musikk. Arbeidsgruppen sammensettes med 2 (to) medlemmer fra kunstnerorganisasjonene og 1 (en) fra Sametinget. Sametinget innkaller til første møte i uke 38.

Kunstfond, stipend til samiske kunstnere og driftsstøtte til kunstnerorganisasjoner forvaltes av Samisk kunstnerråd.

Innkjøpsordning av billedkunst og dáiddaduodji forvaltes av De samiske samlinger.

7 Næring

Sterke og levende samfunn for stabil bosetting og allsidig næringsliv er en sentral målsetting for Sametinget. Tradisjonell næringsutøvelse må sikres, og nye næringer gis utviklingsmuligheter.

Hovedmål

- Sterke og levende samiske samfunn med stabil bosetting og allsidig næringsliv

Delmål

- Opprettholde og utvikle næringslivet i samiske områder
- Bevare og utvikle marine næringer som materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske områder

- Opprettholde jordbruket som en viktig kulturbærer og sysselsetter i samiske områder
- Utvikle en næringsrettet duodji med økt lønnsomhet og omsetning av egenproduserte varer
- En økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk bidra til å utvikle et allsidig næringsliv med god fordeling av tilskuddsmidler mellom kjønnene
- Gjennom aktiv virkemiddelbruk gi unge etablerere mulighet til å starte egen virksomhet
- Samordne virkemiddelbruken i samarbeid med lokale og regionale myndigheter
- Opprettholde og videreutvikle dialog med sentrale og regionale myndigheter for å styrke rammevilkårene for samisk næringsvikling
- Legge til rette for kompetanseutvikling og innovasjon gjennom samarbeid med kompetanse- og kunnskapsmiljøer
- Gjennom samarbeid med relevante aktører bidra til at næringsutviklingsarbeidet blir mer proaktivt og at etablerere får bedre oppfølging

7.1 Virkemidler

Tabell 7.1 Samletabell - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
	Søkerbasert tilskudd	13 827	14 931	15 631	16 131	500	3,2 %
	Verdiskapningsprogrammet	0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %
	Duodji avtale	8 669	8 760	4 760	9 210	4 450	93,5 %
Sum		24 505	30 575	27 275	33 850	6 575	24,1 %

7.2 Direkte tilskudd

Tabell 7.2 Direkte tilskudd - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
301	Duodjiinstitusjoner	2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
Sum		2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %

7.2.1 Duodjiinstitusjoner

Tabell 7.2.1 Duodjiinstitusjoner

Post 301	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30100	Duodjeinstituhtta	a)	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
Sum			2 009	2 009	2 509	500	24,9 %

a) Kr 500 000 av tilskuddet til Duodjeinstituhtta omerkes til veilederstillinger i duodji

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde aktivitet i Duodjeinstituhtta for å utvikle duodjinæringen videre

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duodjeinstituhtta

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Duodjeinstituhta, øremerkes kr 500 000 til veilederstillinger i duodji
- Kr 50 000 avsettes for å dekke merutgifter ved å øke antall styremedlemmer og at Duojáriid caláhussearvi får plass i styret

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av tilskudd til Duodjeinstituhta.

For 2009 avsettes kr 2 509 000 til Duodjeinstituhta.

7.3 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 7.3 Søkerbasert tilskudd - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
300	Næringsutvikling	13 827	14 931	15 631	16 131	500	3,2 %
Sum		13 827	14 931	15 631	16 131	500	3,2 %

7.3.1 Næringsutvikling

Tabell 7.3.1 Næringsutvikling

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
30030	Variert næringsliv	a)	9 349	6 317	7 017	6 017	-1 000	-14,3 %
30000	Marine næringer		144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
30010	Jordbruk		3 666	4 449	4 449	4 449	0	0,0 %
30040	Interreg		668	0	0	0	0	-
30070	Etablererstipend	a og b)	0	0	0	1 500	1 500	-
Sum			13 827	14 931	15 631	16 131	500	3,2 %

a) Kr 1 000 000 er overført fra post 30030 Variert næringsliv til post 30050 Etablererstipend.

b) Kr 500 000 er overført fra post 30060 Verdiskapningsprogrammet til post 30050 Etableringstipend.

Målgruppen generelt for virkemidlene avsatt til næringsutvikling er den samiske befolkningen i Norge og hele befolkningen innenfor det geografiske virkeområdet. Midler til næringsutvikling kan også ytes til den samiske befolkningen til samisk kulturbasert næringsliv i hele landet og til tiltak som er avledet av samisk reindrift.

Fra 2009 er det geografiske virkeområdet utvidet til å gjelde hele Gratangen kommune og Gamvik kommune.

Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling er følgende:

2011 Kautokeino, hele kommunen	2030 Sør-Varanger, følgende grunnkretser: 0101 Bugøynes 0102 Bugøyfjord 0103 Spurvnes/Skogerøya 0104 Neiden 0402 Jakobsnes 0403 Ropelv 0404 Jarfjord 0405 Grense Jakobselv 0503 Svanvik 0504 Melkefoss/Skrotnes 0505 Øvre Pasvik
2012 Alta, følgende grunnkretser: 0101 Stjernøy 0102 Seiland 0103 Lille Lerresfjord 0104 Store Lerresfjord 0105 Komagfjord 0106 Korsfjord 0107 Nyvoll 0108 Storekorsnes 0110 Kongshus 0201 Isnestofen 0202 Tappeluft/Riverbukt 0203 Langfjordbotn 0204 Talvik 0205 Vasbotnelv	1902 Tromsø, følgende grunnkretser: 3301 Jøvik 3302 Olderbakken 3303 Lakselvbukt 3304 Lakselvdalen 3305 Sjøvassbotn 3306 Stordal 3307 Sjursnes 3308 Reiervik 3309 Breivika 3310 Ullsfjordmoane
2014 Loppa, hele kommunen	1913 Skånland, hele kommunen
2017 Kvalsund, hele kommunen	1919 Gratangen, hele kommunen
2018 Måsøy, følgende grunnkretser: 0119 Snefjorden 0120 Littlefjord 0121 Slåtten 0122 Gunnarnes 0123 Tuffjord 0124 Ingøy	1920 Lavangen, hele kommunen
2019 Nordkapp, følgende grunnkretser: 0113 Vestersida-Botnområdet 0114 Nordvågnesområdet 0115 Kjelvik-Helnesområdet 0117 Skuotanjargga 0118 Mannskarvik-Repvåg 0119 Sværholtholvøya 0200 Gjesvær 0201 Gjesvær 0202 Knivskjellodden 0203 Tuffjorden 0204 Magerøystua 0205 Finnvik 0206 Vannfjordnæringen Bygda sarnes	1925 Sørreisa, følgende grunnkretser: 0101 Gumpedal 0102 Øvre Bakkejord 0103 Skøelvdal 0104 Smørsgård 0201 Storfjell/Rabbås 0207 Reinelv 0208 Andsvatn
2020 Porsanger, hele kommunen	1938 Lyngen, hele kommunen
2021 Karasjok, hele kommunen	1939 Storfjord, hele kommunen
2022 Lebesby, følgende grunnkretser: 0103 Dyfjord 0104 Kifjord/Normanset/Mårøyfj. 0105 Torskefjord/Bekkarfjord 0106 Lebesby 0107 Ifjord 0108 Friarfjord/Adamsfjord 0109 Laksefjordbotn/Kunes 0110 Veidnesklubben/Godviknes 0111 Vadasbaksæibos 0112 Gappatvarri 0113 Eretoaivit 0114 Vuonjalrassa	1940 Kåfjord, hele kommunen
2023 Gamvik, hele kommunen	1943 Kvænangen, hele kommunen
2025 Tana, hele kommunen	1805 Narvik, følgende grunnkretser: 0102 Herjangen 0109 Vassdal 0110 Elvegården 0111 Kvandal
2027 Nesseby, hele kommunen	1849 Hamarøy, følgende grunnkretser: 0116 Innhavet 0117 Veggfjell 0118 Sagvatnan 0119 Grensefjellene

Den samiske befolkningen på Senja og i resten av Lenvik kommune

Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling gjelder ikke næringsavtalen duodji.

I reindrifftsforhandlingene har det vært overført årlig kr 2 000 000 til Sametinget som skal nyttes til tilleggsnæringer i reindrift.

I jordbruksforhandlingene har det vært overført årlig kr 2 000 000 til Sametinget som skal nyttes til næringsvirksomhet i jordbruket.

7.3.1.1 Variert næringsliv

Tabell 7.3.1.1 Variert næringsliv

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30030	Variert næringsliv	a)	9 349	6 317	7 017	6 017	-1 000	-14,3 %
Sum			9 349	6 317	7 017	6 017	-1 000	-14,3 %

a) Kr 1 000 000 er overført til 30050 etablererstipend

Mål for tilskuddsordningen:

- Etablere og utvikle arbeidsplasser innenfor variert næringsliv

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Kvinnelige næringsutøvere
- Bedrifter og etablerere innenfor privat tjenesteyting, bygg- og anlegg, reiseliv og annen service- og småindustri
- Reindrifftsutøvere som vil etablere eller videreutvikle tilleggsnæringer i tilknytning til reindrift
-

Kriterier for måloppnåelse:

- Minimum 40 % tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- Antall tilskudd gitt til nyetableringer
- Antall tilskudd gitt til kompetanseheving, investeringer og produktutvikling
- Antall tilskudd til tilleggsnæringer i reindrift

Prioriteringer for 2009:

- Kompetanseheving og produktutvikling
- Investeringer som bidrar til en betydelig grad av bedriftsutvikling
- Produktutvikling og investeringer i tilleggsnæringer for reindrifftsutøvere
- Produkt- og markedsutvikling innenfor reiseliv
-

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak innenfor duodjinnæringen er kr 20 000. Søknader om tilskudd lavere enn disse beløpene returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 30 % tilskudd av godkjente kostnader. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige finansieringskilder
- Maksimalt tilskudd er kr 300 000. I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som har et kostnadsoverslag over kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 6 017 000 i tilskudd til variert næringsliv.

7.3.1.2 Marine næringer

Tabell 7.3.1.2 Marine næringer

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30000	Marine næringer	144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
Sum		144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikling og økt sysselsetting innenfor marine næringer
-

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Næringsutøvere og etablerere innenfor marine næringer

Kriterier for måloppnåelse:

- Minimum 4 tilskudd gitt til etablerere under 30 år
- Antall tilskudd gitt til fiskebåter under 25 år
- Minimum 4 tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- Antall tilskudd gitt til videreutvikling og modernisering av mottaksanlegg
- Antall tilskudd gitt til etablering, utvikling og/eller videreføring av nye produkter innenfor marin næringsvirksomhet

Prioriteringer for 2009:

- Tilskudd til kjøp av fiskebåter under 25 år
- Tilskudd til videreutvikling og modernisering av mottaksanlegg
- Etablering, utvikling og/eller videreføring av nye produkter innenfor marin næringsvirksomhet

- I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:
- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Ved tilskudd til fiskebåter skal tilskuddsmottaker være registrert i Fiskermanntallet
- Ved tilskudd til landanlegg skal disse ha mottaks- og kjøpegodkjenning
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling

- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Søknader om tilskudd under kr 30 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor.
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag og maksimalt kr 300 000, og inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører
- Inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag og maksimalt kr 150 000 for brukte båter under 25 år. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som har et kostnadsoverslag over kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag
- Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.
- For 2009 avsettes det kr 4 165 000 i tilskudd til marine næringer.

7.3.1.3 Jordbruk

Tabell 7.3.1.3 Jordbruk

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30010	Jordbruk	3 666	4 449	4 449	4 449	0	0,0 %
Sum		3 666	4 449	4 449	4 449	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde dagens sysselsetting og bruksstruktur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Aktive gårdbrukere med egen besetning
- Etablerere som vil starte med gårdsdrift med egen besetning

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gårdbrukere som har mottatt tilskudd
- Antall nyetablerere som har mottatt tilskudd
- Minimum 10 tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- At utbyggingsprogrammet er satt i gang

Prioriteringer for 2009:

- Nybygging og omfattende ombygginger av driftsbygg
- Maskiner og redskaper i jordbruket til redskapslag. Kvinner og unge under 35 år kan søke tilskudd til enkeltmaskiner og -redskaper

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det ytes ikke tilskudd til samme søker ved kjøp av maskiner og redskaper før det er gått 5 år siden siste tilsagn
- Maskin- og redskapslag skal ha vedtekter og minst 2 aktive gårdbrukere. Søker som mottar støtte kan bare være medlem av én redskapsring
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Søknader om tilskudd under kr 30 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer
- Ved utbetaling av tilskudd til driftsbygg, skal ferdigattest foreligge
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Maks. kr 300 000 og inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag for andre tiltak enn maskiner og redskaper. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige finansieringskilder
- Maks. kr 100 000 og inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag for investeringer i maskiner og redskaper i redskapslag
- Maks. kr 50 000 og inntil 25 % for enkeltsøkere for investeringer i maskiner og redskaper
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000. Dette kan fravikes når det gjelder investeringer i driftsbygninger i samarbeidstiltak/samdrift

Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 4 449 000 i tilskudd til jordbruk.

7.3.1.4 Etablererstipend

Tabell 7.3.1.4 Etablererstipend

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30050	Etablererstipend	a)	0	0	1 500	1 500	-
Sum		0	0	0	1 500	1 500	-

a) Kr 500 000 er overført fra næringskombinasjoner post 30060 og kr 1 000 000 fra variert næringsliv post 30030

Mål for tilskuddsordningen:

Utvikling av nye forretningsideer og etablering av nye virksomheter

Målgruppe for støtteordningen:

Personer som ønsker å utvikle og etablere egen virksomhet

Kriterier for måloppnåelse:

Minimum 40 % etablererstipend gitt til kvinnelige etablerere.

Minimum 10 % etablererstipend gitt til personer under 30 år.

Minimum 2 etablererstipend gitt til utmarksbaserte virksomheter.

Antall etablererstipend gitt til reiselivsvirksomheter i kombinasjon med andre næringer.

Prioriteringer for 2009:

Småskala mat

Etablerere som vil starte med utmarksbaserte virksomheter og reiselivsvirksomhet i kombinasjon med andre næringer

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristen er 1. april 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Etablererstipend kan ytes for inntil ett år
- Etablererstipendet kan ytes både til planlegging i forkant av en bedriftsetablering og til selve etableringen
- Stipendet kan ytes til delvis dekning av levekostnader (egen lønn), konsulentbistand, markedsundersøkelser, opplæring, prøveproduksjon, reisekostnader, mindre investeringer, leid hjelp eller avløser, konseptutvikling og annen bedriftsplanlegging. Utgifter til gebyrer m.v. til offentlige instanser dekkes ikke
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Utbetalingsvilkår:
- 75 % av stipendet utbetales etter anmodning ved stipendperiodens start. De resterende 25 % blir utbetalt når prosjektrapport og gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer. Prosjektrapport må utarbeides i henhold til prosjektplan og vilkår i vedtaket.
- Prosjektet skal ferdigstilles innenfor rammen for stipendperioden som fastsettes i tilskuddsbrevet. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler for etablererstipend:

- Det kan maksimalt ytes 75 % av godkjente kostnader, inntil kr 150 000
- Egen lønn kan utgjøre inntil kr 12 000 pr. måned. Egen lønn kan avkortes dersom stipendmottaker har annen inntekt i stipendperioden.

Ordningen forvaltes av tilskuddsstyret.

For 2009 avsettes det kr 1 500 000 til etablererstipend.

7.4 Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4 Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30060	Næringskombinasjoner	0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %
30061	Duodji - læringordning	0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
30062	Utredningsprosjekter og andre tiltak	0	0	0	1 350	1 350	-
Sum		0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %

Ved statsbudsjettet for 2009 ble det avsatt kr 8 500 000 til Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner. Av dette er kr 900 000 overført til administrasjonen for å forvalte dette programmet og kr 600 000 er overført til spesielle prosjekter til faglig forum for programmet. I tillegg er kr 500 000 overført til post 301 Duodjeinstituttet til veilederstillinger i duodji og kr 500 000 er overført til post 30050 Etablererstipend.

Det geografiske virkeområdet for verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner er det samme som for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling angitt i Sametinget budsjettokument for 2009, kapittel 7.3.1.

7.4.1 Næringskombinasjoner - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.1 Næringskombinasjoner - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30060	Næringskombinasjoner	0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %
Sum		0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Levedyktige kombinasjonsvirksomheter

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utøvere som vil kombinere primærnæringer med reiselivsvirksomhet og småskala matproduksjon
- Utmarksutøvere

Kriterier for måloppnåelse:

- 4 utmarksvirksomheter er etablert
- 4 reiselivsvirksomheter i kombinasjon med andre næringer
- 3 småskala matprodusenter
- 1 mottaksanlegg for utmarksprodukter
- 1 kompetansehevende kurs innenfor utmarksnæring

Prioriteringer for 2009:

- Produktutvikling og kvalitetssikring av utmarksprodukter
- Salgs- og markedsiltak innenfor utmarksnæring
- Oppdrett av innlandsfisk
- Utvikle opplevelsesbaserte reiselivsvirksomheter
- Småskala mat
- Mottaksanlegg for utmarksprodukter
- Kompetanseheving innenfor utmarksnæringer

- I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:
- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftinger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Tiltak som i minst mulig grad påvirker natur, kultur og miljø på en negativ måte
- Virksomheter i utmark som er i samsvar med samisk naturbruk
- Reiseliv med fokus på opplevelse og økoturisme
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 20 000. Søknader om tilskudd under kr 20 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 40 % tilskudd av godkjente kostnader. Ved etablering av utmarksnæringer kan det ytes inntil 50 % tilskudd. Ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører, inntil 20 %.
- Maksimalt tilskudd er generelt kr 300 000. I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkning er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Minimumstilskudd er kr 20 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Sametingets midler til næringskombinasjoner forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 150 000 til næringskombinasjoner.

7.4.2 Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.2 Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30061	Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram	0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
Sum		0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Sikre rekruttering til duodjinæringen

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Opplæringskontoret i reindrift

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall duodjilæringer

Tildelingskriterier:

- Lærlingekontraktene skal godkjennes av Yrkesopplæringsnemnda
- Lærlingekontrakter kan ikke ha lenger varighet enn 2 år med unntak av permisjoner som gis til svangerskap og sykdom. I spesielle tilfeller kan kontrakten forlenges i inntil 3 år. Fylkeskommunen må godkjenne dette. Lærlingelønnen er imidlertid avgrenset til tilsvarende to års læretid
- Lærlingene skal ha teoretisk duodjikompetanse eller kompetanse fra beslektede fag før lærlingkontrakt kan inngås
- En egen opptaksnemnd på tre medlemmer skal ta opp læringer
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt og på bakgrunn av inngåtte lærlingekontrakter

- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfylder kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- For hver lærling ytes lærlingbedriften kr 100 000 i tilskudd til lærlingelønn
- Til administrasjon av lærlingordningen ytes det kr 100 000 for første lærling, deretter ytes kr 100 000 i tillegg for hver tredje lærling. Totalt kan det ytes kr 500 000 for administrasjon av 10 lærlingkontrakter
- Det kan maksimalt opprettes 5 nye lærlingkontrakter i 2009

For 2009 avsettes kr 1 500 000 til Duodji - lærlingeordning - Verdiskapingsprogram for næringskombinasjoner.

7.4.3 Utredningsprosjekter og andre tiltak - verdiskapingsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.3 Utredningsprosjekter og andre tiltak

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30062	Utredningsprosjekter og andre tiltak	0	0	0	1 350	1 350	-
Sum		0	0	0	1 350	1 350	-

I sak 10/08 Programbeskrivelse for verdiskaping i næringskombinasjoner og samisk reiseliv er prioriteringene for verdiskapingsprogrammet fastsatt. Sametinget prioriterer følgende tiltak i 2009:

- Informasjon om verdiskapingsprogrammet
- Videreføre etablereropplæring og oppfølging tilpasset samisk språklige kombinasjonsutøvere
- Salgs- og markedsarbeid innen utmarksnæringer
- Vurdere behovet for et kompetansenettverk for utmarksnæringer (utredning og seminar)
- Etablere samarbeid og nettverk mellom samiske reiselivsaktører
- Kvalitetssikring ved bruk av fartøy i reiselivssammenheng
- Økt uttak av sel i Porsangerfjorden, Laksefjorden og Tanafjorden for å bygge opp bestanden og bedre kvaliteten på de lokale fiskebestandene samt ivareta sjøsamisk håndverk og tradisjon
- Legge til rette for opplevelsesturisme der ekthet og troverdighet er i fokus

Midlene forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 350 000 til utredningsprosjekter og andre tiltak - verdiskapingsprogrammet for næringskombinasjoner.

7.5 Næringsavtale for duodji

Tabell 7.5 Næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30020	Driftstilskudd	-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %
30021	Investerings- og utviklingstilskudd	7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %
30029	Evaluering av driftstilskuddsordningen	0	0	0	300	300	-
30027	Velferdsordninger	6	320	320	200	-120	-37,5 %
30028	Fag- og økonomisk utvalg	143	200	200	200	0	0,0 %
30022/24	Samiske salgsorganisasjoner i duodji	450	540	540	550	10	1,9 %
30025/26	Samiske duodjiorganisasjoner	1 500	1 500	1 500	1 560	60	4,0 %
Sum		8 669	8 760	4 760	9 210	4 450	93,5 %

Ordningene gjelder hele landet uavhengig av virkeområde for Sametingets midler til næringsutvikling. Fordeling av de ulike poster er avhengig av forhandlingsresultatet i forhandlingene om en næringsavtale.

Mål for duodjiavtalen:

- Utvikle en næringsrettet duodji med økt lønnsomhet og omsetning av egenproduserte varer.
- I 2009 skal ordningen med driftstilskudd evalueres. Evalueringa skal være ferdig før duodjiforhandlingene starter.

Sametingets midler til duodji forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

7.5.1 Driftstilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.1 Driftstilskudd - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30020	Driftstilskudd	-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %
Sum		-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke omsetningen av egenproduserte varer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Enkeltpersonforetak som oppfyller kriterier for å motta driftstilskudd

Kriterier for å oppnå driftstilskudd er som følger:

- Søker må oppfylle kriterier for registrering i Sametingets valgmannstall, men trenger ikke å være innført i manntallet. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra dette kravet.
- Å ha et enkeltpersonsforetak og være innført i merverdiavgiftsmanntallet
- Omsetning av egenprodusert duodji basert på samisk kultur og tradisjoner på minimum kr 50 000 eks. mva.
- Dokumentasjon ved egenerklæring om realkompetanse og/eller dokumentasjon av formell - kompetanse i samisk duodji
- Søkere som mottar driftstilskudd er pliktig til å gi nødvendige opplysninger i forbindelse med utarbeidelse med økonomisk rapport

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall duodjibedrifter organisert som enkeltpersonforetak

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 25. oktober 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Tilskuddsmottaker skal oppfylle krav for driftstilskudd
- For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning, og krav gitt i Sametingets budsjettokument for 2009, kapittel 3.2 søkerbaserte tilskudd

Beregningsregler:

- Tilskuddet beregnes av godkjent omsetning av egenprodusert duodji, inntil 40 %, maksimalt tilskudd er kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 300 000 til driftstilskudd til duodjiutøvere.

7.5.2 Investerings- og utviklingstilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.2 Investerings- og utviklingstilskudd - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30021	Investerings- og utviklingstilskudd	7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %
Sum		7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle duodjibedrifter

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duodjiutøvere med egen virksomhet
- Etablerere av duodjivirksomhet
- Duodjiorganisasjonene og aktører som bidrar til utvikling av duodjinæringen (fellesprosjekter)
- Elever som på
- Vg1 tar Design og håndverk, og bruker prosjekt til fordypning til opplæring i kompetansemål fra læreplaner i duodji for opplæring i bedrift
- Vg2 bruker prosjekt til fordypning til opplæring i kompetansemål fra læreplaner i duodji for opplæring i bedrift
- Vg2 tar Design og duodji på videregående skole

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall tilskudd gitt til nyetablerere
- Antall tilskudd gitt til investeringer
- Antall tilskudd gitt til bedriftsutvikling
- Antall tilskudd gitt til kompetanseheving
- Antall etablererstipend gitt til duodjiutøvere

Prioriteringer for 2009:

- Kompetansehevingstiltak for etablerere og etablerte utøvere
- Investeringer og tiltak som bidrar til bedriftsutvikling
- Utviklingsprosjekter for duodjinæringen
- Videreføring av prosjektet merkevarebygging
- Salgs- og markedsføringstiltak
- Kr 100 000 settes av til duodjistipend for elever som tar videregående opplæring
-
- I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:
- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring.
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene.
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser.
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 20 000. Søknader om tilskudd under kr 20 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

- Det ytes inntil 50 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag. Maksimalt tilskudd er kr 300 000
- Ved produktutvikling kan det tas med levekostnader inntil kr 12 000 pr måned og støttesatsen er inntil 60 % av kostnadsoverslaget
- Den årlige stipendrammen til ungdom som har duodji fordeles likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriterier. Maksimalt stipend er inntil kr. 10 000 per undervisningsår per elev.
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag
- Ved samfinansiering med andre offentlige finansieringsordninger reduseres Sametingets finansiering, slik at den samlede offentlige finansiering ikke utgjør over 60 %

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 100 000 i utviklings- og investeringstilskudd til duodjiutøvere.

7.5.3 Evaluering av driftstilskuddsordningen

Tabell 7.5.3 Evaluering av driftstilskuddsordningen

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30029	Evaluering av driftstilskuddsordningen	0	0	0	300	300	-
Sum		0	0	0	300	300	-

I henhold til hovedavtalen for duodji skal driftstilskuddsordningen evalueres i 2009.

For 2009 avsettes det kr 300 000 til evaluering av driftstilskuddsordningen.

7.5.4 Velferdsordninger - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.4 Velferdsordninger - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30027	Velferdsordninger	6	320	320	200	-120	-37,5 %
Sum		6	320	320	200	-120	-37,5 %

Mål for tilskuddsordningen

- Opprettholde velferdsordning for yrkesaktive duodjiutøvere

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Enkeltpersonforetak som oppfyller kriterier for å motta driftstilskudd
- For å være i målgruppen må følgende krav oppfylles:
- Søker må oppfylle kriterier for registrering i Sametingets valgmannstall, men trenger ikke å være innført i manntallet. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra dette kravet
- Søker skal være registrert som enkeltpersonforetak og være innført i merverdiavgiftsmanntallet
- Omsetning av egenprodusert duodji basert på samisk kultur og tradisjoner skal være på minimum kr 50 000 eks. mva.
- Søker skal ved egenerklæring dokumentere realkompetanse og/eller formell kompetanse i samisk duodji

Kriterier for måloppnåelse

- Antall tilskudd til foreldrepenger ved fødsel eller adopsjon
- Antall tilskudd til refusjon av tilleggspremie til folketrygden.

Tildelingskriterier

- Tilskuddsmottaker må være registrert i å oppfylle kriteriene for å få driftstilskudd
- Søknad om foreldrepenger må være sendt innen 6 måneder etter fødsel eller adopsjon
- Det ytes ikke tilskudd til duodjiutøvere som oppnår sykepenge over andre offentlige ordninger

Beregningsregler:

- Foreldrepenger inntil kr 30 000. Grensen for når foreldrepenger kan gis, økes til 5G (1G= 70 256)
- Refusjon av tilleggspremie for sykepengeordningen som Rikstrygdeverket fastsetter

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 200 000 til velferdsordninger for duodjiutøvere.

7.5.5 Fag- og økonomisk utvalg - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.5 Fag- og økonomisk utvalg - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30028	Fag- og økonomisk utvalg	143	200	200	200	0	0,0 %
Sum		143	200	200	200	0	0,0 %

I henhold til hovedavtalen for duodji, skal et fagutvalg avgjøre søknader om registrering i duodjiregisteret. Videre skal det foretas en beregning av det økonomiske grunnlaget for duodjinæringen av et økonomisk utvalg.

For 2009 avsettes det kr 200 000 til fag- og økonomisk utvalg for duodji.

7.5.6 Samiske salgsorganisasjoner i duodji - søkerbasert tilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.6 Samiske salgsorganisasjoner i duodji

Post 758	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
75800	Samiske salgsorganisasjoner i duodji	a)	450	540	550	10	1,9 %
Sum			450	540	550	10	1,9 %

a) Fra 2009 blir tilskudd til samiske salgsorganisasjoner lagt under næringsavtalen for duodji og er blir en søkerbasert ordning. Dvs at de som tidligere fikk tilskudd til salgsorganisasjoner må søke om tilskudd

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke omsetningen av duodjiprodukter og synliggjøre kvalitetsduodji.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske salgsorganisasjoner/foretak som driver duodjiutvalg

Kriterier for måloppnåelse:

- 3 samiske salgsorganisasjoner som er duodjiutvalg

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Helårsdrevne stasjonære duodjiutvalg som selger samisk duodji
- Virksomhetene skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det skal utarbeides aktivitetsplan som godkjennes av Sametinget
- Virksomheter som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett er ikke støtteberettigede over denne ordningen
- Utbetalingsvilkår:
- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

-
- Beregningsregler:
- Rammen fordeles likt mellom støtteberettigede søkere. Maksimalt tilskudd til enkeltsøkere er likevel kr 200 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 550 000 til samiske salgsorganisasjoner.

Sametinget fastsetter kriteriene for tildeling i samråd med duodjiorganisasjonene.

7.5.7 Samiske duodjiorganisasjoner - direkte tilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.7 Samiske duodjiorganisasjoner - næringsavtale for duodji

Post 303	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30025	Duojáriid Ealáhus Searvi	450	450	450	468	18	4,0 %
30026	Sámiid Duodji OS	1 050	1 050	1 050	1 092	42	4,0 %
Sum		1 500	1 500	1 500	1 560	60	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde aktiviteten for Duojárid Ealáhus Searvi og Sámiid Duodji OS

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duojárid Ealáhus Searvi og Sámiid Duodji OS

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan og budsjett

Tildelingskriterier:

- Krav gitt i Sametingets budsjettdokument for 2009, kapittel 3.1 direkte tilskudd

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordelingen av tilskudd til samiske duodjiorganisasjoner på bakgrunn av forhandlingsresultat i forhandlingene om en næringsavtale.
-

For 2009 avsettes kr 1 560 000 til samiske duodjiorganisasjoner.

8 Miljø- og kulturvern

Samiske samfunn er nært knyttet til natur og miljø. Bærekraftig og miljøvennlig utvikling i pakt med egne tradisjoner må vektlegges i det framtidige miljø- og kulturarbeidet. Samiske kulturminner er viktig dokumentasjonsmateriale for samisk historie. Kulturminnene vitner om hvordan samene har forholdt seg til og utnyttet landskap og natur gjennom tidene. Dette gjelder også landskapet og naturens betydning for økonomiske, sosiale og religiøse forhold.

Hovedmål

- Sikring av naturgrunnet for samisk kultur og vern av samiske kulturminner og kulturmiljøer

Delmål

- Dokumentasjon og formidling av samiske kulturminner og kulturmiljø
- Synliggjøre samisk tradisjonell kunnskap

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk styrke samisk tradisjonskunnskap og grunnlaget for bevaring og vern av samiske kulturminner
- Opprettholde og videreutvikle dialog og samarbeid med sentrale, regionale og lokale myndigheter og andre aktører, for å styrke rammevilkårene for samisk kultur- og miljøvern
- Gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene styrke det samiske kulturminnevernet
- Ivareta samiske interesser gjennom tett dialog og samarbeid med kommunene i henhold til kulturminneloven, plan- og bygningsloven og andre aktuelle bestemmelser
- Gjennom dialog med høyskoler, forskningsinstitusjoner og universitet arbeide for å øke forskning på samisk kulturminnevern og tradisjonskunnskap
- Gjennom egen miljø- og klimamelding synliggjøre hvilke utfordringer samisk tradisjonell bruk står overfor
-

8.1 Virkemidler

Tabell 8.1 Samletabell - Samisk miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	0	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
	Søkerbasert tilskudd	543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %
Sum		543	3 452	3 452	2 000	-1 452	-42,1 %

8.1.1 Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord har som formål å belyse og dokumentere den innsatsen den samiske befolkningen utviste under 2. verdenskrig generelt og den innsats som grenselosene i Tysfjord utviste spesielt.

I kommunal- og regionaldepartementets st.prp. nr. 1 (2005-2006) ble det signalisert at det skulle vurderes å etablere en forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 ble det avsatt kr 1 000 000 i 2006 til dette formålet. Virksomheten etableres i tilknytning til Árran lulesamisk senter. Sametinget vil være i dialog med Árran for å diskutere innholdet i virksomheten, hvordan midlene skal brukes og hvordan arbeidet kan videreføres fremover.

I 2008 bevilget Sametinget kr 1 000 000 til dette formålet. Prosjektet er blitt forsinket i forhold til de opprinnelige planene. På bakgrunn av dette avsettes det ikke midler til dette formålet i 2009.

8.2 Søkerbaserte tilskudd

8.2.1 Kulturminnevern

Tabell 8.2.1 Kulturminnevern

(i 1000 kr)

Post 400	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
40000	Samisk kulturminnevern	543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %
Sum		543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %

Mål for tilskuddsordningen:

Verne, bevare og synliggjøre samiske kulturminner og -miljøer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Kultursentra, museer og samiske organisasjoner

Eiere og brukere av samiske kulturminner i samarbeid med kultursentra, museer eller samiske organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

Antall samiske kulturminneregistreringer i 2008 i Askeladden (Sentral kulturminnedatabase).

Antall igangsatte restaurerings- og sikringstiltak

Antall gjennomførte restaurerings- og sikringstiltak

•

Prioriteringer for 2009:

Registrering av automatisk fredete samiske kulturminner og kulturmiljø

Sikring og restaurering av utsatte og truede samiske kulturminner

Innenfor prioriteringsområdene vil prosjekter som har bevissthet om kjønnsperspektiv gå foran

Tildelingskriterier:

Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For registreringsprosjekter skal Askeladdens, SEFRAKs eller Sametingets registreringsskjema benyttes

Kulturminner skal registreres digitalt, dvs. med hjelp av GPS eller håndholdt PC (pda)

Sametinget skal ha tilgang til alt registreringsmateriale samt sluttrapport i digital form

Sikringsprosjekter må vise til nødvendig kompetanse for gjennomføring og skal levere sluttrapport inkludert tilstandsvurdering etter gjennomføring

Der private eiere søker i samarbeid med offentlige institusjoner eller museer, må bruksrettighetene til kulturminnet være skriftlig avklart

Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

For registrering av kulturminner forutsettes det at registreringer skjer i forståelse med berørte grunneiere. Jf. Lov 9. juni 1978 nr 50 om kulturminner må registreringene og dokumentasjon ikke under noen omstendigheter føre til fysiske inngrep i kulturminner. Dette gjelder også prøvestikking og lignende registreringsmetoder. For sistnevnte må det søkes om dispensasjon hos Riksantikvaren (jf. kml. § 8)

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Inntil 50 % tilskudd av godkjente kostnader ved samfinansiering, maksimalt kr 200 000

Inntil 70 % tilskudd av godkjente kostnader der Sametinget er eneste finansieringskilde, maksimalt kr 150 000

Institusjoner og organisasjoner som mottar statlige driftstilskudd, vil som hovedregel ikke kunne få tilskudd til administrative kostnader over denne ordningen

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 2 000 000 til tilskudd til kulturminnevern.

9 Helse- og sosialsatsing

En sentral målsetting i Sametingets arbeid for en likeverdig helse- og sosialtjeneste er å øke kunnskapen og forståelsen for behov og rettigheter til samiske tjenestemottakere.

Hovedmål

En likeverdig helse- og sosialtjeneste til det samiske folket, på lik linje med den øvrige befolkning

Delmål

Et helse- og sosialtilbud som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur

Samisk språk- og kulturkompetanse hos helse- og sosialfaglig personell på alle nivå

Strategi

Gjennom dialog og samarbeid med sentrale myndigheter og relevante aktører sikre Sametingets innflytelse på utforming og gjennomføring av helse- og sosialtjenester til det samiske folk

Gjennom aktiv virkemiddelbruk bidra til tilrettelegging av helse- og sosialtjenesten som bygger på samisk språk- og kulturforståelse på alle nivå

9.1 Virkemidler

Tabell 9.1 Samletabell - Samisk helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
	Søkerbasert tilskudd	3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150	-26,1 %
Sum		3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150	-26,1 %

9.2 Søkerbaserte tilskudd

9.2.1 Helse- og sosialprosjekter

Tabell 9.2.1 Helse- og sosialprosjekter

(i 1000 kr)

Post 450	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %		
45000	Helse- og sosialprosjekter	a)	3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150	-26,1 %
Sum			3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150	-26,1 %

a) Kr 1 000 000 overført fra post 450 Helse- og sosialprosjekter til kapittel 12 andre tiltak og kr 150 000 overført til post 20205 Vårdobäiki

Mål for tilskuddsordningen:

- En bedre tilrettelagt helse- og sosialtjeneste for samiske brukere

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Organisasjoner og institusjoner
- Enkeltaktører knyttet til forsknings- og utdanningsinstitusjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall prosjektresultater implementert i organisasjonens/institusjonens planverk
- Antall utviklede metodeprosjekter implementert i institusjonens/organisasjonens virksomhet
- Antall igangsatte tiltak innenfor de ulike prosjektene
- Antall gjennomførte metode- og fagutviklingsprosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som fremmer kunnskap om samisk språk og kultur i eksisterende helse- og sosialtilbud
- Metodeutviklingsprosjekter
- Prosjekter som har konkrete tiltak for permanent tilrettelegging
- Prosjekter som utvikler gode redskaper for å måle og sikre kvalitet på helse- og sosialtilbud til den samiske befolkning
- Utvikling av pasientrettet helse- og sosialfaglig litteratur som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur. Ren oversetting av litteratur eller brosjyrer til samisk faller utenfor prioriteringene
- Forprosjekter for å utvikle forskningsideer og prosjektskisser
- Prosjekter som nevnt ovenfor med flere finansieringskilder prioriteres

Tildelingskriterier

- Søknadsfrist 1. februar 2008. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Metode- og forprosjekter skal være tilknyttet en forsknings- eller utdanningsinstitusjon
- Det ytes ikke tilskudd til tiltak som anses å falle inn under en institusjon/organisasjons ordinære driftsoppgaver, eller lovpålagte oppgaver.
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets målsetting, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, og formidling av prosjektets resultater
- Det ytes ikke tilskudd til allerede gjennomførte prosjekter

Utbetalingsvilkår:

- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- For tilskudd over kr 100 000 utbetales 75 % ved prosjektstart. De resterende 25 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger. For tilskudd under kr 100 000 utbetales tilskuddet i sin helhet ved prosjektstart
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr 500 000
- Ved tildeling av prosjektmidler til opplæring av helse- og sosialpersonell i samisk språk og kulturforståelse, til kommuner som er innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, forutsettes det at kommunen bidrar med 50 % av prosjektkostnadene
-

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

- For 2009 avsettes det kr 3 250 000 til helse- og sosialprosjekter.

10 Samiske organisasjoner

Et demokratisk samfunn er avhengig av et aktivt og variert organisasjonsliv. Samiske organisasjoner er viktige aktører i utviklingen av samiske samfunn.

Hovedmål

- Opprettholde et variert samisk organisasjonsliv

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk legge til rette for et variert organisasjonsliv

10.1 Virkemidler

Tabell 10.1 Samletabell - Samiske organisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbasert tilskudd	2 809	4 107	4 107	4 351	244 5,9 %
Sum		2 809	4 107	4 107	4 351	244 5,9 %

10.2 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 10.2 Søkerbasert tilskudd - Samisk organisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
750	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	2 451	2 451	2 451	0 0,0 %
754	Samiske politiske partier	0	250	250	250	0 0,0 %
755	Samiske grenseoverskridende organisasjoner	466	556	556	350	-206 -37,1 %
756	Samiske kulturorganisasjoner	a) 142	350	350	350	0 0,0 %
757	Samiske næringsorganisasjoner	b) 250	500	500	500	0 0,0 %
758	Samiske likestillingsorganisasjoner	d) 0	0	0	300	300 -
759	Samiske org. som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig	e) 0	0	0	150	150 -
Sum		2 809	4 107	4 107	4 351	244 5,9 %

a) Post 756 Samiske kulturorganisasjoner er endret til en søkerbasert ordning og er flyttet fra kapittel 6 Kultur til kapittel Samiske organisasjoner.

b) Post 757 Samiske næringsorganisasjoner er flyttet fra kapittel 7 Næring til kapittel Samiske organisasjoner.

d) Post 758 Samiske likestillingsorganisasjoner er en ny ordning fra 2009.

e) Post 759 Samiske org. som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig er en ny ordning fra 2009.

10.2.1 Samiske hovedorganisasjoner

Tabell 10.2.1 Samisk hovedorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75000	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %
Sum		1 951	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske hovedorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samepolitiske hovedorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske hovedorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 500 betalende medlemmer og medlemmer fra minst 3 fylker. Hvert lokallag må ha minimum 20 betalende medlemmer
- Det kan registreres 3 lokallag i hver kommune dersom ett av disse er et ungdomslag
- Organisasjonen skal ikke ha medlemskontingent som er uforholdsmessig lav
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 30 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 70 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 2 451 000 til samiske hovedorganisasjoner.

10.2.2 Samiske politiske partier

Tabell 10.2.2 Samiske politiske partier

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75400	Samiske politiske partier	0	250	250	250	0	0,0 %
Sum		0	250	250	250	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprette samepolitiske partier

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samepolitiske partier som er registrert i partiregisteret i Brønnøysund

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samepolitiske partier

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Partiet skal ha en samisk formålsparagraf og være registrert i partiregisteret i Brønnøysund
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Basistilskudd på kr 250 000 bortfaller når partier som er representert på Sametinget oppnår til sammen annet tilskudd/annen støtte over kr 250 000

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Basistilskudd etter søknad, inntil kr 250 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 250 000 til samiske politiske partier.

10.2.3 Samiske grenseoverskridende organisasjoner

Tabell 10.2.3 Samiske grenseoverskridende organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 755	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75500	Samiske grenseoverskridende organisasjoner	466	556	556	350	-206	-37,1 %
Sum		466	556	556	350	-206	-37,1 %

Mål for tilskuddsordningen

- Opprettholde samiske grenseoverskridende organisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Samiske grenseoverskridende organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske grenseoverskridende organisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 30 betalende medlemmer og medlemmer i to land innenfor Sápmi
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 350 000 til samiske grenseoverskridende organisasjoner.

10.2.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 10.2.4 Samiske kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 756	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75600	Samiske kulturorganisasjoner	a)	142	350	350	350	0	0,0 %
Sum			142	350	350	350	0	0,0 %

a) Fra 2009 blir tilskudd til samiske kulturorganisasjoner søkerbasert. Dvs at de som tidligere fikk tilskudd under denne posten må nå søke om tilskudd

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske kulturorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske kulturorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske kulturorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 30 betalende medlemmer og medlemmer i minimum 2 kommuner. For samisk museumslag gjelder ikke kriteriet om medlemsantall.
- Det ytes ikke tilskudd til organisasjoner som er lokallag av organisasjoner som får driftsstøtte over andre poster i Sametingets budsjett
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 101 av 303

For 2009 avsettes det kr 350 000 til samiske kulturorganisasjoner.

10.2.5 Samiske næringsorganisasjoner

Tabell 10.2.5 Samiske næringsorganisasjoner

Post 757	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75700	Samiske næringsorganisasjoner	250	500	500	500	0	0,0 %
Sum		250	500	500	500	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske næringsorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske næringsorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske næringsorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Næringsorganisasjoner må pr. 31.12.07 ha minst 40 betalende medlemmer og medlemmer fra minst to fylker

Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Det ytes ikke tilskudd til organisasjoner som får driftsstøtte over statlige budsjetter

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene, og fordeles i et forholdstall mellom organisasjoner som arbeider for landbaserte næringer og organisasjoner som arbeider for sjøbaserte næringer

b) Aktivitetstilskudd

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 500 000 til samiske næringsorganisasjoner.

10.2.6 Samiske likestillingsorganisasjoner

Tabell 10.2.6 Samiske likestillingsorganisasjoner

Post 758	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75800	Samiske likestillingsorganisasjoner	a)	0	0	0	300	300	-
Sum			0	0	0	300	300	-

a) Post 759 Samiske likestillingsorganisasjoner er en ny ordning fra 2009.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske likestillingsorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske likestillingsorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske likestillingsorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 20 betalende medlemmer og medlemmer i minimum 2 kommuner.

Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 300 000 til samiske likestillingsorganisasjoner.

10.2.7 Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Tabell 10.2.7 Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Post 759	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
759	Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig	0	0	0	150	150	-
Sum		0	0	0	150	150	-

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 20 betalende medlemmer
Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 150 000 til samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig.

11 Andre virkemidler

Tabell 11.0 Samletabell - Andre virkemidler

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Virkemidler til Sametingsrådet disposisjon	4 286	4 725	4 975	4 400	-575	-11,6 %
	Virkemidler til møtelederskapets disposisjon	2 500	2 750	2 750	4 860	2 110	76,7 %
Sum		6 786	7 475	7 725	9 260	1 535	19,9 %

11.1 Virkemidler til sametingsrådets disposisjon

Tabell 11.1 Virkemidler til Sametingsrådet disposisjon

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
500	Regionale utviklingsmidler	3 456	3 400	3 550	3 150	-400	-11,3 %
501	Frie virkemidler	0	150	150	150	0	0,0 %
502	Internasjonale tiltak	550	525	625	1 100	475	76,0 %
503	Likestillingstiltak	280	650	650	0	-650	-100,0 %
Sum		4 286	4 725	4 975	4 400	-575	-11,6 %

11.1.1 Regionalutvikling

Tabell 11.1.1 Regionalutvikling

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
500	Regionalutvikling	3 456	3 400	3 550	3 150	-400	-11,3 %
Sum		3 456	3 400	3 550	3 150	-400	-11,3 %

Sametinget har inngått samarbeidsavtaler med Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner. Målet med avtalene er å styrke og synliggjøre samisk språk, kultur og samfunnsliv i samarbeid med fylkeskommunene. Samarbeidsavtalene omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Sametinget vil jobbe for å få til en samarbeidsavtale med Oslo kommune.

Regionale utviklingsmidler er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som har felles finansiering med fylkeskommunene. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Innenfor rammen av samarbeidsavtalene med fylkeskommunene kan Sametinget i samråd med avtalepartene initiere og iverksette pilotprosjekter innenfor inkubator/veilederfunksjoner overfor småskala næringsetablerere.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 3 150 000 til regionalutvikling.

11.1.2 Frie virkemidler

Tabell 11.1.2 Frie virkemidler

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
501	Frie virkemidler	0	150	150	150	0	0,0 %
Sum		0	150	150	150	0	0,0 %

Frie virkemidler er midler sametingsrådet disponerer til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemidler. Nærmere kriterier for tilskuddet framkommer i eget tilskuddsbrev.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 150 000 til frie virkemidler.

11.1.3 Internasjonale tiltak

Tabell 11.1.3 Internasjonale tiltak

(i 1000 kr)

Post 502	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
502	Internasjonale tiltak	550	525	625	1 100	475	76,0 %
Sum		550	525	625	1 100	475	76,0 %

Internasjonalt samarbeid med urfolksdeltakelse er nøkkelen for å sikre en bærekraftig utvikling som sikrer urfolks livsopphold. Menneskerettighetene må styrkes slik at urfolk reelt kan bestemme over egen utvikling. Dette er særskilt relevant i forhold til klimaendringer der løsningene må skje gjennom inngåelse av internasjonale avtaler og aktiv oppfølging av disse på nasjonalt plan.

Internasjonale tiltak er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemiddelordninger. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Av den totale rammen overføres kr 250 000 til Barents urfolkskontor i Lovozero i henhold til godkjent aktivitetsplan. Nærmere kriterier for tilskuddet framkommer i eget tilskuddsbrev.

Av den totale rammen avsettes kr 700 000 til samisk regional finansiering av prosjekter i Interreg 2007 – 2013 Delprogram Sápmi.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 100 000 til internasjonale tiltak.

11.2 Virkemidler til møtelederskapets disposisjon

Tabell 11.2 Virkemidler til Møtelederskapets disposisjon

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
751	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 872	72	4,0 %
752	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	950	950	988	38	4,0 %
753	Lister ved Sametingsvalget 2009	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		2 500	2 750	2 750	4 860	2 110	76,7 %

11.2.1 Politiske grupper i Sametinget

Mål for tilskuddsordningen:

- Godt organiserte politiske grupper på Sametinget

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Grupper i Sametinget som har status som gruppe i henhold til retningslinjer for Sametingets politiske nivå, fastsatt av Sametinget 10.02.94 med endringer av 27.05.07

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Det stilles krav om rapport og regnskap over bruk av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010
- For øvrig gjelder retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget 10.02.04 med endringer av 27.05.07

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 5 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de grupper som er registrert i Sametinget jf. retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget 10.02.04 med endringer av 27.05.07

b) Tilskudd etter antall representanter:

- 95 % av den årlige rammen fordeles med likt beløp på alle representanter

Ordningen forvaltes av Sametingets møtelederskap.

For 2009 avsettes kr 1 872 000 til politiske grupper i Sametinget.

11.2.2 Opposisjonens arbeidsvilkår

Mål for tilskuddsordningen:

- Opposisjon i Sametinget med gode arbeidsvilkår

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Grupper i Sametinget som har status som gruppe i henhold retningslinjer for Sametingets politiske nivå, fastsatt av Sametinget 10.02.94 med endringer av 27.05.07, og som har definert seg som en del av opposisjonen

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Det stilles krav om rapport og regnskap over bruk av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010
- For øvrig gjelder retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget i sak 52/06

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 10 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de grupper som er i opposisjon i Sametinget

b) Tilskudd etter antall representanter:

- 90 % av den årlige rammen fordeles med likt beløp for representantene i grupper i opposisjon

Ordningen forvaltes av Sametingets møtelederskap.

For 2009 avsettes kr 988 000 til opposisjonens arbeidsvilkår

11.2.3 Lister ved Sametingsvalget 2009

Mål for tilskuddsordningen:

Mulighet for valgdeltakelse til de som stiller lister til sametingsvalget

Målgruppe for tilskuddsordningen:

De listeforslag Sametingets valgmennd godkjenner etter § 32 i forskrift om valg av Sameting, fastsatt ved kgl. res. av 10. desember 2004

Kriterier for måloppnåelse:

Antall listeforslag til sametingsvalget

Tildelingskriterier:

Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 10. august 2009

Tilskuddet utbetales i sin helhet

Partier eller organisasjoner som stiller liste i to eller flere valgkretser, skal sende felles anmodning om utbetaling for alle sine lister

Beregningsregler:

Tilskuddet fordeles likt mellom de godkjente listene

For 2009 settes det av kr 2 000 000 til formålet.

12 Andre tiltak som ikke er virkemidler

Tabell 12.0 Andre tiltak

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
700	Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	0	-300	-100,0 %
800	Konferanser	644	750	750	1 150	400	53,3 %
850	Utdeling av priser og stipender	156	100	100	200	100	100,0 %
860	Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter.	0	0	0	2 600	2 600	-
899	Evalueringer	1 610	500	500	500	0	0,0 %
Sum		2 710	1 650	1 650	4 450	2 800	169,7 %

a) Prosjektet om samiskrelatert statistikk er avsluttet i 2008.

Prosjektet om samiskrelatert statistikk er avsluttet i 2008. Sametinget vil arbeide for at produksjonen av samiskrelatert statistikk institusjonaliseres og blir en fast etablert virksomhet. Dette i henhold til Sametingets vedtak i sak 10/06 Samiskrelatert statistikk i Norge.

12.1 Konferanser i regi av Sametinget

Tabell 12.1 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 800	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
80001	Ungdomskonferanse	73	300	300	300	0	0,0 %
80002	Barnehage- og skolekonferanse	293	300	300	300	0	0,0 %
80003	Likestillingskonferanse	0	0	0	0	0	-
80004	Konferanse med kommunene og fylkeskommunene	0	150	150	150	0	0,0 %
80005	Bibliotekkonferanse	84	0	0	100	100	-
80007	Helse- og sosialseminar	194	0	0	300	300	-
Sum		644	750	750	1 150	400	53,3 %

12.1.1 Ungdomskonferanse

Målet er å stimulere unge til samfunnsengasjement. Sametingets ungdomspolitiske utvalg (SUPU) deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen. Ungdomskonferansen lokaliseres til ulike geografiske områder i Sápmi.

For 2009 avsetter Sametinget kr 300 000 til formålet.

12.1.2 Barnehage- og skolekonferanse

I samarbeid med Sverige og Finland avholdes det felles nordisk barnehage- og skolekonferanse i 2009. Forutsetningen for et slikt arrangement er at det på forhånd er inngått klare avtaler mellom landene om fordeling av økonomi og arbeid.

Sametinget overfører midler til en ekstern aktør til planlegging og gjennomføring av konferansen.

Det avsettes kr 300 000 til konferansen.

12.1.3 Konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Målet med konferansen er å styrke Sametingets rolle i samfunnsutviklingen i samiske områder.

Det avsettes kr 150 000 til konferansen.

12.1.4 Bibliotekkonferanse

Det avholdes samisk bibliotekkonferanse i 2009 i samarbeid med Norsk bibliotekforening.

Det avsettes kr 100 000 til konferansen.

12.1.5 Helse- og sosialkonferanse

Sametinget overfører midler til en ekstern aktør for å gjennomføre konferansen

Det avsettes kr 300 000 til konferansen.

12.2 Utdeling av priser og stipend

Tabell 12.2 Utdeling av priser og stipender

(i 1000 kr)

Post 850	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
85001	Likestillingspris	34	0	0	0	0	-
85002	Språkmotiveringspris	0	0	0	100	100	-
85003	Idrettsstipend for ungdom	122	100	100	100	0	0,0 %
Sum		156	100	100	200	100	100,0 %

12.2.1 Språkmotiveringspris

Prisen kan tildeles enkeltpersoner, organisasjoner eller institusjoner som har arbeidet spesielt for å verne, styrke og fremme samisk språk. Prisen skal være med på å løfte det samiske språkets status.

Språkmotiveringsprisen består av et kunstdiplom og et pengebeløp på kr 50 000.

Begrunnede forslag på kandidater sendes Sametingets innen 30. september 2009. Prisvinneren kunngjøres samtidig med overrekkelsen under Sametingets plenumsmøte i november 2009.

I forbindelse med utdelingen av prisen påløper det kostnader til annonsering, reise og opphold, møte i samisk språkråd mv. Samlede kostnader for å tildele prisen beregnes til kr 50 000.

For 2009 avsettes det kr 100 000 til formålet.

12.2.2 Idrettstipend for ungdom

Målet med idrettstipendet for ungdom er å motivere unge idrettsutøvere til satsing på idrett. Det tildeles to stipender à kr 50 000. Stipendet skal gå til enkeltutøvere. De som mottar stipendet må være mellom 16 og 25 år det året stipendet tildeles.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 100 000 til formålet.

12.3 Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter

Tabell 12.3   Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter

(i 1000 kr)

Post 860	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
86000	Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter	0	0	0	2 600	2 600	100,0 %
Sum		0	0	0	2 600	2 600	-

De fleste politiske beslutninger i et samfunn tas på bakgrunn av resultater fra forskning, dokumentasjon og utredninger.

Det er en utfordring for det samiske samfunnet og samenes folkevalgte organ, Sametinget, at det er lite omfang på forskning og dokumentasjon som omhandler samiske samfunnsforhold. Forskning og statistikk som viser behov, behovsendringer, kvalitet og måloppnåelse for ulike samfunnstiltak må være tilgjengelig for fremtidige beslutninger som angår den samiske samfunnsutviklingen.

Det avsettes kr 2 600 000 i 2009 til midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter, som omfatter kjøp av tjenester på bakgrunn av vedtak i Sametinget og behov sametingsrådet ser i forbindelse med saksbehandling og forvaltning.

Behov:

Terminologiprojekter initiert som oppfølging av Sametingets vedtatte strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012

Utredningsprosjekt vedrørende framtidig organisering av læremiddelutviklingen, initiert som oppfølging av Sametingets vedtatte strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012

Prosjekter med formål å utvikle redskaper for måling og sikring av kvalitet på helse og sosialtilbud til den samiske befolkningen

Utredningsprosjekt vedrørende Sametinget som skoleeier, initiert som oppfølging av Sametingets vedtak i sak 008/08 Samiske videregående opplæring - forvaltningsmodell om de statlige samiske videregående skolene

Oppfølging av Samerettsutvalgets og Kystfiskeutvalgets arbeid samt nye ressurslover som plan og bygningsloven og mineralloven

Oppfølging og evaluering av Sametingets søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling

For 2009 avsettes det kr 2 600 000 til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter.

12.4 Evalueringer

Tabell 12.4 Evalueringer

(i 1000 kr)

Post 899	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
89900	Evaluering av tilskuddsmidler	1610	500	500	500	0	0,0 %
Sum		1 610	500	500	500	0	0,0 %

Rulleringsplan for evaluering av tilskuddsmidler i perioden 2009-2010:

Post	Tilskuddsmidler	År
200	Kulturutvikling	2009
750-759	Samiske organisasjoner	2010
102	Tilskudd til samiske barnehager	2010

For 2009 avsettes det kr 500 000 til formålet.

13 Samefolkets fond

Fastsettelse av bruken av den årlige avkastningen i budsjettet gjøres med grunnlag i vedtak om prioritering og satsingsområder for valgperioden, jf. sak 59/07.

13.1 Samefolkets fond – fordeling

Tabell 13.1 Samletabell - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbaserte tilskudd	0	5 800	5 800	9 600	3 800	65,5 %
	Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler	0	4 200	4 200	4 600	400	9,5 %
Sum		0	10 000	10 000	14 200	4 200	42,0 %

a) Det er i sak 25/08 avsatt kr 16 000 000 til Samefolkets fond i 2009. Av dette er kr 1 800 000 overført til administrasjonen for å forvalte avkastningen av Samefolkets fond.

13.2 Søkerbaserte tilskudd - Samefolkets fond

Tabell 13.2 Søkerbasert tilskudd - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60010	Språkutviklingstiltak	0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %
60020	Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidlings prosjekter	0	800	800	1 600	800	100,0 %
60030	Litteratur	0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %
Sum		0	5 800	5 800	9 600	3 800	65,5 %

13.2.1 Språkutvikling - Samefolkets fond

Tabell 13.2.1 Språkutvikling - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud-2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60010	Språkutviklingstiltak	0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %
Sum		0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Leirskole på samisk, stimulere til bruk av samisk språk og synliggjøre mangfoldet i samisk kultur og identitet
- Språkbudprosjekter for barn, unge og voksne
- Utvikling av samiske termer (fagterminologi og fagbegreper):
  - lule- og sørsamisk: samfunnsfagstermer
  - nordsamisk: naturfagstermer
- Stedsnavnsprosjekter i lule- og nordsamiske områder
- Språkvitaliseringsprosjekter
- Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

For terminologiprojekter, både ved utarbeidelse av termer og ved innsamling av ord, skal

Sametingets retningslinjer for terminologiarbeid følges. Termer og språkmateriale som utarbeides skal

leveres til Sametinget i elektronisk form straks prosjektet er avsluttet. Sametinget gir støtte til terminologiprojekter med det forbehold at Sametinget har rett til å gi materialet til forskning samt kunngjøre resultatene

For terminologiprojekter kreves minimum utdanning i samisk språk på minimum grunnfag eller bachelor-nivå

For stedsnavnprosjekter skal retningslinjer fastsatt av Sametinget ved navnekonsulenttjenesten følges.

Kopi av eller originale materialer av all innsamlet materiale skal leveres til Sametinget i elektronisk form straks prosjektet er avsluttet. Sametinget gir støtte til stedsnavnprosjekter med det forbehold at

Sametinget har rett til å benytte innsamlet materielle til daglig arbeid med stedsnavn, forelesninger, skriv, forskning og lignende
Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 4 000 000 til tilskudd for språkutviklingstiltak.

13.2.2 Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidling - Samefolkets fond

Tradisjonell kunnskap/árbediehtu er en viktig del av samisk kultur og identitet. Árbiediehtu knytter seg blant annet til ulike bruksmåter og til forvaltningen av naturressursene. Denne erfaringsbaserte kunnskapen overleveres fra eldre til yngre generasjoner, gjennom muntlige forklaringer og praktisk øvelse.

Tabell 13.2.2 Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidling - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60020	Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidlings prosjekter	0	800	800	1 600	800	100,0 %
Sum		0	800	800	1 600	800	100,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap knyttet til ivaretagelse og bruk av naturen

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

Antall igangsatte prosjekter og tiltak

Prioriteringer for 2009:

Prosjekter som kartlegger tradisjonell kunnskap ved høsting av naturressurser

Prosjekter som bidrar til dokumentasjon og opprettholdelse av samisk folkemedisin

Prosjekter som dokumenterer samisk utmarksbruk og næringsutøvelse i et historisk perspektiv

Prosjekter som dokumenterer kvinners bruk og videreføring av tradisjonell kunnskap ved bearbeiding av naturlige råstoffer

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 600 000 til tilskudd for dokumentasjons- og formidlingsprosjekter for tradisjonell kunnskap.

13.2.3 Litteratur - Samefolkets fond

Tabell 13.2.3 Litteratur - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60030	Litteraturprosjekter	0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %
Sum		0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %

Mål for tilskuddsordningen:

Øke antall utgivelser av samisk litteratur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Forlag og andre utgivere med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

Antall utgivelser av samisk litteratur

Prioriteringer for 2009:

Skjønnlitteratur med originalmanus på samisk

Skjønnlitteratur oversatt til samisk

Lydbøker på samisk

Tildelingskriterier:

Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Ved søknad skal ferdigstilt manus og avtale med forfattere og eventuelle illustratører være vedlagt

Ved søknad om utgivelse av oversatt litteratur skal kontrakt med rettighetshaver av originalmanus foreligge

Ved søknad om utgivelse av lydbok skal kontrakt med eventuell rettighetshaver av originalmanus foreligge

Faglig vurdering av manuskriptet fra ekstern konsulent skal følge med søknaden

Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

Utbetalingsvilkår:

50 % kan bli utbetalt på grunnlag av skriftlig anmodning når prosjektet er igangsatt. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

10 eksemplarer av ferdigstilt produkt sendes Sametingets bibliotek

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 100 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Forfatterhonorar

Romaner, noveller og fortellinger kr 85 000

Dikt, skuespill kr 75 000

Småbarnsbøker kr 55 000

Honorar for oversetting av skjønnlitteratur, inntil kr 1 000 pr. side med 2000 anslag

b) Produksjon

For trykte bøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (dvs. 16 sider):

- Vanlig glatt sats (prosa) kr 9 500

- Vanskeligere sats (lyrikk og skuespill) kr 11 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag.

Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og Korrekturlesing.

For lydbøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 300 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med all produksjon mens teknisk produksjon, innlesning og mangfoldiggjøring.

c) Illustrasjonskostnader

Illustrasjonshonorarer avtales i hvert enkelt tilfelle med billedkunstneren/illustratøren. Dette omfatter også omslagssider utført av profesjonelle illustratører.

For produksjoner med illustrasjoner over 20 % kan det ytes inntil kr 20 000 til å dekke illustrasjonskostnader. Disse må begrunnes skriftlig.

d) Generelle kostnader

I tillegg kan det av utgiftene under pkt. b) beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte bøker og inntil 40 % for lydbøker

Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av boka utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, billedredigering og lignende

e) Markedsføring og distribusjon

I tillegg kan tilskuddsmottaker få inntil 15 % av punkt b) til produksjonskostnader til markedsføring og distribusjon

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 4 000 000 til tilskudd til litteratur - samefolkets fond.

13.3 Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler - Samefolkets fond

Tabell 13.3 Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
601	Språkprogram	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
602	Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap	0	1 200	1 200	1 600	400	33,3 %
Sum		0	4 200	4 200	4 600	400	9,5 %

13.3.1 Språkprogram

Tabell 13.3.1 Språkprogram - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

601	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60100	Språkprogram	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
Sum		0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %

Sametinget har i 2008 satt i gang arbeid med språkprogram. Dette programmet har ulike målsetninger for styrking og utvikling av samisk språk og det vil være behov for oppfølging av ulike tiltak i programmet.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 3 000 000 til formålet.

13.3.2 Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

Tabell 13.3.2 Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

(i 1000 kr)

Post 602	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60201	Pilotprosjekt om Árbediehtu, kartlegging, bevaring og bruk	0	0	0	650	650	
60202	Utvikling av register for forvaltning av tradisjonell kunnskap	0	0	0	950	950	-
Sum		0	1 200	1 200	1 600	950	79,2 %

Samisk tradisjonskunnskap er viktig for fremtidige generasjoner. Sametinget vil bidra til at det utarbeides en metode for dokumentasjon av de eldres kunnskap og erfaringer, for å bevare og formidle dette til den oppvoksende generasjonen. Målsettingen er å få på plass en kunnskapsbasert forvaltning av tradisjonell kunnskap/árbediehtu som ivaretar rettslige, etiske, metodiske og tekniske hensyn. Det skal utvikles et register/database for forvaltning av árbediehtu. Det forutsettes et samarbeid med relevante fagmiljøer, samisk språk og kultursentre, og tradisjonsbærere innenfor samisk tradisjonskunnskap.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 600 000 til formålet.

14 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 14.1 Driftsutgifter politisk nivå

(i 1000 kr)

	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
1010	Sametingets plenum	8 887	9 000	9 000	9 300	300	3,3 %
1110	Sametingets møtelederskap	882	1 250	1 250	1 200	-50	-4,0 %
1120	Sametingets kontrollkomite	161	361	361	200	-161	-44,6 %
1310	Samisk parlamentarisk råd	649	1 200	1 200	500	-700	-58,3 %
1410	Sametingets tilskuddstyre	880	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
1510	Sametingsrådet	7 144	6 235	6 435	7 200	765	11,9 %
1610	Sametingets språkstyre	223	350	350	350	0	0,0 %
1620	Samisk språknemnd	880	1 000	1 000	500	-500	-50,0 %
1910	Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)	263	325	325	325	0	0,0 %
1920	Sametingsvalget - fagutvalg	200	0	0	0	0	-
Sum		20 169	20 721	20 921	20 575	-346	-1,7 %

14.1 Sametingets plenum

I dette budsjettet ligger midler til Sametingets plenum, fagkomiteene og gruppene.

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 117 av 303

På grunn av at det er valgår i 2009 vil det ikke bli holdt komitémøter mer enn tre ganger dette året. De midlene som Sametinget vil spare inn på dette vil imidlertid benyttes til å dekke utgifter i forbindelse med åpningen av nytt sameting.

For 2009 settes det av kr 9 300 000 til Sametingets plenum.

14.2 Sametingets møtelederskap

På møtelederskapets budsjett settes det av midler til dekking av lønn til plenumslederen og godtgjørelser og reiseutgifter til møtelederskapet for møtevirksomhet utenom plenumsmøtene, med kr 1 005 000 til sammen. I tillegg videreføres ordningen med midler til fagkomiteenes befaringer og høringer, men på grunn av at 2009 er et valgår reduseres disse fra kr 200 000 til kr 100 000.

Med bakgrunn i Sametingets vedtak i sak 17/06 Retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, beregnes kr 50 000 til revisorgodkjenning av gruppemidlene og midlene til opposisjonens arbeidsvilkår.

14.2.1 Godtgjørelse til medlem og varamedlem oppnevnt av Sametinget til FEFOs kontrollkomite

Sametinget oppnevner i henhold til finnmarkslovens § 16 et medlem med personlig varamedlem til Finnmarkeiendommens kontrollkomite, tilsvarende gjør Finnmark fylkekommune og Kongen. Godtgjørelse til medlemmene og varamedlemmene skal dekkes av det organ som har oppnevnt vedkommende.

I artikkel 5 siste avsnitt om Finnmarkeiendommens kontrollkomité i samarbeidsavtalen mellom Finnmark fylkekommune og Sametinget, inngått i november 2007 og i kraft i mars 2008, fremgår det at "Partene er enige om at partenes oppnevnte medlemmer i kontrollkomiteen skal ha lik godtgjørelse." Partene er enige om at denne godtgjørelsen årlig utgjør kr 35 000 for medlemmet og kr 10 000 for varamedlemmet.

For 2009 settes det av kr 1 200 000 til Sametingets møtelederskap.

14.3 Sametingets kontrollkomité

Erfaringstall fra de tre siste årene viser at aktiviteten i Kontrollkomiteen er betydelig mindre enn forutsatt i budsjettene for disse årene. Som en følge av dette reduseres også budsjettet betydelig.

For 2009 settes det av kr 200 000 til kontrollkomiteen.

14.4 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltagere. Sametinget i Norge tildeles kr 500 000 til SPR over statsbudsjettet i Norge. Delegasjonens utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon dekkes av de ulike sametingene. I 2009 har Permanent Forum sitt styremøte i Norge, hvor SPR i Norge vil være vertskap for arrangementet.

For 2009 settes det av kr 500 000 til drift av Samisk parlamentarisk råd.

14.5 Sametingets tilskuddstyre

For 2009 settes det av kr 1 000 000 til Sametingets tilskuddstyre.

14.6 Sametingsrådet

Posten dekker presidentens og visepresidentens lønn, tre rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt en politisk rådgiver og en informasjonsrådgiver i hel stilling.

Presidentens lønn følger regjeringsmedlemmenes lønn med fratrukk på kr 150 000.
Visepresidentens lønn følger stortingsrepresentantenes godtgjørelse.

I økningen på kr 765 000 inngår lønns- og prisvekst og informasjonsrådgiver til sametingsrådet.

For 2009 settes det av kr 7 200 000 til sametingsrådet.

14.7 Sametingets språkstyre

For 2009 settes det av kr 350 000 til Sametingets språkstyre.

14.8 Samisk språknemnd

Avsetningen skal sammen med midlene fra sametingene i Sverige og Finland dekke driften av samisk språknemnd.

For 2008 settes det av kr 500 000 til Samisk språknemnd.

14.9 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

For 2009 settes det av kr 325 000 til Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU).

15 Driftsutgifter administrativt nivå

Tabell 15.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
-	Driftsutgifter administrasjon	61 666	74 318	75 518	82 010	6 492	8,6 %
-	Spesielle prosjekter	6 929	7 150	7 821	9 850	2 029	25,9 %
Sum		68 595	81 468	83 339	91 860	8 521	10,2 %

15.1 Driftsutgifter administrasjon

Sametingets budsjetttramme er økt med 110 millioner kroner de fem siste årene, som tilsvarer en fordobling i forhold til budsjetttrammen ved revidert budsjett for 2008. Budsjetttrammene for 2003 og 2008 var på hhv. 206 og 316 millioner kroner. Dette gjenspeiler seg også i at Sametingets aktivitet er økt betydelig. Budsjettet for 2009 viser hvilke oppgaver dette er gjennom strategiene for de ulike politikkområdene og forvaltningen av virkemidlene.

Aktivt politisk arbeid med politikktutvikling og -oppfølging, økte forvaltningsoppgaver samt større forventninger fra det samiske samfunnet krever økte ressurser og høy faglig kompetanse på en rekke områder.

Det totale lønns- og prisstigningen i 2009 anslås for Sametinget å utgjøre ca. 8 %.

For 2009 settes det av kr 91 860 000 til driftsutgifter administrasjon.

15.2 Spesielle prosjekter

Tabell 15.2 Spesielle prosjekter

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
-	Bedre service til brukerne	367	100	100	1 200	1 100	1100,0 %
-	Rettighets- og ressursforv.lover og andre lovprosesser	a) 844	550	921	0	-921	-100,0 %
-	Geografisk informasjonssystem - GIS	a) 675	675	675	0	-675	-100,0 %
-	Kvalitetsutvikling i grunnopplæring - læreplan	1800	2 000	2 000	2 300	300	15,0 %
-	Samisk korrekturprogram - Divvun	3243	2 600	2 600	0	-2 600	-100,0 %
-	Bygningsvernprosjekter (Samisk byggverk Sirbma)	0	250	250	300	50	20,0 %
-	Verdiskapningsprogrammet	0	975	975	600	-375	-38,5 %
-	Neiden Ortodokse gravplass i skoltebyen	0	0	300	1 500	1 200	400,0 %
-	Kvalitetsutvikling i samisk barnehager	b) 0	0	0	1 050	1 050	-
-	Valg 2009	0	0	0	2 900	2 900	-
Sum		6 929	7 150	7 821	9 850	2 029	25,9 %

a) Flyttet over til det ordinære administrasjonsbudsjettet

b) Kr 980 000 er flyttet fra post 102 Tilskudd til samiske barneger til post 801 spesielle prosjekter - Kvalitetsutvikling i samiske barnehager. I tillegg er kr 70 000 flyttet fra administrasjon til denne posten.

15.2.1 Bedre service til brukerne

Det er behov for å bedre informasjonen om Sametingets virksomhet overfor våre brukere. Sametingets nettside skal i 2009 fornyes slik at den fremstår som en moderne tjenesteportal for velgere og øvrige brukere.

Som en del av dette tiltaket vil det i 2009 igangsettes et prosjekt for elektronisk mottak av søknader om tilskudd. Målet med prosjektet vil blant annet være å gjøre det lettere for søkerne når de skal søke om tilskudd. I tillegg vil løsningen effektivisere den interne saksbehandlingen.

For 2009 settes det av kr 1 200 000 til bedre service til brukerne.

15.2.2 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen - læreplan

I forbindelse med innføring av Kunnskapsløftet – samisk videreføres arbeidet med utvikling av nye læreplaner.

Følgende oppgaver prioriteres i 2009:

Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen – 5 læreplaner i duodji vg3/opplæring i bedrift
Hvis ikke ekstern finansiering søkes/innvilges: Oppfølging av tiltak signalisert i St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, tilpasset samiske skoler, blant annet utarbeide veiledende læreplaner i samisk, norsk for elever med samisk som førstespråk og andre parallelle likeverdige læreplaner
Supplere departementets foreslåtte veiledning i lokalt arbeid med læreplaner med veiledning i organiseringen av opplæringen i samisk
Oppfølging av prosjekt læremiddeldatabase

For 2009 settes det av kr 2 300 000 til dette formålet.

15.2.3 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling - Divvun II

Det sørsamiske språket er under sterkt press, med bare noen få hundre brukere. Et viktig tiltak for å styrke sørsamisk språk vil være å gi også de sørsamiske språkbrukerne IT-redskaper som en hjelp til rettskrivingen. Derfor videreføres prosjektet Divvun II til 2010.

Videre skal det i 2009 utredes alternativer for drift, vedlikehold, utvikling og fremtidig institusjonstilknytning.

Det er ikke nødvendig med en egen bevilgning i 2009 da vi bruker tidligere avsatte midler til drift av Divvun II i 2009.

15.2.4 Bygningsvernprosjekter

Prosjektet er en oppfølging av Sametingets bygningsvernplan Vern og forvaltning av samiske byggverk fra 2003. For 2009 prioriteres avslutning av Sirma-prosjektet og videre oppfølging av bygningsvernplanen.

For 2009 settes det av kr 300 000 til Sametingets bygningsvernprosjekter.

15.2.5 Verdiskapningsprogrammet

Faglig forum skal gi innspill til programmet og utveksle gjensidig informasjon om offentlige tiltak. Utviklingsforumet består av samiske næringsorganisasjoner og skal sikre den samiske dimensjon og samisk naturforståelse i utviklingsarbeidet.

For 2009 settes det av kr 600 000 til spesielle prosjekter og til faglig og utviklingsforum.

15.2.6 Neiden ortodokse gravplass i Skoltebyen

I 2008 ble prosessen igangsatt med å kjøpe området slik at campingsplassen på gravplassen opphører. Midlene går til oppkjøp av området og til geofysiske undersøkelser.

Sametinget ba i konsultasjonsmøtet med Arbeids- og inkluderingsministeren i mai 2008 om midler til en gjenbegravning av skjelettmaterialet fra Neiden.

For 2009 avsettes det kr 1 500 000 til oppkjøp av området i Neiden ortodokse gravplass i Skoltebyen.

15.2.7 Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

I følge rammeplan for barnehagen skal barnehagen være en lærende organisasjon som er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling.

Følgende oppgaver prioriteres i 2009:

- nettverksmøter
- utarbeide veileder for samisk språk og kultur i norske barnehager
- kvalitetsutvikling i forhold til samisk språk i barnehagen

For 2009 settes det av kr 1 050 000 til kvalitetsutvikling i samiske barnehager.

15.2.8 Sametingsvalget 2009

Midlene skal gå til forberedelse og avvikling av valget i henhold til oppgaver i lov og forskrift. Dette omfatter forvaltning av Sametingets valgmannstall, sekretariatsoppgaver for Sametingets valgmennd, informasjon til kommuner og opptellingssamevalgstyrene, inkl. evalueringseminar etter valget, lovpålagt annonsering, utarbeidelse og utsendelse av valgkort og annen representasjon i forbindelse med valget, bl.a. deltakelse på valgkonferanser. I tillegg vil det være behov for oppdatering av programvaren for gjennomføring av sametingsvalget.

For 2009 settes det av kr 2 900 000 til sametingsvalget 2009.

16 Budsjettbehov 2010

16.1 Innledning

Den svake veksten til samiske formål regjeringen legger opp til i statsbudsjettet for 2009 viser nødvendigheten av å få etablert folkerettslige forsvarlige budsjettprosedyrer mellom regjeringen og

Sametinget. Dagens budsjettprosedyrer oppfyller ikke retten til å bestemme over det samiske folkets økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling. Det er behov for en ordning mellom Sametinget og sentrale myndigheter som i mye større grad vil gjøre Sametinget i stand til å være premissleverandør for samepolitikken i Norge. Sametinget må komme i en reell forhandlingsposisjon om de overordnede økonomiske rammene for Sametingets virksomhet.

Sametinget forventer at budsjettet for 2010 kompenseres for nasjonale satsinger. I tillegg forventes det at budsjettet økes for å dekke inn budsjettbehovene som nevnt nedenfor.

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2009 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2010-budsjettet. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte hovedområdene med et anslag på behov for økning. Prioriteringene er som følger:

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Bud 2009
100	Opplæring og forskning	KD/AID	10 000
150	Språk	KD/KKD/AID	13 000
200	Kultur	KKD	30 000
300	Næring	AID/KRD/FKD/ND/LD	8 000
400	Miljø og kulturvern	MD/KKD	6 000
450	Helse- og sosialsatsing	HOD	3 000
550	Internasjonalt solidaritet og urfolkspolitikk	UD	2 000
Sum			72 000

AID Arbeids- og inkluderingsdepartement

KD Kunnskapsdepartement

MD Miljøverndepartementet

KKD Kultur- og kirkedepartementet

HD Helse- og omsorgsdepartementet

KRD Kommunal- og regionaldepartement

LD Landsbruksdepartementet

UD Utenriksdepartementet

FKD Fiskeri- og kystdepartementet

ND Næringsdepartementet

16.2 Opplæring og forskning

Det er et stort behov for å øke kapasiteten i produksjonen av samiske læremidler, både innenfor barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Dette gjelder både utvikling av nye læremidler og oversetting av eksisterende læremidler til samisk.

Med bakgrunn i Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012 blir samiske læremidler gratis tilgjengelig fra 2009. Det satses også på frikjøp av forfattere av læremidler. Målsetningen er økt produksjon av samiske læremidler. Sametingets budsjett for 2010 må styrkes for gjennomføring av denne satsingen.

Det er behov for midler til fortsatt oppfølging av Barnehageløftet og Kunnskapsløftet – samisk. Dette gjelder både til kompetanseutvikling av personale i barnehager og lærere i hele grunnsopplæringen. Det må dessuten settes i verk tiltak som stimulerer samisktalende til å ta lærerutdanning som kvalifiserer til opplæring i barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Endringene av livsgrunnlag og samfunnsliv i samiske områder skjer i dag raskere og mer omfattende enn noen gang før. Dette stiller store krav til kunnskap for å kunne påvirke egen livssituasjon. For å gjøre de riktige valgene er kunnskap, og kunnskap som formidles og debatteres i det offentlige rom, helt sentralt for den framtidige samiske samfunnsutviklingen. Samisk forskning er av stor betydning og samenes egne institusjoner for dette må styrkes.

For 2010 anslås behovet til kr 10 000 000.

16.3 Språk

Sametinget vil arbeide for at flere kommuner innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk. Målsetningen er at Lavangen kommune i Troms innlemmes i 2009. Det vil derfor være et behov for å øke rammen for Sametingets tospråklighetstilskudd til kommunene og fylkeskommunene. Det er videre behov for å systematisere arbeidet med samiske stedsnavn og termer. Dette vil være en prioritert oppgave for Sametinget i 2010. Arbeidet med tilrettelegging for bruk av samiske tegn i offentlige registre og digitale kart må prioriteres. Dette gjelder blant annet folkeregistret, Brønnøysundregistrene og Statens kartverks tjenester. For 2010 anslås behovet på kr 8 000 000.

Store deler av den samiske befolkningen har aldri fått anledning til å lære det samiske språket, og er derfor analfabeter i sitt eget morsmål. Det er nødvendig å sette i gang tiltak for å bøte på dette, og Sametinget vil prioritere dette. Sametinget er i gang med å utarbeide ett språkprogram hvor alfabetiseringsprogram er en del av dette. Sametinget vil i 2009 prioritere igangsetting av alfabetiseringsprogram, men ser at dette er et så stort arbeid at sentrale myndigheter og andre aktuelle aktører må være en sterkere samarbeidspart. For 2010 anslås behovet på kr 5 000 000 til oppfølging av ett alfabetiseringsprogram.

For 2010 anslås behovet til kr 13 000 000.

16.4 Kultur

I sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling er målsettingen at samiske institusjoner skal være sentrale aktører og premissleverandører for samisk samfunns- og demokratiutvikling. De eksisterende kulturinstitusjonene må gis rammebetingelser som gir utviklingsmuligheter. Det må i 2010 prioriteres større bevilgning til de samiske kulturinstitusjonene slik at de kan ivareta og utvikle sine oppgaver.

Det er et stort etterslep når det gjelder midler til drift av eksisterende kulturbygg. De samiske kulturinstitusjonene har derfor behov for midler for blant annet å kunne opprettholde vedlikeholdet av bygningene.

I institusjonsmeldingen er det foretatt følgende prioritering av nybygg til de samiske institusjoner:
Samisk kunstmuseum
Várdoáiki samisk senter
Beaivváš Sámi Teáhter.

I meldingen framkommer det videre at man er positiv til husleiefinansiering av nybygg under gitte forutsetninger.

Det samiske nasjonalteateret, Beaivváš Sámi Teáhter, må videre sikres et fundament som gjør teateret i stand til å betjene hele det samiske bosettingsområdet. Det må derfor prioriteres midler til dette. Det er videre behov for en generell styrking av produksjon og formidling av samisk scenekunst.

Museumsreformen skal etter planen avsluttes i 2009. De samiske museene har oppfylt intensjonene i reformen. Museene har behov for fortsatt økning i sine driftstilskudd i 2010 for å kunne styrke arbeidet med de museumsfaglige utfordringene i museene.

Etnomusikksenteret er et tiltak som er med i samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Finnmark fylkeskommune, hvor det står: Partene vil vurdere opprettelse av et etnomusikksenter, og vil arbeide

aktivt for formidling av joik og annen samisk musikk i skolene i Finnmark. Det vil være behov for midler til etableringen av senteret.

Internasjonalt samisk filmsenter har behov for driftstilskudd for å videreutvikle samisk filmarbeid/produksjon slik regjeringens nordområdestrategi har som målsetting.

Sametinget ser behovet for at det etableres en innkjøpsordning for samisk litteratur og musikk i budsjettet for 2010. Dette vil være viktig med hensyn til å gjøre samisk litteratur og musikk mer tilgjengelig for befolkningen.

For 2010 anslås behovet til kr 30 000 000.

16.5 Næring

Sametingets tilskuddsordninger for næringsutvikling treffer småskala virksomheter i mye større grad enn andre offentlige støtteordninger. Virkemidlene bidrar til å etablere arbeidsplasser i kapitalsvake småsamfunn. Gjennom Sametingets ordninger tilføres disse småsamfunnene kapital som ellers ville vært svært vanskelig å få tak i. Kvinneretta næringsetablering er ofte småskalaetablering, og Sametingets virkemiddelordning er svært viktig for å få flere kvinner til å bli etablere i samiske småsamfunn. Sametinget er med på å opprettholde bosettingsmønsteret og sysselsettingen i samiske lokalsamfunn. Levende småsamfunn bidrar positivt til storsamfunnet.

Det er stor pågang i søknader til Sametingets virkemiddelordninger for næringsutvikling. Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling er utvidet i de senere år. Fra 2009 er det geografiske virkeområdet utvidet til å gjelde hele Gamvik kommune og Gratangen kommune. Rammebevilgningen til Sametinget er ikke økt for å ta høyde for denne utvidelsen. Sametinget tar mål av å utvide området ytterligere i 2010 for å gi de samiske småsamfunn mulighet til utvikling og vekst. For at utvidelsen skal ha næringspolitisk effekt, har Sametinget behov for å øke virkemidlene og ressursene til Sametinget for å kunne ha en offensiv næringspolitikk i virkeområdet. Der er derfor behov for en budsjettøkning på dette.

I likhet med Stortingets kommunal- og forvaltningskomité vil også Sametinget arbeide for at reindriftsnæringen må få de samme avgiftsfordeler ved investering og bruk av driftsmidler i næringen som det andre primærnæringer har.

For 2010 anslås behovet til kr 8 000 000.

16.6 Miljø- og kulturvern

Sametinget har i sitt budsjett-innspill for 2009 anslått behovet for en økning med kr 5 000 000 til miljø- og kulturvern. Miljøverndepartementets budsjett for 2009 er økt med 24,7 %. Rammen på post 50 til Sametinget for 2009 inneholder imidlertid ingen økning.

Sikringen av naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv er et viktig hensyn som skal tas i all arealplanlegging etter den nye plan- og bygningsloven. Samtidig er Sametinget gitt innsigelsesmyndighet for planer som er av vesentlig betydning for samiske interesser. Den nye loven forventes å trå i kraft i 01.07.09. For å følge opp denne nye myndigheten må Sametinget både utforme forutsigbare retningslinjer for ivaretagelse av samiske hensyn i arealplanleggingen og utvikle nødvendig faglig kapasitet til å følge opp konkrete arealplansaker og forvaltningsoppgaver i tilknytning til dette. Det medfører en økning i Sametinget arbeidsmengde. Dette har Sametinget også understreket i sin behandling av ny plan- og bygningslov, og tilkjennegitt for Miljøverndepartementet.

Kulturminnevern har økende saksmengde. Det er et økende krav om vår tilstedeværelse og faglige oppfølging.

Sametinget er gitt en ressurskrevende rolle som konsultasjonspart på tre nivåer i alt verneplanarbeid. Det er et økende antall forslag til nasjonalparker i samisk område. Nasjonalparker medfører særskilte utfordringer knyttet til samisk utmarksbruk, og til samiske næringer som reindrift. Det er derfor behov for å styrke Sametingets arbeid med verneplanene.

Klimaendringene, tap av biologisk mangfold og miljøforurensing har konsekvenser for urfolks næringer, kultur, helse og levekår og slik også for samfunnslivet. Det er nødvendig å bidra med å sette økt fokus på disse grunnleggende utfordringene. Vi trenger å øke kunnskapen om disse endringene og om tiltak som kan iverksettes for å begrense endringene, samt se ulike tilpasningsstrategier.

For 2010 anslås behovet til kr 6 000 000.

16.7 Helse- og sosialsatsing

Det er mange store utfordringer innenfor utvikling og kvalitetssikring av tjenestetilbud til samiske pasienter. Dette er utfordringer sentrale myndigheter og Sametinget er enige om. Det vil være et kontinuerlig behov for å øke ressursene for å utvikle et likeverdig tilbud.

Det mangler statistikk og forskning for et å få et godt beslutningsgrunnlag innenfor helse- og sosialarbeidet.

Det er et stort behov for å styrke kunnskapen i barnevern om samiske barns språk og kultur. Dette er nødvendig for å sikre samiske barns rettigheter. Det må fremmes tiltak for utrede hvordan samiske barns rettigheter skal ivaretas.

For 2010 anslås behovet til kr 3 000 000.

16.8 Internasjonal solidaritet og urfolkspolitikk

Sametinget vil aktivt delta i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. I budsjett-innspillet for 2009 har Sametinget anslått behovet for en økning med kr 2 000 000 til arbeidet med internasjonal solidaritet og urfolkspolitikk. Bevilgningen til dette formålet er ikke økt i statsbudsjettet for 2009.

For å kunne ha et akseptabelt fokus på internasjonale saker er det nødvendig at denne posten styrkes i budsjettet for 2010.

For 2010 anslås behovet til kr 2 000 000.

Plan- og finanskomiteens innstilling:

Innledning

Budsjettet for 2009 er Sametingets viktigste politiske styringsdokument for det kommende år. Sametingets visjon er mangfoldige samfunn med samisk verdigrunnlag, grunnleggende menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Grunnlaget for Sametingsrådets budsjettforslag er vedtatte delplaner, meldinger, særskilte vedtak, årsrapporteringer, samarbeidsavtaler, innspill fra berørte parter og registrerte behov.

Videre er grunnlaget for Sametingets årlige budsjettprioriteringer st.prp. nr. 1 om statsbudsjettet. Bevilgninger til samiske formål – Sametinget ligger til grunn.

Plan- og finanskomiteen har også vært åpen for innspill i budsjettbehandlingen.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Roger Pedersen, Aili Keskitalo, Kirsti Guvsám, Miriam Paulsen, Ann-Mari Thomassen og Gunn Britt Retter (NSR/SfP), medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Wiebke Synnøve Slåtveit, Sten Erling Jønsson, Hilde Anita Nyvoll og Egil Olli,

medlemmet fra Samefolkets parti (SfP) Terje Tretnes og medlemmet fra Finnmarkslista (FIN) Toril Bakken Kåven, er tilfreds med den bebudede styrkingen av det internasjonale arbeidet, som framkommer under post 16.8. Samene i Norge har alt å vinne på et større internasjonalt engasjement. Dette både i forhold til Norges utenrikspolitiske arbeid og i forhold til det arbeid Sametinget selv kan utføre på dette området. Flere internasjonale - og multinasjonale fora drøfter og behandler problemstillinger av stor betydning for urfolk. Sametinget og samene har mye å lære av våre søstre og brødre blant andre urfolk, samtidig som vårt arbeid kanskje kan være til gagn for disse. Flere fora som FN med underliggende organer, Europarådet, EU, Nordisk Råd og Arktisk Råd drøfter og behandler spørsmål av stor viktighet for urfolk. Her bør det være naturlig at vi arbeider for at vår stemme blir hørt. Komiteen vil derfor be Sametingsrådet vurdere disse og andre tilknyttede spørsmål og eventuelt legge opp til et framtidig internasjonalt engasjement også ut over den styrkingen som ligger i forslaget til budsjett for 2010.

Komiteen ber møtelederskapet om å legge frem til neste samling reviderte retningslinjer for Sametingets politiske nivå, hvor de små gruppene gis bedre arbeidsvilkår.

Komiteen mener Sametinget skal ha en proaktiv rolle i forhold til å få søknader til gode prosjekter innenfor de søkerbaserte tilskuddene.

Komiteens mindretall, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) og medlemmet fra Finnmarkslista (FIN) mener at ved revisjon av næringsavtalen for duodji og når den videre forhandling av avtaler tas, må det tas sikte på å bygge opp en bærekraftig og lønnsom næring uten forfordeling av enkelte foretaksformer, og med mål om å bygge opp en bærekraftig og lønnsom produksjon av duodji.

Forslag:

Forslag fra *Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) og Finnmarkslista (FIN):*

Forslag 1

6.3.1.2 Musikkutgivelser

Utbetalingsvilkår kulepunkt 2

Stryk 1 år erstattes med 2 år

6.3.2 Samiske forlag

Beregningsregler punkt b. Aktivitetstilskudd

Siste setning i første avsnitt

Sats pr musikkutgivelse kr 15 000 strykes

7. 3.1.3 Jordbruk

Prioriteringer kulepunkt 2

Ny siste setning:

Tilskuddsstyret kan gjøre særskilte vurderinger for enkeltsøkere over 35 år

8.1.1 Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

Andre avsnitt, siste setning strykes.

Nytt siste avsnitt:

I henhold til rammeavtalen har Sametinget forpliktet seg til å finansiere prosjektet over 3 år med en årlig bevilgning på kr 1 000 000

Det resterende beløp kr 1 000 000 bevilges i Sametingets revidert budsjett 2009

12.3 Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter

Behov:

Ny setning

Prosjekter med formål å utvikle kvalitetssikringssystemer tilpasset samisk grunnopplæring

Forslag 2

Pkt 6.3.1.1.

Endre antall år til 2, som tidligere. 2. side under utbetalingsvilkår

Post 4.3.2.

Pilotprosjekt – Ressursskole i lulesamisk område

Ny tekst før ”Ordningsen forvaltes av Sametingsrådet.”:

Sametinget forutsetter ved tildeling til pilotprosjekt i prosjektperioden at søker bistår også Musken skole, både faglig og ressursmessig.

7. Næring

Tillegg, delmål:

En økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift og utmarksnæring.

7.3.1. Næringsutvikling

Nytt siste avsnitt:

Kr 1 000 000 kroner prioriteres til næringsutviklingsprosjekter utenfor det geografiske virkeområdet

7.3.1.1. Variert næringsliv

Post 30030: Variert næringsliv reduseres med 2 mill kroner

Ny post 30035: Utmarksnæring kr 1 000 000

Ny post 30040: Duodji utenom næringsavtalen kr 1 000 000

(innlandsfiske, bær-, urte-, og soppsanking, vedproduksjon og andre utmarksbaserte næringer som ikke har tilskuddsordninger gjennom reindrift, duodji og jordbruk)

Målgruppe, tilleggspunkt:

Utmarksnæringsutøvere som er i etablering- og videreutviklingsfasen i forhold til etablering av bærekraftige arbeidsplasser med utgangspunkt i utmarksressurser.

Duodjiutøvere som har annen foretaksform enn enkeltmannsforetak, og som dermed faller utenom næringsavtalen for duodji.

Prioriteringer 2009:

Tilleggspunkt:

Produktutvikling og investeringer i utmarksnæring for de som faller utenom allerede etablerte driftstilskuddsordninger. Kr 1 000 000

Driftstilskudd til duodjiutøvere som faller utenom næringsavtalen for duodji. Kr 1 000 000. Kriteriene som gjelder for duodjiavtalen skal for øvrig følges.

7.2.1.1., 7.2.1.2. og 7.2.1.3. Variert næringsliv, Marine næringer og Jordbruk

Utbetalingsvilkår:

Siste punkt, 2. setning: Stryk ”Ved spesielle tilfeller” og tilføy ”Etter søknad”, samt stryk ordet ”spesielt” i siste ledd.

7.3.1.3. Jordbruk

Posten økes med kr 350 000.

Nytt kulepunkt under kriterier for måloppnåelse:

Kr 350 000 avsettes til kjøp av statlige melkekvoter og ikke på det frie marked for 2009. Ved stor søknadsmengde skal de med minst kvote forfordes. Enkeltbruk skal prioriteres.

Inndekning: post 801 post 15.2. reduseres med 350 000. Kr 200 000 fra Bedre service til brukerne, kr 100 000 fra kvalitetsutvikling i skolen, kr 50 000 fra kvalitetsutvikling i barnehage.

Endringsforslag til andre kulepunkt under prioriteringer 2009:
Maskiner og redskaper i jordbruket til enkeltsøkere og redskapslag. Resten strykes.

Tildelingskriterier:

Første kulepunkt, beløpet endres til maks 400 000.

10.2.5. Samiske næringsorganisasjoner

Tilleggs-kriterier:

3. strekpunkt. Tilføy: Minimum 20% av medlemmene skal ha næringsinntekt. I en oppstartsfase på tre år kan det dispenseres fra dette.

Post 11.1.1. Regionalutvikling

Post 501: Økes med 400 000. Inndeckes fra post 01, Drift administrasjon.

15.2.5. Verdiskapningsprogrammet

Spesielle prosjekter reduseres til 150 000 og settes over til næringskombinasjonsfond. 300 000 går til tilskudd samisk reiselivsselskap i Kautokeino kommune. Settes direkte til rådets disposisjon, ny 11.1.4. Kr 150 000 går til utredningsprosjekter, post 12.3.

Nye punkter til Kap. 12.3., forskning og utredning.

Gjennomføre prosjekter for styrking av fastboendes rettigheter.

Kr 200 000 øremerkes:

Prosjekt ressurskoler i små samiske bygder, til planlegging som skal bidra til å finne langsiktig og trygg løsning for ressurskoler i småbygder i distriktet (f. eks. Rolvsøya, Porsanger, Lahppoluoppal, Furuflaten, Elvevold)

Kap. 10.2.7

Øke tapt skolegang med kr 50 000, til kr 200 000. Tas fra Drift adm., post 01.

Ny post under kapittel 6.2.2. Festivaler:

Post 20 405 Påskefestfestival i Kautokeino 200 000, støtteordning på lik linje med Karasjok.

Inndekning: fra drift adm., post 01

Ny kapittel 11.1.4:

For tilskudd til markedsføring og nettverksbygging innen samisk reiseliv.

Mål: Bidra aktivt til at samiske reiselivsutviklingsprosjekter i Kautokeino kommune gjennomføres

Målgruppe: reiselivsselskap i Kautokeino kommune.

Prioriteringer:

Reiselivsselskap i Kautokeino kommune.

For 2009 avsettes det kr 300 000. Ordningen forvaltes av rådet. Nærmere kriterier for tilskudd kommer i eget tilskuddsbrev.

Forslag fra *Norske samers riksforbund (NSR)* og *Samefolkets parti (SjP)*

Forslag 3

FORSLAG TIL ENDRINGER I BEVILGNINGER: styrke følgende

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 128 av 303

Tabell 4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnsopplæringen

Styrkes med kroner: 3 000 000

Ny fotnote under tabell: a) 3 000 000 avsettes til nyproduksjon av læremidler

Nytt punkt under prioriteringer for 2009:

- Læremidler i samisk som andrespråk for 1. – 2. klasse

Det kan avsettes mer midler til oppdatering og tilpassing av eksisterende læremidler, bl.a. i samisk som førstespråk.

Tabell 5.2.2 samiske språksenter

hvert språksenter får 300 000 ekstra X 9 2 700 000

Ny tekst under tabell:

Nye språksentre som kommer inn på dagens nivå kan få en økning etter to år opp til øvre ramme. Dette vil pr. i dag gjelde for Lavangen. Sametinget oppfordrer de samiske språksentrene til å prioritere voksenopplæring i samisk.

Tabell 6.2.1 Samiske kulturhus

Vilgesvárri flyttes fra post 6.2.1. Samiske kulturhus til post 6.2.7. Museum
økning til Vilgesvárri i post 6.2.7. Museum 45 000

Ny post 20212 Álttá Siida 400 000

Post 20208 Samisk hus i Oslo økes med kroner 50 000

Post 20207 Pitesamisk hus, økes med 40 000

Tabell 6.2.2

Ny post 20405: Beaiveálgu i Bjerkvik 150 000

Tabell 6.2.3 Idrett

Post 20502: SVL Arctic Winter Games, økes med kroner 20 000

Tabell 6.2.7 Museer

Post 21010 Varanger Samiske Museum 200 000

Ny fotnote c) Tilskuddet øremerkes Vuonnamárganat

Tabell 6.3.1 Kulturutvikling

Post 20000 økes med kroner 300 000

Post 20010 økes med kroner 400 000

Tabell 6.3.4 Samiske møteplasser

Post 213 økes med 300 000

Tabell 6.3.1.4 Andre Kulturtiltak

Post 20050 Andre kulturtiltak økes med kroner 100 000

Tabell 7.3.1.2. Marine næringer

- Post 30000 økes med kroner 1 000 000

Nytt kulepunkt under kriterier:

- Tilskudd skal brukes overfor fiskere under 35 år (2009) som investerer i fiskefartøy og kvoter

Nytt kulepunkt under prioriteringer 2009

- Ungdomsrekruttering til fiskeryrket i 2009

Tabell 7.3.1.3. Jordbruk

Post 30010 økes med kroner 350 000

Nytt kulepunkt under kriterier for måloppnåelse

- Midlene på kr 350 000 avsettes til kjøp av statlige melkekvoter og ikke på det frie marked for 2009

Nytt kulepunkt under prioriteringer

- Ved stor søknadsmengde skal de med minst kvote prioriteres. Enkeltbruk skal prioriteres

Endring til andre kulepunkt under prioriteringer 2009.

- Maskiner og redskaper i jordbruket til **enkeltsøkere og** redskapslag. Resten strykes.

Tabell 9.2.1 Helse- og sosialprosjekter

Post økes med 1 000 000

Nytt punkt prioriteringer:

- Kr 500 000 øremerkes til kartlegging av hvordan våre eldre samer som er bosatt i Sør-Norge blir ivaretatt av hjelpeapparatet når de er kommet i et stadium i livet hvor de er flyttet i eldreboliger / institusjoner.
- 500 000 øremerkes til forebyggende tiltak innen helse

Ny punkter under prioriteringer:

- Ungdom og psykisk helse
- Rus- og spilleavhengighet
- Kroniske pasientgrupper

Tabell 10.2 Søkerbaserte tilskudd

Ny post 760 Samisk ungdomsorganisasjon under oppbygging 150 000

Mål for tilskuddsordningen

- Etablere en allsamisk ungdomsorganisasjon

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Samisk ungdom

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall allsamiske ungdomsorganisasjoner
- Vedtekter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Organisasjonene må dokumentere at de har medlemmer i to land innenfor Sápmi
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % bevilges ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når aktivitetsplan og budsjett for 2009 foreligger. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemstallet

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 150 000 til allsamiske ungdomsorganisasjoner.

Post 10.2.7 Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Tillegg under målgruppe:

- Kommuner som tilbyr veiledningstjeneste for lese- og skrivesvake samer

Tillegg under Kriterier for måloppnåelse:

- Antall kommuner som tilbyr veiledningstjeneste for lese- og skrivesvake samer

Endring under tildelingskriterier:

Setningen: Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettet må være i samsvar med aktivitetsplan
blir 3. kulepunkt.

Setningen: Organisasjonene må dokumentere at de pr 31.12.07 hadde misnt 20 betalende medlemmer
blir kulepunkt 4.

Setningen: Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen
blir kulepunkt 5

Posten økes med

1 000 000

Tabell 11.1.3. Internasjonale tiltak

Ny post 503 Grenseoverskridende samarbeid mellom Sirma og Utsjok skole 250 000

Tabell 12.0 Tiltak som ikke er virkemidler

Ny tabell 12.5: Samisk Ungdomsfond 250 000

Mål for tilskuddsordningen:

- Stimulere til at samisk ungdom selv kan være med på å skape aktiviteter i sitt eget lokalmiljø.
- Målgruppe for tilskuddsordningen:
- Ungdomsorganisasjoner, ungdomsforeninger og enkeltungdom

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte prosjekter/tiltak

Tildelingskriterier:

- Åpen søknadsfrist fram til 1. desember fra Sametingets ungdomsfond
- Sametinget oppretter et eget søknadsskjema på www.samediggi.no, hvor det er mulig å sende inn søknad og rapport via internett
- Søknaden skal inneholde beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler dets mål og gjennomførbarhet
- Tildelingen skjer på prosjekter laget av, for og med ungdom
- Ungdom regnes til og med fylte 26 år
- Hver organisasjon/forening/ enkeltungdom kan motta støtte for maksimalt to prosjekter årlig

Utbetalingsvilkår:

- Det gis tilskudd på inntil 10 000 som utbetales i sin helhet ved prosjektstart
Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For 2009 avsettes kr 250 000 til Sametingets ungdomsfond.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

Totalt 11 705 000

Dekkes inn på følgende måte:

Tabell 6.2.1	Post 20201 Sámi Dáiddaguovddáš	100 000	
Tabell 6.2.3	Post 20500	100 000	
Tabell 7.3.1.4	Post 30050 Etablererstipend	250 000	
Tabell 7.4	Post 30062 Utredningsprosjekter og andre tiltak		250 000
Tabell 11.1.3	Post 502 Internasjonale tiltak	850 000	
Tabell 12.3	Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter	1 500 000	
Tabell 14.6	Sametingsrådet	765 000	
Tabell 15.1	Driftsutgifter administrasjon	4 800 000	
Tabell 15.2	Spesielle prosjekter	2 540 000	

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

2 prosjekter som blir løftet inn på fast, (omdisponering) 550 000

Totalt 11 705 000

FORSLAG ENDRINGER I TEKST

3.2 Søkerbaserte tilskudd

3. avsnitt, første setning, foreslås setningen utvidet med:

.....etter forslag fra Tilskuddsstyret. Setningen blir da: Sametingsrådet har fullmakt til å omdisponere inntil 20 % av avsatte midler i budsjettet til de enkelte søkerbaserte formål, etter forslag fra Tilskuddsstyret.

KAPITTEL 4 OPPLÆRING

4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnopplæringen/ 4.2.1.2 Særskilt tilrettelagte læremidler/ 4.2.1.3 Læremidler til barnehager

Ny ordlyd i kulepunkt under Tildelingskriterier:

”Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene”
erstattes med:

Tilskuddsmottaker plikter å levere et nærmere bestemt antall eksemplarer av det ferdigproduserte læremiddelet til Sametingets innkjøpsordning for læremidler. Pris pr. Eksemplar fastsettes til gjeldende sats for innkjøpsordningen for ny norsk sakprosa.

Stryke punkt e) under Beregningsregler:

e) distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

4.2.2.1. Stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole

Endring i målgruppe for tilskuddsordningen:

- Elever i videregående skole som har samisk språk i fagkretsen (stryke heltidselever)

Endring i kriterier for måloppnåelse

- Antall elever i videregående opplæring som har samisk i fagkretsen (stryke heltidselever)

Endre tekst i kulepunkt tre i tildelingskriterier

- Eleven må være elev ved et lærested.....(stryke heltids)

4.2.2.2. faglig kompetanseheving

Endring i tildelingskriterier, kulepunkt 2:

- "Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til
- "Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet

4.2.2.3. Stipend for høyere utdanning

Prioriteringer for 2009:

Kulepunkt 3 endres til: nordsamisk tilføyes.

- ”Høyere utdanning i sør-, lule- eller nordsamisk språk. Sørsamisk, lulesamisk og ”nordsamisk utenfor forvaltningsområdet prioriteres” – kr 200 000

Nytt kulepunkt

- Høyere utdanning innen naturvitenskap

4.2.3.1 Tilskudd til samiske barnehager

Endring i tildelingskriterier, kulepunkt 4

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet.

KAPITTEL 5 SPRÅK

Tabell 5.1.virkemidler.

Stryke følgende setning under tabell: *Av dette er kr 1 500 000 overført til administrasjonen til arbeidet med planen.*

5.2.1.1. kommuner

Endringer i kriterier for måloppnåelse: "antall ansatte med samiskspråklig kompetanse" endres til

- Antall prosent ansatte med samiskspråklig kompetanse.

Nytt kulepunkt:

- Antall sider skrevet på samisk

5.2.1.2 Fylkeskommuner

Endringer i kriterier for måloppnåelse: "antall ansatte med samiskspråklig kompetanse" endres til

- Antall prosent ansatte med samiskspråklig kompetanse.

Nytt kulepunkt:

- Antall møter med tilbud om tolking

5.3.1 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Siste kulepunkt i prioriteringer for 2009 strykes

Nytt kulepunkt i prioriteringer for 2009:

- Stedsnavnsprosjekter
- Tiltak for å øke samisk språkkompetanse for voksne.

Endring i tildelingskriterier:

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... endres til
- Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet.
- Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forvarsel. Setning strykes

Siste setning under tildelingskriterier endres til:

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge avtale med institusjon eller organisasjon vedrørende gjennomføring av prosjektet.

5.3.2 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Endringer i prioriteringer for 2009:

De fire siste kulepunkt strykes.

Nytt kulepunkt:

- Stedsnavnsprosjekter

Endringer i tildelingskriterier:

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til:
- Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet.

Endring i siste setning under tildelingskriterier:

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge avtale med institusjon eller organisasjon vedrørende gjennomføring av prosjektet.

KAPITTEL 6 KULTUR

6 Kultur

Strategi

Nytt kulepunkt:

- Arbeide for en samisk bokbuss i Nordre-Nordland/Sør-Troms

Post 6.2.1. Samiske kulturhus

Tillegg under tabell 6.2.1: fotnote c til Post 20204:

Sametinget vil garantere for eventuelt reduksjon av driftstilskudd til Sijte Jarng fra Nordland fylkeskommune i 2009.

Post 6.2.2 Samiske festivaler:

Endring i tildelingskriterier:

Stryke tre siste kulepunkt (om øremerking av tilskudd til festivaler)

6.3.1.1 Litteratur

Kriterier for måloppnåelse.

Nytt kulepunkt:

- Antall utgivelser av skjønnlitteratur

Prioriteringer for 2009:

Nye kulepunkter:

- Skjønnlitteratur med originalmanus på sør-, lule- eller nordsamisk
- Barne- og ungdomslitteratur med originalmanus på sør-, lule- og nordsamisk
- Samisk litteratur på norsk
- Lydbøker på samisk
- Sakprosa på samisk

Tildelingskriterier:

- "Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet.

"Ved søknad skal manus og avtale med forfattere og eventuelle illustratører være vedlagt "
erstattes til : Ved søknad skal manus og avtale med forfatter være vedlagt

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 135 av 303

Utbetalingsvilkår:

Setningen "Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges....." byttes ut med "prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato"

Endring i Beregningsregler

a) forfatterhonorar:

Følgende punkter tilføyes:

- Romaner, noveller og fortellinger kr 85 000
- Dikt, skuespill, sakprosa kr 75 000
- Småbarnsbøker kr 55 000

6.3.1.2 Musikkutgivelser

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Tillegg i setningen: Andre aktører som arbeider med samisk musikk

Setninger blir da: Utgivere av samisk musikk: forlag/plateselskap/registrert foretak/andre aktører som arbeider med samisk musikk

Prioriteringer:

Tillegg nye kulepunkt

- CD-utgivelse innenfor sjangre samisk pop/rock
- CD-utgivelse av Sámi Grand Prix

Tildelingskriterier:

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet.

Utbetalingsvilkår:

Setningen Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges..... byttes ut med prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato

6.3.1.3 Kulturtiltak for barn og unge

Nytt kulepunkt:

- Aktiviteter i friluft for barn og unge i samiske bygder

Tildelingskriterier:

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet

6.3.1.4 Andre kulturtiltak

Endring post 20050 Andre kulturtiltak endres til kroner 1 893 000

Ny post 20051 opprettes Samefolkets dag kr 500 000

Ny post 20052 opprettes: Reinkappkjørings arrangementer kr 500 000

Mål for tilskuddsordningen:

Tillegg kulepunkt.

- Opprette og utvikle aktiviteter knyttet til samiske møteplasser

Prioriteringer for 2009:

Kulepunkt 1, 3 og 10 strykes

I fjerde kulepunkt strykes: i Norge

I åttende kulepunkt strykes: i Norge

Nytt kulepunkt.

- Grenseoverskridende møteplasser for ungdom, jf. forslag på SPR ungdomskonferanse Rovaniemi

Tillegg i kulepunkt 4 : .....og kompetanseheving for kunstnere

6.3.1.5 Samiskspråklige tegneserier

Tildelingskriterier.

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"

6.3.2 Samiske forlag

Tildelingskriterier.

5. kulepunkt: Følgende strykes : ....de 3 siste år

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"

Beregningsregler:

Følgende setning strykes. Sats pr. musikkutgivelse. Kr 15 000

Tildelingskriterier.

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til " Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"

Post 6.3.4 Samiske møteplasser

Ny tekst under målgruppe for tilskuddsordningen:

Samiske møteplasser som ikke har fast driftstilskudd på Sametingets budsjett

KAPITTEL 7 NÆRING

7.3.1.1 Variert næringsliv

Mål for tilskuddsordningen: nytt kulepunkt.

- Opprettholde arbeidsplasser

Kriterier for måloppnåelse:

Nye kulepunkt:

- Antall tilskudd gitt til opprettholdelse av arbeidsplasser
- Etableringsstipend gitt til ungdom i etableringsfasen i reindrift

Prioriteringer for 2009:

Kulepunkt 2, Stryke: en betydelig grad av i:

Setningen blir da: investeringer som bidrar til bedriftsutvikling

Nye kulepunkt:

- Småskala mat i sammenheng med samiske tradisjoner
- Ungdom som vil etablere seg innenfor reindrift

Tildelingskriterier:

Stryk setning:

- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til en positiv bedriftsøkonomisk utvikling.

Siste kulepunkt endres til: Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 15 000. Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak innenfor duodjinæringen er kr 15 000

7.3.1.3 Jordbruk

Målgruppe for tilskuddsordningen. Nytt kulepunkt

- Økologiske gårdbrukere

Tildelingskriterier

-Føye til i kulepunkt 6 : I særskilte tilfeller kan kravet om 2 eller flere aktive gårdbrukere fravikes

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til "Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"

7.3.1.4 Etablererstipend

Prioriteringer

- Etablerere innenfor privat tjenesteyting, bygg og anlegg, reiseliv- og annen service- og småindustri

7.4 Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tillegg til tekstdel, etter første linje:

Reindrifta tradisjonelle rettigheter og sedvaner skal styrkes. Arbeide for å øke verdiskapningen for reinkjøtt, duodji, samt reiseliv

7.4.1 Målgruppe for tilskuddsordningen

- Utøvere som vil kombinere primærnæringer med annen virksomhet
- Samiske reiselivsaktører som vil bruke utmark, inkludert fjordområder, som ressurs i reiselivssammenheng

Kriterier

- Endre kulepunkt 2 til * 4 reiselivsvirksomheter, enten i kombinasjon med andre næringer eller i kombinasjon med bruk av utmark i reiselivssammenheng

Prioriteringer for 2009.

- Tillegg i 4. kulepunkt: ....med basis i samisk kultur
- Samisk reiselivsprosjekter i Kautokeino kommune, pilotprosjekt for å styrke samisk reiselivssatsning, i henhold til vedtatte strategi-, markeds- og tiltaksplan "Reisemålsutvikling i Kautokeino";
- Samisk destinasjonsarbeid i indre-Finnmark, pilotprosjekt for å styrke samisk reiselivssatsning.

Tildelingskriterier:

-*"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til "Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"*

Siste kulepunkt endres til : Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 20 000. Søknader om tilskudd under kr 15 000 returneres uten realitetsbehandling

7.3.1.2 Marine næringer

Prioriteringer for 2009.

Nytt kulepunkt:

- Ungdomsrekruttering til fiskeriyrket i 2009

Kriterier for måloppnåelse:

Nytt kulepunkt

- Antall tilskudd gitt til ungdomsrekruttering

Tildelingskriterier:

-*"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til "Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"*

7.4.3 utredningsprosjekter og andre tiltak – verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Endre 5. kulepunkt til:

- Etablere samarbeid og nettverk mellom samiske reiselivsaktører fra hele det samiske bosetningsområdet

7.5 Næringsavtale for duodji

7.5.2. Investerings- og utviklingstilskudd- næringsavtale for duodji

Mål for tilskuddsordningen:

Nytt kulepunkt.

- Rekruttere flere duodjiutøvere

Prioriteringer for 2009:

Nytt kulepunkt:

- Kurs

Under "I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:"

Kulepunkt 1, stryke: "kurs"

Tildelingskriterier:

"Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevet... osv endres til "Tilskuddsmottaker skal innen 6 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet"

Tabell 7.5.6 Samiske salgsorganisasjoner i duodji – søkerbasert tilskudd – næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.6 endring i fotnote a) Stryke "til salgsorganisasjoner". Legge til "direkte.. nå" og "Salgsorganisasjonene prioriteres i ordningen".

Setningen blir å lyde:

a) Fra 2009 blir tilskudd til salgsorganisasjoner lagt under næringsavtalen for duodji og er blitt en søkerbasert ordning. Dvs. at de som tidligere fikk direktetilskudd nå må søke om tilskudd. Salgsorganisasjonene prioriteres i ordningen.

8.1.1 Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

Endringer i tekst:

I andre avsnitt strykes siste setning som lyder: "Sametinget vil være i dialog med Árran for å diskutere innholdet i virksomheten, hvordan midlene skal brukes og hvordan arbeidet kan videreføres framover."

I tredje avsnitt beholdes første setning som lyder "I 2008 bevilget Sametinget kr 1 000 000 til dette formålet." Resten av teksten strykes og erstattes med: "Bevilgningen videreføres i 2009 med 1 million kroner i henhold til punkt 3 i avtalen av 27.04.2007 mellom Sametinget og Árran lulesamisk senter.

KAPITTEL 10 Samiske Organisasjoner

Tabell 10.2.5. Samiske næringsorganisasjoner

10.2.5 Samiske næringsorganisasjoner

Tildelingskriterier:

Nytt strekpunkt

- Den sjøsamiske næringsorganisasjonen Bivdi er under oppbygging og må gis støtte

KAPITTEL 11 ANDRE VIRKEMIDLER

11.1.3. Internasjonale tiltak

Endring nest siste setning under tabell 11.1.3. Stryke: "Sametingsrådet"

Ny tekst: Ordningen forvaltes av SPR-N

Tabell 11.2.1. Politiske grupper i Sametinget

Tildelingskriteringer

Endring kulepunkt 2, regnskap strykes, ny tekst:

- Det stilles krav om rapport over bruken av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010.

Tillegg kulepunkt 3, etter første setning:

- Denne fremmes som en ny sak innen mai 2009 for ny politisk behandling av retningslinjene for bruk av midlene fra Sametinget

Tabell 11.2.2. Opposisjonens arbeidsvilkår

Tildelingskriterier

Endring kulepunkt 2, regnskap strykes, ny tekst:

- Det stilles krav om rapport over bruken av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010

Tillegg kulepunkt 3, etter første setning:

- Denne fremmes som en ny sak innen mai 2009 for ny politisk behandling av retningslinjene for bruk av midlene fra Sametinget.

KAPITTEL 12 ANDRE TILTAK SOM IKKE ER VIRKEMIDLER

Tabell 12.3 Midler til forskning og utvikling, utredning og dokumentasjonsprosjekter

Tillegg prioriteringer:

- Forarbeid etablering av dokumentasjonssenter for Alta-Kautokeinosaken i Máze
- Prosjekter med formål å utrede fastboende samers rettigheter

13 SAMEFOLKETS FOND

13.2.1 Språkutvikling- Samefolkets fond

Endring i målgruppe: tillegg: godkjente studieforbund

Ny tekst: Offentlige og private institusjoner, organisasjoner og godkjente studieforbund.

13.2.2. Tradisjonell kunnskap

Mål: som grunnlag for medforvaltning av naturressursene

Endring i målgruppe: tillegg: godkjente studieforbund

Ny tekst: Offentlige og private institusjoner, organisasjoner og godkjente studieforbund.

Prioriteringer for 2009:

3. prioritering, stryke: i et historisk perspektiv

4. prioritering, stryke: ved bearbeiding av naturlige råstoffer

Tillegg i prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som bidrar til dokumentasjon av eldre samers historie og der eldre blir involvert
- Prosjekter som dokumenterer eller formidler utøvelse av duodji

13.2.3. Litteratur

Prioriteringer for 2009:

Tillegg, nytt kulepunkt:

- Publisering av dokumentasjonsarbeid knyttet til prosjekter om tradisjonell kunnskap

Tabell 13.3.2. Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

Tillegg i tekst under tabell, neste siste setning, linje 5, ny tekst lyder:

Det skal blant annet utvikles et register/ database for forvaltning av árbediehtu.

16 SAMETINGETS BUDSJETTBEHOV 2010

16.4 Kultur

To nye avsnitt:

Sametinget vil i budsjett 2010 aktiv ta del i å være med på å forme "den kulturelle skolesekken samisk". Til dette arbeidet vil Sametinget ha behov for ytterlig 3 mill kr. Det for i samarbeid med fylkeskommuner å kunne initiere og sette i gang prosjekter med egne program som tar sikte på å tilby sør-lule og nordsamisk program innen kunst, kultur.

Sametinget har pr i dag samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner, samt egen kunstneravtale med de samiske kulturorganisasjonene. Med disse midlene vil Sametinget på langt vei dekke en egenandel og på den måte aktivt med samarbeidsparter få flere program med samisk innhold ut i skolene under ordningen "Den kulturelle skolesekken."

Endring: Totalt behov for 2010 anslås til kr 33 000 000.

16.5 Næring

Nytt avsnitt:

I de senere år har Sametinget også fokusert på samisk reiseliv. Sametinget har et sterkt ønske om å aktivt være en bidragsyter til å synliggjøre samt formalisere denne næringen som er i vekst. Til dette arbeidet vil sametinget ha behov for å styrke fondsmidlene for å imøtekomme de forventninger og ønsker som denne viktige næring utøver. Midlene vil bidra til at en samisk reiselivsnæring vil være satsingsområde i 2010. Det er behov for kr. 5 mill til denne satsingen.

Endring: Totalt behov for 2010 anslås til kr 13 000

16.7 Helse og sosialsatsning

Tillegg til første avsnitt:

I Stortingsmld. nr 28 kommer det fram at "Helse- og omsorgsdepartementet vil bidra til finansiering av utviklingstiltak og av institusjoner med samisk kompetanse innenfor helsetjenesten. Særlig i områder hvor samer er i mindretall kan det være aktuelt å knytte aktiviteter til samiske kultursentra som for eksempel Várdobáiki i Evenes". Det vil være et behov for midler til dette.

Endring: For 2010 anslås behovet til kr 5 000 000

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende: Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

II Forslag og merknader

Merknad 1, representant Kirsten Appfjell-Eira, Árjel Læstoe

Sametingets budsjett

Til 3.2 Søkerbaserte tilskudd

I følge budsjettet kan inntil 20 % av de avsatte midlene i budsjettet til de enkelte søkerbaserte formål omdisponeres i budsjettet. Det må understrekes at Sametingsrådet har denne fullmakt kun etter forslag fra tilskuddsstyret.

Det er tilskuddstyret som til en hver tid har oversikt over hvilke støtteordninger som har overforbruk, evt. Underforbruk, og dermed har en god oversikt over hvilke behov det samiske samfunnet har. Denne kunnskapen må være grunnlaget for eventuelle omdisponeringer. Det må også understrekes at denne omdisponeringen kun gjelder mellom de søkerbaserte ordningene, og ikke i forhold til andre poster på Sametingets budsjett.

Kap 7.5.2. Investerings- og utviklingstilskudd – næringsavtale for duodji

ÅL ønsker å gjøre oppmerksom på at Næringsavtalen for duodji under punkt 4 Utviklings- og investeringstiltak åpner for muligheten til å søke støtte for kurs. Kapittel 7.5.2. Investerings- og utviklingstilskudd – næringsavtale for duodji i Sametingsrådets budsjettsforslag sier under punktet: Prioriteringer for 2009 at det i 2009 ikke ytes tilskudd til arrangering av kurs.

ÅL mener Sametingets budsjett må gjenspeiles intensjonene gitt i Næringsavtalen for duodji.

Forslag 1, Representant Johan Mikkel Sara, SSA/SBS

13.3.2 Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

Samisk tradisjonskunnskap er viktig for fremtidige generasjoner. Sametinget vil bidra til at det utarbeides en metode for dokumentasjon av de eldres kunnskap og erfaringer, for å bevare og formidle dette til den oppvoksende generasjonen. Målsettingen er å få på plass en kunnskapsbasert forvaltning av tradisjonell kunnskap/árbediehtu som ivaretar rettslige, etiske, metodiske og tekniske hensyn. Det skal utvikles et register /database for forvaltning av árbediehtu. Det forutsettes et samarbeid med relevante fagmiljøer, samisk språk og kultursentre, og tradisjonsbærere innenfor samisk tradisjonskunnskap.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 600 000 til formålet.

Avsnittet endres til:

Samisk tradisjonell kunnskap er viktig for å styrke de samiske lokalsamfunnene. Det er vesentlig at slik kunnskap videreføres til framtidige generasjoner. Sametinget vil bidra til at det utarbeides metode for dokumentasjon, bevaring og beskyttelse av samisk kunnskap. Sametinget vil sikre at de samiske lokalsamfunnene har mulighet til aktivt å ta del i denne prosessen. Målsettingen er å utvikle en lokal forvaltning av samisk tradisjonell kunnskap/árbediehtu. Sametinget vil bidra å utvikle modeller for dette. Videre vil Sametinget bidra til opplegg for lokale registre og databaser dersom det er samiske lokalsamfunn som ønsker det.

Det forutsettes et samarbeid med relevante fagmiljøer, samisk språk og kultursentre, og tradisjonsbærere innenfor samisk tradisjonskunnskap.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 600 000 til formålet.

Forslag 2, representant Kirsten Appfjell-Eira, Åarjel Læstoe

FORSLAG TIL ENDRINGER I BEVILGNINGER

Tabell 6.3.4 Samiske møteplasser

Post 213 økes med kr. 450 000,-

Dekket inn på følgende måte:

Tabell 12.3 Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter, post 86000

FORSLAG TIL ENDRINGER I TEKST

6.2.1 Samiske kulturhus

Tillegg under tabell 6.2.1, fornote c til post 20204:

Sametinget vil garantere for eventuelt reduksjon av driftstilskudd til Sijti Jarngge fra Nordland fylkeskommune i 2009.

6.3.4 Samiske møteplasser

Ny tekst under målgruppe for tilskuddsordningen;

Samiske møteplasser som ikke har fast driftstilskudd på Sametingets budsjett.

7.3.1.1 Variert næringsliv

Kriterier for måloppnåelse

Nytt kulepunkt;

Etableringsstipend gitt til ungdom i etableringsfasen i reindrift

Prioriteringer for 2009

Nytt kulepunkt;

Ungdom som vil etablere seg innenfor reindrift

Forslag 3, representant Olaf Eliassen, Senterpartiet

6.3.4 Samiske møteplasser

Tabell 6.3.4 Samiske møteplasser, Post 213 økes med kr 250.000,-,

Tabell 12.3 Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter Post 86000 reduseres med kr 100.000,-,

og Tabell 15.1 Driftsutgifter administrasjon Post Driftsutgifter administrasjon reduseres med kr 150.000,-

Tillegg under pkt 6.3.4

Målgruppe for tilskuddsordningen

Tillegg etter setningen: ”

Virksomheter som er definert i sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling som samiske møteplasser ”

,samt duodje-fellesverkstedene Bugøyfjord i Sør-Varanger, Billefjord duodjedallu i Porsanger, Doajariid dallo i Nesseby, Stuornjarga Samiid Duodji i Skånland

Forslag 4, representant Anders Urheim, SSP/SSB

Sametingets budsjett 2009

Tilleggsforslag:

Til Punkt 4.3.2

Dagens formulering:

”Ny tekst før” Ordningen forvaltes av Sametingsrådet.”:

Sametinget forutsetter ved tildeling til pilotprosjektet i prosjektperioden at søker bistår også Musken skole, både faglig og ressursmessig.

Tildelingstekst etter punktum (til teksten over):

”Så fremst søker ikke vil nyttiggjøre seg av bevilgningen innen 1. februar 2009, vil pilotprosjektet søkes løst i forhold til annen aktør, men egen og formålstjenlig organisering.”

III Votering

Av 43 representanter var 35 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 2 ble forkastet med 18 stemmer. 17 stemte for.
- Forslag 3 ble vedtatt med 35 stemmer.
- Forslag 4 ble vedtatt med 18 stemmer mot 17 stemmer.
- Plan- og finanskomiteens forslag 3 ble forkastet med 18 stemmer mot 17 stemmer.
- Plan- og finanskomiteens forslag 1 ble vedtatt med 18 stemmer mot 17 stemmer.
- Plan- og finanskomiteens forslag 2 ble vedtatt med 18 stemmer mot 17 stemmer.
- Plan- og finanskomiteens tilrådning ble enstemmig vedtatt.

V Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

Innlegg	Replikk
Terje Tretnes, til forr. orden	
Olaf Eliassen, til forr. orden	
Willy Ørnebakk, til forr. orden	
Olaf Eliassen, til forrr. orden	
Terje Tretnes, til forr. orden	
Toril Bakken Käven, til forr. orden	
Johan Mikkel Sara, til forr. orden	
Olaf Eliassen, til forr. orden	
Willy Ørnebakk, til forr. orden	
Aili Keskitalo, til forr. orden	
Johan Mikkel Sara, til forr. orden	
Jarle Jonassen, til forr. orden	
1 Sten Erling Jønsson, saksordfører	Gunn-Britt Retter
	Aili Keskitalo
	Miriam Paulsen
Sten Erling Jønsson	
2 Gunn-Britt Retter	Kirsti Guvsám
	Aili Keskitalo
	Klemet Erland Hætta
Gunn-Britt Retter	

3	Toril Bakken Kåven	Klemet Erland Hætta Miriam Paulsen
		Berit Oskal Eira
4	Johan Mikkel Sara	Vibeke Larsen Marianne Balto Aili Keskitalo
	Johan Mikkel Sara	
5	Olaf Eliassen	Kirsti Guvsám Gunn-Britt Retter Berit Oskal Eira
	Olaf Eliassen	
6	Jánoš Trosten	Johan Mikkel Sara Sten Erling Jønsson Vibeke Larsen
	Jánoš Trosten	
7	Anders Urheim	Miriam Paulsen Kirsti Guvsám Aili Keskitalo
	Anders Urheim	
8	Isak Mathis O. Hætta	Terje Tretnes Jarle Jonassen Aili Keskitalo
	Isak Mathis O. Hætta	
9	Kirsten Appfjell-Eira	Berit Oskal Eira Anders Urheim Kirsti Guvsám
	Kirsten Appfjell-Eira	
10	Terje Tretnes	
11	Willy Ørnebakk	
12	Aili Keskitalo	
	Olaf Eliassen, til forr. orden	
13	Sigrun Rasmussen	
14	Jørn Are Gaski	
15	John Harald Skum	
16	Wiebke Synnøve Slåtsveen	
17	Ann-Mari Thomassen	
18	Marie Therese Aslaksen	
19	Miriam Paulsen	
20	Vibeke Larsen	
21	Rita-Alise Porsanger	
22	Marianne Balto	
23	Tor Mikalsen	
24	Berit Oskal Eira	
25	Toril Bakken Kåven	
26	Kirsten Appfjell-Eira	
27	Lene Hansen	
28	Johan Mikkel Sara	
29	Jarle Jonassen	
30	Hilde Anita Nyvoll	
31	Kirsti Guvsám	

32	Jørn Are Gaski
33	Ann-Mari Thomassen
34	Miriam Paulsen
35	Anders Urheim
36	Anne Marie Gaup Eira
37	Egil Olli
38	Aili Keskitalo
39	Johan Mikkel Sara
40	Vibeke Larsen
41	Willy Ørnebakk
42	Gunn-Britt Retter
43	Marianne Balto
	Sten Erling Jønsson, saksordfører
	Willy Ørnebakk, forretningsorden
	Kirsten Appfjell-Eira, forretningsorden
	Willy Ørnebakk, forretningsorden
	Johan Mikkel Sara, forretningsorden
	Aili Keskitalo, forretningsorden
	Toril Bakken, forretningsorden
	Kirsten Appfjell-Eira, forretningsorden
	Aili Keskitalo, forretningsorden
	Anders Urheim, forretningsorden
	Willy Ørnebakk, forretningsorden

VI Sametingets vedtak

1 Samlet bevilgning til Sametinget

Tabell 1.0 Bevilgninger fra departementene

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse	RR 2007	Bud-2008	RevBud-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
680.50	Arbeids- og inkluderingsdepartementet - AID	164 100	191 400	191 400	203 735	12 335	6,4 %
206.50	Kunnskapsdepartementet - KD	30 572	31 887	31 887	33 290	1 403	4,4 %
226.21	Kunnskapsdepartementet - KD	4 000	4 000	4 000	4 300	300	7,5 %
231.50	Kunnskapsdepartementet - KD	11 870	12 380	12 380	12 925	545	4,4 %
1429.50	Miljøverndepartementet - MD	2000	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
320.53	Kultur- og kirke departementet - KKD	47 405	53 543	53 543	61 993	8 450	15,8 %
326.78	Kultur- og kirke departementet - KKD	519	0	0	0	0	-
724.21	Helse- og omsorgdepartementet - HD	5 900	6 100	6 200	6 400	200	3,2 %
1147.50	Landsbruksdepartementet - LD	4 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
1147.50	Landsbruksdepartementet - LD	0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
Totalt bevilget I		270 366	306 310	306 410	329 643	23 233	7,6 %

Den totale budsjettammen til Sametinget er økt med kr 23 233 000 i forhold til Sametingets ordinære budsjett for 2008. I budsjettammen for 2009 har Sametinget tatt med bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet (kap. 226 og post 21) på kr 4 300 000. Sametinget må årlig søke etter midler fra denne posten fra Kunnskapsdepartementet. Viser for øvrig til Sametingets regnskap 2007, note 3 opplæring, vedrørende fordringer på kr 4 000 000 som er bokført som bevilget i 2005, men ikke mottatt av departementet. Bevilgningen på kr 4 300 000 forutsetter at Sametinget får tilsagn på disse midlene. Dersom det gis avslag på søknaden må post 101 Kompetanseheving reduseres med kr 2 000 000 og post 801 Kvalitetsutvikling i grunnopplæring – læreplan reduseres med kr 2 300 000.

I økningen på kr 23 233 000 inngår bl.a. følgende:

- Kr 2 000 000 til verdiskapningsprogrammet for næringskombinasjoner, dvs. en økning fra kr 6 500 000 til kr 8 500 000
- Kr 5 000 000 til arbeidet med en handlingsplan for samisk språk sammen med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, som i tillegg har avsatt kr 3 000 000 til formålet over eget budsjett
- Kr 1 500 000 i husleiekompensasjon i forbindelse med økte husleieutgifter ved flytting til Vitenskapsbygget i Kautokeino.
- Kr 1 500 000 til en gjenbegraving av skjellett-materialet fra Neiden.
- Kr 2 900 000 til gjennomføring av sametingsvalget i 2009.
- Kr 450 000 til tilskudd til Nuortanásti.

Totalt utgjør ovennevnte kr 13 350 000. Resten av økningen i budsjettammen tilsvarer frie midler og pris- og lønnsstigningen.

- Stortinget har bevilget 75 millioner kroner til Samefolkets fond. Avkastningen av fondet er ikke en del av Sametingets rammebevilgning. Over Sametingets budsjett for 2009 fordeles kr 16 000 000 av avkastningen av Samefolkets fond, jfr. vedtak i sak 25/08.

2 Sametingets økonomiske rammefordeling

Tabell 2.0 Totaltall - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Regnskap-07	Bud-08	RevBud-08	Bud-09	Avvik	i %
Driftsinntekter						
Bevilgninger fra departementene	270 366	306 310	306 410	329 643	23 233	7,6 %
Avkasning Samefolkets fond	0	10 000	10 000	16 000	6 000	60,0 %
Andre driftsinntekter	0	0	2 721	0	-2 721	-100,0 %
Sum driftsinntekter	270 366	316 310	319 131	345 643	26 512	8,3 %
Virkemidler						
Virkemidler	178 881	204 121	204 871	220 608	15 737	7,7 %
Samefolkets fond	a)	0	10 000	14 200	4 200	42,0 %
Sum virkemidler	178 881	214 121	214 871	234 808	19 937	9,3 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	91 485	102 189	104 260	110 835	6 575	6,3 %
DRIFTSKOSTNADER						
Drift politisk nivå	20 169	20 721	20 921	20 575	-346	-1,7 %
Drift administrativt nivå	a)	61 666	74 318	81 210	5 692	7,5 %
Spesielle prosjekter	6 929	7 150	7 821	9 050	1 229	15,7 %
Sum driftskostnader	88 764	102 189	104 260	110 835	6 575	6,3 %
ÅRSRESULTAT	2 721	0	0	0	0	11376,0 %

a) Det er i sak 25/08 avsatt kr 16 000 000 til Samefolkets fond i 2009. Av dette er kr 1 800 000 overført til administrasjonen for å forvalte avkastningen av Samefolkets fond.

3 Virkemidler

Sametinget foretar følgende fordeling på hovedpostene for virkemidler for 2009:

Tabell 3.0 Samletabell - Virkemidler

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2007	Bud 2008	Rev 2008	Bud 2009 - 09-Rev 08	Avvik i %	
Direkte tilskudd	88 674	100 963	101 413	109 295	7 882	7,8 %
Søkerbasert tilskudd	67 629	76 048	80 098	70 493	-9 605	-12,0 %
Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon	0	0	0	6 000	6 000	-
Verdiskapningsprogram	0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %
Avtaler	13 082	13 110	9 110	14 360	5 250	57,6 %
Andre virkemidler	6 786	7 475	7 725	9 960	2 235	28,9 %
Samefolkets fond	0	10 000	10 000	14 200	4 200	42,0 %
Andre tiltak	2 710	1 650	1 650	4 500	2 850	172,7 %
Sum	178 881	214 121	214 871	234 808	19 937	9,3 %

Tabell 3.1 Totaltabell virkemidler - Hovedområder

(i 1000 kr)

	Regnskap-07	Bud-08	RevBud-08	Bud-09	Ford. i %	Avvik 09-Rev 08	i %
Virkemidler							
Opplæring	27 533	28 653	31 153	31 330	13,3 %	177	0,6 %
Språk	46 268	51 460	51 460	53 960	23,0 %	2 500	4,9 %
Kultur	63 819	72 449	73 649	77 007	32,8 %	3 358	4,6 %
Næring	24 505	30 575	27 275	34 200	14,6 %	6 925	25,4 %
Miljø- og kulturvern	543	3 452	3 452	2 000	0,9 %	-1 452	-42,1 %
Helse- og sosialsatsing	3 908	4 300	4 400	3 250	1,4 %	-1 150	-26,1 %
Samiske organisasjoner	2 809	4 107	4 107	4 401	1,9 %	294	7,2 %
Andre virkemidler	6 786	7 475	7 725	9 960	4,2 %	2 235	28,9 %
Samefolkets fond	0	10 000	10 000	14 200	6,0 %	4 200	42,0 %
Andre tiltak	2 710	1 650	1 650	4 500	1,9 %	2 850	172,7 %
Sum virkemidler	178 881	214 121	214 871	234 808	100,0 %	19 937	9,3 %

Hovedpostene for virkemidler er ytterligere spesifisert under kapitlene 4 til 13. Under hvert kapittel vises det en oversikt over hvor mye midler som er avsatt til direkte tilskudd og søkerbaserte tilskudd.

Sametingets virkemidler omfatter direkte tilskudd til organisasjoner og institusjoner, ulike søkerbaserte tilskuddsordninger og tilskudd regulert gjennom avtaler.

3.1 Direkte tilskudd

Nærmere spesifisering for den enkelte ordning for direkte tilskudd i Sametingets budsjett, framkommer i kapitlene ordningene omtales.

3.2 Søkerbaserte tilskudd

Samtlige søkerbaserte tilskuddsordninger er samlet i en felles ordning med felles regelverk, jf. Sametingets vedtak i sak 43/07. Regelverket for søkerbaserte tilskudd er tilpasset statens økonomireglement.

Statens økonomireglement pålegger Sametinget å sørge for en målrettet og effektiv tilskuddsforvaltning. I det ligger det også et krav om å ha kontroll- og dokumentasjonsordninger slik at bruken av midlene er betryggende dokumentert.

Sametingsrådet har fullmakt til å omdisponere inntil 20 % av avsatte midler i budsjettet til de enkelte søkerbaserte formål. Midlene skal disponeres innenfor rammen avsatt til Sametingets søkerbaserte

tilskuddsordninger, og sametingsrådet skal i budsjettåret informere Sametingets plenum om eventuelle omdisponeringer jf. sak 43/07.

Sametingsrådet er klageinstans for vedtak fattet av tilskuddsstyret.

Tilskuddstyret kan delegere myndighet til administrasjonen til å fatte vedtak inntil kr 200 000. Alle administrative vedtak skal refereres i tilskuddsstyret.

For alle søkerbaserte tilskuddsordninger, unntatt virkemidler til møtelederskapets disposisjon, gjelder Sametingets overordnede regelverk for søkerbaserte tilskuddsordninger og de tildelingskriterier som fremkommer for den enkelte ordning i budsjettet.

Nærmere spesifisering for den enkelte ordning for søkerbaserte tilskudd i Sametingets budsjett, framkommer i kapitlene ordningene omtales.

3.3 Avtaler

3.3.1 Hovedavtale med samiske kunstnerorganisasjoner

Sametinget har i 2004 inngått en hovedavtale med samiske kunstnerorganisasjoner representert ved Samisk kunstnerråd. Formålet er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge forholdene til rette for skaping og formidling av samisk litteratur, musikk, dans, teater, film, bildende kunst og kunsthåndverk. Kunstneravtalen omfatter omforente tiltak innenfor kunstområdet, som gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som partene er blitt enige om.

3.3.2 Hovedavtale i duodji

Sametinget har i 2005 inngått en hovedavtale for duodjinæringen med duodjiorganisasjonene Landsorganisasjonen Sámiid Duodji og Duojáríid ealáhussearvi. Formålet med avtalen er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji, med økt lønnsomhet og økt omsetning av egenproduserte varer. En slik utvikling betinger at man fokuserer sterkt på kompetanseheving, produktutvikling, markedsføring og salg. Det fremforhandles en årlig næringsavtale for duodji med tiltak som tar sikte på en utvikling av næringen i samsvar med de politiske mål og retningslinjer som er til enhver tid vedtatt i Sametinget.

4 Opplæring

Kunnskap og kompetanse er grunnlaget for utvikling og styrking av samiske samfunn.

Hovedmål

Den samiske befolkningen skal ha kunnskap, kompetanse og ferdigheter som kreves for å utvikle samiske samfunn.

Delmål

- Samiske barn og unges språk, kultur og identitet skal styrkes og utvikles
- Den samiske befolkningen skal ha en reell rett til opplæring i og på samisk

Strategi

- Gjennom dialog med sentrale, regionale og lokale myndigheter sikre gode rammevilkår for samisk barnehage, grunnopplæring, høyere utdanning og forskning
- Gjennom aktiv virkemiddelbruk styrke kunnskap og kompetanse i samiske samfunn
- Bidra til innovativ samisk læremiddelutvikling
- Gjennom Samisk læremiddelsentral, Samisk læringsnett og en søkbar læremiddelportal tilgjengeliggjøre og gi informasjon om samiske læremidler

- Gi nødvendig informasjon og veiledning om samisk opplæring innenfor barnehage og grunnskoleopplæring
- Initiere terminologiprojekter i prioriterte fag

4.1 Virkemidler

Tabell 4.1 Samletabell - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbaserte tilskudd	a) 27 533	28 653	31 153	25 330	-5 823	-18,7 %
	Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon	0	0	0	6 000	6 000	-
Sum		27 533	28 653	31 153	31 330	177	0,6 %

a) Kr 980 000 flyttes fra post 102 til post 801 spesielle prosjekter for Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

4.2 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 4.2 Søkerbaserte tilskudd - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
100	Læremidler	14 218	14 218	16 718	11 875	-4 843	-29,0 %
101	Kompetanseheving	3 550	4 250	4 250	4 250	0	0,0 %
102	Barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum		27 533	28 653	31 153	25 330	-5 823	-18,7 %

4.2.1 Læremidler

Tabell 4.2.1 Læremidler

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler for grunnskoleopplæringen	11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
10004	Læremidler til barnehager	843	843	843	1 000	157	18,6 %
Sum		14 218	14 218	16 718	11 875	-4 843	-29,0 %

4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnskoleopplæringen

Tabell 4.2.1.1 Ordinære læremidler for grunnskoleopplæringen

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler for grunnskoleopplæringen	11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %
Sum		11 475	11 475	13 975	8 975	-5 000	-35,8 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle samiske læremidler på grunnlag av gjeldende læreplanverk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag og andre læremiddelprodusenter med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Sørsamisk som førstespråk 3.-4. årstrinn
- Sørsamisk som andrespråk nivå 1 og 2 for barnetrinnet
- Religion, livssyn og etikk (RLE) - Temahefte 5.-7. årstrinn på nordsamisk for hovedområdene
  - Sirkumpolare urfolksreligioner (original tekst)
  - Jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn (evnt. oversetting og tilpassing)
  - Filosofi og etikk (evt. oversetting og tilpassing)
- Religion, livssyn og etikk (RLE) - Temahefte 8.-10. årstrinn på nordsamisk
  - Filosofi og etikk (evt. oversetting og tilpassing)
  - Kristendom og livssyn
- Nyoptrykk, opprettholdelse av nettverksteder, fornying, oppdatering og tilpassing av eksisterende læremidler

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk og opplæringslov
- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon i tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahhta.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet. Elevtall i Grunnskolens informasjonssystem på internett (<http://www.wis.no/gsi/>) legges til grunn
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene. Elevtall i Grunnskolens informasjonssystem på internett (<http://www.wis.no/gsi/>) legges til grunn. Dette gjelder ikke læremidler som kun er tilgjengelig på internett
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Tilskuddsmottaker skal levere 10 eksemplarer av læremiddelet til Sametinget. Dette gjelder ikke læremidler som kun er tilgjengelig på internett
- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server

- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen, kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette og dette skal aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- For trykte læremidler utbetales 50 % ved prosjektstart, 25 % når manus og avtale for trykking foreligger og de resterende 25 % når produktet er ferdigstilt og utgiftene dokumentert
- For digitale læremidler utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene er dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommendes arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag. Ved spesielle tilfeller kan forfattere og oversettere frikjøpes i inntil to år. Dette skal spesielt begrunnes
- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 700 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader

- I særskilte tilfeller kan det ytes inntil kr 150 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert suppleringsdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 8 975 000 til tilskudd til ordinære læremidler for grunnopplæringen.

4.2.1.2 Særskilt tilrettelagte læremidler

Tabell 4.2.1.2 Særskilte tilrettelagte læremidler

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 900	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle særskilt tilrettelagte samiske læremidler for barn, unge og voksne på nord-, lule- og sørsamisk

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Forlag og spesialpedagogiske kompetansesentre med ansvar for utvikling av særskilt tilrettelagte læremidler for barn, unge og voksne

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av særskilt tilrettelagte samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Læremidler basert på innrapporterte, individuelle behov
- Læremidler innen områdene syns-, hørsels- og lese-/skrivevansker
- Kartleggings- og veiledningsmateriell

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk, opplæringslov og de særskilte behov læremiddelet utvikles for
- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium.
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format
- Læremiddelprodusenter som ikke er tilknyttet det statlige spesialpedagogiske støttesystemet skal benytte fagterminologi som allerede er i bruk
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon av tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahтта.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til skolene
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Det avtales særskilt antall frieksemplarer av læremiddelet til Sametinget

- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server
- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette, det skal også aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og eventuell prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommende arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag
- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 700 000

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader for trykte læremidler

- I særskilte tilfeller kan det for trykte læremidler ytes inntil kr 150 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, bilderedigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert suppleringsdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til særskilt tilrettelagte læremidler.

4.2.1.3 Læremidler til barnehager

Tabell 4.2.1.3 Læremidler til barnehager

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10004	Læremidler til barnehager	843	843	843	1 000	157	18,6 %
Sum		843	843	843	1 000	157	18,6 %

Mål for tilskuddsordningen:

Utvikle læremidler og faglitteratur på grunnlag av gjeldende rammeplan for barnehager

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Forlag og andre læremiddelprodusenter med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte læremiddelprosjekter bevilget i 2009
- Antall utgivelser av samiske læremidler

Prioriteringer for 2009:

- Læremidler og faglitteratur som dekker følgende fagområder i rammeplanen:
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Antall, rom og form

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, hvordan prosjektet ivaretar kravene i gjeldende læreplanverk og hvordan læremiddelet skal kvalitetssikres i henhold til krav i gjeldende læreplanverk, opplæringslov og de særskilte behov læremiddelet utvikles for
- Tilskuddsmottaker skal i søknaden fremlegge planer for lagerhold og distribusjon
- Tilskuddsmottaker skal ha avtale med forfatterne, illustratører, oversettere og andre bidragsytere om at læremiddelet i sin helhet eller deler av det kan utgis, spres eller fremstilles i bokform, elektronisk form (herunder nettbasert versjon) eller i et hvilket som helst annet medium.
- Læremiddelet skal kunne utgis som fulltekstbok i DAISY-format
- Læremiddelprodusenter som ikke er tilknyttet det statlige spesialpedagogiske støttesystemet skal benytte fagterminologi som allerede er i bruk
- For trykte læremidler skal tilskuddsmottaker ta vare på siste korrekturleste versjon av tekstfil uten bilder, for å kunne oversende filen til kompetansesentra som produserer punktskriftsbøker
- Ved utvikling av digitale læremidler skal det benyttes tekniske løsninger som støtter bruk av samiske tegn
- Bildematerialet som brukes i læremiddelet bør illustrere variasjonene i samisk samfunn, kultur og historie
- Læremidler på nordsamisk bør følge råd i ”Čállinrávagirji”, www.oahpponeahhta.no
- For trykte læremidler fastsettes opplag for det enkelte læremiddelet i tilskuddsbrevet
- Tilskuddsmottaker skal vederlagsfritt distribuere det nødvendige antall læremidler til barnehagene
- Digitale læremidler skal kunne brukes vederlagsfritt på internett
- Det avtales særskilt antall frieksemplarer av læremiddelet til Sametinget
- Læremiddelet skal være tilgjengelig på markedet i minst 5 år. Dette gjelder både trykte og digitale læremidler
- For digitale læremidler er tilskuddsmottaker ansvarlig for eventuell server
- Tilskuddsmottaker har krav på fristforlengelse dersom Sametinget krever endringer i prosjektet etter prosjektstart
- Dersom tilskuddsmottaker går konkurs, prosjektets virksomhet stanses eller opphører, eller tilskuddsmottaker av andre grunner ikke kan eller vil utføre utgivelsen kan Sametinget forbeholde seg retten til å overta utgivelsen. Tilskuddsmottaker skal i avtalen med forfatteren innta særlige opplysninger om dette, det skal også aksepteres av forfatteren. Tilsvarende gjelder for avtale med andre bidragsytere

- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til prosjektet eller kostnadsoverskridelser, med mindre Sametinget krever endringer som medfører betydelige kostnadsøkninger

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 3 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddsmottaker skal rapportere om fremdriften i prosjektet seks måneder etter prosjektstart

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Felles for trykte og digitale læremidler:

a) Utvikling av manus

- Frikjøp av forfattere og oversettere inntil ett år, i henhold til avtale med vedkommende arbeidsgiver, eller forfatterhonorar ved kjøp av manus kr 2 500 pr. side for ny tekst, honorar for oversetting, tilpasning, fornying og oppdatering av eksisterende læremidler kr 1 500 pr. side med 2000 anslag
- For korrekturlesning kr 100 pr. side med 2000 anslag
- Referansegruppe inntil kr 50 000, må begrunnes med kostnadsoverslag

b) Produksjon

For trykte læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (det vil si 16 sider):
  - inntil 15 % illustrasjoner kr 8 000
  - inntil 30 % illustrasjoner kr 11 000
  - inntil 50 % illustrasjoner kr 14 000
  - mer enn 50 % illustrasjoner kr 17 000

Med illustrasjoner menes bilder, tegninger, tabeller, formler m. m.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag. Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing.

For digitale læremidler:

- Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon av det digitale læremiddelet og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 700 000

Med all produksjon menes utarbeiding av beskrivelse av innhold og funksjonalitet, utviklingskostnader, oversetting og testing av læremiddelet.

c) Spesielle fremstillingskostnader for trykte læremidler

- I særskilte tilfeller kan det for trykte læremidler ytes inntil kr 150 000 i tilskudd. Dette gjelder for eksempel høye honorarer til illustratører, fotografer og rettighetshavere. Disse må begrunnes skriftlig

d) Generelle kostnader

- I tillegg kan det av b) produksjonskostnadene beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte læremidler og 40 % for digitale læremidler. Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av læremiddelet utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, billedredigering og lignende

e) Distribusjon og dekning av tapte salgsinntekter

- Det ytes inntil 30 % av b) produksjonskostnadene til dekning av tapte salgsinntekter og distribusjon av læremiddelet over en 5-årsperiode

Med distribusjon menes vederlagsfri forsendelse av læremidlene til skoleeier, inkludert suppleringsdistribusjon.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 000 000 til tilskudd til samiske læremidler for bruk i barnehage.

4.2.2 Kompetanseheving

Tabell 4.2.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10100	Stipend for samiske elever i videregående skole	1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
10101	Faglig kompetanseheving	1 750	800	800	800	0	0,0 %
10102	Stipend til høyere utdanning	400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %
Sum		3 550	4 250	4 250	4 250	0	0,0 %

4.2.2.1 Stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole

Tabell 4.2.2.1 Stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10100	Stipend for elever med samisk i fagkretsen i VGS	1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %
Sum		1 400	2 400	2 400	2 400	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall elever i videregående skole som velger samisk som førstespråk spesielt og opplæring i samisk språk generelt

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Heltidselever i videregående skole som har samisk språk i fagkretsen

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall heltidselever i videregående skole som har samisk språk i fagkretsen

Tildelingskriterier og utbetalingsvilkår:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Eleven må være heltidselev ved et lærested godkjent for utdanningsstøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning
- Bekreftelse fra lærestedet for elevstatus og opplæring i samisk vedlegges søknaden
- Stipendiet utbetales i sin helhet når nødvendig dokumentasjon er fremlagt

Beregningsregler:

- Stipendet fordeles forholdsmessig mellom:
  - - Elever som tar samisk som førstespråk
  - Elever som tar samisk som andrespråk
  - Elever som har samisk som fremmedspråk fellesfag, programfag eller prosjekt til fordypning

Elever med samisk som andrespråk får 25 % reduksjon i forhold til elever som tar samisk som førstespråk. Elever som har samisk som fremmedspråk fellesfag, programfag eller prosjekt til fordypning får 50 % reduksjon i forhold til elever som tar samisk som førstespråk.

Innenfor hver av språkgruppene fordeles den årlige stipendrammen likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriterier. Maksimalt stipend er inntil kr 10 000 pr. undervisningsår pr. elev.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 2 400 000 til stipend for samiske elever i videregående skole.

4.2.2.2 Faglig kompetanseheving

Tabell 4.2.2.2 Faglig kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10101	Faglig kompetanseheving	1 750	800	800	800	0	0,0 %
Sum		1 750	800	800	800	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen

- Økt kompetanse om fjernundervisning i grunnopplæring, høyskoler og universitet for opplæring i samisk eller samiske fag

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Grunnskoler, videregående skoler, høyskoler og universitet

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte kompetansehevingsprosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Kompetansehevingstiltak innen fjernundervisning for ansatte i målgruppen for tilskuddsordningen

Tildelingskriterier:

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets omfang, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, eventuell involvering av personer med uformell kompetanse innenfor samisk tradisjonskunnskap
- Prosjektet skal gjennomføres i samsvar med de planer som er lagt fram. Endring i bruk av tilskuddet må på forhånd være godkjent av Sametinget

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 800 000 til tilskudd til faglig kompetanseheving.

4.2.2.3 Stipend for høyere utdanning

Tabell 4.2.2.3 Stipend for høyere utdanning

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10102	Stipend for høyere utdanning	400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %
Sum		400	1 050	1 050	1 050	0	0,0 %

Mål for tilskuddordningen:

- Rekruttering av samisktalende fagfolk innenfor ulike fagområder

Målgruppe for tilskuddordningen:

- Studenter ved universiteter og høyskoler

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall tildelte stipendier innenfor de prioriterte fagområdene

Prioriteringer for 2009:

- Høyere utdanning i samisk læremiddelpedagogikk – kr 300 000
- Førskole- og allmennlærerstudenter med samisk i fagkretsen – kr 300 000
- Høyere utdanning i sør-, lule- eller nordsamisk språk. Sørsamisk og lulesamisk prioriteres høyest – kr 200 000
- Videreutdanning innen eldreomsorg – kr 150 000
- Videreutdanning innen forebygging og rehabilitering av psykososiale lidelser blant samiske barn og unge – kr 100 000

Tildelingskriterier og utbetalingsvilkår:

- Søknadsfrist for studier vårsemester 2009 er 1. februar. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknadsfrist for studier høstsemester 2009 er 1. oktober. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Det kreves realkompetanse eller formell kompetanse i samisk av søkere som tar videreutdanning innen eldreomsorg eller forebygging og rehabilitering. Det kan gjøre unntak fra språkkravet for søkere fra områder med få samisktalende personer
- Det ytes stipend for studier på minimum 30 studiepoeng
- Søker skal levere bekreftelse på betalt semesteravgift eller dokumentere oppmelding til eksamen ved høyskole eller universitet. Det skal leveres dokumentasjon for gjennomført eksamen. Sametinget kan innen ett år kontrollere at søker har avlagt eksamen og kreve stipendet tilbakebetalt i sin helhet dersom dette ikke er tilfelle
- Som hovedregel ytes ikke stipend innenfor samme studium på samme nivå mer enn en gang
- Stipendet utbetales i sin helhet når nødvendig dokumentasjon er fremlagt

Beregningsregler:

- Det ytes kr 30 000 til studier mellom 30 og 60 studiepoeng
- Det ytes kr 60 000 til studier på 60 studiepoeng eller høyere
- Dersom rammen for den enkelte stipendordning overskrides på grunn av antall kvalifiserte søkere, fordeles de avsatte midlene likt mellom disse søkerne

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 050 000 til stipend for høyere utdanning.

4.2.3 Barnehager

Tabell 4.2.3 Barnehager

Post 102	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum		9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %

4.2.3.1 Tilskudd til samiske barnehager

Tabell 4.2.3.1 Tilskudd til samiske barnehager

(i 1000 kr)

Post 102	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %
Sum		9 765	10 185	10 185	9 205	-980	-9,6 %

a) Kr 980 000 flyttes fra post 102 til post 801 spesielle prosjekter for Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

Mål for tilskuddsordningen:

- Sikre samiske barn et barnehagetilbud bygd på samisk språk og kultur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske barnehager
- Norske barnehager med samiske barn

Med samisk barnehage menes en barnehage som har vedtektsfestet at barnehagedriften bygger på samisk språk og kultur. Barnehagen skal styrke barns identitet som samer ved å fremme bruken av samisk språk og ved å formidle samisk kultur. Barnehagen ledes av samisk pedagogisk personale.

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske barnehager
- Antall norske barnehager med tilbud for samiske barn

Prioriteringer for 2009:

- Samiske barnehager
- Samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager
- Tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid innenfor samisk språkopplæring

Tildelingskriterier for samiske barnehager:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Barnehagens årsplan for 2009, som legges ved søknaden, skal gjøre rede for hvordan tilskuddet skal brukes
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene for 2008. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tilskuddet kan ikke brukes til ordinær drift
- Det skal være minst en samisktalende ansatt i barnehagen, som aktivt benytter samisk språk både blant barn og voksne. Det kan, etter søknad, gis unntak fra språkkravet. Dette forutsetter at stillingen i forkant er offentlig utlyst av barnehageeier
- Det må være minst fem barn under 3 år eller ti barn over 3 år i en barnehage eller barnegruppe. Det kan etter søknad gis dispensasjon fra kravet om antall barn, for ett år av gangen, til tidligere tilskuddsmottakere som midlertidig kommer inn under grensen for antall barn

- For familiebarnehager som har vedtektsfestet at ordningen eller enkelthjemmet bygger på samisk språk og kultur skal assistenten være samisktalende og barna skal ha samisk bakgrunn

Tildelingskriterier for samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager:

- Åpen søknadsfrist til 15. oktober 2009. Søknader mottatt etter denne dato realitetsbehandles ikke
  - Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes.
  - Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet
  - Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene for 2008. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
  - Tilskuddet kan ikke brukes til ordinær drift
  - Plan for samiskopplæringen legges ved søknaden, og skal gjøre rede for hvordan tilskuddet skal brukes
  - Søkere som har mottatt tilskudd tidligere skal også legge ved langsiktigplan som viser progresjon i samisk språk- og kulturoplæring
  - Det må være samlokalisering av samiske barn
  - Kommunen som tilsynsmyndighet skal bekrefte at barnehagen har tilsatt eller knyttet til seg samisk språklig personell for språkopplæringen ved tidspunkt for søknaden
-
- Tildelingskriterier for tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid:
  - Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
  - Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
  - Tilskudd ytes til barnehager som mottar særskilt tilskudd eller tilskudd til samiskopplæring
  - Tilskuddsøker skal utarbeide prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets omfang, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, og involvering av personer med uformell samisk språkkompetanse.
  - Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
  - Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato.
  - Det ytes ikke støtte til drift- og investeringsutgifter
  - 50 % av tilskuddet utbetales ved prosjektstart, resterende utbetales når prosjektet er ferdigstilt og utgiftene dokumentert
  - Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.
  - Tilskuddsmottaker skal utarbeide sluttrapport som også kan publiseres på Samisk læringsnett.

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd utbetales i sin helhet når alle kriterier er oppfylt

Beregningsregler:

Tilskudd til samiske barnehager:

- Grunnsats pr. avdeling er inntil kr 70 000
- Grunnsats for familiebarnehage er inntil kr 45 000, når familiebarnehagen har ansvaret for minst to hjem med samiske barn
- Inntil kr 30 000 pr. samisktalende barnehageansatte i hel stilling, begrenset oppad til to samisktalende ansatte pr. avdeling. For deltidsstilling tildeles tilskudd etter stillingens størrelse

Tilskudd til samiskopplæring for samiske barn i norske barnehager:

- Det ytes inntil kr 65 000 i tilskudd pr. år pr. avdeling for samisk språkopplæring i norske barnehager
- Tilskuddet beregnes etter antall måneder det gis samisk språkopplæring

Tilskudd til prosjekter og utviklingsarbeid:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr. 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 9 205 000 til tilskudd til samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.

4.3 Tiltak for å styrke læremiddelproduksjonen

Tabell 4.3 Tiltak for å styrke læremiddelproduksjon (i 1000 kr)

Post 103	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
103	Oversetting og tilpasning av læreverk i matematikk	0	0	0	4 000	4 000	-
104	Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		0	0	0	6 000	6 000	-

4.3.1 Oversetting og tilpassing av læreverk i matematikk

Tabell 4.3.1 Oversetting og tilpasning av læreverk i matematikk

Post 103	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10300	Oversetting og tilpasning av læreverk i matematikk	0	0	0	4 000	4 000	-
Sum		0	0	0	4 000	4 000	-

I sak 21/08 Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009-2012 er mål og strategier for utvikling av læremidler fastsatt. Oversetting og tilpassing av læreverk i matematikk er ett av målene i planen. På bakgrunn av dette er det satt ned en arbeidsgruppe for valg av matematikkverk for oversetting til sør-, lule- og nordsamisk.

Sametinget prioriterer følgende tiltak i 2009:

- Læreverk i matematikk 5.- 7. årstrinn, oversetting til nordsamisk og tilpassing til samiske forhold
- Læreverk i matematikk 8. årstrinn, oversetting til nordsamisk og tilpassing til samiske forhold
- Termutvikling innen matematikk på lule- og sørsamisk

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 4 000 000 til oversetting og tilpassing av læreverk i matematikk.

4.3.2 Pilotprosjekt – ressurskole i lulesamisk område

Tabell 4.3.2 Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område

(i 1000 kr)

Post 104	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
10400	Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		0	0	0	2 000	2 000	-

Sametinget har i 2008 gitt Tysfjord kommune kr 70 000 i støtte til et forprosjekt for å lage plan for gjennomføring av et pilotprosjekt for ressurskole i lulesamisk område. Dette for å styrke lulesamisk læremiddelproduksjon. Pilotprosjektet planlegges videreført i 2009.

Pilotprosjekt - ressurskole i lulesamisk område er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemiddelordninger. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Sametinget forutsetter ved tildeling til pilotprosjekt i prosjektperioden at søker bistår også Musken skole, både faglig og ressursmessig. Så fremt søker ikke vil nyttiggjøre seg av bevilgningen innen 1. februar 2009, vil pilotprosjektet søkes løst i forhold til annen aktør, med egen og formålstjenlig organisering.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 2 000 000 til pilotprosjekt – ressurskole i lulesamisk område.

5 Språk

Bevaring og utvikling av det samiske språket er sentralt for den samiske kulturens framtid. En helt sentral forutsetning for den samiske kulturens framtid er befolkningens mulighet til å bruke sitt eget språk.

Hovedmål

- Synliggjøre og styrke bruken av samisk språk

Delmål

- Opprettholde og videreutvikle eksisterende arenaer, og etablere nye arenaer for samisk språk
- Vitalisere samisk språk i områder der språket står svakt
- Videreutvikle og styrke bruken av samisk i områder der samisk er dagligspråk

Strategi

- Gjennom aktiv bruk av virkemidler fremme bruken av samisk språk
- Skape de beste rammevilkårene for samisk språk gjennom dialog med lokale, regionale og sentrale myndigheter og andre relevante aktører
- Styrke og utvikle samisk språk gjennom arbeidet med utvikling av samisk terminologi
- Styrke, bevare og synliggjøre samisk språk gjennom arbeidet med samiske stedsnavn
- Gjennom samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjennomføre handlingsplan for samisk språk

5.1 Virkemidler

Tabell 5.1 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	42 926	47 250	47 250	47 950	700	1,5 %
	Søkerbasert tilskudd	3 342	4 210	4 210	6 010	1 800	42,8 %
Sum		46 268	51 460	51 460	53 960	2 500	4,9 %

Ved statsbudsjettet for 2009 ble det avsatt kr 5 000 000 til utvikling av en handlingsplan for språk. Planen skal utarbeides sammen med Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Av dette er kr 1 500 000 overført til administrasjonen til arbeidet med planen.

5.2 Direkte tilskudd

Tabell 5.2 Direkte tilskudd - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd	38 350	42 750	42 750	42 750	0	0,0 %
153	Grunntilskudd til språksentre	4 176	4 500	4 500	5 200	700	15,6 %
154	Samisk er toft	400	0	0	0	0	-
Sum		42 926	47 250	47 250	47 950	700	1,5 %

5.2.1 Tospråklighetstilskudd

Tabell 5.2.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd - kommuner	34 537	37 650	37 650	37 650	0	0,0 %
153	Tospråklighetstilskudd - fylkeskommuner	3 813	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %
Sum		38 350	42 750	42 750	42 750	0	0,0 %

Sametinget har i 2008 satt i gang en evaluering av ordningen for tospråklighetstilskuddet. Det er et mål at tildelingskriterier for tilskudd til kommunene innenfor forvaltningsområdet for samisk språk skal endres fra og med budsjettåret 2010. Følgende kriterier bør kunne vurderes i forbindelse med endringen: Ett basistilskudd, ett variabelt tilskudd basert på antall elever i grunnskolen, andel elever med førstespråk og andel elever med andrespråk. Andelen elever med samisk som førstespråk bør vektlegges mest.

5.2.1.1 Kommuner

Tabell 5.2.1.1 Tospråklighetstilskudd - Kommuner

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune	7 541	7 554	7 554	7 554	0	0,0 %
15001	Kárášjoga gielda/Karasjok kommune	7 307	7 320	7 320	7 320	0	0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune	5 069	5 082	5 082	5 082	0	0,0 %
15003	Porsángu gielda/Porsanger kommune	5 299	5 313	5 313	5 313	0	0,0 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune	2 850	2 863	2 863	2 863	0	0,0 %
15005	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune	3 463	3 476	3 476	3 476	0	0,0 %
15008	Tysfjord kommune	3 008	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
15010	Snåsa kommune	0	3 021	3 021	3 021	0	0,0 %
Sum		34 537	37 650	37 650	37 650	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Det offentlige skal i forvaltningsområdet for samisk språk betjene befolkningen på samisk, både skriftlig og muntlig.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, i henhold til språkreglene i sameloven

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall ansatte med samiskspråklig kompetanse
- Antall personer som har fått opplæring i samisk
- Kunngjøring, informasjon, skilting, protokoller, skjemaer og tekst på hjemmesiden på samisk
- Antall henvendelser på samisk
- Antall svar på henvendelser på samisk

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009. Aktivitetsplanen skal omhandle tiltak for å oppfylle samelovens språkregler
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet skal ikke brukes til ordinær drift
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av tospråklighetstilskuddet til kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk på grunnlag av innsendte rapporter og regnskap.

For 2009 avsettes kr 37 650 000 til tospråklighetstilskudd til kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk.

5.2.1.2 Fylkeskommuner

Tabell 5.2.1.2 Tospråklighetstilskudd - Fylkeskommuner

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15006	Finnmárkku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune	1 411	1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune	1 201	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
15009	Nordland fylkeskommune	1 201	1 300	1 300	1 300	0	0,0 %
15011	Nord-Trøndelag fylkeskommune	0	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
Sum		3 813	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Det offentlige skal i forvaltningsområdet for samisk språk betjene befolkningen på samisk, både skriftlig og muntlig.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Fylkeskommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, i henhold til språkreglene i sameloven

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall ansatte med samiskspråklig kompetanse
- Antall personer som har fått opplæring i samisk
- Kunngjøringer, informasjon, skilting, protokoller, skjemaer og tekst på hjemmesiden på samisk
- Antall henvendelser på samisk
- Antall svar på henvendelser på samisk

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009. Aktivitetsplanen skal omhandle tiltak for å oppfylle samelovens språkregler
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008 sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet skal ikke brukes til ordinær drift
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av tospråklighetstilskuddet til fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk på grunnlag av innsendte rapporter og regnskap.

For 2009 avsettes kr 5 100 000 til tospråklighetstilskudd til fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk.

5.2.2 Samiske språksentre

Tabell 5.2.2 Samiske språksentre

(i 1000 kr)

Post 153	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15300	Porsanger - Sámi giella- ja kulturguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15301	Kåfjord – Sámi giellaguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15302	Tysfjord – Árran julevsámeguovddášj	464	500	500	520	20	4,0 %
15303	Evenes – Várdobáiki	464	500	500	520	20	4,0 %
15304	Nesseby – Isak Saba guovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15305	Tana – SEG	464	500	500	520	20	4,0 %
15306	Tromsø – Moskavuotna/Ulsfjord	464	500	500	520	20	4,0 %
15307	Røros – Aajeje samiske språk- og kompetansesenter	464	500	500	520	20	4,0 %
15308	Alta – Álttá Sámi Giellaguovddáš	464	500	500	520	20	4,0 %
15309	Lavangen språksenter	0	0	0	520	520	-
Sum		4 176	4 500	4 500	5 200	700	15,6 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Styrke og utvikle aktiviteten i de etablerte samiske språksentrene

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- De etablerte samiske språksentrene

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall kurs i samisk og andre tilbud om opplæring i samisk språk
- Antall språkmotiverende og språkfremmende tiltak og arrangement i lokalsamfunnet
- Antall tiltak for motivasjon til utvikling av samisk

Tildelingskriterier:

-
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskuddet utbetales i to omganger. Første delutbetaling skjer i begynnelsen av budsjettåret. Andre delutbetaling utbetales etter at kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske språksentre.

For 2009 avsettes kr 5 200 000 til tilskudd til samisk språksentre.

5.3. Søkerbaserte tilskudd

Tabell 5.3 Søkerbaserte tilskudd - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
151	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %
152	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %
Sum		3 342	4 210	4 210	6 010	1 800	42,8 %

5.3.1 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3.1 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 151	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15100	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %
Sum		1 340	1 360	1 360	2 200	840	61,8 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som motiverer til bruk av samisk som lekespråk
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonspråk i skolefritidsordningen
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonspråk i lag og foreninger
- Prosjekter som stimulerer til bruk av samisk i hverdagen
- Prosjekter som fremmer aktiv bruk av samisk på flere og nye språkarenaer
- Prosjekter som fører til vitalisering av samisk i områder der språket står svakt
- Språkrøktstiltak som styrker samisk i områder hvor samisk er i daglig bruk
- Fellesprosjekter for innsamling og dokumentasjon av samisk-kvenske stedsnavn i Porsanger kommune

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 200 000 til tilskudd for språkutviklingstiltak innenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

5.3.2 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3.2 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 152	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
15200	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %
Sum		2 002	2 850	2 850	3 810	960	33,7 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner
- Enkeltaktører

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som motiverer til bruk av samisk som lekespråk
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i skolefritidsordningen
- Prosjekter som styrker bruk av samisk som kommunikasjonsspråk i lag og foreninger
- Prosjekter som har som mål å styrke språkoverføring mellom generasjoner
- Prosjekter som stimulerer til bruk av samisk i hverdagen
- Prosjekter som fremmer aktiv bruk av samisk på flere og nye språkarenaer
- Språkrøktstiltak som styrker samisk i områder hvor samisk er i daglig bruk
- Stedsnavnprosjekter på Helgeland i Nordland fylke
- Stedsnavnprosjekter i Nord Trøndelag fylke
- Stedsnavnprosjekter i Sør Trøndelag og Hedemark fylker
- Fellesprosjekter for innsamling og dokumentasjon av samisk-kvenske stedsnavn i Storfjord kommune

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 3 810 000 til tilskudd for språkutviklingstiltak utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

6 Kultur

Et allsidig kulturliv er viktig for å styrke samisk samhörighet og identitet. Samtidig bidrar et mangfoldig kulturliv til levende lokalsamfunn der folk vil bo.

Hovedmål

- Et levende og allsidig samisk kunst- og kulturliv

Delmål

- Opprettholde og videreutvikle eksisterende samiske kulturinstitusjoner og samiske museer
- Utvikle et mangfold av samiske kunstneriske uttrykk og sikre formidling av disse
- Fremme ulike idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen
- Sikre og utvikle musikk-, litteratur-, film- og revy- og teatervirksomhet
- Et bredt tilbud av kulturaktiviteter for samiske barn og unge
- Et godt bibliotektilbud til samiske brukere
- Sikre de samiske museenes reelle deltakelse i museumsreformen

Strategi

- Bidra til å opprettholde og videreutvikle samisk kunst- og kulturliv gjennom aktiv virkemiddelbruk
- Fremme felles samisk-kvenske kulturtiltak gjennom aktiv virkemiddelbruk
- Styrke og utvikle samarbeidet med aktører som arbeider for samisk kulturutvikling
- Opprettholde og videreutvikle dialog med sentrale, regionale og lokale myndigheter for å styrke rammevilkårene for samisk kulturutvikling
- Skape større forpliktelse til felles utvikling av samisk kunst og kulturliv gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene
- Legge til rette for skaping og formidling av samisk kunst gjennom kunstneravtalen
- Bidra til etablering av samisk kunstmuseum
- Arbeide for realisering av et nytt teaterhus for Beaivváš Sámi Teáhter.
- Arbeide for utbygging av prioriterte samiske kulturbygg
- Bidra til at de samiske museene får gode rammevilkår for drift og faglig utvikling

6.1 Virkemidler

Tabell 6.1 Samletabell - Samisk Kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	43 739	50 704	51 154	58 836	7 682	15,0 %
	Sokerbasert tilskudd	15 667	17 395	18 145	13 021	-5 124	-28,2 %
	Kunstneravtalen	4 413	4 350	4 350	5 150	800	18,4 %
Sum		63 819	72 449	73 649	77 007	3 358	4,6 %

6.2 Direkte tilskudd

Tabell 6.2 Direkte tilskudd - Samisk kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
202	Samiske kulturhus	6 434	7 206	7 206	8 642	1 436	19,9 %
204	Samiske festivlaer	1 730	1 806	1 806	2 882	1 076	59,6 %
205	Samisk idrett	1 375	2 078	2 078	1 479	-599	-28,8 %
206	Samiske teatre	14 318	15 883	15 883	16 519	636	4,0 %
207	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	a) 335	335	335	0	-335	-100,0 %
208	Samiske publikasjoner	1 208	1 568	1 668	2 571	903	54,1 %
209	Mobile bibliotektenester	5 407	5 907	5 907	6 145	238	4,0 %
210	Museer	12 932	15 921	16 271	20 598	4 327	26,6 %
Sum		43 739	50 704	51 154	58 836	7 682	15,0 %

a) Post 207 utstillingsvederlag for samiske kunstnere flyttet til post 20201 Sámi Dáiddaguovddáš

6.2.1 Samiske kulturhus

Tabell 6.2.1 Samiske kulturhus

(i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasi, Tysfjord	1 394	1 492	1 492	1 551	59	4,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok	a) 1 346	1 600	1 600	2 504	904	56,5 %
20202	Ája Samisk Senter, Kárfjord	927	1 094	1 094	1 138	44	4,0 %
20203	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord	330	353	353	500	147	41,6 %
20204	Sijti Jarng, Hattfjeldal	1 154	1 235	1 235	1 284	49	4,0 %
20205	Várdo báiki, Evenes/Skånland	b) 515	551	551	723	172	31,2 %
20206	Gamtofta, Sørreisa	36	49	49	59	10	21,6 %
20207	Pitesamisk hus	139	159	159	169	10	6,5 %
20208	Samisk hus i Oslo	206	230	230	240	10	4,3 %
20209	Vilgesvárre	26	38	38	48	10	26,9 %
20210	Lásságámmi	206	230	230	240	10	4,2 %
20211	Samisk hus i Senja	155	176	176	186	10	5,7 %
Sum		6 434	7 206	7 206	8 642	1 436	19,9 %

a) Post 207 utstillingsvederlag for samiske kunstnere flyttet til post 20201 Sámi Dáiddaguovddáš på kr 340 000. I tillegg er det en økning på kr 500 000 til utgifter vedrørende flytting av Sámi Dáiddaguovddáš til nye lokaler. Denne gis under forutsetning av at leieavtale i nye lokaler inngås.

b) Post 20205 Várdo báiki har fått en økning på kr 150 000 til arrangering av helsetreff.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske kulturhus

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Eksisterende samiske kulturhus og møtesteder som fremkommer i tabell 6.2.1

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske kulturhus og møtesteder i drift
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Sámi Dáiddaguovddáš, øremerkes kr 340 000 til utstillingsvederlag for samiske kunstnere
- Økningen i tilskuddet til Sámi Dáiddaguovddáš ytes under forutsetning av at Sámi Dáiddaguovddáš innen 01.06.09 undertegner kontrakt med aktuell utleier av nye lokaler

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter hvert år fordeling av driftstilskudd til samiske kulturhus

For 2009 avsettes kr 8 642 000 til samiske kulturhus.

6.2.2 Samiske festivaler

Tabell 6.2.2 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20400	Riddu Riddu	659	688	688	688	0	0,0 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino	659	688	688	846	158	23,0 %
20402	Markomeannu	206	215	215	424	209	97,2 %
20403	Påskefestivalen i Karasjok	206	215	215	424	209	97,2 %
20404	Filmfestivalen i Kautokeino	0	0	0	300	300	-
20405	Påskefestivalen i Kautokeino	0	0	0	200	200	-
Sum		1 730	1 806	1 806	2 882	1 076	59,6 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske festivaler

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Etablerte samiske festivaler som fremkommer i tabell 6.2.2

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske festivaler
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009

- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Musikkfestivalen i Kautokeino øremerkes kr 130 000 til utgivelse av Sámi Grand Prix CD. Musikkfestivalen i Kautokeino kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger
- Av tilskuddet til Markomeannu øremerkes kr 200 000 til artisthonorar. Markomeannu kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger
- Av tilskuddet til Påskefestivalen i Karasjok øremerkes kr 200 000 til artisthonorar. Påskefestivalen i Karasjok kan ikke søke om midler til dette formålet under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter hvert år fordeling av driftstilskudd til samiske festivaler.

For 2009 avsettes kr 2 882 000 til samiske festivaler.

6.2.3 Samisk idrett

Tabell 6.2.3 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 205	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20500	Sámi Valášállan Lihttu - Norga (SVL-N) a)	925	965	965	1004	39	4,0 %
20501	Sámi spábbačiekčánlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund	300	313	313	325	12	3,8 %
20502	Sámi Valášállan Lihttu (SVL-N)-Arctic Winter Games	150	800	800	150	-650	-81,3 %
Sum		1 375	2 078	2 078	1 479	-599	-28,8 %

a) I tillegg har SVL-Norga fått tildelt kr 600 000 i spillemidler fra KKD i 2008.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og øke den idrettsaktiviteten som organiseres av Sámiid Valášállanlihttu/Samenes idrettsforbund (SVL) og Sámi Spábbačiekčánlihttu/Samisk fotballforbund (SSL)

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Sámiid Valášállanlihttu/Samenes idrettsforbund (SVL) sine distriktsforbund som har aktivitet i Norge. Disse er Sámiid Valášállanlihttu-Norga/Samenes idrettsforbund-Norge (SVL-N) og Sámi Spábbačiekčánlihttu/Samisk fotballforbund (SSL)

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet til Arctic Winter Games (AWG) skal gå til planlegging og oppfølging av SVLs deltakelse i både idretts- og kulturdelen av AWG. Tilskuddet administreres av SVL-N.
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009

- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samisk idrett

For 2009 avsettes kr 1 479 000 til samiske idrett.

6.2.4 Samisk teater

Tabell 6.2.4 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 206	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20600	Beaivváš Sámi Teáhter	13 700	14 615	14 615	15 200	585	4,0 %
20601	Sydsamisk teater	618	1 268	1 268	1 319	51	4,0 %
Sum		14 318	15 883	15 883	16 519	636	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i de etablerte samiske teatrene

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Beaivváš Sámi Teáhter og Áarjelhsaemien Teatere

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske teater.

For 2009 avsettes kr 16 519 000 til samisk teater.

6.2.5 Samiske publikasjoner

Tabell 6.2.5 Samiske publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20800	Gába	500	522	522	543	21	4,0 %
20801	Nuorttanáste	a) 230	240	340	790	450	132,4 %
20802	Barneblad	-295	0	0	0	0	-
20803	Ungdomsblad Š	b) 773	806	806	1238	432	53,6 %
Sum		1 208	1 568	1 668	2 571	903	54,1 %

a) Ved statsbudsjettet for 2009 overførte Kultur- og kirkedepartementet kr 450 000 til Sametinget for forvaltningen av tilskuddet til Nuorttanáste.

b) Post 20803 Ungdomsbladet Š har fått en økning på kr 400 000 på bakgrunn av at de tidligere har fått driftstilskudd over post 20050 Andre kulturtiltak

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle mangfoldet av samiske publikasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- De samiske publikasjonene Gába, Nuorttanaste og Š

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser og antall sider publisert

Tildelingskriterier:

- Forutsetning for tildelingen til Gába og Š er at det i rimelig grad publiseres stoff på alle tre samiske skriftspråk
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Tilskuddsmottaker kan ikke påregne ytterligere tilskudd til utgivelser av publikasjonene Gába, Nuorttanaste og Š under Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske publikasjoner.

For 2009 avsettes kr 2 571 000 til samiske publikasjoner.

6.2.6 Bokbusser

Tabell 6.2.6 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 209	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20900	Karasjok	500	522	522	543	21	4,0 %
20901	Porsanger	500	522	522	543	21	4,0 %
20902	Kautokeino	224	234	234	244	10	4,3 %
20903	Tana/Nesseby	1 135	1450	1450	1508	58	4,0 %
20904	Kåfjord	547	571	571	594	23	4,0 %
20905	Lulesamisk	1 188	1239	1239	1289	50	4,0 %
20906	Sorsamisk	1 313	1369	1369	1424	55	4,0 %
Sum		5 407	5 907	5 907	6 145	238	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Å sikre et godt og lett tilgjengelig bibliotektilbud til samiske brukere og andre

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Eiere og drivere samiske bokbusser

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall bokbusser i drift
- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjetbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske bokbusser

For 2009 settes det av kr 6 145 000 til drift av de samiske bokbussene.

6.2.7 Museer

Tabell 6.2.7 Museer

(i 1000 kr)

Post 210	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
21000	Várjjat Sámi Musea	1 547	1 619	1 619	0	-1 619	-100,0 %
21001	Deanu Musea	278	290	290	0	-290	-100,0 %
21002	Gállogiedde museum	73	83	83	93	10	12,0 %
21003	Árran Julevsame guovddasj/lulesamisk senter	2 774	2 893	2 893	3 009	116	4,0 %
21004	Saemien Siŋje	2 132	2 223	2 223	2 312	89	4,0 %
21005	Savio museet	227	237	237	0	-237	-100,0 %
21006	Øst-samisk museum	478	1 488	1 488	0	-1 488	-100,0 %
21007	Museumsreformen	113	636	636	1 800	1 164	183,0 %
21008	RidduDuottar museum (tidl.Nordvestsamisk museumssiida)	5 310	6 452	6 802	7 602	800	11,8 %
21009	Tana og Varanger museumssiida	a og b)	0	0	0	5 782	-
Sum		12 932	15 921	16 271	20 598	4 327	26,6 %

a) Post 40001 Mortensnes kulturminnevern på kr 125 000 og post 40002 Skoltebyen kulturmiljø på kr 100 000 er flyttet under post 21009 Tana og Varanger museumssiida

b) Tana og Varanger museumssiida vil være i drift fra 1.1.09. Består av museene Varanger Samiske Museum, Tana museum, Saviomuseet og Østsamisk museum

Midler avsatt til museumsreformen betales ut til museene etter Sametingets godkjenning av innsendte museumsplaner, og når kriteriene er oppfylt i henhold til sak 06/07 delutredning om samisk museumsvirksomhet i Nordre Nordland og Troms, og sametingsrådets melding om samiske museer 2004. Sametingsrådet forvalter ordningen.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i eksisterende samiske museer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske museer som fremkommer i tabell 6.2.7

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 125 000 til arbeidet med vern og synliggjøring av Mortensnes kulturminnevernområde etter skjøtselsplan godkjent av Sametinget. Det skal rapporteres spesielt om bruken av midlene, sett i forhold til forvaltningsplanen
- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 100 000 til arbeidet med vern og synliggjøring av Skoltebyen kulturmiljø etter skjøtselsplan godkjent av Sametinget. Det skal rapporteres spesielt om bruken av midlene, sett i forhold til forvaltningsplanen

- Av tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida øremerkes kr 100 000 til administrasjon og prosjektering av Vuonnamárganat
- Av tilskuddet til RidduDuottarMuseat, avdeling de samiske samlinger, øremerkes kr 300 000 til innkjøp av samtidskunst. Bevilgningen fra budsjett 2008 og revidert budsjett 2008 til prosjektering og planlegging av samisk kunstmuseum i Karasjok øremerkes og videreføres i 2009 med kr 650 000.

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av driftstilskudd til samiske museer

For 2009 settes det av kr 20 598 000 til samiske museer.

6.3 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 6.3 Søkerbasert tilskudd - Samisk kultur (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
200	Kulturutvikling	9 994	11 616	12 366	9 639	-2 727	-22,1 %
201	Samiske forlag	2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %
211	Samiske bibliotekjenester	a) 200	200	200	0	-200	-100,0 %
212	Investering i samiske bokbusser	3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %
213	Samiske møteplasser	0	0	0	700	700	-
Sum		15 667	17 395	18 145	13 021	-5 124	-28,2 %

a) Post 211 Samiske bibliotekjenester er flyttet under post 200 Kulturutvikling (andre kulturtiltak)

6.3.1 Kulturutvikling

Tabell 6.3.1 Kulturutvikling (i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20000	Litteratur	2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %
20010	Musikkutgivelser	1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20020	Billedkunst/duodji	710	670	670	0	-670	-100,0 %
20030	Teaterformål	467	600	600	0	-600	-100,0 %
20040	Kulturtiltak for barn og unge	1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20050	Andre kulturtiltak	a) 2 647	2 500	3 250	2 793	-457	-14,1 %
20060	Samiske språklige tegneserier	450	460	460	460	0	0,0 %
Sum		9 994	11 616	12 366	9 639	-2 727	-22,1 %

b) Post 20020 Billedkunst/duodji og post 20030 teaterformål er flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak. I tillegg er post 211 samisk bibliotekmateriel på kr 200 000 flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak

6.3.1.1 Litteratur

Tabell 6.3.1.1 Tilskudd til utvikling av samisk litteratur (i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20000	Litteratur	2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %
Sum		2 013	3 586	3 586	2 586	-1 000	-27,9 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall utgivelser av samisk litteratur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag og andre utgivere med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser av samisk faglitteratur

Prioriteringer for 2009:

- Faglitteratur med originalmanus på samisk
- Faglitteratur oversatt til samisk

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene fortilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Ved søknad skal ferdigstilt manus og avtale med forfattere og eventuelle illustratører være vedlagt
- Ved søknad om utgivelse av oversatt litteratur skal kontrakt med rettighetshaver av originalmanus foreligge
- Faglig vurdering av manuskriptet fra ekstern konsulent skal følge med søknaden
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

Utbetalingsvilkår:

- 50 % kan bli utbetalt på grunnlag av skriftlig anmodning når prosjektet er igangsatt. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- 10 eksemplarer av ferdigstilt produkt sendes Sametingets bibliotek
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

a) Forfatterhonorar

- Faglitteratur kr 85 000
- Honorar for oversetting av faglitteratur, inntil kr 1 500 pr. side med 2000 anslag

b) Produksjon

For trykte bøker:

Totalt produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (dvs. 16 sider):

- Vanlig glatt sats (prosa) kr 9 500
- Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag

Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og korrekturlesing

For lydbøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 300 000

Med all produksjon mens teknisk produksjon, innlesning og mangfoldiggjøring

c) Illustrasjonskostnader

Illustrasjonshonorarer avtales i hvert enkelt tilfelle med billedkunstneren/illustratøren. Dette omfatter også omslagssider utført av profesjonelle illustratører.

For produksjoner med illustrasjoner over 20 % kan det ytes inntil kr 20 000 til å dekke illustrasjonskostnader. Disse må begrunnes skriftlig.

d) Generelle kostnader

I tillegg kan det av utgiftene under pkt. b) beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte bøker

Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av boka utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, billedredigering og lignende

e) Markedsføring og distribusjon

I tillegg kan tilskuddsmottaker få inntil 15 % av punkt b) til produksjonskostnader til markedsføring og distribusjon

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 586 000 til tilskudd til litteratur.

6.3.1.2 Musikkutgivelser

Tabell 6.3.1.2 Tilskudd til utgivelse av samisk musikk

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20010	Musikkutgivelser	1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 918	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke antall tiltak innen samiske musikkuttrykk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utgivere av samisk musikk: forlag/plateselskap/registrert foretak

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgivelser av samisk musikk

Prioriteringer for 2009:

- CD-utgivelser med musikk for barn
- CD-utgivelser innenfor sørsamisk musikk
- CD-utgivelser med tradisjonell joik
- CD-utgivelser med religiøse tekster

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler framdriftsplan knyttet til milepæler og prosjektets gjennomførbarhet. For CD-utgivelser skal det vedlegges demo i 5 eksemplarer
- Som en del av saksbehandlingen av søknader innhentes vurdering fra eksterne fagkonsulenter
- For CD-utgivelser skal 10 eksemplarer av ferdigstilte CD-er skal sendes Sametinget
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte produksjon eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke støtte til investeringer

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 2 år etter tilskuddsbrevets dato. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag.

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til musikkutgivelser.

6.3.1.3 Kulturtiltak for barn og unge

Tabell 6.3.1.3 Kulturtiltak for barn og unge

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20040	Kulturtiltak for barn og unge	1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
Sum		1 789	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle varierte kulturaktiviteter for barn og unge

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Organisasjoner og institusjoner
- Andre kulturaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte tiltak

Prioriteringer for 2009:

- Kunst- og duodjitiltak der barn og unge er aktive deltakere
- Samisk teatervirksomhet for og med barn og unge
- Prosjekter som bidrar til utvikling av møteplasser for samiske barn og unge
- Tiltak og prosjekter som fremmer barns oppvekstmiljø lokalt i samiske områder
- Musikktiltak med barn og unge
- Ballbinger i lule- og sørsamisk område

Tildelingskriterier:

- Åpen søknadsfrist fram til 1. september 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter. Dette gjelder ikke investeringstilskudd til ballbinger
- Ved søknad om turnéstøtte må invitasjon eller kontrakt vedlegges
- Tilskudd til innkjøp av samisk skjønnlitteratur utbetales etterskuddsvis på bakgrunn av utbetalingsanmodning fra tilskuddsmottaker med dokumentasjon av innkjøpene

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad inntil kr 150 000
- Øvre grense for tilskudd til ballbinger er kr 100 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 900 000 til tilskudd til kulturtiltak for barn og unge.

6.3.1.4 Andre kulturtiltak

Tabell 6.3.1.4 Andre kulturtiltak

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20050	Andre kulturtiltak	a)	2 647	2 500	3 250	2 793	-457	-14,1 %
Sum			2 647	2 500	3 250	2 793	-457	-14,1 %

a) Post 20020 Billedkunst/duodji og post 20030 teaterformål er flyttet under post 20050 Andre kulturtiltak, dvs at også rammen under disse postene overføres.

I tillegg er post 20050 reduserte på bakgrunn av økning til følgende tiltak: kr 130 000 til musikkfestival i kautokeino, kr 200 000 til Markomeannu, kr 200 000 påskefestival i Karasjok, kr 400 000 til ungdomsbladet Š, kr 450 000 til moteplasser, kr 147 000 til sjøsamisk kom.senter og kr 200 000 til Sámi Dáiddaguovddáš

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle varierte aktiviteter innen samisk kultur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske institusjoner, organisasjoner og samiske kulturutøvere med eget firma
- Andre kulturaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner
- Skole- og folkebibliotek i Nordland fylke

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gjennomførte tiltak

Prioriteringer for 2009:

- Samiske kulturarrangement ved markering av samefolkets dag 6. februar
- Delfinansiering av filmproduksjoner om samiske forhold
- Reinkappkjøringsarrangement
- Samisk billedkunst- og duodjiutstillinger i Norge, inkl. kataloger og plakater
- Samisk amatørteater og revyvirksomhet
- Tiltak eller prosjekt for å fremme samisk litteratur overfor brukerne av skole- og folkebibliotek i Nordland fylke
- Artishonorar for opptreden av samiske artister
- Turnéstøtte i Norge til samiske artister
- Deltakelse i kirkelig urfolksamarbeid
- Felles samisk-kvenske kulturarrangement

Tildelingskriterier:

- Åpen søknadsfrist fram til 1. september 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter
- Ved søknad om turnestøtte må invitasjon eller kontrakt vedlegges

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Tilskuddstørrelsen beregnes på grunnlag av begrunnet søknad inntil kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 793 000 til tilskudd til andre kulturtiltak.

6.3.1.5 Samiskspråklige tegneserier

Tabell 6.3.1.5 Tilskudd til samiske språklige tegneserier

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20060	Samiske språklige tegneserier	450	460	460	460	0	0,0 %
Sum		450	460	460	460	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utgivelser av samiskspråklige tegneserier

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utgivere av samiskspråklige tegneserier

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall utgitte samiskspråklige tegneserier

Prioriteringer for 2009:

- Samiskspråklige tegneserier
- Parallell utgivelser på sør-, lule- og nordsamisk

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet
- Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser
- Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under kr 20 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 20 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad.

For 2009 avsettes kr 460 000 til tilskudd til samisk språklige tegneserier.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

6.3.2 Samiske forlag

Tabell 6.3.2 Samiske forlag

(i 1000 kr)

Post 201	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20100	Samiske forlag	2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %
Sum		2 473	2 579	2 579	2 682	103	4,0 %

Den søkerbaserte tilskuddsordningen til samiske forlag skal evalueres i 2009. Avsetningen til denne ordningen blir ikke økt før evalueringen er avsluttet.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i samiske forlag

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Forlag som i all hovedsak har samiskspråklige utgivelser

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall forlag
- Antall samiskspråklige utgivelser
- Antall bøker og cd-er solgt fra forlag

Prioriteringer for 2009:

- Etablerte samiske forlag som oppfyller tildelingskriteriene

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Forlaget må være registrert i Norge og ha til formål i all hovedsak å utgi samisk litteratur
- Forlaget må ha utgitt minimum 10 titler de 3 siste år
- Forlagets bruttoomsætning skal være minimum kr 500 000 pr. år
- Samiskspråklige utgivelser skal utgjøre 75 % av bruttoomsætningen
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Utbetalingsvilkår:

- Tilskuddet blir utbetalt når revisjonsbekreftet oversikt over den samlede bokproduksjonen for samisk språklige utgivelser i 2008 og revisjonsbekreftet regnskap og -rapport over bruken av midlene for 2008 foreligger
- *Tildelingen anses som gjeldende når klagefristen er over og eventuelle klager er behandlet.*
- Tilskuddet utbetales i sin helhet i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Fordeling av tilskuddet:

a) Basistilskudd

15 % av den årlige rammen fordeles likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd

30 % av den årlige rammen fordeles etter aktivitet i forlagene, for å sikre økt produksjon av samisk språklige utgivelser. Ved tildeling av tilskuddet tas det hensyn til forlagets samlede samisk språklige utgivelser og samiske musikkutgivelser for 2008. Ved utregning av tilskuddet legges det til grunn antall ark (16 sider pr. ark) pr. ferdigstilt samisk språklig utgivelse og antall ferdigstilte samiske musikkutgivelser i 2008.

20 % av den årlige rammen fordeles etter produksjon til forlag som produserer samiske læremidler (definisjon på samiske læremidler jf. Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009-2012). Ved tildeling av tilskuddet tas det hensyn til forlagets samlede produksjon av samiske læremidler for 2008. Ved utregning av tilskuddet legges det til grunn antall ark (16 sider pr. ark) pr. ferdigstilt samisk læremiddel i 2008.

c) Tilskudd til markedsføring og distribusjon

35 % av den årlige rammen fordeles til markedsføring og distribusjon av samiske utgivelser. Ved tilskudd til det enkelte forlag legges det til grunn prosentandelen forlaget har oppnådd i punkt b) Aktivitetstilskudd.

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 2 682 000 til samiske forlag.

6.3.3 Investeringsstøtte til nye samiske bokbusser

Tabell 6.3.3 Investering i samiske bokbusser (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
212	Investering i samiske bokbusser	3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %
Sum		3 000	3 000	3 000	0	-3 000	-100,0 %

Det settes av midler til investering av i de år det planlegges utskiftinger av bokbusser. I henhold til rulleringsplan er det ikke planlagt utskiftinger av bokbusser i 2009.

6.3.4 Samiske møteplasser

Tabell 6.3.4 Samiske møteplasser (i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
213	Samiske møteplasser	0	0	0	700	700	-
Sum		0	0	0	700	700	-

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde og utvikle aktiviteten i samiske møteplasser

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Virksomheter som er definert i sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling som samiske møteplasser samt duodje-fellesverkstedene Bugøyfjord i Sør-Varanger, Billefjord duodjedallu i Porsanger, Doajariid dallo i Nesseby, Stuornnjarga Samiid Duodji i Skånland

Kriterier for måloppnåelse:

Antall samiske møteplasser i drift
 Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Virksomheter som får direkte tilskudd over Sametingets budsjett er ikke støtteberettiget
- Søknaden skal inneholde aktivitetsplan og budsjettbehov for 2009 og godkjent regnskap for 2008

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd under 100 000 utbetales i sin helhet i begynnelsen av budsjettåret. For tilskudd over 100 000 utbetales 50 % i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges
- Frist for å oppfylle kriteriene for tilskuddet settes til 1. august 2009. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet fordeles likt mellom søkere som oppfyller kriteriene for støtte

For 2009 avsettes kr 700 000 til samiske møteplasser.

6.4 Samisk kunstneravtale

Tabell 6.4 Samisk kunstneravtale

(i 1000 kr)

Post 207	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
20700	Kunsthåndverk	a)	700	700	700	700	0	0,0 %
20701	Stipend til samiske kunstnere	a)	1 813	1 750	1 750	2 100	350	20,0 %
20702	Driftsstøtte til kunstnerorganisasjoner	a)	1 550	1 550	1 550	1 750	200	12,9 %
20703	Innkjøpsordning av billedkunst og daiddaduodji	b)	350	350	350	350	0	0,0 %
20704	Faglig veiledning	a)	0	0	0	250	250	-
Sum			4 413	4 350	4 350	5 150	800	18,4 %

a) Disse postene forvaltes av Samisk kunstnerråd

b) Denne posten forvaltes av De samiske samlinger

I henhold til Hovedavtalen for kunstneravtale av 19. august 2004 har Sametinget og Samisk kunstnerråd ført forhandlinger om avtale for 2009, gjeldende fra 01.01.2009 til 31.12.2009. Avtalen legges frem for Sametingets plenum for godkjenning, jfr. kunstneravtalens artikkel 8.

Sametinget og Samisk kunstnerråd er enige om en økonomisk ramme for bevilgningene over Sametingsbudsjett til kunstneravtalen 2009 på kr 5 150 000. Dette tilsvarer en økning på kr 800 000 i forhold til vedtatt kunstneravtale for 2008.

6.4.1 Kunstfond

Det avsettes kr 700 000 til ordningen. Sametinget har midlertidig godkjent retningslinjene og forvaltning av midlene. Det ble enighet om ikke å øke avsetningen da fordelingen av midlene er foretatt for første gang i 2008.

6.4.2 Stipend til samiske kunstnere

Det ble oppnådd enighet om kr 2 100 000 til stipendordningen til samiske kunstnere. Innenfor økningen på kr 350 000 prioriteres det med 1 (en) arbeidsstipend til yngre samiske kunstnere.

6.4.3 Driftsstøtte til samiske kunstnerorganisasjoner og til Samisk kunstnerråd

Sametingets tilbud til kunstnerorganisasjoner og til Samisk kunstnerråd økes med kr 200 000 fra kr 1 550 000 til kr 1 750 000. Samisk kunstnerråd fordeler fra den økonomiske rammen til den enkelte organisasjon og til SDR.

6.4.4 Innkjøpsordning for samisk billedkunst og dáiddaduodji

Det avsettes kr 350 000 til ordningen. Innkjøpt kunst skal plasseres i et fremtidig samisk kunstmuseum. Inntil museet er realisert skal kunsten midlertidig lagres på RiddoDuottarMuseat i Karasjok.

6.4.5 Faglig veiledning

Det avsettes kr 250 000 til ordning med fagstilling ved Samisk kunstnerråd som prøveordning over 2 (to) år. Ordningen skal evalueres etter 2 (to) år. Fagstillingens overordnede arbeid skal være å fremme samisk kunst, kultur og musikk.

6.4.6 Ordning for samisk skjønnlitteratur og samisk musikk og joik og andre forhold.

Det ble enighet om å nedsette en arbeidsgruppe på 3 medlemmer som skal se på ordning som sikrer tilgang på utgitt samisk skjønnlitteratur og musikk. Arbeidsgruppen sammensettes med 2 (to) medlemmer fra kunstnerorganisasjonene og 1 (en) fra Sametinget. Sametinget innkaller til første møte i uke 38.

Kunstfond, stipend til samiske kunstnere og driftsstøtte til kunstnerorganisasjoner forvaltes av Samisk kunstnerråd.

Innkjøpsordning av billedkunst og dáiddaduodji forvaltes av De samiske samlinger.

7 Næring

Stærke og levende samfunn for stabil bosetting og allsidig næringsliv er en sentral målsetting for Sametinget. Tradisjonell næringsutøvelse må sikres, og nye næringer gis utviklingsmuligheter.

Hovedmål

- Sterke og levende samiske samfunn med stabil bosetting og allsidig næringsliv

Delmål

- Opprettholde og utvikle næringslivet i samiske områder
- Bevare og utvikle marine næringer som materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske områder
- Opprettholde jordbruket som en viktig kulturbærer og sysselsetter i samiske områder
- Utvikle en næringsrettet duodji med økt lønnsomhet og omsetning av egenproduserte varer
- En økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift og utmarksnæring

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk bidra til å utvikle et allsidig næringsliv med god fordeling av tilskuddsmidler mellom kjønnene
- Gjennom aktiv virkemiddelbruk gi unge etablerere mulighet til å starte egen virksomhet
- Samordne virkemiddelbruken i samarbeid med lokale og regionale myndigheter
- Opprettholde og videreutvikle dialog med sentrale og regionale myndigheter for å styrke rammevilkårene for samisk næringsvikling

- Legge til rette for kompetanseutvikling og innovasjon gjennom samarbeid med kompetanse- og kunnskapsmiljøer
- Gjennom samarbeid med relevante aktører bidra til at næringsutviklingsarbeidet blir mer proaktivt og at etablerere får bedre oppfølging

7.1 Virkemidler

Tabell 7.1 Samletabell - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
	Søkerbasert tilskudd	13 827	14 931	15 631	16 481	850	5,4 %
	Verdiskapningsprogrammet	0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %
	Duodji avtale	8 669	8 760	4 760	9 210	4 450	93,5 %
Sum		24 505	30 575	27 275	34 200	6 925	25,4 %

7.2 Direkte tilskudd

Tabell 7.2 Direkte tilskudd - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
301	Duodjiinstitusjoner	2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
Sum		2 009	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %

7.2.1 Duodjiinstitusjoner

Tabell 7.2.1 Duodjiinstitusjoner

Post 301	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30100	Duodjeinstituhtta	a)	2 009	2 009	2 509	500	24,9 %
Sum			2 009	2 009	2 509	500	24,9 %

a) Kr 500 000 av tilskuddet til Duodjeinstituhtta øremerkes til veilederstillinger i duodji.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde aktivitet i Duodjeinstituhtta for å utvikle duodjinæringen videre

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duodjeinstituhtta

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan

Tildelingskriterier:

- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Budsjettbehov for 2010 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, godkjent av årsmøtet, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt

- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt
- Av tilskuddet til Duodjeinstituhtta, øremerkes kr 500 000 til veilederstillinger i duodji
- Kr 50 000 avsettes for å dekke merutgifter ved å øke antall styremedlemmer og at Duojáriid ealáhussearvi får plass i styret

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordeling av tilskudd til Duodjeinstituhtta.

For 2009 avsettes kr 2 509 000 til Duodjeinstituhtta.

7.3 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 7.3 Søkerbasert tilskudd - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
300	Næringsutvikling	13 827	14 931	15 631	16 481	850	5,4 %
Sum		13 827	14 931	15 631	16 481	850	5,4 %

7.3.1 Næringsutvikling

Tabell 7.3.1 Næringsutvikling

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30030	Variert næringsliv	a)	9 349	6 317	7 017	6 017	-1 000	-14,3 %
30000	Marine næringer		144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
30010	Jordbruk		3 666	4 449	4 449	4 799	350	7,9 %
30040	Interreg		668	0	0	0	0	-
30070	Etablererstipend	a og b)	0	0	0	1 500	1 500	-
Sum			13 827	14 931	15 631	16 481	850	5,4 %

a) Kr 1 000 000 er overført fra post 30030 Variert næringsliv til post 30050 Etablererstipend.

b) Kr 500 000 er overført fra post 30060 Verdiskapningsprogrammet til post 30050 Etableringstipend.

Målgruppen generelt for virkemidlene avsatt til næringsutvikling er den samiske befolkningen i Norge og hele befolkningen innenfor det geografiske virkeområdet. Midler til næringsutvikling kan også ytes til den samiske befolkningen til samisk kulturbasert næringsliv i hele landet og til tiltak som er avledet av samisk reindrift.

Fra 2009 er det geografiske virkeområdet utvidet til å gjelde hele Gratangen kommune og Gamvik kommune.

Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling er følgende:

2011 Kautokeino, hele kommunen	2030 Sør-Varanger, følgende grunnkretser: 0101 Bugøynes 0102 Bugøyfjord 0103 Spurvnes/Skogerøya 0104 Neiden 0402 Jakobsnes 0403 Ropelv 0404 Jarfjord 0405 Grense Jakobselv 0503 Svanvik 0504 Melkefoss/Skrotnes 0505 Øvre Pasvik
2012 Alta, følgende grunnkretser: 0101 Stjernøy 0102 Seiland 0103 Lille Lerresfjord 0104 Store Lerresfjord 0105 Komagfjord 0106 Korsfjord 0107 Nyvoll 0108 Storekorsnes 0110 Kongshus 0201 Isnestofen 0202 Tappeluft/Riverbukt 0203 Langfjordbotn 0204 Talvik 0205 Vasbotnelv	1902 Tromsø, følgende grunnkretser: 3301 Jøvik 3302 Olderbakken 3303 Lakselvbukt 3304 Lakselvdalen 3305 Sjøvassbotn 3306 Stordal 3307 Sjursnes 3308 Reiervik 3309 Breivika 3310 Ullsfjordmoane
2014 Loppa, hele kommunen	1913 Skånland, hele kommunen
2017 Kvalsund, hele kommunen	1919 Gratangen, hele kommunen
2018 Måsøy, følgende grunnkretser: 0119 Snefjorden 0120 Littlefjord 0121 Slåtten 0122 Gunnarnes 0123 Tuffjord 0124 Ingøy	1920 Lavangen, hele kommunen
2019 Nordkapp, følgende grunnkretser: 0113 Vestersida-Botnområdet 0114 Nordvågnesområdet 0115 Kjelvik-Helnesområdet 0117 Skuotanjargga 0118 Mannskarvik-Repvåg 0119 Sværholtholvøya 0200 Gjesvær 0201 Gjesvær 0202 Knivskjellodden 0203 Tuffjorden 0204 Magerøystua 0205 Finnvik 0206 Vannfjordnæringen Bygda sarnes	1925 Sørreisa, følgende grunnkretser: 0101 Gumpedal 0102 Øvre Bakkejord 0103 Skøelvdal 0104 Smørsgård 0201 Stortlia/Rabbås 0207 Reinelv 0208 Andsvatn
2020 Porsanger, hele kommunen	1938 Lyngen, hele kommunen
2021 Karasjok, hele kommunen	1939 Storfjord, hele kommunen
2022 Lebesby, følgende grunnkretser: 0103 Dyfjord 0104 Kifjord/Normanset/Mårøyfj. 0105 Torskefjord/Bekkarfjord 0106 Lebesby 0107 Ifjord 0108 Friarfjord/Adamsfjord 0109 Laksefjordbotn/Kunes 0110 Veidnesklubben/Godviknes 0111 Vadasbaksæibos 0112 Gappatvarri 0113 Eretoaivit 0114 Vuonjalrassa	1940 Kåfjord, hele kommunen
2023 Gamvik, hele kommunen	1943 Kvænangen, hele kommunen
2025 Tana, hele kommunen	1805 Narvik, følgende grunnkretser: 0102 Herjangen 0109 Vassdal 0110 Elvegården 0111 Kvandal
2027 Nesseby, hele kommunen	1849 Hamarøy, følgende grunnkretser: 0116 Innhavet 0117 Veggfjell 0118 Sagvatnan 0119 Grensefjellene

Den samiske befolkningen på Senja og i resten av Lenvik kommune

Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling gjelder ikke næringsavtalen duodji.

I reindrifftsforhandlingene har det vært overført årlig kr 2 000 000 til Sametinget som skal nyttes til tilleggsnæringer i reindrift.

I jordbruksforhandlingene har det vært overført årlig kr 2 000 000 til Sametinget som skal nyttes til næringsvirksomhet i jordbruket.

Kr 1 000 000 kroner prioriteres til næringsutviklingsprosjekter utenfor det geografiske virkeområdet.

7.3.1.1 Variert næringsliv

Tabell 7.3.1.1 Variert næringsliv

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30030	Variert næringsliv	a)	9 349	6 317	7 017	4 017	-3 000	-42,8 %
30038	Utmarksnæring		0	0	0	1 000	1 000	-
30039	Duodji utenom næringsavtalen		0	0	0	1 000	1 000	-
Sum			9 349	6 317	7 017	6 017	-1 000	-14,3 %

a) Kr 1 000 000 er overført til 30050 etablererstipend

Mål for tilskuddsordningen:

- Etablere og utvikle arbeidsplasser innenfor variert næringsliv

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Kvinnelige næringsutøvere
- Bedrifter og etablerere innenfor privat tjenesteyting, bygg- og anlegg, reiseliv og annen service- og småindustri
- Reindrifftsutøvere som vil etablere eller videreutvikle tilleggsnæringer i tilknytning til reindrift
- Utmarksnæringsutøvere som er i etablerings- og videreutviklingsfasen i forhold til etablering av bærekraftige arbeidsplasser med utgangspunkt i utmarksressurser
- Duodjiutøvere som har annen foretaksform enn enkeltmannsforetak, og som dermed faller utenom næringsavtalen for duodji
-

Kriterier for måloppnåelse:

- Minimum 40 % tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- Antall tilskudd gitt til nyetableringer
- Antall tilskudd gitt til kompetanseheving, investeringer og produktutvikling
- Antall tilskudd til tilleggsnæringer i reindrift

Prioriteringer for 2009:

- Kompetanseheving og produktutvikling
- Investeringer som bidrar til en betydelig grad av bedriftsutvikling
- Produktutvikling og investeringer i tilleggsnæringer for reindriftsutøvere
- Produkt- og markedsutvikling innenfor reiseliv
- Produktutvikling og investeringer i utmarksnæring for de som faller utenom allerede etablerte driftstilskuddsordninger - kr 1 000 000 (innlandsfiske, bær-, urte-, og soppstaking, vedproduksjon og andre utmarksbaserte næringer som ikke har tilskuddsordninger gjennom reindrift, duodji og jordbruk)
- Driftstilskudd til duodjiutøvere som faller utenom næringsavtalen for duodji - kr 1 000 000. Kriteriene som gjelder for duodjiavtalen skal for øvrig følges
-

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangement av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak innenfor duodjinæringen er kr 20 000. Søknader om tilskudd lavere enn disse beløpene returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Tiltaket kan etter søknad få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 30 % tilskudd av godkjente kostnader. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige finansieringskilder
- Maksimalt tilskudd er kr 300 000. I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som har et kostnadsoverslag over kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 6 017 000 i tilskudd til variert næringsliv.

7.3.1.2 Marine næringer

Tabell 7.3.1.2 Marine næringer

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30000	Marine næringer	144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %
Sum		144	4 165	4 165	4 165	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikling og økt sysselsetting innenfor marine næringer
-

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Næringsutøvere og etablerere innenfor marine næringer

Kriterier for måloppnåelse:

- Minimum 4 tilskudd gitt til etablerere under 30 år
- Antall tilskudd gitt til fiskebåter under 25 år
- Minimum 4 tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- Antall tilskudd gitt til videreutvikling og modernisering av mottaksanlegg
- Antall tilskudd gitt til etablering, utvikling og/eller videreforedling av nye produkter innenfor marin næringsvirksomhet

Prioriteringer for 2009:

- Tilskudd til kjøp av fiskebåter under 25 år
- Tilskudd til videreutvikling og modernisering av mottaksanlegg
- Etablering, utvikling og/eller videreforedling av nye produkter innenfor marin næringsvirksomhet

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangement av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Ved tilskudd til fiskebåter skal tilskuddsmottaker være registrert i Fiskermanntallet
- Ved tilskudd til landanlegg skal disse ha mottaks- og kjøpegodkjenning
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Søknader om tilskudd under kr 30 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor.
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Tiltaket kan etter søknad få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag og maksimalt kr 300 000, og inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører
- Inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag og maksimalt kr 150 000 for brukte båter under 25 år. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som har et kostnadsoverslag over kr 5 000 000

- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 4 165 000 i tilskudd til marine næringer.

7.3.1.3 Jordbruk

Tabell 7.3.1.3 Jordbruk

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30010	Jordbruk	3 666	4 449	4 449	4 799	350	7,9 %
Sum		3 666	4 449	4 449	4 799	350	7,9 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde dagens sysselsetting og bruksstruktur

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Aktive gårdbrukere med egen besetning
- Etablerere som vil starte med gårdsdrift med egen besetning

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall gårdbrukere som har mottatt tilskudd
- Antall nyetablerere som har mottatt tilskudd
- Minimum 10 tilskudd gitt til kvinnelige næringsutøvere
- Kr 350 000 avsettes til kjøp av statlige melkekvoter og ikke på det frie marked for 2009. Ved stor søknadsmengde skal de med minst kvote forfordes. Enkeltbruk skal prioriteres

Prioriteringer for 2009:

- Nybygging og omfattende ombygginger av driftsbygg
- Maskiner og redskaper i jordbruket til enkeltsøkere og redskapslag

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftinger, arrangement av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Det ytes ikke tilskudd til samme søker ved kjøp av maskiner og redskaper før det er gått 5 år siden siste tilsagn
- Maskin- og redskapslag skal ha vedtekter og minst 2 aktive gårdbrukere. Søker som mottar støtte kan bare være medlem av én redskapsring
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring

- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 30 000. Søknader om tilskudd under kr 30 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer
- Ved utbetaling av tilskudd til driftsbygg, skal ferdigattest foreligge
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Tiltaket kan etter søknad få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Maks. kr 400 000 og inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag for andre tiltak enn maskiner og redskaper. Inntil 20 % ved samfinansiering med andre offentlige finansieringskilder
- Maks. kr 100 000 og inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag for investeringer i maskiner og redskaper i redskapslag
- Maks. kr 50 000 og inntil 25 % for enkeltsøkere for investeringer i maskiner og redskaper
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000. Dette kan fravikes når det gjelder investeringer i driftsbygninger i samarbeidstiltak/samdrift

Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 4 799 000 i tilskudd til jordbruk.

7.3.1.4 Etablererstipend

Tabell 7.3.1.4 Etablererstipend

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30050	Etablererstipend	a)	0	0	0	1 500	1 500 -
Sum		0	0	0	1 500	1 500	-

a) Kr 500 000 er overført fra næringskombinasjoner post 30060 og kr 1 000 000 fra variert næringsliv post 30030

Mål for tilskuddsordningen:

Utvikling av nye forretningsideer og etablering av nye virksomheter

Målgruppe for støtteordningen:

Personer som ønsker å utvikle og etablere egen virksomhet

Kriterier for måloppnåelse:

Minimum 40 % etablererstipend gitt til kvinnelige etablerere.

Minimum 10 % etablererstipend gitt til personer under 30 år.

Minimum 2 etablererstipend gitt til utmarksbaserte virksomheter.

Antall etablererstipend gitt til reiselivsvirksomheter i kombinasjon med andre næringer.

Prioriteringer for 2009:

Småskala mat

Etablerere som vil starte med utmarksbaserte virksomheter og reiselivsvirksomhet i kombinasjon med andre næringer

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristen er 1. april 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Etablererstipend kan ytes for inntil ett år
- Etablererstipendet kan ytes både til planlegging i forkant av en bedriftsetablering og til selve etableringen
- Stipendet kan ytes til delvis dekning av levekostnader (egen lønn), konsulentbistand, markedsundersøkelser, opplæring, prøveproduksjon, reisekostnader, mindre investeringer, leid hjelp eller avløser, konseptutvikling og annen bedriftsplanlegging. Utgifter til gebyrer m.v. til offentlige instanser dekkes ikke
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring

Utbetalingsvilkår:

- 75 % av stipendet utbetales etter anmodning ved stipendperiodens start. De resterende 25 % blir utbetalt når prosjektrapport og gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer. Prosjektrapport må utarbeides i henhold til prosjektplan og vilkår i vedtaket.
- Prosjektet skal ferdigstilles innenfor rammen for stipendperioden som fastsettes i tilskuddsbrevet. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler for etablererstipend:

- Det kan maksimalt ytes 75 % av godkjente kostnader, inntil kr 150 000
- Egen lønn kan utgjøre inntil kr 12 000 pr. måned. Egen lønn kan avkortes dersom stipendmottaker har annen inntekt i stipendperioden.

Ordningen forvaltes av tilskuddsstyret.

For 2009 avsettes det kr 1 500 000 til etablererstipend.

7.4 Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4 Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30060	Næringskombinasjoner	0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %
30061	Duodji - læringordning	0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
30062	Utredningsprosjekter og andre tiltak	0	0	0	1 350	1 350	-
Sum		0	4 875	4 875	6 000	1 125	23,1 %

Ved statsbudsjettet for 2009 ble det avsatt kr 8 500 000 til Verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner. Av dette er kr 900 000 overført til administrasjonen for å forvalte dette programmet og kr 600 000 er overført til spesielle prosjekter til faglig forum for programmet. I tillegg er kr 500 000 overført til post 301 Duodjeinstituttet til veilederstillinger i duodji og kr 500 000 er overført til post 30050 Etablererstipend.

Det geografiske virkeområdet for verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner er det samme som for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling angitt i Sametingets budsjettokument for 2009, kapittel 7.3.1.

7.4.1 Næringskombinasjoner - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.1 Næringskombinasjoner - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30060	Næringskombinasjoner	0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %
Sum		0	3 375	3 375	3 150	-225	-6,7 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Levedyktige kombinasjonsvirksomheter

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Utøvere som vil kombinere primærnæringer med reiselivsvirksomhet og småskala matproduksjon
- Utmarksutøvere

Kriterier for måloppnåelse:

- 4 utmarksvirksomheter er etablert
- 4 reiselivsvirksomheter i kombinasjon med andre næringer
- 3 småskala matprodusenter
- 1 mottaksanlegg for utmarksprodukter
- 1 kompetansehevende kurs innenfor utmarksnæring

Prioriteringer for 2009:

- Produktutvikling og kvalitetssikring av utmarksprodukter
- Salgs- og markeditiltak innenfor utmarksnæring
- Oppdrett av innlandsfisk
- Utvikle opplevelsesbaserte reiselivsvirksomheter
- Småskala mat

- Mottaksanlegg for utmarksprodukter
- Kompetanseheving innenfor utmarksnæringer

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftninger, arrangering av kurs, seminarer, konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier:

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring
- Etablerte virksomheter som mottar tilskudd skal kunne vise til positiv bedriftsøkonomisk utvikling
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser
- Tiltak som i minst mulig grad påvirker natur, kultur og miljø på en negativ måte
- Virksomheter i utmark som er i samsvar med samisk naturbruk
- Reiseliv med fokus på opplevelse og økoturisme
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 20 000. Søknader om tilskudd under kr 20 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Inntil 40 % tilskudd av godkjente kostnader. Ved etablering av utmarksnæringer kan det ytes inntil 50 % tilskudd. Ved samfinansiering med andre offentlige virkemiddelaktører, inntil 20 %.
- Maksimalt tilskudd er generelt kr 300 000. I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkning er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Minimumstilskudd er kr 20 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag

Sametingets midler til næringskombinasjoner forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 150 000 til næringskombinasjoner.

7.4.2 Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.2 Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30061	Duodji - lærlingeordning - verdiskapningsprogram	0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
Sum		0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Sikre rekruttering til duodjinæringen

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Opplæringskontoret i reindrift
-

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall duodjilæringer

Tildelingskriterier:

- Lærlingekontraktene skal godkjennes av Yrkesopplæringsnemnda
- Lærlingekontrakter kan ikke ha lenger varighet enn 2 år med unntak av permisjoner som gis til svangerskap og sykdom. I spesielle tilfeller kan kontrakten forlenges i inntil 3 år. Fylkeskommunen må godkjenne dette. Lærlingelønnen er imidlertid avgrenset til tilsvarende to års læretid
- Lærlingene skal ha teoretisk duodjikompetanse eller kompetanse fra beslektede fag før lærlingkontrakt kan inngås
- En egen opptaksnemnd på tre medlemmer skal ta opp læringer
- Aktivitetsplan for 2009 sendes Sametinget innen 1. mars 2009
- Revisorbekreftet regnskap for 2008 i henhold til aktivitetsplan, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- Rapport om bruken av midlene i henhold til aktivitetsplan for 2008, sendes Sametinget innen 1. august 2009
- 50 % utbetales i begynnelsen av budsjettåret. De resterende 50 % utbetales når kriteriene for tilskuddet er oppfylt og på bakgrunn av inngåtte lærlingekontrakter
- Er ikke kriteriene for tilskuddet oppfylt innen 1. august 2009, kan ikke tilskuddsmottaker påregne tilskudd fra Sametinget i 2010. Tilbakebetaling av tilskudd til Sametinget kan kreves dersom mottaker ikke oppfyller kriteriene som forutsatt

Beregningsregler:

- For hver lærling ytes lærlingbedriften kr 100 000 i tilskudd til lærlingelønn
- Til administrasjon av lærlingordningen ytes det kr 100 000 for første lærling, deretter ytes kr 100 000 i tillegg for hver tredje lærling. Totalt kan det ytes kr 500 000 for administrasjon av 10 lærlingkontrakter
- Det kan maksimalt opprettes 5 nye lærlingkontrakter i 2009

For 2009 avsettes kr 1 500 000 til Duodji - lærlingeordning - Verdiskapingsprogram for næringskombinasjoner.

7.4.3 Utredningsprosjekter og andre tiltak - verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner

Tabell 7.4.3 Utredningsprosjekter og andre tiltak

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30062	Utredningsprosjekter og andre tiltak	0	0	0	1 350	1 350	-
Sum		0	0	0	1 350	1 350	-

I sak 10/08 Programbeskrivelse for verdiskaping i næringskombinasjoner og samisk reiseliv er prioriteringene for verdiskapingsprogrammet fastsatt. Sametinget prioriterer følgende tiltak i 2009:

- Informasjon om verdiskapingsprogrammet
- Videreføre etablereropplæring og oppfølging tilpasset samisk språklige kombinasjonsutøvere
- Salgs- og markedsarbeid innen utmarksnæringer
- Vurdere behovet for et kompetansenettverk for utmarksnæringer (utredning og seminar)
- Etablere samarbeid og nettverk mellom samiske reiselivsaktører
- Kvalitetssikring ved bruk av fartøy i reiselivssammenheng
- Økt uttak av sel i Porsangerfjorden, Laksefjorden og Tanafjorden for å bygge opp bestanden og bedre kvaliteten på de lokale fiskebestandene samt ivareta sjøsamisk håndverk og tradisjon
- Legge til rette for opplevelsesturisme der ekthet og troverdighet er i fokus

Midlene forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 350 000 til utredningsprosjekter og andre tiltak - verdiskapingsprogrammet for næringskombinasjoner.

7.5 Næringsavtale for duodji

Tabell 7.5 Næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30020	Driftstilskudd	-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %
30021	Investerings- og utviklingstilskudd	7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %
30029	Evalueringsordningen	0	0	0	300	300	-
30027	Velferdsordninger	6	320	320	200	-120	-37,5 %
30028	Fag- og økonomisk utvalg	143	200	200	200	0	0,0 %
30022/24	Samiske salgsorganisasjoner i duodji	450	540	540	550	10	1,9 %
30025/26	Samiske duodjiorganisasjoner	1 500	1 500	1 500	1 560	60	4,0 %
Sum		8 669	8 760	4 760	9 210	4 450	93,5 %

Ordningene gjelder hele landet uavhengig av virkeområde for Sametingets midler til næringsutvikling. Fordeling av de ulike poster er avhengig av forhandlingsresultatet i forhandlingene om en næringsavtale.

Mål for duodjiavtalen:

- Utvikle en næringsrettet duodji med økt lønnsomhet og omsetning av egenproduserte varer.
- I 2009 skal ordningen med driftstilskudd evalueres. Evalueringa skal være ferdig før duodjiforhandlingene starter.

Sametingets midler til duodji forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

7.5.1 Driftstilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.1 Driftstilskudd - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30020	Driftstilskudd	-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %
Sum		-561	3 000	1 500	3 300	1 800	120,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke omsetningen av egenproduserte varer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Enkeltpersonforetak som oppfyller kriterier for å motta driftstilskudd

Kriterier for å oppnå driftstilskudd er som følger:

- Søker må oppfylle kriterier for registrering i Sametingets valgmannstall, men trenger ikke å være innført i manntallet. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra dette kravet.
- Å ha et enkeltpersonforetak og være innført i merverdiavgiftsmanntallet
- Omsetning av egenprodusert duodji basert på samisk kultur og tradisjoner på minimum kr 50 000 eks. mva.
- Dokumentasjon ved egenerklæring om realkompetanse og/eller dokumentasjon av formell - kompetanse i samisk duodji
- Søkere som mottar driftstilskudd er pliktig til å gi nødvendige opplysninger i forbindelse med utarbeidelse med økonomisk rapport

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall duodjibedrifter organisert som enkeltpersonforetak

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 25. oktober 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Tilskuddsmottaker skal oppfylle krav for driftstilskudd
- For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning, og krav gitt i Sametingets budsjettokument for 2009, kapittel 3.2 søkerbaserte tilskudd

Beregningsregler:

- Tilskuddet beregnes av godkjent omsetning av egenprodusert duodji, inntil 40 %, maksimalt tilskudd er kr 150 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 300 000 til driftstilskudd til duodjiutøvere.

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 208 av 303

7.5.2 Investerings- og utviklingstilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.2 Investerings- og utviklingstilskudd - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30021	Investerings- og utviklingstilskudd	7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %
Sum		7 131	3 200	700	3 100	2 400	342,9 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Utvikle duodjibedrifter

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duodjiutøvere med egen virksomhet
- Etablerere av duodjivirksomhet
- Duodjiorganisasjonene og aktører som bidrar til utvikling av duodjinæringen (fellesprosjekter)
- Elever som på
- Vg1 tar Design og håndverk, og bruker prosjekt til fordypning til opplæring i kompetansemål fra læreplaner i duodji for opplæring i bedrift
- Vg2 bruker prosjekt til fordypning til opplæring i kompetansemål fra læreplaner i duodji for opplæring i bedrift
- Vg2 tar Design og duodji på videregående skole

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall tilskudd gitt til nyetablerere
- Antall tilskudd gitt til investeringer
- Antall tilskudd gitt til bedriftsutvikling
- Antall tilskudd gitt til kompetanseheving
- Antall etablererstipend gitt til duodjiutøvere

Prioriteringer for 2009:

- Kompetansehevingstiltak for etablerere og etablerte utøvere
- Investeringer og tiltak som bidrar til bedriftsutvikling
- Utviklingsprosjekter for duodjinæringen
- Videreføring av prosjektet merkevarebygging
- Salgs- og markedsføringstiltak
- Kr 100 000 settes av til duodjistipend for elever som tar videregående opplæring

I 2009 ytes det ikke tilskudd til følgende:

- Vedlikehold, driftsbetingete kostnader, tiltak som virker konkurransevridende, mobile kjøretøy og tilhengere, utleiebygg, lagerbygg, kjøp av bygg og eiendommer, leasing, rene utskiftinger, arrangering av seminarer og konferanser og til tiltak som finansieres over offentlige budsjettposter

Tildelingskriterier

- Søknadsfristene er 1. februar, 1. april og 1. september 2009
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

- Tilfredsstillende fagkompetanse i form av relevant utdanning og yrkeserfaring.
- Etablerte virksomheter skal være registrert i Brønnøysundregistrene.
- Det ytes ikke ytterligere tilskudd til prosjekter som allerede er finansiert med tilskudd fra Sametinget eller til eventuelle kostnadsoverskridelser.
- Nedre grense for tilskudd til prosjekter eller tiltak er kr 20 000. Søknader om tilskudd under kr 20 000 returneres uten realitetsbehandling

Utbetalingsvilkår:

- Tilskudd til fysiske investeringer utbetales i sin helhet når gyldig dokumentasjon foreligger. Gyldig dokumentasjon er bekreftelse fra bank, autorisert regnskapsfører, registrert eller statsautorisert revisor. Dokumentasjon på at investeringene er gjennomført kan også bekreftes ved bankutskrift med vedlagte fakturaer.
- Ved tilskudd til prosjekter utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Ved tilskudd til prosjekter skal det foreligge regnskap over bruken av midlene i henhold til målsetting og vilkår. Dersom tilskuddet overstiger kr 150 000 skal regnskapet være bekreftet av registrert eller statsautorisert revisor
- Tiltaket skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan tiltaket få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis tiltaket ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

- Det ytes inntil 50 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag. Maksimalt tilskudd er kr 300 000
- Ved produktutvikling kan det tas med levekostnader inntil kr 12 000 pr måned og støttesatsen er inntil 60 % av kostnadsoverslaget
- Den årlige stipendrammen til ungdom som har duodji fordeles likt mellom støtteberettigede som oppfyller tildelingskriterier. Maksimalt stipend er inntil kr. 10 000 per undervisningsår per elev.
- I samarbeidstiltak som har stor betydning for den lokale samiske befolkningen er maksimalt tilskudd kr 500 000
- Sametinget deltar ikke i finansiering av prosjekter som overskrider et kostnadsoverslag på kr 5 000 000
- Egeninnsats i form av eget arbeid og egne materialer kan ikke overstige 20 % av godkjent kostnadsoverslag
- Ved samfinansiering med andre offentlige finansieringsordninger reduseres Sametingets finansiering, slik at den samlede offentlige finansiering ikke utgjør over 60 %

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 100 000 i utviklings- og investeringstilskudd til duodjiutøvere.

7.5.3 Evaluering av driftstilskuddsordningen

Tabell 7.5.3 Evaluering av driftstilskuddsordningen

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30029	Evaluering av driftstilskuddsordningen	0	0	0	300	300	-
Sum		0	0	0	300	300	-

I henhold til hovedavtalen for duodji skal driftstilskuddsordningen evalueres i 2009.

For 2009 avsettes det kr 300 000 til evaluering av driftstilskuddsordningen.

7.5.4 Velferdsordninger - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.4 Velferdsordninger - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30027	Velferdsordninger	6	320	320	200	-120	-37,5 %
Sum		6	320	320	200	-120	-37,5 %

Mål for tilskuddsordningen

- Opprettholde velferdsordning for yrkesaktive duodjiutøvere

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Enkeltpersonforetak som oppfyller kriterier for å motta driftstilskudd
-
- For å være i målgruppen må følgende krav oppfylles:
- Søker må oppfylle kriterier for registrering i Sametingets valgmannstall, men trenger ikke å være innført i manntallet. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra dette kravet
- Søker skal være registrert som enkeltpersonforetak og være innført i merverdiavgiftsmanntallet
- Omsetning av egenprodusert duodji basert på samisk kultur og tradisjoner skal være på minimum kr 50 000 eks. mva.
- Søker skal ved egenerklæring dokumentere realkompetanse og/eller formell kompetanse i samisk duodji

Kriterier for måloppnåelse

- Antall tilskudd til foreldrepenger ved fødsel eller adopsjon
- Antall tilskudd til refusjon av tilleggspremie til folketrygden.

Tildelingskriterier

- Tilskuddsmottaker må være registrert i å oppfylle kriteriene for å få driftstilskudd
- Søknad om foreldrepenger må være sendt innen 6 måneder etter fødsel eller adopsjon
- Det ytes ikke tilskudd til duodjiutøvere som oppnår sykepenge over andre offentlige ordninger

Beregningsregler:

- Foreldrepenger inntil kr 30 000. Grensen for når foreldrepenger kan gis, økes til 5G (1G= 70 256)
- Refusjon av tilleggspremie for sykepengeordningen som Rikstrygdeverket fastsetter

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 200 000 til velferdsordninger for duodjiutøvere.

7.5.5 Fag- og økonomisk utvalg - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.5 Fag- og økonomisk utvalg - næringsavtale for duodji

Post 300	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30028	Fag- og økonomisk utvalg	143	200	200	200	0	0,0 %
Sum		143	200	200	200	0	0,0 %

I henhold til hovedavtalen for duodji, skal et fagutvalg avgjøre søknader om registrering i duodjiregisteret. Videre skal det foretas en beregning av det økonomiske grunnlaget for duodjinæringen av et økonomisk utvalg.

For 2009 avsettes det kr 200 000 til fag- og økonomisk utvalg for duodji.

7.5.6 Samiske salgsorganisasjoner i duodji - søkerbasert tilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.6 Samiske salgsorganisasjoner i duodji

Post 758	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75800	Samiske salgsorganisasjoner i duodji	a)	450	540	540	550	10	1,9 %
Sum			450	540	540	550	10	1,9 %

a) Fra 2009 blir tilskudd til samiske salgsorganisasjoner lagt under næringsavtalen for duodji og er blir en søkerbasert ordning. Dvs at de som tidligere fikk tilskudd til salgsorganisasjoner må søke om tilskudd

Mål for tilskuddsordningen:

- Øke omsetningen av duodjiprodukter og synliggjøre kvalitetsduodji.

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske salgsorganisasjoner/foretak som driver duodjiutvalg

Kriterier for måloppnåelse:

- 3 samiske salgsorganisasjoner som er duodjiutvalg

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Helårsdrevne stasjonære duodjiutvalg som selger samisk duodji
- Virksomhetene skal være registrert i Brønnøysundregistrene
- Det skal utarbeides aktivitetsplan som godkjennes av Sametinget
- Virksomheter som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Rammen fordeles likt mellom støtteberettigede søkere. Maksimalt tilskudd til enkeltsøkere er likevel kr 200 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 550 000 til samiske salgsorganisasjoner.

Sametinget fastsetter kriteriene for tildeling i samråd med duodjiorganisasjonene.

7.5.7 Samiske duodjiorganisasjoner - direkte tilskudd - næringsavtale for duodji

Tabell 7.5.7 Samiske duodjiorganisasjoner - næringsavtale for duodji

Post 303	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
30025	Duojáriid Ealáhus Searvi	450	450	450	468	18	4,0 %
30026	Sámiid Duodji OS	1 050	1 050	1 050	1 092	42	4,0 %
Sum		1 500	1 500	1 500	1 560	60	4,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde aktiviteten for Duojárid Ealáhus Searvi og Sámiid Duodji OS

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Duojárid Ealáhus Searvi og Sámiid Duodji OS

Kriterier for måloppnåelse:

- Aktivitet i henhold til aktivitetsplan og budsjett

Tildelingskriterier:

- Krav gitt i Sametingets budsjettdokument for 2009, kapittel 3.1 direkte tilskudd

Beregningsregler:

- Sametingets plenum fastsetter fordelingen av tilskudd til samiske duodjiorganisasjoner på bakgrunn av forhandlingsresultat i forhandlingene om en næringsavtale.

For 2009 avsettes kr 1 560 000 til samiske duodjiorganisasjoner.

8 Miljø- og kulturvern

Samiske samfunn er nært knyttet til natur og miljø. Bærekraftig og miljøvennlig utvikling i pakt med egne tradisjoner må vektlegges i det framtidige miljø- og kulturarbeidet. Samiske kulturminner er viktig dokumentasjonsmateriale for samisk historie. Kulturminnene vitner om hvordan samene har forholdt seg til og utnyttet landskap og natur gjennom tidene. Dette gjelder også landskapet og naturens betydning for økonomiske, sosiale og religiøse forhold.

Hovedmål

- Sikring av naturgrunlaget for samisk kultur og vern av samiske kulturminner og kulturmiljøer

Delmål

- Dokumentasjon og formidling av samiske kulturminner og kulturmiljø
- Synliggjøre samisk tradisjonell kunnskap

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk styrke samisk tradisjonskunnskap og grunnlaget for bevaring og vern av samiske kulturminner
- Opprettholde og videreutvikle dialog og samarbeid med sentrale, regionale og lokale myndigheter og andre aktører, for å styrke rammevilkårene for samisk kultur- og miljøvern
- Gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene styrke det samiske kulturminnevernet
- Ivareta samiske interesser gjennom tett dialog og samarbeid med kommunene i henhold til kulturminneloven, plan- og bygningsloven og andre aktuelle bestemmelser
- Gjennom dialog med høyskoler, forskningsinstitusjoner og universitet arbeide for å øke forskning på samisk kulturminnevern og tradisjonskunnskap
- Gjennom egen miljø- og klimamelding synliggjøre hvilke utfordringer samisk tradisjonell bruk står overfor

8.1 Virkemidler

Tabell 8.1 Samletabell - Samisk miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Direkte tilskudd	0	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
	Søkerbasert tilskudd	543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %
Sum		543	3 452	3 452	2 000	-1 452	-42,1 %

8.1.1 Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord har som formål å belyse og dokumentere den innsatsen den samiske befolkningen utviste under 2. verdenskrig generelt og den innsats som grenselosene i Tysfjord utviste spesielt.

I kommunal- og regionaldepartements st.prp. nr. 1 (2005-2006) ble det signalisert at det skulle vurderes å etablere en forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 ble det avsatt kr 1 000 000 i 2006 til dette formålet. Virksomheten etableres i tilknytning til Árran lulesamisk senter. I henhold til rammeavtalen har Sametinget forpliktet seg til å finansiere prosjektet over 3 år med en årlig bevilgning på kr 1 000 000. Det resterende beløp kr 1 000 000 bevilges i Sametingets revidert budsjett 2009.

I 2008 bevilget Sametinget kr 1 000 000 til dette formålet. Prosjektet er blitt forsinket i forhold til de opprinnelige planene. På bakgrunn av dette avsettes det ikke midler til dette formålet i 2009.

8.2 Søkerbaserte tilskudd

8.2.1 Kulturminnevern

Tabell 8.2.1 Kulturminnevern

(i 1000 kr)

Post 400	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
40000	Samisk kulturminnevern	543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %
Sum		543	2 452	2 452	2 000	-452	-18,4 %

Mål for tilskuddsordningen:

Verne, bevare og synliggjøre samiske kulturminner og -miljøer

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Kultursentra, museer og samiske organisasjoner

Eiere og brukere av samiske kulturminner i samarbeid med kultursentra, museer eller samiske organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

Antall samiske kulturminneregistreringer i 2008 i Askeladden (Sentral kulturminnedatabase).

Antall igangsatte restaurerings- og sikringstiltak

Antall gjennomførte restaurerings- og sikringstiltak

•

Prioriteringer for 2009:

Registrering av automatisk fredete samiske kulturminner og kulturmiljø

Sikring og restaurering av utsatte og truede samiske kulturminner

Innenfor prioriteringsområdene vil prosjekter som har bevissthet om kjønnsperspektiv gå foran

Tildelingskriterier:

Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

• Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

For registreringsprosjekter skal Askeladdens, SEFRAKs eller Sametingets registreringsskjema benyttes

Kulturminner skal registreres digitalt, dvs. med hjelp av GPS eller håndholdt PC (pda)

Sametinget skal ha tilgang til alt registreringsmateriale samt sluttrapport i digital form

Sikringsprosjekter må vise til nødvendig kompetanse for gjennomføring og skal levere sluttrapport inkludert tilstandsvurdering etter gjennomføring

Der private eiere søker i samarbeid med offentlige institusjoner eller museer, må bruksrettighetene til kulturminnet være skriftlig avklart

Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

For registrering av kulturminner forutsettes det at registreringer skjer i forståelse med berørte grunneiere. Jf. Lov 9. juni 1978 nr 50 om kulturminner må registreringene og dokumentasjon ikke under noen omstendigheter føre til fysiske inngrep i kulturminner. Dette gjelder også prøvestikking og lignende registreringsmetoder. For sistnevnte må det søkes om dispensasjon hos Riksantikvaren (jf. kml. § 8)

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger
- Prosjektet skal ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Inntil 50 % tilskudd av godkjente kostnader ved samfinansiering, maksimalt kr 200 000

Inntil 70 % tilskudd av godkjente kostnader der Sametinget er eneste finansieringskilde, maksimalt kr 150 000

Institusjoner og organisasjoner som mottar statlige driftstilskudd, vil som hovedregel ikke kunne få tilskudd til administrative kostnader over denne ordningen

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 2 000 000 til tilskudd til kulturminnevern.

9 Helse- og sosialsatsing

En sentral målsetting i Sametingets arbeid for en likeverdig helse- og sosialtjeneste er å øke kunnskapen og forståelsen for behov og rettigheter til samiske tjenestemottakere.

Hovedmål

En likeverdig helse- og sosialtjeneste til det samiske folket, på lik linje med den øvrige befolkning

Delmål

Et helse- og sosialtilbud som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur

Samisk språk- og kulturkompetanse hos helse- og sosialfaglig personell på alle nivå

Strategi

Gjennom dialog og samarbeid med sentrale myndigheter og relevante aktører sikre Sametingets innflytelse på utforming og gjennomføring av helse- og sosialtjenester til det samiske folk

Gjennom aktiv virkemiddelbruk bidra til tilrettelegging av helse- og sosialtjenesten som bygger på samisk språk- og kulturforståelse på alle nivå

9.1 Virkemidler

Tabell 9.1 Samletabell - Samisk helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbasert tilskudd	3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150 -26,1 %
Sum		3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150 -26,1 %

9.2 Søkerbaserte tilskudd

9.2.1 Helse- og sosialprosjekter

Tabell 9.2.1 Helse- og sosialprosjekter

(i 1000 kr)

Post 450	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
45000	Helse- og sosialprosjekter	a) 3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150 -26,1 %
Sum		3 908	4 300	4 400	3 250	-1 150 -26,1 %

a) Kr 1 000 000 overført fra post 450 Helse- og sosialprosjekter til kapittel 12 andre tiltak og kr 150 000 overført til post 20205 Vårdobáiki

Mål for tilskuddsordningen:

- En bedre tilrettelagt helse- og sosialtjeneste for samiske brukere

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Organisasjoner og institusjoner
- Enkeltaktører knyttet til forsknings- og utdanningsinstitusjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall prosjektresultater implementert i organisasjonens/institusjonens planverk
- Antall utviklede metodeprosjekter implementert i institusjonens/organisasjonens virksomhet
- Antall igangsatte tiltak innenfor de ulike prosjektene
- Antall gjennomførte metode- og fagutviklingsprosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Prosjekter som fremmer kunnskap om samisk språk og kultur i eksisterende helse- og sosialtilbud
- Metodeutviklingsprosjekter
- Prosjekter som har konkrete tiltak for permanent tilrettelegging
- Prosjekter som utvikler gode redskaper for å måle og sikre kvalitet på helse- og sosialtilbud til den samiske befolkning
- Utvikling av pasientrettet helse- og sosialfaglig litteratur som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur. Ren oversetting av litteratur eller brosjyrer til samisk faller utenfor prioriteringene
- Forprosjekter for å utvikle forskningsideer og projektskisser
- Prosjekter som nevnt ovenfor med flere finansieringskilder prioriteres

Tildelingskriterier

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
- Det er viktig for vurderingen av søknaden at likestillingsperspektivet vurderes
- Sametingets søknadsskjema skal benyttes
- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- Metode- og forprosjekter skal være tilknyttet en forsknings- eller utdanningsinstitusjon
- Det ytes ikke tilskudd til tiltak som anses å falle inn under en institusjon/organisasjons ordinære driftsoppgaver, eller lovpålagte oppgaver.
- Det skal utarbeides prosjektbeskrivelse som omtaler prosjektets målsetting, antall deltakere, faglig innhold og tilknytning, framdriftsplan knyttet til milepæler, prosjektets gjennomførbarhet, og formidling av prosjektets resultater
- Det ytes ikke tilskudd til allerede gjennomførte prosjekter

Utbetalingsvilkår:

- Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
- For tilskudd over kr 100 000 utbetales 75 % ved prosjektstart. De resterende 25 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger. For tilskudd under kr 100 000 utbetales tilskuddet i sin helhet ved prosjektstart

- Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning

Beregningsregler:

- Tilskudd beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse, inntil kr 500 000
- Ved tildeling av prosjektmidler til opplæring av helse- og sosialpersonell i samisk språk og kulturforståelse, til kommuner som er innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, forutsettes det at kommunen bidrar med 50 % av prosjektkostnadene

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 3 250 000 til helse- og sosialprosjekter.

10 Samiske organisasjoner

Et demokratisk samfunn er avhengig av et aktivt og variert organisasjonsliv. Samiske organisasjoner er viktige aktører i utviklingen av samiske samfunn.

Hovedmål

- Opprettholde et variert samisk organisasjonsliv

Strategi

- Gjennom aktiv virkemiddelbruk legge til rette for et variert organisasjonsliv

10.1 Virkemidler

Tabell 10.1 Samletabell - Samiske organisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
	Søkerbasert tilskudd	2 809	4 107	4 107	4 401	294	7,2 %
Sum		2 809	4 107	4 107	4 401	294	7,2 %

10.2 Søkerbaserte tilskudd

Tabell 10.2 Søkerbasert tilskudd - Samisk organisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
750	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	2 451	2 451	2 451	0,0 %
754	Samiske politiske partier	0	250	250	250	0,0 %
755	Samiske grenseoverskridende organisasjoner	466	556	556	350	-206 -37,1 %
756	Samiske kulturorganisasjoner	a) 142	350	350	350	0,0 %
757	Samiske næringsorganisasjoner	b) 250	500	500	500	0,0 %
758	Samiske likestillingsorganisasjoner	d) 0	0	0	300	300 -
759	Samiske org. som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig	e) 0	0	0	200	200 -
Sum		2 809	4 107	4 107	4 401	294 7,2 %

a) Post 756 Samiske kulturorganisasjoner er endret til en søkerbasert ordning og er flyttet fra kapittel 6 Kultur til kapittel Samiske organisasjoner.

b) Post 757 Samiske næringsorganisasjoner er flyttet fra kapittel 7 Næring til kapittel Samiske organisasjoner.

d) Post 758 Samiske likestillingsorganisasjoner er en ny ordning fra 2009.

e) Post 759 Samiske org. som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig er en ny ordning fra 2009.

10.2.1 Samiske hovedorganisasjoner

Tabell 10.2.1 Samiske hovedorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
75000	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	2 451	2 451	2 451	0,0 %
Sum		1 951	2 451	2 451	2 451	0 0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske hovedorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samepolitiske hovedorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske hovedorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 500 betalende medlemmer og medlemmer fra minst 3 fylker. Hvert lokallag må ha minimum 20 betalende medlemmer
- Det kan registreres 3 lokallag i hver kommune dersom ett av disse er et ungdomslag
- Organisasjonen skal ikke ha medlemskontingent som er uforholdsmessig lav
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000

- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 30 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 70 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 2 451 000 til samiske hovedorganisasjoner.

10.2.2 Samiske politiske partier

Tabell 10.2.2 Samiske politiske partier

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %
75400	Samiske politiske partier	0	250	250	250	0,0 %
Sum		0	250	250	250	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprette samepolitiske partier

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samepolitiske partier som er registrert i partiregisteret i Brønnøysund

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samepolitiske partier

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Partiet skal ha en samisk formålsparagraf og være registrert i partiregisteret i Brønnøysund
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Basistilskudd på kr 250 000 bortfaller når partier som er representert på Sametinget oppnår til sammen annet tilskudd/annen støtte over kr 250 000

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

- Basistilskudd etter søknad, inntil kr 250 000

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 250 000 til samiske politiske partier.

10.2.3 Samiske grenseoverskridende organisasjoner

Tabell 10.2.3 Samiske grenseoverskridende organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 755	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75500	Samiske grenseoverskridende organisasjoner	466	556	556	350	-206	-37,1 %
Sum		466	556	556	350	-206	-37,1 %

Mål for tilskuddsordningen

- Opprettholde samiske grenseoverskridende organisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Samiske grenseoverskridende organisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske grenseoverskridende organisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 30 betalende medlemmer og medlemmer i to land innenfor Sápmi
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddstyre.

For 2009 avsettes kr 350 000 til samiske grenseoverskridende organisasjoner.

10.2.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 10.2.4 Samiske kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 756	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75600	Samiske kulturorganisasjoner	a)	142	350	350	350	0	0,0 %
Sum			142	350	350	350	0	0,0 %

a) Fra 2009 blir tilskudd til samiske kulturorganisasjoner søkerbasert. Dvs at de som tidligere fikk tilskudd under denne posten må nå søke om tilskudd.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske kulturorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske kulturorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske kulturorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 30 betalende medlemmer og medlemmer i minimum 2 kommuner. For samisk museumslag gjelder ikke kriteriet om medlemsantall.
- Det ytes ikke tilskudd til organisasjoner som er lokallag av organisasjoner som får driftsstøtte over andre poster i Sametingets budsjett
- Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen
- Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 350 000 til samiske kulturorganisasjoner.

10.2.5 Samiske næringsorganisasjoner

Tabell 10.2.5 Samiske næringsorganisasjoner

Post 757	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75700	Samiske næringsorganisasjoner	250	500	500	500	0	0,0 %
Sum		250	500	500	500	0	0,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske næringsorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske næringsorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske næringsorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
- Næringsorganisasjoner må pr. 31.12.07 ha minst 40 betalende medlemmer og medlemmer fra minst to fylker. Minimum 20 % av medlemmene skal ha næringsinntekt. I en oppstartsfase på tre år kan det dispenseres fra dette

Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Det ytes ikke tilskudd til organisasjoner som får driftsstøtte over statlige budsjetter

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene, og fordeles i et forholdstall mellom organisasjoner som arbeider for landbaserte næringer og organisasjoner som arbeider for sjøbaserte næringer

b) Aktivitetstilskudd

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 500 000 til samiske næringsorganisasjoner.

10.2.6 Samiske likestillingsorganisasjoner

Tabell 10.2.6 Samiske likestillingsorganisasjoner

Post 758	Benevnelse		RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
75800	Samiske likestillingsorganisasjoner	a)	0	0	0	300	300	-
Sum			0	0	0	300	300	-

a) Post 759 Samiske likestillingsorganisasjoner er en ny ordning fra 2009.

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske likestillingsorganisasjoner

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske likestillingsorganisasjoner

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske likestillingsorganisasjoner

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. februar 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 20 betalende medlemmer og medlemmer i minimum 2 kommuner.

Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

Utbetalingsvilkår:

- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 300 000 til samiske likestillingsorganisasjoner.

10.2.7 Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Tabell 10.2.7 Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Post 759	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009+/- 09-Rev 08	Avvik i %	
759	Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig	0	0	0	200	200	-
Sum		0	0	0	200	200	-

Mål for tilskuddsordningen:

- Opprettholde samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Kriterier for måloppnåelse:

- Antall samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig

Tildelingskriterier:

- Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
- Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

Organisasjonene må dokumentere at de pr. 31.12.07 hadde minst 20 betalende medlemmer
Det skal utarbeides aktivitetsplan og budsjettbehov. Budsjettbehovene må være i samsvar med aktivitetsplan

Organisasjoner som mottar driftstilskudd over andre poster i Sametingets budsjett, er ikke støtteberettigede over denne ordningen

- Utbetalingsvilkår:
- 50 % utbetales ved anmodning om utbetaling, de resterende 50 % utbetales når regnskap og rapport over bruken av midlene pr. 31.12.08 er levert Sametinget. Siste anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000
- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de organisasjonene som oppfyller tildelingskriteriene

b) Aktivitetstilskudd:

- 50 % av den årlige rammen fordeles forholdsvis etter medlemsstallet pr. 31.12.07

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes det kr 200 000 til samiske organisasjoner som arbeider med spørsmål knyttet til tapt skolegang under andre verdenskrig.

11 Andre virkemidler

Tabell 11.0 Samletabell - Andre virkemidler

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Virkemidler til Sametingsrådet disposisjon	4 286	4 725	4 975	5 100	125	2,5 %
	Virkemidler til motelederskapets disposisjon	2 500	2 750	2 750	4 860	2 110	76,7 %
Sum		6 786	7 475	7 725	9 960	2 235	28,9 %

11.1 Virkemidler til sametingsrådets disposisjon

Tabell 11.1 Virkemidler til Sametingsrådet disposisjon

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
500	Regionale utviklingsmidler	3 456	3 400	3 550	3 550	0	0,0 %
501	Frie virkemidler	0	150	150	150	0	0,0 %
502	Internasjonale tiltak	550	525	625	1 100	475	76,0 %
503	Likestillingstiltak	280	650	650	0	-650	-100,0 %
504	Tilskudd til samisk reiseliv	0	0	0	300	300	-
Sum		4 286	4 725	4 975	5 100	125	2,5 %

11.1.1 Regionalutvikling

Tabell 11.1.1 Regionalutvikling

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
500	Regionalutvikling	3 456	3 400	3 550	3 550	0	0,0 %
Sum		3 456	3 400	3 550	3 550	0	0,0 %

Sametinget har inngått samarbeidsavtaler med Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner. Målet med avtalene er å styrke og synliggjøre samisk språk, kultur og samfunnsliv i samarbeid med fylkeskommunene. Samarbeidsavtalene omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Sametinget vil jobbe for å få til en samarbeidsavtale med Oslo kommune.

Regionale utviklingsmidler er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som har felles finansiering med fylkeskommunene. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Innenfor rammen av samarbeidsavtalene med fylkeskommunene kan Sametinget i samråd med avtalepartene initiere og iverksette pilotprosjekter innenfor inkubator/veilederfunksjoner overfor småskala næringsetablerere.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 3 550 000 til regionalutvikling.

11.1.2 Frie virkemidler

Tabell 11.1.2 Frie virkemidler

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
501	Frie virkemidler	0	150	150	150	0	0,0 %
Sum		0	150	150	150	0	0,0 %

Frie virkemidler er midler sametingsrådet disponerer til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemidler. Nærmere kriterier for tilskuddet framkommer i eget tilskuddsbrev.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 150 000 til frie virkemidler.

11.1.3 Internasjonale tiltak

Tabell 11.1.3 Internasjonale tiltak

(i 1000 kr)

Post 502	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
502	Internasjonale tiltak	550	525	625	1 100	475	76,0 %
Sum		550	525	625	1 100	475	76,0 %

Internasjonalt samarbeid med urfolksdeltakelse er nøkkelen for å sikre en bærekraftig utvikling som sikrer urfolks livsopphold. Menneskerettighetene må styrkes slik at urfolk reelt kan bestemme over

egen utvikling. Dette er særskilt relevant i forhold til klimaendringer der løsningene må skje gjennom inngåelse av internasjonale avtaler og aktiv oppfølging av disse på nasjonalt plan.

Internasjonale tiltak er midler sametingsrådet disponerer til tiltak og prosjekter som ellers ikke dekkes av Sametingets virkemiddelordninger. Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Av den totale rammen overføres kr 250 000 til Barents urfolkskontor i Lovozero i henhold til godkjent aktivitetsplan. Nærmere kriterier for tilskuddet framkommer i eget tilskuddsbrev.

Av den totale rammen avsettes kr 700 000 til samisk regional finansiering av prosjekter i Interreg 2007 – 2013 Delprogram Sápmi.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 100 000 til internasjonale tiltak.

11.1.4 Tilskudd til markedsføring og nettverksbygging innen samisk reiseliv

Tabell 11.1.4 Tilskudd til markedsføring og nettverksbygging innen samisk reiseliv

(i 1000 kr)

Post 504	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
504	Tilskudd til samisk reiseliv	0	0	0	300	300	-
Sum		0	0	0	300	300	-

For tilskudd til markedsføring og nettverksbygging innen samisk reiseliv.

Mål for tilskuddsordningen:

- Bidra aktivt til at samiske reiselivsutviklingsprosjekter i Kautokeino kommune gjennomføres

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Reiselivsselskap i Kautokeino kommune

Prioriteringer for 2009:

- Reiselivsselskap i Kautokeino kommune

Nærmere kriterier for tilskuddene framkommer i egne tilskuddsbrev.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 300 000 til tilskudd til markedsføring og nettverksbygging innen samisk reiseliv.

11.2 Virkemidler til møtelederskapets disposisjon

Tabell 11.2 Virkemidler til Møtelederskapets disposisjon

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
751	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 872	72	4,0 %
752	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	950	950	988	38	4,0 %
753	Lister ved Sametingsvalget 2009	0	0	0	2 000	2 000	-
Sum		2 500	2 750	2 750	4 860	2 110	76,7 %

11.2.1 Politiske grupper i Sametinget

Mål for tilskuddsordningen:

- Godt organiserte politiske grupper på Sametinget

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Grupper i Sametinget som har status som gruppe i henhold til retningslinjer for Sametingets politiske nivå, fastsatt av Sametinget 10.02.94 med endringer av 27.05.07

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Det stilles krav om rapport og regnskap over bruk av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010
- For øvrig gjelder retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget 10.02.04 med endringer av 27.05.07

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 5 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de grupper som er registrert i Sametinget jf. retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget 10.02.04 med endringer av 27.05.07

b) Tilskudd etter antall representanter:

- 95 % av den årlige rammen fordeles med likt beløp på alle representanter

Ordningen forvaltes av Sametingets møtelederskap.

For 2009 avsettes kr 1 872 000 til politiske grupper i Sametinget.

11.2.2 Opposisjonens arbeidsvilkår

Mål for tilskuddsordningen:

- Opposisjon i Sametinget med gode arbeidsvilkår

Målgruppe for tilskuddsordningen

- Grupper i Sametinget som har status som gruppe i henhold retningslinjer for Sametingets politiske nivå, fastsatt av Sametinget 10.02.94 med endringer av 27.05.07, og som har definert seg som en del av opposisjonen

Tildelingskriterier:

- Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 1. oktober 2009
- Det stilles krav om rapport og regnskap over bruk av midlene som sendes Sametingets møtelederskap innen 1. april 2010
- For øvrig gjelder retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, fastsatt av Sametinget i sak 52/06

Beregningsregler:

a) Basistilskudd:

- 10 % av den årlige rammen fordeles likt mellom de grupper som er i opposisjon i Sametinget

b) Tilskudd etter antall representanter:

- 90 % av den årlige rammen fordeles med likt beløp for representantene i grupper i opposisjon

Ordningen forvaltes av Sametingets møtelederskap.

For 2009 avsettes kr 988 000 til opposisjonens arbeidsvilkår

11.2.3 Lister ved Sametingsvalget 2009

Mål for tilskuddsordningen:

Mulighet for valgdeltakelse til de som stiller lister til sametingsvalget

Målgruppe for tilskuddsordningen:

De listeforslag Sametingets valgmennd godkjenner etter § 32 i forskrift om valg av Sameting, fastsatt ved kgl. res. av 10. desember 2004

Kriterier for måloppnåelse:

Antall listeforslag til sametingsvalget

Tildelingskriterier:

Tilskuddet utbetales i budsjettåret det bevilges. Anmodning om utbetaling skal være fremmet innen 10. august 2009

Tilskuddet utbetales i sin helhet

Partier eller organisasjoner som stiller liste i to eller flere valgkretser, skal sende felles anmodning om utbetaling for alle sine lister

Beregningsregler:

Tilskuddet fordeles likt mellom de godkjente listene

For 2009 settes det av kr 2 000 000 til formålet.

12 Andre tiltak som ikke er virkemidler

Tabell 12.0 Andre tiltak

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud-2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
700	Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	0	-300	-100,0 %
800	Konferanser	644	750	750	1 150	400	53,3 %
850	Utdeling av priser og stipender	156	100	100	200	100	100,0 %
860	Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter.	0	0	0	2 650	2 650	-
899	Evalueringer	1 610	500	500	500	0	0,0 %
Sum		2 710	1 650	1 650	4 500	2 850	172,7 %

a) Prosjektet om samiskrelatert statistikk er avsluttet i 2008.

Prosjektet om samiskrelatert statistikk er avsluttet i 2008. Sametinget vil arbeide for at produksjonen av samiskrelatert statistikk institusjonaliseres og blir en fast etablert virksomhet. Dette i henhold til Sametingets vedtak i sak 10/06 Samiskrelatert statistikk i Norge.

12.1 Konferanser i regi av Sametinget

Tabell 12.1 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 800	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
80001	Ungdomskonferanse	73	300	300	300	0	0,0 %
80002	Barnehage- og skolekonferanse	293	300	300	300	0	0,0 %
80003	Likestillingskonferanse	0	0	0	0	0	-
80004	Konferanse med kommunene og fylkeskommunene	0	150	150	150	0	0,0 %
80005	Bibliotekkonferanse	84	0	0	100	100	-
80007	Helse- og sosialseminar	194	0	0	300	300	-
Sum		644	750	750	1 150	400	53,3 %

12.1.1 Ungdomskonferanse

Målet er å stimulere unge til samfunnsengasjement. Sametingets ungdomspolitiske utvalg (SUPU) deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen. Ungdomskonferansen lokaliseres til ulike geografiske områder i Sápmi.

For 2009 avsetter Sametinget kr 300 000 til formålet.

12.1.2 Barnehage- og skolekonferanse

I samarbeid med Sverige og Finland avholdes det felles nordisk barnehage- og skolekonferanse i 2009. Forutsetningen for et slikt arrangement er at det på forhånd er inngått klare avtaler mellom landene om fordeling av økonomi og arbeid.

Sametinget overfører midler til en ekstern aktør til planlegging og gjennomføring av konferansen.

Det avsettes kr 300 000 til konferansen.

12.1.3 Konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Målet med konferansen er å styrke Sametingets rolle i samfunnsutviklingen i samiske områder.

Det avsettes kr 150 000 til konferansen.

12.1.4 Bibliotekkonferanse

Det avholdes samisk bibliotekkonferanse i 2009 i samarbeid med Norsk bibliotekforening.

Det avsettes kr 100 000 til konferansen.

12.1.5 Helse- og sosialkonferanse

Sametinget overfører midler til en ekstern aktør for å gjennomføre konferansen

Det avsettes kr 300 000 til konferansen.

12.2 Utdeling av priser og stipend

Tabell 12.2 Utdeling av priser og stipender

(i 1000 kr)

Post 850	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
85001	Likestillingspris	34	0	0	0	0	-
85002	Språkmotiveringspris	0	0	0	100	100	-
85003	Idrettsstipend for ungdom	122	100	100	100	0	0,0 %
Sum		156	100	100	200	100	100,0 %

12.2.1 Språkmotiveringspris

Prisen kan tildeles enkeltpersoner, organisasjoner eller institusjoner som har arbeidet spesielt for å verne, styrke og fremme samisk språk. Prisen skal være med på å løfte det samiske språkets status.

Språkmotiveringsprisen består av et kunstdiplom og et pengebeløp på kr 50 000.

Begrunnede forslag på kandidater sendes Sametingets innen 30. september 2009. Prisvinneren kunngjøres samtidig med overrekkelsen under Sametingets plenumsmøte i november 2009.

I forbindelse med utdelingen av prisen påløper det kostnader til annonsering, reise og opphold, møte i samisk språkråd mv. Samlede kostnader for å tildele prisen beregnes til kr 50 000.

For 2009 avsettes det kr 100 000 til formålet.

12.2.2 Idrettstipend for ungdom

Målet med idrettstipendet for ungdom er å motivere unge idrettsutøvere til satsing på idrett. Det tildeles to stipender à kr 50 000. Stipendet skal gå til enkeltutøvere. De som mottar stipendet må være mellom 16 og 25 år det året stipendet tildeles.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 100 000 til formålet.

12.3 Midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter

Tabell 12.3   Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter

(i 1000 kr)

Post 860	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
86000	Forskning og utvikling, utredninger og dok.prosjekter	0	0	0	2 650	2 650	100,0 %
Sum		0	0	0	2 650	2 650	-

De fleste politiske beslutninger i et samfunn tas på bakgrunn av resultater fra forskning, dokumentasjon og utredninger.

Det er en utfordring for det samiske samfunnet og samenes folkevalgte organ, Sametinget, at det er lite omfang på forskning og dokumentasjon som omhandler samiske samfunnsforhold. Forskning og statistikk som viser behov, behovsendringer, kvalitet og måloppnåelse for ulike samfunnstiltak må være tilgjengelig for fremtidige beslutninger som angår den samiske samfunnsutviklingen.

Det avsettes kr 2 650 000 i 2009 til midler til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter, som omfatter kjøp av tjenester på bakgrunn av vedtak i Sametinget og behov sametingsrådet ser i forbindelse med saksbehandling og forvaltning.

Behov:

Terminologiprosjekter initiert som oppfølging av Sametingets vedtatte strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012

Utredningsprosjekt vedrørende framtidig organisering av læremiddelutviklingen, initiert som oppfølging av Sametingets vedtatte strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012

Prosjekter med formål å utvikle redskaper for måling og sikring av kvalitet på helse og sosialtilbud til den samiske befolkningen

Utredningsprosjekt vedrørende Sametinget som skoleeier, initiert som oppfølging av Sametingets vedtak i sak 008/08 Samiske videregående opplæring - forvaltningsmodell om de statlige samiske videregående skolene

Oppfølging av Samerettsutvalgets og Kystfiskeutvalgets arbeid samt nye ressurslover som plan og bygningsloven og mineralloven

Oppfølging og evaluering av Sametingets søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling

Prosjekter med formål å utvikle kvalitetssikringssystemer tilpasset samisk grunnopplæring

Gjennomføre prosjekter for styrking av fastboendes rettigheter

Kr 200 000 øremerkes prosjekt ressurskoler i små samiske bygder, til planlegging som skal bidra til å finne langsiktig og trygg løsning for ressurskoler i småbygder i distriktet (for eksempel Rolvsøya, Porsanger, Lahppoluoppal, Furufalten og Elvevold)

For 2009 avsettes det kr 2 650 000 til forskning og utvikling, utredninger og dokumentasjonsprosjekter.

12.4 Evalueringer

Tabell 12.4 Evalueringer

(i 1000 kr)

Post 899	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
89900	Evaluering av tilskuddsmidler	1610	500	500	500	0	0,0 %
Sum		1 610	500	500	500	0	0,0 %

Rulleringsplan for evaluering av tilskuddsmidler i perioden 2009-2010:

Post	Tilskuddsmidler	År
200	Kulturutvikling	2009
750-759	Samiske organisasjoner	2010
102	Tilskudd til samiske barnehager	2010

For 2009 avsettes det kr 500 000 til formålet.

13 Samefolkets fond

Fastsettelse av bruken av den årlige avkastningen i budsjettet gjøres med grunnlag i vedtak om prioritering og satsingsområder for valgperioden, jf. sak 59/07.

13.1 Samefolkets fond - fordeling

Tabell 13.1 Samletabell - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
	Søkerbaserte tilskudd	0	5 800	5 800	9 600	3 800	65,5 %
	Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler	0	4 200	4 200	4 600	400	9,5 %
Sum		a)	0	10 000	10 000	14 200	4,20 %

a) Det er i sak 25/08 avsatt kr 16 000 000 til Samefolkets fond i 2009. Av dette er kr 1 800 000 overført til administrasjonen for å forvalte avkastningen av Samefolkets fond.

13.2 Søkerbaserte tilskudd - Samefolkets fond

Tabell 13.2 Søkerbasert tilskudd - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60010	Språkutviklingstiltak	0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %
60020	Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidlings prosjekter	0	800	800	1 600	800	100,0 %
60030	Litteratur	0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %
Sum		0	5 800	5 800	9 600	3 800	65,5 %

13.2.1 Språkutvikling - Samefolkets fond

Tabell 13.2.1 Språkutvikling - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60010	Språkutviklingstiltak	0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %
Sum		0	2 000	2 000	4 000	2 000	100,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

- Flere brukere av samisk språk

Målgruppe for tilskuddsordningen:

- Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører

-
- Kriterier for måloppnåelse:
- Antall igangsatte prosjekter i 2009
- Antall gjennomførte prosjekter

Prioriteringer for 2009:

- Leirskole på samisk, stimulere til bruk av samisk språk og synliggjøre mangfoldet i samisk kultur og identitet
- Språkbudprosjekter for barn, unge og voksne
- Utvikling av samiske termer (fagterminologi og fagbegreper):
  - lule- og sørsamisk: samfunnsfagstermer
  - nordsamisk: naturfagstermer
- Stedsnavnsprosjekter i lule- og nordsamiske områder
- Språkvitaliseringsprosjekter

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

For terminologiprojekter, både ved utarbeidelse av termer og ved innsamling av ord, skal

Sametingets retningslinjer for terminologiarbeid følges. Termer og språkmateriale som utarbeides skal

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 234 av 303

leveres til Sametinget i elektronisk form straks prosjektet er avsluttet. Sametinget gir støtte til terminologiprojekter med det forbehold at Sametinget har rett til å gi materialet til forskning samt kunngjøre resultatene

For terminologiprojekter kreves minimum utdanning i samisk språk på minimum grunnfag eller bachelor-nivå

For stedsnavnprosjekter skal retningslinjer fastsatt av Sametinget ved navnekonulenttjenesten følges. Kopi av eller originale materialer av all innsamlet materiale skal leveres til Sametinget i elektronisk form straks prosjektet er avsluttet. Sametinget gir støtte til stedsnavnprosjekter med det forbehold at Sametinget har rett til å benytte innsamlet materielle til daglig arbeid med stedsnavn, forelesninger, skriv, forskning og lignende

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstillelse inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 4 000 000 til tilskudd for språkutviklingstiltak.

13.2.2 Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidling - Samefolkets fond

Tradisjonell kunnskap/árbediehtu er en viktig del av samisk kultur og identitet. Árbiediehtu knytter seg blant annet til ulike bruksmåter og til forvaltningen av naturressursene. Denne erfaringsbaserte kunnskapen overleveres fra eldre til yngre generasjoner, gjennom muntlige forklaringer og praktisk øvelse.

Tabell 13.2.2 Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidling - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60020	Tradisjonell kunnskap - Dokumentasjon og formidlings prosjekter	0	800	800	1 600	800	100,0 %
Sum		0	800	800	1 600	800	100,0 %

Mål for tilskuddsordningen:

Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap knyttet til ivaretagelse og bruk av naturen

Målgruppe for tilskuddsordningen:

Offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Enkeltaktører fortrinnsvis i samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 235 av 303

Kriterier for måloppnåelse:

Antall igangsatte prosjekter og tiltak

Prioriteringer for 2009:

Prosjekter som kartlegger tradisjonell kunnskap ved høsting av naturressurser

Prosjekter som bidrar til dokumentasjon og opprettholdelse av samisk folkemedisin

Prosjekter som dokumenterer samisk utmarksbruk og næringsutøvelse i et historisk perspektiv

Prosjekter som dokumenterer kvinners bruk og videreføring av tradisjonell kunnskap ved bearbeiding av naturlige råstoffer

Tildelingskriterier

Søknadsfrist 1. mars 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke

Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009

Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes

- Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel

Det skal utarbeides beskrivelse av prosjektet/tiltaket som omtaler mål og dets gjennomførbarhet

Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd til nevnte tiltak eller eventuelle kostnadsoverskridelser

Det ytes ikke tilskudd til drifts- og investeringsutgifter

Dersom enkeltaktører søker skal det foreligge skriftlig avtale med institusjon eller organisasjon om faglig bistand vedrørende gjennomføring av prosjektet

Utbetalingsvilkår:

Tilskudd under kr 50 000 utbetales i sin helhet ved prosjektstart. For tilskudd over kr 50 000 utbetales 50 % ved prosjektstart. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført, utgiftene dokumentert og prosjektrapport foreligger

Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes

Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 150 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

Tilskuddet beregnes på grunnlag av begrunnet søknad og prosjektbeskrivelse

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 1 600 000 til tilskudd for dokumentasjons- og formidlingsprosjekter for tradisjonell kunnskap.

13.2.3 Litteratur - Samefolkets fond

Tabell 13.2.3 Litteratur - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post 600	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60030	Litteraturprosjekter	0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %
Sum		0	3 000	3 000	4 000	1 000	33,3 %

Mål for tilskuddsordningen:
Øke antall utgivelser av samisk litteratur

Målgruppe for tilskuddsordningen:
Forlag og andre utgivere med eget firma

Kriterier for måloppnåelse:
Antall utgivelser av samisk litteratur

Prioriteringer for 2009:
Skjønnlitteratur med originalmanus på samisk
Skjønnlitteratur oversatt til samisk
Lydbøker på samisk

Tildelingskriterier:
Søknadsfrist 1. april 2009. Søknader sendt etter denne dato realitetsbehandles ikke
Søknader må ligge innenfor Sametingets prioriteringer for 2009
Sametingets søknadsskjema for ordningen skal benyttes
Tilskuddsmottaker skal innen 3 uker fra tilskuddsbrevets dato skriftlig akseptere vilkårene for tilskuddet. Hvis fristen ikke overholdes, bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
Ved søknad skal ferdigstilt manus og avtale med forfattere og eventuelle illustratører være vedlagt
Ved søknad om utgivelse av oversatt litteratur skal kontrakt med rettighetshaver av originalmanus foreligge
Ved søknad om utgivelse av lydbok skal kontrakt med eventuell rettighetshaver av originalmanus foreligge
Faglig vurdering av manuskriptet fra eksternt konsulent skal følge med søknaden
Det ytes ikke ytterligere tilskudd til foreliggende prosjekt eller til eventuelle kostnadsoverskridelser

Utbetalingsvilkår:
50 % kan bli utbetalt på grunnlag av skriftlig anmodning når prosjektet er igangsatt. De resterende 50 % blir utbetalt når prosjektet er gjennomført og utgiftene dokumentert
Prosjektet skal igangsettes i budsjettåret tilskuddet bevilges og ferdigstilles senest 1 år etter tilskuddsbrevets dato. Ved spesielle tilfeller kan prosjekter få utsatt dato for ferdigstilling inntil 2 år etter tilskuddsbrevets dato, dette må spesielt begrunnes. Hvis prosjektet ikke ferdigstilles innen fastsatt frist bortfaller tilskuddet uten forhåndsvarsel
10 eksemplarer av ferdigstilt produkt sendes Sametingets bibliotek
Tilskuddsmottaker skal levere regnskap og rapport over bruken av midlene. Regnskap over bruken av midlene skal bekreftes av registrert eller statsautorisert revisor dersom tilskuddet overstiger kr 100 000. Regnskapsoppstillingen skal være sammenlignbar med godkjent kostnadsoverslag

For øvrig gjelder regelverket fastsatt av Sametinget i sak 43/07 Revisjon av Sametingets søkerbaserte tilskuddsforvaltning.

Beregningsregler:

a) Forfatterhonorar
Romaner, noveller og fortellinger kr 85 000
Dikt, skuespill kr 75 000
Småbarnsbøker kr 55 000
Honorar for oversetting av skjønnlitteratur, inntil kr 1 000 pr. side med 2000 anslag

b) Produksjon

For trykte bøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter teknisk produksjon og redaksjonelle utgifter, og tilskudd beregnes som følger pr. ark (dvs. 16 sider):

- Vanlig glatt sats (prosa) kr 9 500
- Vanskeligere sats (lyrikk og skuespill) kr 11 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med teknisk produksjon menes format, papirkvalitet, fargebruk, korrekturrettelser, innbinding og omslag.

Med redaksjonelle utgifter menes språklig, faglig og pedagogisk bearbeiding og Korrekturlesing.

For lydbøker:

Totale produksjonskostnader innbefatter all produksjon og beregnes ut fra begrunnet søknad, inntil kr 300 000

Dersom sum jf. ovenstående satser ikke dekker de totale produksjonskostnader, kan søker legge fram et kostnadsoverslag for det omsøkte prosjekt. Disse må begrunnes skriftlig.

Med all produksjon mens teknisk produksjon, innlesning og mangfoldiggjøring.

c) Illustrasjonskostnader

Illustrasjonshonorarer avtales i hvert enkelt tilfelle med billedkunstneren/illustratøren. Dette omfatter også omslagssider utført av profesjonelle illustratører.

For produksjoner med illustrasjoner over 20 % kan det ytes inntil kr 20 000 til å dekke illustrasjonskostnader. Disse må begrunnes skriftlig.

d) Generelle kostnader

I tillegg kan det av utgiftene under pkt. b) beregnes inntil 75 % til generelle kostnader for trykte bøker og inntil 40 % for lydbøker

Generelle kostnader omfatter andre utgifter forlaget har til utvikling av boka utenom det som fremkommer i punkt b). Det kan blant annet være utgifter forlaget har til husleie, kontoradministrasjon, reiser, eksterne konsulenttjenester, opphavsrettigheter, faglig kvalitetssikring, billedredigering og lignende

e) Markedsføring og distribusjon

I tillegg kan tilskuddsmottaker få inntil 15 % av punkt b) til produksjonskostnader til markedsføring og distribusjon

Ordningen forvaltes av Sametingets tilskuddsstyre.

For 2009 avsettes kr 4 000 000 til tilskudd til litteratur - samefolkets fond.

13.3 Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler - Samefolkets fond

Tabell 13.3 Utviklings-, utrednings- og dokumentasjonsmidler - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
601	Språkprogram	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
602	Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap	0	1 200	1 200	1 600	400	33,3 %
Sum		0	4 200	4 200	4 600	400	9,5 %

13.3.1 Språkprogram

Tabell 13.3.1 Språkprogram - Samefolkets fond

(i 1000 kr)

601	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60100	Språkprogram	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %
Sum		0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %

Sametinget har i 2008 satt i gang arbeid med språkprogram. Dette programmet har ulike målsetninger for styrking og utvikling av samisk språk og det vil være behov for oppfølging av ulike tiltak i programmet.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 3 000 000 til formålet.

13.3.2 Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

Tabell 13.3.2 Dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap

(i 1000 kr)

Post 602	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
60201	Pilotprosjekt om Árbediehtu, kartlegging, bevaring og bruk	0	0	0	650	650	
60202	Utvikling av register for forvaltning av tradisjonell kunnskap	0	0	0	950	950	-
Sum		0	1 200	1 200	1 600	950	79,2 %

Samisk tradisjonell kunnskap er viktig for å styrke de samiske lokalsamfunnene. Det er vesentlig at slik kunnskap videreføres til framtidige generasjoner. Sametinget vil bidra til at det utarbeides metode for dokumentasjon, bevaring og beskyttelse av samisk kunnskap. Sametinget vil sikre at de samiske lokalsamfunnene har mulighet til aktivt å ta del i denne prosessen. Målsettingen er å utvikle en lokal forvaltning av samisk tradisjonell kunnskap/árbediehtu. Sametinget vil bidra å utvikle modeller for dette. Videre vil Sametinget bidra til opplegg for lokale registre og databaser dersom det er samiske lokalsamfunn som ønsker det.

Det forutsettes et samarbeid med relevante fagmiljøer, samisk språk og kultursentre, og tradisjonsbærere innenfor samisk tradisjonskunnskap.

Ordningen forvaltes av sametingsrådet.

For 2009 avsettes det kr 1 600 000 til formålet.

14 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 14.1 Driftsutgifter politisk nivå

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
1010 Sametingets plenum	8 887	9 000	9 000	9 300	300	3,3 %
1110 Sametingets møtelederskap	882	1 250	1 250	1 200	-50	-4,0 %
1120 Sametingets kontrollkomite	161	361	361	200	-161	-44,6 %
1310 Samisk parlamentarisk råd	649	1 200	1 200	500	-700	-58,3 %
1410 Sametingets tilskuddstyre	880	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
1510 Sametingsrådet	7 144	6 235	6 435	7 200	765	11,9 %
1610 Sametingets språkstyre	223	350	350	350	0	0,0 %
1620 Samisk språknemnd	880	1 000	1 000	500	-500	-50,0 %
1910 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)	263	325	325	325	0	0,0 %
1920 Sametingsvalget - fagutvalg	200	0	0	0	0	-
Sum	20 169	20 721	20 921	20 575	-346	-1,7 %

14.1 Sametingets plenum

I dette budsjettet ligger midler til Sametingets plenum, fagkomiteene og gruppene.

På grunn av at det er valgår i 2009 vil det ikke bli holdt komitémøter mer enn tre ganger dette året. De midlene som Sametinget vil spare inn på dette vil imidlertid benyttes til å dekke utgifter i forbindelse med åpningen av nytt sameting.

For 2009 settes det av kr 9 300 000 til Sametingets plenum.

14.2 Sametingets møtelederskap

På møtelederskapets budsjett settes det av midler til dekking av lønn til plenumslederen og godtgjørelser og reiseutgifter til møtelederskapet for møtevirksomhet utenom plenumsmøtene, med kr 1 005 000 til sammen. I tillegg videreføres ordningen med midler til fagkomiteenes befaringer og høringer, men på grunn av at 2009 er et valgår reduseres disse fra kr 200 000 til kr 100 000.

Med bakgrunn i Sametingets vedtak i sak 17/06 Retningslinjer for bruk av midler fra Sametinget til de politiske gruppene, beregnes kr 50 000 til revisorgodkjenning av gruppemidlene og midlene til opposisjonens arbeidsvilkår.

14.2.1 Godtgjørelse til medlem og varamedlem oppnevnt av Sametinget til FEFOs kontrollkomite

Sametinget oppnevner i henhold til finnmarkslovens § 16 et medlem med personlig varamedlem til Finnmarkeiendommens kontrollkomite, tilsvarende gjør Finnmark fylkekommune og Kongen. Godtgjørelse til medlemmene og varamedlemmene skal dekkes av det organ som har oppnevnt vedkommende.

I artikkel 5 siste avsnitt om Finnmarkseiendommens kontrollkomité i samarbeidsavtalen mellom Finnmark fylkekommune og Sametinget, inngått i november 2007 og i kraft i mars 2008, fremgår det at "Partene er enige om at partenes oppnevnte medlemmer i kontrollkomiteen skal ha lik godtgjørelse." Partene er enige om at denne godtgjørelsen årlig utgjør kr 35 000 for medlemmet og kr 10 000 for varamedlemmet.

For 2009 settes det av kr 1 200 000 til Sametingets møtelederskap.

14.3 Sametingets kontrollkomité

Erfaringstall fra de tre siste årene viser at aktiviteten i Kontrollkomiteen er betydelig mindre enn forutsatt i budsjettene for disse årene. Som en følge av dette reduseres også budsjettet betydelig.

For 2009 settes det av kr 200 000 til kontrollkomiteen.

14.4 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltagere. Sametinget i Norge tildeles kr 500 000 til SPR over statsbudsjettet i Norge. Delegasjonens utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon dekkes av de ulike sametingene. I 2009 har Permanent Forum sitt styremøte i Norge, hvor SPR i Norge vil være vertskap for arrangementet.

For 2009 settes det av kr 500 000 til drift av Samisk parlamentarisk råd.

14.5 Sametingets tilskuddstyre

For 2009 settes det av kr 1 000 000 til Sametingets tilskuddstyre.

14.6 Sametingsrådet

Posten dekker presidentens og visepresidentens lønn, tre rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt en politisk rådgiver og en informasjonsrådgiver i hel stilling.

Presidentens lønn følger regjeringsmedlemmenes lønn med fratrukk på kr 150 000.

Visepresidentens lønn følger stortingsrepresentantenes godtgjørelse.

I økningen på kr 765 000 inngår lønns- og prisvekst og informasjonsrådgiver til sametingsrådet.

For 2009 settes det av kr 7 200 000 til sametingsrådet.

14.7 Sametingets språkstyre

For 2009 settes det av kr 350 000 til Sametingets språkstyre.

14.8 Samisk språknemnd

Avsetningen skal sammen med midlene fra sametingene i Sverige og Finland dekke driften av samisk språknemnd.

For 2008 settes det av kr 500 000 til Samisk språknemnd.

14.9 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

For 2009 settes det av kr 325 000 til Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU).

15 Driftsutgifter administrativt nivå

Tabell 15.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
-	Driftsutgifter administrasjon	61 666	74 318	75 518	81 210	5 692	7,5 %
-	Spesielle prosjekter	6 929	7 150	7 821	9 050	1 229	15,7 %
Sum		68 595	81 468	83 339	90 260	6 921	8,3 %

15.1 Driftsutgifter administrasjon

Sametingets budsjetteramme er økt med 110 millioner kroner de fem siste årene, som tilsvarer en fordobling i forhold til budsjetterammen ved revidert budsjett for 2008. Budsjetterammene for 2003 og 2008 var på hhv. 206 og 316 millioner kroner. Dette gjenspeiler seg også i at Sametingets aktivitet er økt betydelig. Budsjettet for 2009 viser hvilke oppgaver dette er gjennom strategiene for de ulike politikkområdene og forvaltningen av virkemidlene.

Aktivt politisk arbeid med politikktutvikling og -oppfølging, økte forvaltningsoppgaver samt større forventninger fra det samiske samfunnet krever økte ressurser og høy faglig kompetanse på en rekke områder.

Det totale lønns- og prisstigningen i 2009 anslås for Sametinget å utgjøre ca. 8 %.

For 2009 settes det av kr 90 260 000 til driftsutgifter administrasjon.

15.2 Spesielle prosjekter

Tabell 15.2 Spesielle prosjekter

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	RR 2007	Bud-2008	Rev-08	Bud- 2009	+/- 09-Rev 08	Avvik i %
-	Bedre service til brukerne	367	100	100	1 000	900	900,0 %
-	Retting og ressursfor. lover og andre lovprosesser	a)	844	550	921	0	-921 -100,0 %
-	Geografisk informasjonssystem - GIS	a)	675	675	675	0	-675 -100,0 %
-	Kvalitetsutvikling i grunnopplæring - læreplan	1800	2 000	2 000	2 200	200	10,0 %
-	Samisk korrekturprogram - Divvun	3243	2 600	2 600	0	-2 600	-100,0 %
-	Bygningsvernprosjekter (Samisk byggverk Sirbma)	0	250	250	300	50	20,0 %
-	Verdiskapningsprogrammet	0	975	975	150	-825	-84,6 %
-	Neiden Ortodokse gravplass i skoltebyen	0	0	300	1 500	1 200	400,0 %
-	Kvalitetsutvikling i samisk barnehager	b)	0	0	1 000	1 000	-
-	Valg 2009	0	0	0	2 900	2 900	-
Sum		6 929	7 150	7 821	9 050	1 229	15,7 %

a) Flyttet over til det ordinære administrasjonsbudsjettet.

b) Kr 980 000 er flyttet fra post 102 Tilskudd til samiske barnevern til post 801 spesielle prosjekter - Kvalitetsutvikling i samiske barnehager. I tillegg er kr 20 000 flyttet fra administrasjon til denne posten.

15.2.1 Bedre service til brukerne

Det er behov for å bedre informasjonen om Sametingets virksomhet overfor våre brukere. Sametingets nettside skal i 2009 fornyes slik at den fremstår som en moderne tjenesteportal for velgere og øvrige brukere.

Som en del av dette tiltaket vil det i 2009 igangsettes et prosjekt for elektronisk mottak av søknader om tilskudd. Målet med prosjektet vil blant annet være å gjøre det lettere for søkerne når de skal søke om tilskudd. I tillegg vil løsningen effektivisere den interne saksbehandlingen.

For 2009 settes det av kr 1 000 000 til bedre service til brukerne.

15.2.2 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen - læreplan

I forbindelse med innføring av Kunnskapsløftet – samisk videreføres arbeidet med utvikling av nye læreplaner.

Følgende oppgaver prioriteres i 2009:

Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen – 5 læreplaner i duodji vg3/opplæring i bedrift

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 242 av 303

Hvis ikke ekstern finansiering søkes/innvilges: Oppfølging av tiltak signalisert i St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, tilpasset samiske skoler, blant annet utarbeide veiledende læreplaner i samisk, norsk for elever med samisk som førstespråk og andre parallelle likeverdige læreplaner
Supplere departementets foreslåtte veiledning i lokalt arbeid med læreplaner med veiledning i organiseringen av opplæringen i samisk
Oppfølging av prosjekt læremiddeldatabase

For 2009 settes det av kr 2 200 000 til dette formålet.

15.2.3 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling – Divvun II

Det sørsamiske språket er under sterkt press, med bare noen få hundre brukere. Et viktig tiltak for å styrke sørsamisk språk vil være å gi også de sørsamiske språkbrukerne IT-redskaper som en hjelp til rettskrivingen. Derfor videreføres prosjektet Divvun II til 2010.

Videre skal det i 2009 utredes alternativer for drift, vedlikehold, utvikling og fremtidig institusjonstilknytning.

Det er ikke nødvendig med en egen bevilgning i 2009 da vi bruker tidligere avsatte midler til drift av Divvun II i 2009.

15.2.4 Bygningsvernprosjekter

Prosjektet er en oppfølging av Sametingets bygningsvernplan Vern og forvaltning av samiske byggverk fra 2003. For 2009 prioriteres avslutning av Sirma-prosjektet og videre oppfølging av bygningsvernplanen.

For 2009 settes det av kr 300 000 til Sametingets bygningsvernprosjekter.

15.2.5 Verdiskapningsprogrammet

Faglig forum skal gi innspill til programmet og utveksle gjensidig informasjon om offentlige tiltak. Utviklingsforumet består av samiske næringsorganisasjoner og skal sikre den samiske dimensjon og samisk naturforståelse i utviklingsarbeidet.

For 2009 settes det av kr 150 000 til spesielle prosjekter og til faglig og utviklingsforum.

15.2.6 Neiden ortodokse gravplass i Skoltebyen

I 2008 ble prosessen igangsatt med å kjøpe området slik at campingsplassen på gravplassen opphører. Midlene går til oppkjøp av området og til geofysiske undersøkelser.

Sametinget ba i konsultasjonsmøtet med Arbeids- og inkluderingsministeren i mai 2008 om midler til en gjenbegravning av skjelettmaterialer fra Neiden.

For 2009 avsettes det kr 1 500 000 til oppkjøp av området i Neiden ortodokse gravplass i Skoltebyen.

15.2.7 Kvalitetsutvikling i samiske barnehager

I følge rammeplan for barnehagen skal barnehagen være en lærende organisasjon som er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling.

Følgende oppgaver prioriteres i 2009:

- nettverksmøter
- utarbeide veileder for samisk språk og kultur i norske barnehager
- kvalitetsutvikling i forhold til samisk språk i barnehagen

For 2009 settes det av kr 1 000 000 til kvalitetsutvikling i samiske barnehager.

15.2.8 Sametingsvalget 2009

Midlene skal gå til forberedelse og avvikling av valget i henhold til oppgaver i lov og forskrift. Dette omfatter forvaltning av Sametingets valgmannstall, sekretariatsoppgaver for Sametingets valgnemnd, informasjon til kommuner og opptellingssamevalgstyrene, inkl. evalueringsseminar etter valget, lovpålagt annonsering, utarbeidelse og utsendelse av valgkort og annen representasjon i forbindelse med valget, bl.a. deltakelse på valgkonferanser. I tillegg vil det være behov for oppdatering av programvaren for gjennomføring av sametingsvalget.

For 2009 settes det av kr 2 900 000 til sametingsvalget 2009.

16 Budsjettbehov 2010

16.1 Innledning

Den svake veksten til samiske formål regjeringen legger opp til i statsbudsjettet for 2009 viser nødvendigheten av å få etablert folkerettslige forsvarlige budsjettprosedyrer mellom regjeringen og Sametinget. Dagens budsjettprosedyrer oppfyller ikke retten til å bestemme over det samiske folkets økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling. Det er behov for en ordning mellom Sametinget og sentrale myndigheter som i mye større grad vil gjøre Sametinget i stand til å være premissleverandør for samepolitikken i Norge. Sametinget må komme i en reell forhandlingsposisjon om de overordnede økonomiske rammene for Sametingets virksomhet.

Sametinget forventer at budsjettet for 2010 kompenseres for nasjonale satsinger. I tillegg forventes det at budsjettet økes for å dekke inn budsjettbehovene som nevnt nedenfor.

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2009 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2010-budsjettet. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte hovedområdene med et anslag på behov for økning. Prioriteringene er som følger:

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Bud 2009
100	Opplæring og forskning	KD/AID	10 000
150	Språk	KD/KKD/AID	13 000
200	Kultur	KKD	30 000
300	Næring	AID/KRD/FKD/ND/LD	8 000
400	Miljø og kulturvern	MD/KKD	6 000
450	Helse- og sosialsatsing	HOD	3 000
550	Internasjonalt solidaritet og urfolkspolitikk	UD	2 000
Sum			72 000

AID Arbeids- og inkluderingsdepartement

KD Kunnskapsdepartement

MD Miljøverndepartementet

KKD Kultur- og kirkedepartementet

HD Helse- og omsorgsdepartementet

KRD Kommunal- og regionaldepartement

LD Landsbruksdepartementet

UD Utenriksdepartementet

FKD Fiskeri- og kystdepartementet

ND Næringsdepartementet

16.2 Opplæring og forskning

Det er et stort behov for å øke kapasiteten i produksjonen av samiske læremidler, både innenfor barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Dette gjelder både utvikling av nye læremidler og oversetting av eksisterende læremidler til samisk.

Med bakgrunn i Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012 blir samiske læremidler gratis tilgjengelig fra 2009. Det satses også på frikjøp av forfattere av læremidler. Målsetningen er økt produksjon av samiske læremidler. Sametingets budsjett for 2010 må styrkes for gjennomføring av denne satsingen.

Det er behov for midler til fortsatt oppfølging av Barnehageløftet og Kunnskapsløftet – samisk. Dette gjelder både til kompetanseutvikling av personale i barnehager og lærere i hele grunnopplæringen. Det må dessuten settes i verk tiltak som stimulerer samisktalende til å ta lærerutdanning som kvalifiserer til opplæring i barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Endringene av livsgrunnlag og samfunnsliv i samiske områder skjer i dag raskere og mer omfattende enn noen gang før. Dette stiller store krav til kunnskap for å kunne påvirke egen livssituasjon. For å gjøre de riktige valgene er kunnskap, og kunnskap som formidles og debatteres i det offentlige rom, helt sentralt for den framtidige samiske samfunnsutviklingen. Samisk forskning er av stor betydning og samenes egne institusjoner for dette må styrkes.

For 2010 anslås behovet til kr 10 000 000.

16.3 Språk

Sametinget vil arbeide for at flere kommuner innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk. Målsetningen er at Lavangen kommune i Troms innlemmes i 2009. Det vil derfor være et behov for å øke rammen for Sametingets tospråklighetstilskudd til kommunene og fylkeskommunene. Det er videre behov for å systematisere arbeidet med samiske stedsnavn og termer. Dette vil være en prioritert oppgave for Sametinget i 2010. Arbeidet med tilrettelegging for bruk av samiske tegn i offentlige registre og digitale kart må prioriteres. Dette gjelder blant annet folkeregistret, Brønnøysundregistrene og Statens kartverks tjenester. For 2010 anslås behovet på kr 8 000 000.

Store deler av den samiske befolkningen har aldri fått anledning til å lære det samiske språket, og er derfor analfabeter i sitt eget morsmål. Det er nødvendig å sette i gang tiltak for å bøte på dette, og Sametinget vil prioritere dette. Sametinget er i gang med å utarbeide ett språkprogram hvor alfabetiseringsprogram er en del av dette. Sametinget vil i 2009 prioritere igangsetting av alfabetiseringsprogram, men ser at dette er et så stort arbeid at sentrale myndigheter og andre aktuelle aktører må være en sterkere samarbeidspart. For 2010 anslås behovet på kr 5 000 000 til oppfølging av ett alfabetiseringsprogram.

For 2010 anslås behovet til kr 13 000 000.

16.4 Kultur

I sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling er målsettingen at samiske institusjoner skal være sentrale aktører og premissleverandører for samisk samfunns- og demokratiutvikling. De eksisterende kulturinstitusjonene må gis rammebetingelser som gir utviklingsmuligheter. Det må i 2010 prioriteres større bevilgning til de samiske kulturinstitusjonene slik at de kan ivareta og utvikle sine oppgaver.

Det er et stort etterslep når det gjelder midler til drift av eksisterende kulturbygg. De samiske kulturinstitusjonene har derfor behov for midler for blant annet å kunne opprettholde vedlikeholdet av bygningene.

I institusjonsmeldingen er det foretatt følgende prioritering av nybygg til de samiske institusjoner:

Samisk kunstmuseum
Várdobáiki samisk senter
Beaivváš Sámi Teáhter.

I meldingen framkommer det videre at man er positiv til husleiefinansiering av nybygg under gitte forutsetninger.

Det samiske nasjonalteateret, Beaivváš Sámi Teáhter, må videre sikres et fundament som gjør teateret i stand til å betjene hele det samiske bosettingsområdet. Det må derfor prioriteres midler til dette. Det er videre behov for en generell styrking av produksjon og formidling av samisk scenekunst.

Museumsreformen skal etter planen avsluttes i 2009. De samiske museene har oppfylt intensjonene i reformen. Museene har behov for fortsatt økning i sine driftstilskudd i 2010 for å kunne styrke arbeidet med de museumsfaglige utfordringene i museene.

Etnomusikksenteret er et tiltak som er med i samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Finnmark fylkeskommune, hvor det står: Partene vil vurdere opprettelse av et etnomusikksenter, og vil arbeide aktivt for formidling av joik og annen samisk musikk i skolene i Finnmark. Det vil være behov for midler til etableringen av senteret.

Internasjonalt samisk filmsenter har behov for driftstilskudd for å videreutvikle samisk filmarbeid/produksjon slik regjeringens nordområdestrategi har som målsetting.

Sametinget ser behovet for at det etableres en innkjøpsordning for samisk litteratur og musikk i budsjettet for 2010. Dette vil være viktig med hensyn til å gjøre samisk litteratur og musikk mer tilgjengelig for befolkningen.

For 2010 anslås behovet til kr 30 000 000.

16.5 Næring

Sametingets tilskuddsordninger for næringsutvikling treffer småskala virksomheter i mye større grad enn andre offentlige støtteordninger. Virkemidlene bidrar til å etablere arbeidsplasser i kapitalsvake småsamfunn. Gjennom Sametingets ordninger tilføres disse småsamfunnene kapital som ellers ville vært svært vanskelig å få tak i. Kvinneretta næringsetablering er ofte småskalaetablering, og Sametingets virkemiddelordning er svært viktig for å få flere kvinner til å bli etablere i samiske småsamfunn. Sametinget er med på å opprettholde bosettingsmønsteret og sysselsettingen i samiske lokalsamfunn. Levende småsamfunn bidrar positivt til storsamfunnet.

Det er stor pågang i søknader til Sametingets virkemiddelordninger for næringsutvikling. Det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling er utvidet i de senere år. Fra 2009 er det geografiske virkeområdet utvidet til å gjelde hele Gamvik kommune og Gratangen kommune. Rammebevilgningen til Sametinget er ikke økt for å ta høyde for denne utvidelsen. Sametinget tar mål av å utvide området ytterligere i 2010 for å gi de samiske småsamfunn mulighet til utvikling og vekst. For at utvidelsen skal ha næringspolitisk effekt, har Sametinget behov for å øke virkemidlene og ressursene til Sametinget for å kunne ha en offensiv næringspolitikk i virkeområdet. Der er derfor behov for en budsjettøkning på dette.

I likhet med Stortingets kommunal- og forvaltningskomité vil også Sametinget arbeide for at reindriftnæringen må få de samme avgiftsfordeler ved investering og bruk av driftsmidler i næringen som det andre primærnæringer har.

For 2010 anslås behovet til kr 8 000 000.

16.6 Miljø- og kulturvern

Sametinget har i sitt budsjett-innspill for 2009 anslått behovet for en økning med kr 5 000 000 til miljø- og kulturvern. Miljøverndepartementets budsjett for 2009 er økt med 24,7 %. Rammen på post 50 til Sametinget for 2009 inneholder imidlertid ingen økning.

Sikringen av naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv er et viktig hensyn som skal tas i all arealplanlegging etter den nye plan- og bygningsloven. Samtidig er Sametinget gitt innsigelsesmyndighet for planer som er av vesentlig betydning for samiske interesser. Den nye loven forventes å trå i kraft i 01.07.09. For å følge opp denne nye myndigheten må Sametinget både utforme forutsigbare retningslinjer for ivaretagelse av samiske hensyn i arealplanleggingen og utvikle nødvendig faglig kapasitet til å følge opp konkrete arealplansaker og forvaltningsoppgaver i tilknytning til dette. Det medfører en økning i Sametinget arbeidsmengde. Dette har Sametinget også understreket i sin behandling av ny plan- og bygningslov, og tilkjenning for Miljøverndepartementet.

Kulturminnevern har økende saksmengde. Det er et økende krav om vår tilstedeværelse og faglige oppfølging.

Sametinget er gitt en ressurskrevende rolle som konsultasjonspart på tre nivåer i alt verneplanarbeid. Det er et økende antall forslag til nasjonalparker i samisk områder. Nasjonalparker medfører særskilte utfordringer knyttet til samisk utmarksbruk, og til samisk næringer som reindrift. Det er derfor behov for å styrke Sametingets arbeid med verneplanene.

Klimaendringene, tap av biologisk mangfold og miljøforurensing har konsekvenser for urfolks næringer, kultur, helse og levekår og slik også for samfunnslivet. Det er nødvendig å bidra med å sette økt fokus på disse grunnleggende utfordringene. Vi trenger å øke kunnskapen om disse endringene og om tiltak som kan iverksettes for å begrense endringene, samt se ulike tilpasningsstrategier.

For 2010 anslås behovet til kr 6 000 000.

16.7 Helse- og sosialsatsing

Det er mange store utfordringer innenfor utvikling og kvalitetssikring av tjenestetilbud til samiske pasienter. Dette er utfordringer sentrale myndigheter og Sametinget er enige om. Det vil være et kontinuerlig behov for å øke ressursene for å utvikle et likeverdig tilbud.

Det mangler statistikk og forskning for et å få et godt beslutningsgrunnlag innenfor helse- og sosialarbeidet.

Det er et stort behov for å styrke kunnskapen i barnevern om samiske barns språk og kultur. Dette er nødvendig for å sikre samiske barns rettigheter. Det må fremmes tiltak for utrede hvordan samiske barns rettigheter skal ivaretas.

For 2010 anslås behovet til kr 3 000 000.

16.8 Internasjonal solidaritet og urfolkspolitikk

Sametinget vil aktivt delta i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. I budsjett-innspillet for 2009 har Sametinget anslått behovet for en økning med kr 2 000 000 til arbeidet med internasjonal solidaritet og urfolkspolitikk. Bevilgningen til dette formålet er ikke økt i statsbudsjettet for 2009.

For å kunne ha et akseptabelt fokus på internasjonale saker er det nødvendig at denne posten styrkes i budsjettet for 2010.

For 2010 anslås behovet til kr 2 000 000.

Behandlingen av saken ble avsluttet 26.11.08 kl. 16.50.

Originalspråk: Norsk

Sak 41/08 Tilskuddsstyrets rapport 2007

Arkivsaknr.
08/3095/25-58

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 095/08
Nærings- og kulturkomiteen	11. – 13.11.08	010/08
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	41/08

Saken påbegynt 26.11.08 kl. 17.30

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	14.10.08	Sametingsrådet	Sak 095/08 Tilskuddsstyrets rapport 2007
2	30.06.08	Tilskuddsstyret	Rapport

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametingsrådet tar til orientering Sametingets tilskuddsstyrets rapport over bruken av virkemidlene for 2007, og oversender herved saken til videre behandling i Sametinget.

Nærings- og kulturkomiteens innstilling

Innledning:

Sametingets plenum velger Tilskuddsstyret blant Sametingets representanter og vararepresentanter. Sametinget har delegert ansvaret for forvaltningen av fonds- og tilskuddsordninger til Tilskuddsstyret. Tilskuddsstyret forvalter de søkerbaserte virkemidler innenfor Sametingets budsjett unntatt tilskudd til samiske helse- og sosialprosjekter, og tilskudd til innkjøp av samisk bibliotekmateriale. Sametingsrådet er klageinstans for vedtak fattet av tilskuddsstyret.

Det er Sametingets årlige budsjett som er grunnlaget for tilskuddsstyrets bevilgninger. Tilskuddsstyret har forvaltet 71 millioner kroner i 2007, dette utgjør 26,2 % av totalbudsjettet til Sametinget.

Tilskuddsstyret avgir en årlig rapport til Sametingets plenum.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Lene Hansen, Klemet Erland Hætta og Tor Mikalsen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Berit Oskal Eira, Knut Store, Jørn Are Gaski, Ranveig Matheussen, Marie Therese N. Aslaksen og Per Edvind Varsi, medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP) Anders Urheim, medlemmet fra Senterpartiet (SP) Olaf Eliassen, medlemmet fra Sør-lista (SL) Kirsten Appfjell-Eira, medlemmet fra Flyttamelista (FSL) Per A. Bævr og medlemmet fra Fastboendes liste Isak Mathis O. Hætta, mener at

Tilskuddstyrets rapport skal synliggjøre hvorvidt Sametingets mål og prioriteringer med tilskuddsordningene blir oppfylt. For å lettere kunne se dette vil komiteen henstille tilskuddstyret til å utarbeide grafer og tabeller som illustrerer avslagsprosenten på de ulike ordningene. Med slike illustrasjoner vil forholdet mellom søknadsmassen og avslag/innvilgninger bli synliggjort. Dette vil gi Sametinget en pekepinn på om Sametingets prioriteringer er i samsvar med søknadsmassen og samfunnets behov.

Komiteen merker seg også at til tross for at virkeområdet har blitt utvidet, har det ikke gitt utslag i forhold til at søknadsmassen i disse områdene har økt. Det kan tyde på at informasjonsbehovet om de ulike ordningene fremdeles er stort ute i lokalsamfunnene. Informasjon er noe Sametinget må vektlegge ytterligere, i tett dialog med kommunene i de aktuelle områdene. Hjemmesiden til Sametinget må være oppdatert om tilskuddsordninger og søknadsbehandlinger til enhver tid. Dette bør særlig gjøres i forhold til duodjordingene, for å sikre en bred geografisk spredning av søkermassen.

Komiteen er også kjent med at enkelte søkere opplever saksbehandlingen som uforholdsmessig lang og uklar. Komiteen ønsker å påpeke at forvaltningslovens tidsfrister skal følges og at søkere må følges opp på en god måte med tilbakemeldinger på søknadsbehandling og veiledning i forhold til eventuelle manglende opplysninger og prioriteringer.

Tilskuddstyret forvalter nesten en tredjedel av Sametingets totale budsjett. Tilskuddsordningene omfatter hele spekteret av samiske samfunnsområder og krever stor sakskunnskap fra styrets medlemmer. Tilskuddstyret har 5-7 møter i året. Møtene legges rundt om i hele det samiske området. På flere av møtene holder tilskuddstyret åpne informasjonsmøter. Dette er meget en viktig arena for kontakt mellom sametingssystemet og publikum, og møtene pleier å ha godt oppmøte. I tillegg holder tilskuddstyret jevnlig møter med andre tilskuddsyttere og tilskuddsmottakere. Det bør inviteres til tett kontakt med de kommunene man avholder møtene i.

Komiteen ber også Sametinget påse at sammensetningen av tilskuddstyret er slik at medlemmene totalt sett har god kompetanse og interesse for de fagområder og næringer tilskuddstyret befatter seg med, samt at man sikrer en god geografisk spredning av medlemmene.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader og råer Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling

III Votering

Av 43 representanter var 34 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Nærings- og kulturkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Marie Therese Nordsletta Aslaksen, saksordfører	
2	Lene Hansen	
3	Berit Oskal Eira	

Møtesekretærer: Trine Guttorm Anti/Ellen Mienna

Side 250 av 303

4	Per Edvin Varsi
5	John Harald Skum
6	Tor Mikalsen
7	Olaf Eliassen
8	Ann-Mari Thomassen
9	Marianne Balto
	Marie Therese Nordsletta Aslaksen, saksordfører

VI Sametingets vedtak

Sametinget tar til etterretning Sametingets tilskuddstyrets rapport over bruken av virkemidlene for 2007.

Behandlingen av saken ble avsluttet 26.11.08 kl. 18.10

Originalspråk: Norsk

Sak 42/08 Etske retningslinjer for Sametingets politikere

Arkivsaknr.
07/2204

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Møtelederskapet	29.10.08	003/08
Plan- og finanskomiteen	11. – 13.11.08	
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	42/08

Saken påbegynt 27.11.08 kl. 13.40

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	29.10.08	Møtelederskapet	Sak 003/08 Etske retningslinjer for Sametingets politikere
2	N 11.09.2008	Møtelederskapet	Etske retningslinjer for sametinget

II Forslag og merknader

Møtelederskapets forslag til innstilling:

ETISKE RETNINGSLINJER FOR SAMETINGETS POLITIKERE

Sametingets verdier

- Rettferdighet, likeverd, respekt og solidaritet
Punktet berører de overordnede verdiene for Sametingets virksomhet som folkevalgt urfolksorgan i relasjon til enkeltpersoner, grupper, andre politiske organer og samarbeidsparter nasjonalt og internasjonalt.
- Redelighet, ærlighet, troverdighet og åpenhet
Punktet omhandler den enkelte politikers selvstendige plikt til å opptre på en måte som skaper tillit og et godt omdømme. Som forvaltere av det samiske samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte politikers etiske holdninger i sin virksomhet for Sametinget. Folkevalgte må være seg bevisste at de danner grunnlaget for samers og andres tillit til og holdning til Sametinget.

Målet med retningslinjene

Retningslinjene har som hensikt å skape bevissthet om etiske spørsmål og være en rettesnor for adferd og handlingsvalg. De er ikke utfyllende, og fritar dermed ikke den enkelte fra etisk refleksjon i all sin virksomhet for Sametinget.

Sametingets politikere skal:

etterleve verdier og normer i dette reglementet.

overholde lover, forskrifter og reglement og respektere Sametingets vedtak.

bestrebe seg på å assistere de som søker hjelp av Sametinget på en respektfull og inkluderende måte og i tråd med behov og relevans.

være seg bevisst om variasjoner i samisk kultur og levemåte.

5.opptre på en måte som opprettholder respekten for Sametinget og øker kunnskap og forståelse for samepolitikk og samisk samfunnsliv.

6.gjøre hva de kan for å unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom Sametingets interesser og personlige forhold. Det vises ellers til forvaltningslovens habilitetskrav i § 6.

7. ikke akseptere for seg selv, for sin familie eller andre nærstående spesielle fordeler av økonomisk eller annen art som kan oppfattes som å påvirke, eller være egnet til å påvirke politiske handlinger og vedtak.

8. ikke gi løfter privat som kan påvirke tjenesten i strid med Sametingets og brukernes interesser.

9.påse at fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i Sametinget respekteres, og aldri bruke fortrolig informasjon man har fått kjennskap til i tjenesten for å oppnå personlige fordeler eller til å skade andre på noen måte.

10. se til at all informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for Sametinget er korrekt og pålitelig.

11. påse at reiseutgifter som sametingspolitikere og på vegne av Sametinget dekkes av Sametinget. Unntak fra dette prinsipp kan bare skje etter særskilt godkjenning av Sametinget.

12. vise ryddighet og nøkternhet i økonomiske saker, og i forhold til Sametingets eiendeler.

13. ikke stille krav til administrasjonen som strider mot deres plikter og forpliktelser, og som går på tvers av det saklighetskravet som påhviler de ansatte.

Plan- og finanskomiteens innstilling:

Innledning

Plan- og finanskomiteens medlemmer ser nødvendigheten av at det forefinnes etiske retningslinjer for Sametingets politikere. De fremlagte forslag til etiske retningslinjer vil etter komiteens mening dekke det behovet som et parlamentarisk valgt organ må ha for å inneha legitimitet i samfunnet. Plan- og finanskomiteen slutter seg til møtelederskapets forslag til etiske retningslinjer, og komiteen har ingen merknader til disse.

Komiteens tilrådning:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Roger Pedersen, Aili Keskitalo, Kirsti Guvsám, Miriam Paulsen, Ann-Mari Thomassen og Gunn Britt Retter (NSR/SfP), medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Magnhild Mathisen, Wiebke Synnøve Slåtsveen, Sten Erling Jønsson, Willy Ørnebakk, Hilde Anita Nyvoll og Egil Olli, medlemmet fra Samefolkets parti (SfP) Terje Tretnes og medlemmet fra Finnmarkslista (FIN) Toril Bakken Kåven, har ingen merknader eller forslag og rå Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter Møtelederskapets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 29 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Plan- og finanskomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Wiebke Synnøve Slåtsveen, saksordfører	
2	Magnhild Mathisen	
3	Gunn-Britt Retter	
4	Johan Mikkell Sara	
5	Terje Tretnes	Magnhild Mathisen
	Terje Tretnes	
6	Tone Finnesen	
7	Olaf Eliassen	
8	Egil Olli	Terje Tretnes
	Egil Olli	
9	Jarle Jonassen	
	Wiebke Synnøve Slåtsveen, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

ETISKE RETNINGSLINJER FOR SAMETINGETS POLITIKERE

Sametingets verdier

- Rettferdighet, likeverd, respekt og solidaritet

Punktet berører de overordnede verdiene for Sametingets virksomhet som folkevalgt urfolksorgan i relasjon til enkeltpersoner, grupper, andre politiske organer og samarbeidsparter nasjonalt og internasjonalt.

- Redelighet, ærlighet, troverdighet og åpenhet

Punktet omhandler den enkelte politikers selvstendige plikt til å opptre på en måte som skaper tillit og et godt omdømme. Som forvaltere av det samiske samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte politikers etiske holdninger i sin virksomhet for Sametinget. Folkevalgte må være seg bevisste at de danner grunnlaget for samers og andres tillit til og holdning til Sametinget.

Målet med retningslinjene

Retningslinjene har som hensikt å skape bevissthet om etiske spørsmål og være en rettesnor for adferd og handlingsvalg. De er ikke utfyllende, og fritar dermed ikke den enkelte fra etisk refleksjon i all sin virksomhet for Sametinget.

Sametingets politikere skal:

1. etterleve verdier og normer i dette reglementet.
2. overholde lover, forskrifter og reglement og respektere Sametingets vedtak.
3. bestrebe seg på å assistere de som søker hjelp av Sametinget på en respektfull og inkluderende måte og i tråd med behov og relevans.
4. være seg bevisst om variasjoner i samisk kultur og levemåte.
5. opptre på en måte som opprettholder respekten for Sametinget og øker kunnskap og forståelse for samepolitikk og samisk samfunnsliv.
6. gjøre hva de kan for å unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom Sametingets interesser og personlige forhold. Det vises ellers til forvaltningslovens habilitetskrav i § 6.
7. ikke akseptere for seg selv, for sin familie eller andre nærstående spesielle fordeler av økonomisk eller annen art som kan oppfattes som å påvirke, eller være egnet til å påvirke politiske handlinger og vedtak.
8. ikke gi løfter privat som kan påvirke tjenesten i strid med Sametingets og brukernes interesser.
9. påse at fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i Sametinget respekteres, og aldri bruke fortrolig informasjon man har fått kjennskap til i tjenesten for å oppnå personlige fordeler eller til å skade andre på noen måte.
10. se til at all informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for Sametinget er korrekt og pålitelig.
11. påse at reiseutgifter som sametingspolitiker og på vegne av Sametinget dekkes av Sametinget. Unntak fra dette prinsipp kan bare skje etter særskilt godkjenning av Sametinget.
12. vise ryddighet og nøkternhet i økonomiske saker, og i forhold til Sametingets eiendeler.
13. ikke stille krav til administrasjonen som strider mot deres plikter og forpliktelser, og som går på tvers av det saklighetskravet som påhviler de ansatte.

Behandlingen av saken ble avsluttet 27.11.08 kl. 14.15

Originalspråk: Norsk

Sak 43/08 Forvaltningsreformen

Arkivsaknr.
08/1171

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 100/08
Oppvekst- og utdanningskomiteen	11. – 13.11.08	012/08
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	43/08

Saken påbegynt 27.11.08 kl. 09.00

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	14.10.08	Sametingsrådet	Sak R 100/08 Forvaltningsreformen
2			Sak 36/06: Forvaltningsreform - ansvars- og oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene
3	28.11.06		Brev til kommunalminister Aslaug Haga
4	10.10.06		Konsultasjonsprotokoll
5	10.11.06		Konsultasjonsprotokoll
6	17.11.06		Konsultasjonsprotokoll
7	12.09.07		Referat fra informasjonsmøte – marinesektor - FKD
8	26.02.08		Høringsnotat fra KRD
9	30.04.2008		Høringsbrev fra KRD
10	04.09.2008		Referat fra forberedende konsultasjonsmøte
11	30.09.2008		Posisjonsnotat 1
12	07.10.08		Protokoll konsultasjoner med AID
13	08.10.08		Protokoll konsultasjoner med FKD
14	10.10.08		Protokoll konsultasjoner med KD
15			Ot.prp nr 10 (2008-2009)
16	07.10.08		Protokoll konsultasjoner med NHD

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget viser til Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) og Sametingets tidligere vedtak i sak 36/06 Forvaltningsreform - ansvars- og oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene.

Sametingets prinsipielle utgangspunkt har vært en modell med trepartsforhandlinger. I denne modellen inngår partene staten, regionene og Sametinget. Forvaltningsreformen har imidlertid blitt langt mindre omfattende enn slik det opprinnelig ble foreslått i NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner og St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn – regional framtid. Regjeringens innstilling i Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) medfører ingen sammenslåinger av fylker til regioner og heller ikke så store oppgaveoverføringer som først planlagt. I perioden arbeidet med reformen har pågått har man i tillegg fått på plass en konsultasjonsavtale mellom regjeringen og Sametinget. De to faktorene; mindre reform enn antatt og konsultasjonsavtalen, har medvirket til at modellen ikke fremstår som like aktuell i dag som tidligere i prosessen. Fra Sametinget vil man likevel understreke at dersom det i fremtiden kommer på tale med en utvidet reform, vil denne modellen i høyeste grad igjen kunne være aktuelt.

Sametinget har lagt til grunn at der det overføres myndighet til regionalt/fylkekommunalt nivå som er av betydning for samiske interesser skal konsultasjonsplikten medfølge i lovs form. Partene har ikke kommet til enighet om dette i konsultasjonsprosessen.

I proposisjonen kapittel 2.8 er det imidlertid vist til at:

”Når oppgaver og myndighet overføres fra staten til fylkeskommunene, vil det være en utilsiktet virkning dersom Sametinget og samiske interesser får mindre gjennomslag og innflytelse i forhold til berørte oppgaver og myndighet enn i dag. Det er regjeringens målsetning at samisk innflytelse og medbestemmelse ikke skal svekkes på de saksområdene som overføres fra staten til folkevalgt regionalt nivå.”

Sametinget viser til at Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) kun innebærer en begrenset overføring av myndighet til fylkene som har betydning for samiske interesser. Sametinget legger til grunn at vi fortsatt skal konsultere med de ulike departementer i de aller fleste sakene på overordnet nivå. Sametinget motsetter seg derfor ikke at regjeringens forslag fremmes nå, men forutsetter samtidig at midlertidige ordninger i form av trepartsforhandlinger kommer på plass og at arbeidet med en lovfesting av konsultasjonsplikten snarlig settes i gang. Sametinget vil ta helhetlig stilling til saken når et utkast til proposisjon om lovfesting av konsultasjonsplikten foreligger.

Det vises til teksten i kapittel 2.8 i Ot.prp. om spørsmålene:

”Som nevnt ovenfor påhviler det også kommunale og fylkeskommunale myndigheter å etterleve internasjonale forpliktelser som staten Norge har påtatt seg. Dette gjelder selv om disse forpliktelsene ikke har materialisert seg i norsk lovtekst.

Det kan virke klargjørende å regelfeste et generelt prinsipp om en konsultasjonsplikt for offentlige myndigheter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil behandle arbeidsgruppens forslag om lovfesting av konsultasjonsplikten i sammenheng med Samerettsutvalgets forslag om en ny lov om saksbehandling og konsultasjoner. Spørsmålet om en eventuell lovfesting av konsultasjonsplikten både for statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter vil da bli vurdert i sammenheng.

Det vil også bli arbeidet med midlertidige modeller for konsultasjoner mellom fylkeskommunene og Sametinget i påvente av eventuell lovregulering. Både Sametinget og representanter for fylkeskommunene vil være naturlige samarbeidspartnere i dette arbeidet.”

Sametinget viser videre til at der myndighet til å forvalte naturressursene overføres skal samene ha rett til medbestemmelse. ILO konvensjon nr. 169 art 15 innebærer en rett for samene til deltakelse i den offentligrettslige forvaltningen av naturressursene. Et aktuelt eksempel på at dette er foreslått gjennomført, er Kystfiskeutvalgets forslag til opprettelsen av Finnmark fiskeriforvaltning.

Sametinget understreker at en endelig tilslutning til den overføring av myndighet som er foreslått innenfor Fiskeridepartementets ansvarsområde når det gjelder kongekrabbeforvaltning og akvakultur bare kan gis når det foreligger et proposisjonsforslag på bakgrunn av Kystfiskeutvalgets utredning som gjelder hele det sjøsamiske området. Avgjørende for Sametingets endelige standpunkt vil her være hvorvidt den helhet som de lovmessige tiltak utgjør da omsider vil være innefor udiskutable folkerettslige rammer.

Når det gjelder forvaltningsreformens virkninger for utdanningssektoren er det Sametinget som samenes representative organ som må oppnevne eksterne styremedlemmer til samiske utdanningsinstitusjoner, i dette tilfellet Samisk høyskole, jf. ILO konvensjon nr 169 artikkel 27 nr. 3, urfolkserklæringen (DRIP) artikkel 3, 4 og 14 nr. 1 og SP/ØSK artikkel 1. Ot.prp. nr 10 (2008-2009) innebærer at av de 4 eksterne styremedlemmene til Samisk høyskole skal Sametinget oppnevne 2 styremedlemmer, departementet 2, og at dersom det skal oppnevnes styreleder er det departementet i

samråd med Sametinget som oppnevner styrelederen. Sametinget registrerer dette som en positiv utvikling i forhold til tidligere, men understreker samtidig sitt prinsipielle synspunkt om at Sametinget på sikt må få oppnevne alle de eksterne styremedlemmene.

Sametinget forutsetter videre at regionale forskningsfond innebærer en reell styrking av forskningsmidlene og ikke går på bekostning av dagens budsjettammer. Sametingets innflytelse på forskning har betydning for at utvikling av det samiske samfunnet sikres og utvikles minimum i takt med regionenes sterkere rolle. Sametinget har ingen prinsipielle motforestillinger til etableringen av regionale forskningsfond. Det må imidlertid parallelt med regionale forskningsfond også etableres et samisk forskningsfond, dette for å sikre Sametinget reell innflytelse og bestemmelsesrett på forskning av betydning for utvikling av samiske samfunn. Fondet bør kunne brukes til egne forskningsprosjekter og samfinansiering med andre, blant annet på nordisk nivå. Partene har ikke kommet til enighet om dette. Sametinget registrerer at Sametingets syn er inntatt i proposisjonen, og forutsetter at denne saken blir fulgt opp av myndighetene.

Når det gjelder Innovasjon Norge understreker Sametinget at i henhold til ILO art. 7 nr 1, jf art 6, samt urfolkserklæringen (DRIP) art. 3 og 4 skal Sametinget ha reell innflytelse på beslutninger som kan påvirke samene direkte, og Sametinget har rett til å vedta egne prioriteringer for utviklingsprosesser, og så langt som mulig ha kontroll med egen sosial, kulturell og økonomisk utvikling. Beslutninger gjort av Innovasjon Norge vil helt klart kunne ha slik virkning, også for det samiske samfunnets økonomiske utvikling. Videre framgår det også av DRIP art. 23 at ”urfolk har rett til å utforme prioriteringer og strategier med hensyn til hvordan deres rett til utvikling skal praktiseres.” Sametinget har særlig rett til å ta aktiv del i arbeidet med å utforme og fastsette helse- og boligprogrammer samt andre økonomiske og sosiale programmer som berører dem, og til i størst mulig grad å forvalte disse programmene gjennom sine egne institusjoner. Sametinget viser til at det av Soria Moria erklæringen framgår at Sametinget skal ha reell innflytelse på områder som er viktige for det samiske samfunnet.

Sametinget har derfor foreslått at Sametinget enten går inn som deleier i Innovasjon Norge eller at lovfestes en rett for Sametinget til å oppnevne en av styrerepresentantene. Sametingets syn er ikke tatt til følge av departementet, men er inntatt i proposisjonen. Sametinget forutsetter likevel at det blir konsultasjoner med Sametinget om eieravtalen og vedtektene til Innovasjon Norge når disse skal utarbeides.

Sametinget vil bemerke følgende til konsultasjonsprosessen med regjeringen om forvaltningsreformen: Konsultasjonene kom svært sent i gang, hvilket innebar at vi fikk et inntrykk av at de ulike departementers posisjoner i stor grad var fastsatt. Dette igjen innebærer at man kan stille spørsmål ved hvor reelle konsultasjonene kunne bli. Dette er en erfaring som for Sametinget var utilfredsstillende, og etter vår vurdering ikke i henhold til intensjonene med konsultasjoner.

Sametinget gjør oppmerksom på at ideelt sett skulle Sametinget ha behandlet denne saken før den ble oversendt fra Regjeringen til Stortinget. På grunn av sent igangsatte konsultasjoner og korte tidsrammer i Regjeringen lot dette seg ikke gjøre. Sametinget understreker imidlertid at en saksbehandling som dette, og denne saken, ikke medfører noen presedens for kommende lovsaker der vi har konsultasjoner med Regjeringen.

Oppvekst- og utdanningskomiteens innstilling:

Innledning

Oppvekst og utdanningskomiteen har behandlet sak om forvaltningsreformen. Bakgrunn for saken er Stortingsmelding nr 12 (2006-2007) Regionale fortrinn - regional framtid, Sametingets vedtak 36/06, og Odelstingsproposisjon 10 (2008-2009). Reformen handler om oppgaveoverføringer til fylkeskommunene.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Majjen Ristiina M. Eira, John Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Tone Finnesen, Kjersti Myrnes Balto, Henry Høgmo og Jarle Jonassen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Elisabeth H. Guttorm, Inger Jørstad, Vibeke Larsen og Marianne Balto, medlemmet fra Klar samisk røst (KSR) Jánoš Trosten og medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SBS) Johan Mikkel Sara, har følgende merknad:

I forbindelse med forvaltningsreformen som skal iverksettes 1.januar 2010, ser komiteen det som viktig at det samiske perspektivet og de samiske interessene ivaretas. Norges forpliktelser overfor det samiske folket må sikres i fylkeskommunene. Overføring av oppgaver fra staten til regional forvaltningsenhet må ikke svekke Sametingets innflytelse og myndighet.

Under tidligere behandling av forvaltningsreformen ga Sametinget uttrykk for at samiske bruks- og bosettingsområder burde samles i større grad enn i dagens organisering.

Selv om det ikke ble endring av forvaltningsgrensene, er komiteen likevel opptatt av at forvaltningsmyndighetene ivaretar de behov som oppstår i forbindelse med at samiske bosettingsområder krysser forvaltningsgrensene.

Komiteen er positiv til at det er tatt initiativ til å lage midlertidige ordninger for konsultasjoner mellom fylkeskommunene og Sametinget i påvente av behandling av Samerettsutvalget II. Komiteen vil påpeke at dette arbeidet må igangsettes snarest. Komiteen vil også påpeke at konsultasjoner må sikres også på de områder fylkesmannsembetet er forvaltningsmyndighet.

Komiteen ser Innovasjon Norges arbeid som et viktig område for den samiske samfunnsutviklingen, noe som også er påpekt i konsultasjoner mellom Sametinget og departementet. Komiteen beklager derfor at Sametinget ikke fikk gjennomslag for en lovfestet rett for Sametinget til å oppnevne en av styrerepresentantene til hovedstyret i Innovasjon Norge. Komiteen mener at Sametinget gjennom styrerepresentasjon ville hatt en reell innflytelse på det nasjonale nivået i politikken for næring og innovasjon, samtidig som den samiske dimensjonen ville blitt inkludert i samordningen av næringspolitikken. Komiteen viser i denne sammenheng til at det av Soria Moria-erklæringen framgår at Sametinget skal ha reell innflytelse på områder som er viktige for det samiske samfunnet.

Forslag:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Majjen Ristiina M. Eira, John Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Tone Finnesen, Kjersti Myrnes Balto, Henry Høgmo og Jarle Jonassen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Elisabeth H. Guttorm, Inger Jørstad, Vibeke Larsen og Marianne Balto, medlemmet fra Klar samisk røst (KSR) Jánoš Trosten og medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SBS) Johan Mikkel Sara, fremmer følgende forslag:

Siste setning i Sametingsrådets innstilling strykes.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råder Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 28 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Oppvekst- og utdanningskomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.
- Oppvekst- og utdanningskomiteens tilrådning ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
	Terje Tretnes, forretningsordfører	
	Marie Therese Nordsletta Aslaksen	
1	Inger Jørstad, saksordfører	
2	Jarle Jonassen	
3	Terje Tretnes	
4	Olaf Eliassen	
5	Marianne Balto	
6	Aili Keskitalo	
7	Lene Hansen	Marianne Balto
		Jarle Jonassen
		Olaf Eliassen
	Inger Jørstad, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametinget viser til Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) og Sametingets tidligere vedtak i sak 36/06 Forvaltningsreform - ansvars- og oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene.

Sametingets prinsipielle utgangspunkt har vært en modell med trepartsforhandlinger. I denne modellen inngår partene staten, regionene og Sametinget. Forvaltningsreformen har imidlertid blitt langt mindre omfattende enn slik det opprinnelig ble foreslått i NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner og St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn – regional framtid. Regjeringens innstilling i Ot.prp. nr. 10(2008-2009) medfører ingen sammenslåinger av fylker til regioner og heller ikke så store oppgaveoverføringer som først planlagt. I perioden arbeidet med reformen har pågått har man i tillegg fått på plass en konsultasjonsavtale mellom regjeringen og Sametinget. De to faktorene; mindre reform enn antatt og konsultasjonsavtalen, har medvirket til at modellen ikke fremstår som like aktuell i dag som tidligere i prosessen. Fra Sametinget vil man likevel understreke at dersom det i fremtiden kommer på tale med en utvidet reform, vil denne modellen i høyeste grad igjen kunne være aktuelt.

Sametinget har lagt til grunn at der det overføres myndighet til regionalt/fylkekommunalt nivå som er av betydning for samiske interesser skal konsultasjonsplikten medfølge i lovs form. Partene har ikke kommet til enighet om dette i konsultasjonsprosessen.

I proposisjonen kapittel 2.8 er det imidlertid vist til at:

”Når oppgaver og myndighet overføres fra staten til fylkeskommunene, vil det være en utilsiktet virkning dersom Sametinget og samiske interesser får mindre gjennomslag og innflytelse i forhold til berørte oppgaver og myndighet enn i dag. Det er regjeringens målsetning at samisk innflytelse og medbestemmelse ikke skal svekkes på de saksområdene som overføres fra staten til folkevalgt regionalt nivå.”

Sametinget viser til at Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) kun innebærer en begrenset overføring av myndighet til fylkene som har betydning for samiske interesser. Sametinget legger til grunn at vi fortsatt skal konsultere med de ulike departementer i de aller fleste sakene på overordnet nivå.

Sametinget motsetter seg derfor ikke at regjeringens forslag fremmes nå, men forutsetter samtidig at midlertidige ordninger i form av trepartsforhandlinger kommer på plass og at arbeidet med en lovfesting av konsultasjonsplikten snarlig settes i gang. Sametinget vil ta helhetlig stilling til saken når et utkast til proposisjon om lovfesting av konsultasjonsplikten foreligger.

Det vises til teksten i kapittel 2.8 i Ot.prp. om spørsmålene:

”Som nevnt ovenfor påhviler det også kommunale og fylkeskommunale myndigheter å etterleve internasjonale forpliktelser som staten Norge har påtatt seg. Dette gjelder selv om disse forpliktelsene ikke har materialisert seg i norsk lovtekst.

Det kan virke klargjørende å regelfeste et generelt prinsipp om en konsultasjonsplikt for offentlige myndigheter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil behandle arbeidsgruppens forslag om lovfesting av konsultasjonsplikten i sammenheng med Samerettsutvalgets forslag om en ny lov om saksbehandling og konsultasjoner. Spørsmålet om en eventuell lovfesting av konsultasjonsplikten både for statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter vil da bli vurdert i sammenheng.

Det vil også bli arbeidet med midlertidige modeller for konsultasjoner mellom fylkeskommunene og Sametinget i påvente av eventuell lovregulering. Både Sametinget og representanter for fylkeskommunene vil være naturlige samarbeidspartnere i dette arbeidet.”

Sametinget viser videre til at der myndighet til å forvalte naturressursene overføres skal samene ha rett til medbestemmelse. ILO konvensjon nr. 169 art 15 innebærer en rett for samene til deltakelse i den offentligrettslige forvaltningen av naturressursene. Et aktuelt eksempel på at dette er foreslått gjennomført, er Kystfiskeutvalgets forslag til opprettelsen av Finnmark fiskeriforvaltning.

Sametinget understreker at en endelig tilslutning til den overføring av myndighet som er foreslått innenfor Fiskeridepartementets ansvarsområde når det gjelder kongekrabbeforvaltning og akvakultur bare kan gis når det foreligger et proposisjonsforslag på bakgrunn av Kystfiskeutvalgets utredning som gjelder hele det sjøsamiske området. Avgjørende for Sametingets endelige standpunkt vil her være hvorvidt den helhet som de lovmessige tiltak utgjør da omsider vil være innefor udiskutable folkerettslige rammer.

Når det gjelder forvaltningsreformens virkninger for utdanningssektoren er det Sametinget som samenes representative organ som må oppnevne eksterne styremedlemmer til samiske utdanningsinstitusjoner, i dette tilfellet Samisk høyskole, jf. ILO konvensjon nr 169 artikkel 27 nr. 3, urfolkserklæringen (DRIP) artikkel 3, 4 og 14 nr. 1 og SP/ØSK artikkel 1. Ot.prp. nr 10(2008-2009) innebærer at av de 4 eksterne styremedlemmene til Samisk høyskole skal Sametinget oppnevne 2 styremedlemmer, departementet 2, og at dersom det skal oppnevnes styreleder er det departementet i samråd med Sametinget som oppnevner styrelederen. Sametinget registrerer dette som en positiv utvikling i forhold til tidligere, men understreker samtidig sitt prinsipielle synspunkt om at Sametinget på sikt må få oppnevne alle de eksterne styremedlemmene.

Sametinget forutsetter videre at regionale forskningsfond innebærer en reell styrking av forskningsmidlene og ikke går på bekostning av dagens budsjettammer. Sametingets innflytelse på forskning har betydning for at utvikling av det samiske samfunnet sikres og utvikles minimum i takt med regionenes sterkere rolle. Sametinget har ingen prinsipielle motforestillinger til etableringen av regionale forskningsfond. Det må imidlertid parallelt med regionale forskningsfond også etableres et samisk forskningsfond, dette for å sikre Sametinget reell innflytelse og bestemmelsesrett på forskning av betydning for utvikling av samiske samfunn. Fondet bør kunne brukes til egne forskningsprosjekter og samfinansiering med andre, blant annet på nordisk nivå. Partene har ikke kommet til enighet om dette. Sametinget registrerer at Sametingets syn er inntatt i proposisjonen, og forutsetter at denne saken blir fulgt opp av myndighetene.

Når det gjelder Innovasjon Norge understreker Sametinget at i henhold til ILO art. 7 nr 1, jf art 6, samt urfolkserklæringen (DRIP) art. 3 og 4 skal Sametinget ha reell innflytelse på beslutninger som kan påvirke samene direkte, og Sametinget har rett til å vedta egne prioriteringer for utviklingsprosesser, og så langt som mulig ha kontroll med egen sosial, kulturell og økonomisk utvikling. Beslutninger gjort av Innovasjon Norge vil helt klart kunne ha slik virkning, også for det samiske samfunnets økonomiske utvikling. Videre framgår det også av DRIP art. 23 at ”urfolk har rett til å utforme prioriteringer og strategier med hensyn til hvordan deres rett til utvikling skal praktiseres.” Sametinget har særlig rett til å ta aktiv del i arbeidet med å utforme og fastsette helse- og boligprogrammer samt andre økonomiske og sosiale programmer som berører dem, og til i størst mulig grad å forvalte disse programmene gjennom sine egne institusjoner. Sametinget viser til at det av Soria Moria erklæringen framgår at Sametinget skal ha reell innflytelse på områder som er viktige for det samiske samfunnet.

Sametinget har derfor foreslått at Sametinget enten går inn som deleier i Innovasjon Norge eller at lovfestes en rett for Sametinget til å oppnevne en av styrerepresentantene. Sametingets syn er ikke tatt til følge av departementet, men er inntatt i proposisjonen. Sametinget forutsetter likevel at det blir konsultasjoner med Sametinget om eieravtalen og vedtektene til Innovasjon Norge når disse skal utarbeides.

Sametinget vil bemerke følgende til konsultasjonsprosessen med regjeringen om forvaltningsreformen: Konsultasjonene kom svært sent i gang, hvilket innebar at vi fikk et inntrykk av at de ulike departementers posisjoner i stor grad var fastsatt. Dette igjen innebærer at man kan stille spørsmål ved hvor reelle konsultasjonene kunne bli. Dette er en erfaring som for Sametinget var utilfredsstillende, og etter vår vurdering ikke i henhold til intensjonene med konsultasjoner.

Sametinget gjør oppmerksom på at ideelt sett skulle Sametinget ha behandlet denne saken før den ble oversendt fra Regjeringen til Stortinget. På grunn av sent igangsatte konsultasjoner og korte tidsrammer i Regjeringen lot dette seg ikke gjøre.

Behandlingen av saken ble avsluttet 27.11.08 kl. 09.45

Originalspråk: Norsk

Sak 44/08 Naturmangfoldloven

Arkiv Arkivsaksnr.
SF-016.9 08/1323

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	07.11.08	R 110/08
Oppvekst- og utdanningskomiteen	11. – 13.11.08	013/08
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	44/08

Saken påbegynt 27.11.08 kl. 09.45

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	07.11.08	Sametingsrådet	Sak R 110/08
2	30.08.2005	Sametinget/Miljøverndepartementet	Høringsuttalelse. Sak R 087/05: NOU 2004:28 Naturmangfoldloven
3	31.01.2006	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 31. januar 2006
4	05.09.2006	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 5. september 2006
5	22.06.2007	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 22. juni 2007
6	19.02.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Naturmangfoldlov – invitasjon til møte
7	06.03.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 6. mars 2008
8	09.05.2008	Sametinget/Miljøverndepartementet	Naturmangfoldloven – posisjonsnotat 1
9	28.08.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 28. august 2008
10	18.09.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 18. september 2008
11	06.10.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 6. oktober 2008
12	29.10.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Protokoll fra konsultasjonsmøtet den 29. oktober 2008
13	31.10.2008	Miljøverndepartementet/ Sametinget	Ny naturmangfoldlov
14	31.10.2008	Sametinget/Miljøverndepartementet	Felles saksdokument mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling

Det vises til Miljøverndepartementets brev av 31. oktober 2008 vedrørende gjennomførte konsultasjoner mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov. Det vises videre til felles saksdokument mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov datert 31. oktober 2008, herunder omtale av samiske interesser som det har vært gjenstand for konsultasjoner om, samt til utkast til lovbestemmelser med aktuell proposisjonstekst til bestemmelsene.

Sametinget vil framheve at det har vært gjennomført en god, ryddig og konstruktiv konsultasjonsprosess med Miljøverndepartementet i denne saken.

Sametinget ser på naturmangfoldloven som en av flere naturlige arenaer for nasjonal implementering av FNs erklæring om urfolks rettigheter av 13. September 2007. I introduksjonsvedlegget erkjenner FNs generalforsamling at respekt for urfolks kunnskaper, kultur og tradisjonsbundne praksis vil bidra til en bærekraftig og rettferdig utvikling og til en forsvarlig forvaltning av miljøet.

Sametinget konstaterer at bestemmelsene i ny naturmangfoldlov styrker ivaretagelsen av samiske interesser ved bærekraftig bruk og vern av naturen med dens mangfold. Lovens formål sikrer også grunnlag for samisk kultur.

Sametinget forutsetter at naturmangfoldloven er utformet slik at den ikke kommer i strid med folkerettslige forpliktelser knyttet til naturens mangfold og i forhold til urfolk og minoriteter. Sametinget konstaterer at loven ikke regulerer eller gjør inngrep i de kollektive eller individuelle rettighetene som samer har opparbeidet gjennom langvarig bruk.

Sametinget vil framheve at loven anerkjenner og vektlegger samisk tradisjonell kunnskap/árbediehtu som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet. Dette innebærer at samisk bruk, herunder utøvere av samisk kultur og næring, som kan bidra til bærekraftig bruk og bevaring av naturen blir bedre integrert med vitenskapelig kunnskap i forkant av myndighetsutøvelse.

Sametinget konstaterer at det er tatt inn en bestemmelse om vektlegging av direkte berørte samiske interesser. Dette vil sikre at hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur blir vurdert og tilbørlig vektlagt i praktiseringen av loven, jf. konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, artikkel 27. Sametinget viser til at det i proposisjonsteksten tydeliggjøres at konsultasjonsavtalen mellom statlige myndigheter og Sametinget ligger fast. Dette innebærer at konsultasjonsprosedyrene må gjelde for alle deler av loven som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Det saklige virkeområdet for konsultasjoner omfatter ulike sakstyper, slik som forskrifter, enkeltvedtak, retningslinjer, tiltak og beslutninger.

Sametinget vil understreke at det er en felles forståelse for bestemmelsen om forvaltningsprinsippet for arter. Det presiseres at naturmangfoldloven ikke tar stilling til konkrete enkeltsaker, herunder spørsmål knyttet til vârljakt på ender i indre Finnmark.

Sametinget viser til at reglene vedrørende områdevern i loven viderefører at vern også kan sikre naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse i samiske områder. Sametinget viser til at det samme gjelder for sjøsamisk kultur vedrørende marine verneplaner i samiske områder. Sametinget viser videre til at det i proposisjonsteksten tydeliggjøres at retningslinjer for saksbehandling for verne- og forvaltningsplanarbeid i samiske områder ligger fast, samt at utøvere av samisk kultur og næring skal involveres i saksbehandlingen.

Sametinget merker seg at loven sier at genetisk materiale fra naturen er en felles ressurs som tilhører fellesskapet i Norge, herunder også det samiske folket. Samt at urfolks interesser knyttet til genetisk materiale skal ivaretas. Sametinget vil gjennom konsultasjoner følge opp forskriftsarbeid som omhandler uttak og utnyttelse av genetisk materiale fra naturen, herunder hvordan opplysninger om urfolks tradisjonelle kunnskap skal håndteres. Sametinget understreker at bruk av samenes tradisjonelle kunnskaper for å nyttiggjøre seg av genetisk materiale kun kan finne sted dersom direkte berørte samer på forhånd og på fritt grunnlag har gitt sitt informerte samtykke, og først etter at det er avtalt en rettferdig og rimelig kompensasjon til de direkte berørte samene og tilhørende samiske lokalsamfunn. Sametinget forventer at Norge aktivt og raskt konkretiserer og implementerer de framtidige resultatene fra et internasjonalt regime om tilgang til genressurser og rettferdig fordeling, basert på artiklene 15 og 8 (j) under Konvensjonen om biologisk mangfold.

Sametinget viser til at loven åpner for at et særskilt oppnevnt organ kan være forvaltningsmyndighet for verneområder. Sametinget vil aktivt følge opp arbeidet med evalueringen av lokal forvaltning av verneområder, slik at verneområder som direkte berører samiske interesser kan legges til særskilte forvaltningsorgan med samisk deltakelse som er oppnevnt av Sametinget, jf. ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, artikkel 6, 7 og 15.

Sametinget forutsetter at det ikke foretas substansielle endringer i lovframlegget for de områder hvor det har vært ført konsultasjoner mellom Miljøverndepartementet og Sametinget.

Sametinget gir på denne bakgrunn sitt samtykke til lovforslaget til ny naturmangfoldlov for de områder det har vært konsultert om og som framkommer i dokument oversendt fra Miljøverndepartementet den 31. oktober 2008.

Oppvekst- og utdanningskomiteens innstilling:

Innledning

Oppvekst og utdanningskomiteen har behandlet sak om naturmangfoldsloven. Lovens formål er at naturen og de økologiske prosessene tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Majjen Ristiina M. Eira, John Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Tone Finnesen, Kjersti Myrnes Balto, Henry Høgmo og Jarle Jonassen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Elisabeth H. Guttorm, Inger Jørstad, Vibeke Larsen og Marianne Balto, medlemmet fra Klar samisk røst (KSR) János Trosten og medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SBS) Johan Mikkel Sara, har følgende merknad:

Komiteen er fornøyd med at Miljøverndepartementet etter konsultasjoner med Sametinget har tatt inn bestemmelsen om vektlegging av direkte berørte samiske interesser og at dette skal gjelde i hele det samiske området.

Komiteen konstaterer at miljøvernmyndighetene tar utgangspunkt i vern av naturen for naturens egen del som motivasjon for utarbeidelsen av naturmangfoldsloven. Komiteen sitt utgangspunkt er at mennesket er en del av naturen - vi lever i takt med naturen og ikke kan kontrollere den. Naturmangfoldloven skal beskytte samisk bruk som vern av naturen.

Komiteen er tilfreds med at lovens formål presiserer at naturen skal tas vare på også som grunnlag for samisk kultur. Med kultur forstås også beskyttelse av natur/ressursgrunnlaget for vår kultur. Komiteen er også tilfreds med at samisk tradisjonell kunnskap, fornyelse og praksis danner en del av kunnskapsgrunnlaget for offentlige beslutninger basert på loven.

Staten Norge er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Komiteen presiserer at norsk rett både i form av skrevet og uskrevet rett og aktuelle internasjonale konvensjoner, må legges til grunn for naturmangfoldloven.

Komiteen mener at et vesentlig mål med områdevern i samiske områder, må være å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur- og næringsutøvelse. Sametinget forutsetter at myndighetene følger opp retningslinjer for vern. Det er viktig at samiske interesser er tilstrekkelig representert i forvaltningen av verneområdene. Komiteen beklager at departementet ikke kunne innfri Sametingets krav der det fremgår av loven at offentlig forvaltningsmyndighet for verneområder som berører samiske interesser, må legges til særskilt forvaltningsorgan med samisk deltakelse.

Komiteen forutsetter at naturmangfoldsloven ikke innskrenker tradisjonell samisk høsting av vilt, innlandsfiske og anadrome laksefisk og vårjakt på ender i Guovdageaidnu som alle er viktige for livsgrunnlaget og utøvelsen av samisk kultur.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råder Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 29 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Oppvekst- og utdanningskomiteens tilråding ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Inger Jørstad, saksordfører	Gunn-Britt Retter
2	Jarle Jonassen	
3	Olaf Eliassen	Gunn-Britt Retter Marianne Balto
	Olaf Eliassen	
4	Toril Bakken Kåven	Terje Tretnes Marianne Balto Olaf Eliassen
	Toril Bakken Kåven	
5	Anders Urheim	
6	Terje Tretnes	
7	Vibeke Larsen	
8	Aili Keskitalo	
9	Egil Olli	
10	Gunn-Britt Retter	
11	Berit Oskal Eira	
12	Johan Mikkel Sara	
13	Marianne Balto	
	Inger Jørstad, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Det vises til Miljøverndepartementets brev av 31. oktober 2008 vedrørende gjennomførte konsultasjoner mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov. Det vises videre til felles saksdokument mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om ny naturmangfoldlov datert 31. oktober 2008, herunder omtale av samiske interesser som det har vært gjenstand for konsultasjoner om, samt til utkast til lovbestemmelser med aktuell proposisjonstekst til bestemmelsene.

Sametinget vil framheve at det har vært gjennomført en god, ryddig og konstruktiv konsultasjonsprosess med Miljøverndepartementet i denne saken.

Sametinget ser på naturmangfoldloven som en av flere naturlige arenaer for nasjonal implementering av FNs erklæring om urfolks rettigheter av 13. September 2007. I introduksjonsvedlegget erkjenner FNs generalforsamling at respekt for urfolks kunnskaper, kultur og tradisjonsbundne praksis vil bidra til en bærekraftig og rettferdig utvikling og til en forsvarlig forvaltning av miljøet.

Sametinget konstaterer at bestemmelsene i ny naturmangfoldlov styrker ivaretagelsen av samiske interesser ved bærekraftig bruk og vern av naturen med dens mangfold. Lovens formål sikrer også grunnlag for samisk kultur.

Sametinget forutsetter at naturmangfoldloven er utformet slik at den ikke kommer i strid med folkerettslige forpliktelser knyttet til naturens mangfold og i forhold til urfolk og minoriteter. Sametinget konstaterer at loven ikke regulerer eller gjør inngrep i de kollektive eller individuelle rettighetene som samer har opparbeidet gjennom langvarig bruk.

Sametinget vil framheve at loven anerkjenner og vektlegger samisk tradisjonell kunnskap/árbediehtu som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet. Dette innebærer at samisk bruk, herunder utøvere av samisk kultur og næring, som kan bidra til bærekraftig bruk og bevaring av naturen blir bedre integrert med vitenskapelig kunnskap i forkant av myndighetsutøvelse.

Sametinget konstaterer at det er tatt inn en bestemmelse om vektlegging av direkte berørte samiske interesser. Dette vil sikre at hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur blir vurdert og tilbørlig vektlagt i praktiseringen av loven, jf. konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, artikkel 27. Sametinget viser til at det i proposisjonsteksten tydeliggjøres at konsultasjonsavtalen mellom statlige myndigheter og Sametinget ligger fast. Dette innebærer at konsultasjonsprosedyrene må gjelde for alle deler av loven som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Det saklige virkeområdet for konsultasjoner omfatter ulike sakstyper, slik som forskrifter, enkeltvedtak, retningslinjer, tiltak og beslutninger.

Sametinget vil understreke at det er en felles forståelse for bestemmelsen om forvaltningsprinsippet for arter. Det presiseres at naturmangfoldloven ikke tar stilling til konkrete enkeltsaker, herunder spørsmål knyttet til vâjakt på ender i indre Finnmark.

Sametinget viser til at reglene vedrørende områdevern i loven viderefører at vern også kan sikre naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse i samiske områder. Sametinget viser til at det samme gjelder for sjøsamisk kultur vedrørende marine verneplaner i samiske områder. Sametinget viser videre til at det i proposisjonsteksten tydeliggjøres at retningslinjer for saksbehandling for verne- og forvaltningsplanarbeid i samiske områder ligger fast, samt at utøvere av samisk kultur og næring skal involveres i saksbehandlingen.

Sametinget merker seg at loven sier at genetisk materiale fra naturen er en felles ressurs som tilhører fellesskapet i Norge, herunder også det samiske folket. Samt at urfolks interesser knyttet til genetisk materiale skal ivaretas. Sametinget vil gjennom konsultasjoner følge opp forskriftsarbeid som omhandler uttak og utnyttelse av genetisk materiale fra naturen, herunder hvordan opplysninger om urfolks tradisjonelle kunnskap skal håndteres. Sametinget understreker at bruk av samenes tradisjonelle kunnskaper for å nyttiggjøre seg av genetisk materiale kun kan finne sted dersom direkte berørte samer på forhånd og på fritt grunnlag har gitt sitt informerte samtykke, og først etter at det er avtalt en rettferdig og rimelig kompensasjon til de direkte berørte samene og tilhørende samiske lokalsamfunn. Sametinget forventer at Norge aktivt og raskt konkretiserer og implementerer de framtidige resultatene fra et internasjonalt regime om tilgang til genressurser og rettferdig fordeling, basert på artiklene 15 og 8 (j) under Konvensjonen om biologisk mangfold.

Sametinget viser til at loven åpner for at et særskilt oppnevnt organ kan være forvaltningsmyndighet for verneområder. Sametinget vil aktivt følge opp arbeidet med evalueringen av lokal forvaltning av verneområder, slik at verneområder som direkte berører samiske interesser kan legges til særskilte forvaltningsorgan med samisk deltakelse som er oppnevnt av Sametinget, jf. ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, artikkel 6, 7 og 15.

Sametinget forutsetter at det ikke foretas substansielle endringer i lovframlegget for de områder hvor det har vært ført konsultasjoner mellom Miljøverndepartementet og Sametinget.

Sametinget gir på denne bakgrunn sitt samtykke til lovforslaget til ny naturmangfoldlov for de områder det har vært konsultert om og som framkommer i dokument oversendt fra Miljøverndepartementet den 31. oktober 2008.

Behandlingen av saken ble avsluttet 27.11.08 kl. 10.55

Originalspråk: Norsk

Sak 45/08 Evaluering av Sametingets virkemidler til næringsutvikling

Arkivsaknr.
07/6

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 104/08
Nærings- og kulturkomiteen	11. – 13.11.08	
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	45/08

Saken påbegynt 27.11.08 kl. 14.15

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	14.10.08	Sametingsrådet	Sak 104/08 Evaluering av Sametingets virkemidler til næringsutvikling
2	10.01.2008	Norut NIBR	Rapport. Norsk versjon.
3	10.01.2008	Norut NIBR	Rapport. Samisk versjon.

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget er svært fornøyd med at Norut NIBR sin rapport fra evalueringen av Samisk Utviklingsfond (fra 01.01.08: Sametingets virkemidler til næringsutvikling) viser at disse midlene har positiv innvirkning på de små lokalsamfunnene. Evalueringen viser at Sametinget ved bruk av disse midlene er i stand til å opptre som en utviklingsaktør.

Sametinget tar imidlertid til etterretning tilrådingene som skisseres i rapporten og igangsetter og viderefører følgende tiltak:

- Arbeidet med å utarbeide tilfredsstillende systemer for måling av resultatoppnåelse og rapportering i forbindelse med bruken av Sametingets virkemidler til næringsutvikling videreføres.
- Informasjon til kommuner som helt eller delvis er med i det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling forbedres. Samarbeidet med disse kommunene styrkes, herunder vurderes det å igangsette felles utviklingsprosjekter.
- Gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene videreføres arbeidet med å utvikle felles strategier for næringslivet.
- Det igangsettes et arbeid med å utarbeide overordnede næringspolitiske strategier.
- Informasjonen og kommunikasjonen via Sametingets nettsider forbedres.

Nærings- og kulturkomiteens innstilling:

Innledning

Saksforholdene gjelder Sametingets egen evaluering av Sametingets virkemidler til næringsutvikling, som tidligere inntil 01.01.2008 er benevnt som Samisk Utviklingsfond (SUF).

Det er Sametingets årlige budsjettvedtak som fastsetter økonomiske rammer for virkemidler til næringsutvikling. I budsjettet fastsettes mål for tilskuddsordninger, målgrupper for disse, kriterier for måloppnåelse og årlige prioriteringer og utbetalingsvilkår – som er førende for Sametinget og dets underliggende organer, herunder Tilskuddsstyret. Tilskuddsstyret rapporterer årlig for bruken av midlene til plenum.

Grunnlaget for evalueringen er blant annet Norut NIBR sin rapport (rapport 2007:7) og Sametingets eget initiativ til en slik evaluering av virkemiddelapparatet.

Sametinget fastsatte 25. november 1998 reviderte forskrifter for Samisk Utviklingsfond (SUF). Gjennom § 2 Formål og målgruppe, avgrenses det hvem som er tilskuddsberettiget; hele befolkningen innenfor et gitt bestemt virkeområde, med visse begrensninger.

Disse virkeområder er revidert og utvidet, jf. plenums behandling i sak 49/04, gjeldende fra 1. januar 2005. Virkeområdet utgjør i dag 27 områder/kommuner/grunnkretser fra Sør-Varanger i nord til to grunnkretser i Hamarøy kommune i sør, samt den samiske befolkningen i det sørsamiske området.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Lene Hansen, Klemet Erland Hætta og Tor Mikalsen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Berit Oskal Eira, Knut Store, Jørn Are Gaski, Ranveig Matheussen, Marie Therese N. Aslaksen og Per Edvind Varsi, medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP) Anders Urheim, medlemmet fra Senterpartiet (SP) Olaf Eliassen, medlemmet fra Sør-lista (SL) Kirsten Appfjell-Eira, medlemmet fra Flyttamelista (FSL) Per A. Bævr og medlemmet fra Fastboendes liste Isak Mathis O. Hætta, mener at:

Samisk utviklingsfond har hatt en målsetting om å styrke kvinners deltakelse og likestilling i næringslivet. Kvinner har vært underrepresentert ved tildelinger til næringsformål i evalueringsperioden. Nærings og kulturkomiteen mener at innsatsen på dette området må styrkes, og det må tilrettelegges for kvinnelige arbeidsplasser. For eksempel kan tilskuddene til kvinnedominerte næringer styrkes og det kan arbeides for å øke kvinneandelen i yrker som domineres av menn. I budsjettet for 2009 er det lagt opp til å spesifisere en andel av tilskudd til kvinner under kriterier for måloppnåelse. Dette kan være et steg mot målet om å få en bedre kjønnsmessig balanse i tildelinger i næringsformål.

Det viser seg at gjennomsnittsalderen blant mannlige søkere er forholdsvis høy, derfor er det viktig å stimulere unge menn til å utvikle og etablere næringsvirksomhet.

Et annet forbedringspotensiale i forhold til tilskuddsforvaltningen gjelder registrering av søknader. Blant annet bør registreringen skje ut fra søkerens (underskriverens) kjønn, slik at kjønn og bedrift skiller. Videre bør man registrere søkers fødselsår.

Evalueringsrapporten trekker også fram en interessant problemstilling omkring effekten av fordelte tilskudd. Det vises til at rapporten fra støttmottakerne i evalueringsperioden først og fremst er en rapport om økonomibruken, og ikke om hva midlene ble brukt på og førte til for den eller de som mottok tilskuddet. I tillegg til antall kroner til ulike næringsområder kunne det vært interessant å vite mer om den mer samfunnsmessige effekten, for eksempel hvilke typer arbeidsplasser tilskuddene etablerer. For å få tak i ytterligere informasjon om resultatene av prosjektene kan det vurderes å endre utformingen i dagens rapporteringsskjema.

Medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP) Anders Urheim mener at:

Sametinget må snarlig endre dagens regelverk, forskrifter og retningslinjer. Virkeområdet bør vurderes utvidet til å gjelde hele kommuner og at man går bort fra dagens hovedkriterium om geografisk virkeområde, særlig roder, til prioritering av samiske formål.

Hovedmålsettingen med en slik endring er en mer klar og mer målrettet bruk av Sametingets virkemidler, der hovedformålet er å styre virkemidlene til først og fremst å tjene det samiske samfunnet. Dette innebærer at søker bør sannsynliggjøre for - jfr. grunnprinsippet om Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger - nytten for det samiske samfunnet ved en eventuell støtte fra Sametinget.

Komiteens medlem ønsker å presisere at dagens virkemiddelområder fortsatt vil opprettholdes, men vil på samme måte presisere at Sametingets virkemidler bør være mer målrettet i forhold til den samiske befolkningen, på norsk side.

Komiteens medlem presiserer videre at denne prioriteringen av formål ikke innebærer skille i forhold til etnisitet, med andre ord om man er same eller ikke, for hvem som skal prioriteres ved tildeling av støtte fra Sametinget. Komiteens medlem ønsker med dette å gi klarere føringer enn i dag om hvordan Sametingets virkemidler skal prioriteres, slik at hovedformål – jfr. over - *prioritering av samiske formål* kan realiseres. Slik vil det være opp til enhver søker, uavhengig av etnisitet, å sannsynliggjøre og argumentere for i en kvalitetssikret søknad til Sametinget at tiltaket vil tjene det samiske samfunnet, og dets befolkning. Så fremst Sametinget finner søknaden(e) som relevante og innenfor rammene i forhold til denne målsettingen, vil da alle søkere kunne vurderes likt, jfr. samiske formål. Dette oppfyller dermed kravet fra Sametinget om at Sametingets tilskuddsordninger skal være søknadsbaserte.

Forslag

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR), medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap), medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP), medlemmet fra Senterpartiet (SP), medlemmet fra Sørlista (SL), medlemmet fra Flyttsamelista (FSL) og medlemmet fra Fastboendes liste (FBL), foreslår følgende nye kulepunkter:

Forslag 1

Nytt kulepunkt:

Virkemidlene til næringsutvikling bør forvaltes på en slik måte at de skaper forutsigbarhet for næringsutøverne.

Forslag 2

Nytt kulepunkt:

Det settes i gang et arbeid for å nå målsettingen om at tilskuddsmidlene skal bidra til å styrke kvinners deltakelse og likestilling i næringslivet. Spesielt er det viktig å tilrettelegge for at kvinner blir i, og rekrutteres til de tradisjonelle næringene.

Dette er viktig for å opprettholde tradisjonell kunnskap og den verdiskapningen kvinner bidrar med i primærnæringene.

Forslag 3:

Etter siste kulepunkt tilføyes:

For øvrig er Sametinget fornøyd med at det er tatt initiativ til å inngå en samarbeidsavtale mellom Innovasjon Norge og Sametinget.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 31 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Nærings- og kulturkomiteens forslag 1 ble enstemmig vedtatt.
- Nærings- og kulturkomiteens forslag 2 ble enstemmig vedtatt
- Nærings- og kulturkomiteens forslag 3 ble enstemmig vedtatt

- Nærings- og kulturkomiteens tilrådning ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Anders Urheim, saksordfører Anders Urheim	Tor Mikalsen
2	Berit Oskal Eira	
3	Tor Mikalsen	
4	Ann-Mari Thomassen Ann-Mari Thomassen	Marianne Balto
5	Olaf Eliassen	
6	Per Edvin Varsi Per Edvin Varsi	Olaf Eliassen Marianne Balto
7	Klemet Erland Hætta Klemet Erland Hætta	Marianne Balto
8	Anders Urheim Anders Urheim	Tor Mikalsen
9	Johan Mikkel Sara Johan Mikkel Sara	Tor Mikalsen Klemet Erland Hætta
10	Marianne Balto	
11	Kirsten Appfjell-Eira	
12	Berit Marie P. E. Eira	
13	Marianne Balto	
14	Terje Tretnes Berit Oskal Eira, skyggesaksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametinget er svært fornøyd med at Norut NIBR sin rapport fra evalueringen av Samisk Utviklingsfond (fra 01.01.08: Sametingets virkemidler til næringsutvikling) viser at disse midlene har positiv innvirkning på de små lokalsamfunnene. Evalueringen viser at Sametinget ved bruk av disse midlene er i stand til å opptre som en utviklingsaktør.

Sametinget tar imidlertid til etterretning tilrådingene som skisseres i rapporten og igangsetter og viderefører følgende tiltak:

- Arbeidet med å utarbeide tilfredsstillende systemer for måling av resultatoppnåelse og rapportering i forbindelse med bruken av Sametingets virkemidler til næringsutvikling videreføres.
- Informasjon til kommuner som helt eller delvis er med i det geografiske virkeområdet for søkerbaserte tilskudd til næringsutvikling forbedres. Samarbeidet med disse kommunene styrkes, herunder vurderes det å igangsette felles utviklingsprosjekter.
- Gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene videreføres arbeidet med å utvikle felles strategier for næringslivet.
- Det igangsettes et arbeid med å utarbeide overordnede næringspolitiske strategier.
- Informasjonen og kommunikasjonen via Sametingets nettsider forbedres.
- Virkemidlene til næringsutvikling bør forvaltes på en slik måte at de skaper forutsigbarhet for næringsutøverne.
- Det settes i gang et arbeid for å nå målsettingen om at tilskuddsmidlene skal bidra til å styrke kvinners deltakelse og likestilling i næringslivet. Spesielt er det viktig å tilrettelegge for at kvinner blir i, og rekrutteres til de tradisjonelle næringene. Dette er viktig for å opprettholde tradisjonell kunnskap og den verdiskapningen kvinner bidrar med i primærnæringene.
- For øvrig er Sametinget fornøyd med at det er tatt initiativ til å inngå en samarbeidsavtale mellom Innovasjon Norge og Sametinget.

Behandlingen av saken ble avsluttet 27.11.08 kl. 16.05

Originalspråk: Norsk

Sak 46/08 Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013

Arkivsaknr.
07/5348

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 089/08
Oppvekst- og utdanningskomiteen	11. – 13.11.08	014/08
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	46/08

Saken påbegynt 27.11.08 kl. 16.05

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametingsrådet gir sin tilslutning til Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013.

Visjon

Et likestilt samisk samfunn med like rettigheter, plikter og muligheter for kvinner og menn.

Innledning

Sametinget arbeider ut fra den forutsetningen at staten Norge er grunnlagt på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Begge folk har den samme rett og de samme krav til å utvikle sin kultur og sitt språk. Våre rettigheter som samer, folk og urfolk er bærebjelkene i vår overordnede politikk og i våre visjoner for samiske samfunn. Vårt mål har vært å utvikle verdier som likeverd, likestilling, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk. Formålet er å motvirke negativ diskriminering og å oppnå reell likebehandling.

Vi kan si at samepolitikk handler om likestillingspolitikk. Samepolitikken og likestillingspolitikken bygger i stor grad på den samme ideologien der målet er likebehandling av to eller flere i prinsippet likestilte parter. Det kan være samer eller nordmenn, menn eller kvinner, unge eller eldre, homofile eller heterofile. Samepolitikken skal ta hensyn til og involvere alle parter.

Likestilling og likeverd ligger til grunn for Sametingets virksomhet. Sametinget vil derfor arbeide for å fremme likestilling og likeverd uavhengig av kjønn, etnisitet og seksuell legning. Likestilling berører alle samfunnsområder og skal være en integrert del av Sametingets arbeid.

Det er gjort lite systematisk forskning på likestillingsutfordringer i samiske samfunn. Dette bør likevel ikke hindre oss i å foreslå konkrete strategier og tiltak basert på eksisterende kunnskap om den samiske befolkning. Det er viktig at Sametinget engasjerer seg i likestillingsdebatten på alle nivå, samtidig som de setter likestilling i samiske samfunn på den offentlige dagsorden.

Med denne handlingsplanen ønsker Sametinget å signalisere at arbeidet med likestilling og likeverd er høyt prioritert. Størst fokus vil være på kjønnslikestilling, samtidig som situasjonen for homofile og lesbiske og vold i nære relasjoner settes på dagsorden.

Handlingsplanen fokuserer på tre innsatsområder: Likestilling mellom kjønnene, toleranse for ulike seksuelle legninger og bekjempelse av vold i nære relasjoner. Innenfor disse innsatsområdene er det videre skissert mål, strategier og tiltak. Noen tiltak kan settes i verk umiddelbart, mens andre krever et systematisk og langsiktig holdningsarbeid.

Sametingsrådet er ansvarlig for oppfølgingen av tiltakene. På noen områder kan Sametinget selv ta ansvaret for gjennomføringen, mens det på andre områder kreves innsats av ansvarlige myndigheter. Sametinget vil påpeke behovet for en samlet innsats ovenfor ansvarlige myndigheter.

Grunnlaget for handlingsplanen

Siden 2002 har Sametinget lagt fram til sammen fem likestillingspolitiske redegjørelser med fokus på kjønnslikestilling. Hovedhensikten med redegjørelsene har vært å sette fokus på utfordringer knyttet til likestilling i det samiske samfunnet.

I 2007 var Sametinget medarrangør i en nordisk samisk likestillingskonferanse, Sámis, der tema var makt og avmakt i et kjønnsperspektiv.

Identifiseringen av innsatsområder i handlingsplanen har blant annet tatt utgangspunkt i tidligere redegjørelser og utredninger i Sametinget og i rapporten etter Sámis - Nordisk samisk likestillingskonferanse. De samiske organisasjonene som arbeider med likestillings spørsmål har også kommet med innspill til handlingsplanen.

Det er viktig at Sametingene i fellesskap ser på likestilling i et grenseoverskridende perspektiv. Samisk parlamentarisk råd oppfordrer i sin virksomhetsplan 01.11.08 - 31.12.10 Sametingene til å utarbeide en handlingsplan for likestilling.

Innsatsområde 1: Likestilling mellom kjønnene

Hovedmål: Likestilling skal implementeres i alle politikkområder i Sametingets arbeid.

Sametinget bør gå foran som et godt eksempel når det gjelder likestilling. I inneværende periode har Sametinget tilnærmet lik kjønnsrepresentasjon blant de valgte representantene. Det er imidlertid fremdeles et stykke igjen før likestilling fullt ut er integrert i Sametinget virksomhet. For at Sametinget skal oppnå legitimitet i den samiske befolkning, er det viktig at samepolitikken angår både kvinner og menn. Det er ikke nok å vise til jevn representasjon av begge kjønn i styre og råd. Saksområdene og prioritering av saker må også ha en klar likestillingsmessig profil.

Likestilling mellom kvinne og mann handler om selvbestemmelse, rettferdighet og likeverd, både kollektivt og individuelt. **Kvinner og menn skal ha de samme rettighetene, pliktene og mulighetene på alle samfunnsområder.** Respekt for individet og for hverandre er viktig i denne sammenhengen. For å oppnå reell likestilling, vil det i noen tilfeller være nødvendig å iverksette ulike tiltak for kvinner og menn.

Delmål 1: Likestillingsarbeidet skal angå begge kjønn

Likestilling blir ofte oppfattet som en kvinnesak. En av de store utfordringene framover er å få fram at arbeid med likestilling skal involvere begge kjønn. Ansvar for dette ligger hos begge kjønn. Kvinner må gi plass til menn i likestillingsarbeidet som en likeverdig part og ikke som en motpart. Menn må være med å legge premissene for likestillingsarbeidet i samfunnet.

Strategi:	Sametinget skal delta aktivt i den likestillingspolitiske debatten
Tiltak:	<ul style="list-style-type: none"> • Sametinget skal markere kvinnedagen • Sametinget skal fremme synspunkter på alle nivå i debatten om likestilling • Sametinget skal videreutvikle dialogen med organisasjonene som arbeider med likestillingsspørsmål
Strategi:	I all saksbehandling må det foretas en vurdering på om sakene vil gi ulike konsekvenser for kvinner og menn
Tiltak:	<ul style="list-style-type: none"> • Sametinget må utvikle rutiner for plan- og meldingsarbeidet der likestilling er en integrert faktor • Sametinget må øke sin faglige kompetanse om likestilling
Strategi:	Arbeide for at samisk språk- og kulturkompetanse integreres i Likestillings- og diskrimineringsombudets virksomhet
Tiltak:	<ul style="list-style-type: none"> • Sametinget må etablere faste møter med Likestillings- og diskrimineringsombudet • Sametinget må medvirke til at det sikres samisk kompetanse ved ombudets kontor

Delmål 2: Sikre begge kjønns deltakelse i styrer og verv

I de samiske samfunnene generelt, og i Sametinget spesielt, er det viktig å ha fokus på lik kjønnsrepresentasjon i styrer og verv på alle nivå. Lik medvirkning der politiske beslutningsprosesser iverksettes er ønskelig både ut fra et rettferdighetssyn og ut fra et ønske om å kunne utnytte menneskelige ressurser på best mulig måte.

Strategi:	Lik kjønnsrepresentasjon på listene til sametingsvalget
Tiltak:	<ul style="list-style-type: none"> • Sametinget må opprettholde kravet om minimum 40-60 % kjønnsbalanse til listestillere • Sametingets politiske virksomhet må organiseres slik at også personer med omsorgsansvar kan delta •
Strategi:	Sametinget må videreføre sin politikk om lik kjønnsrepresentasjon ved oppnevninger til styrer og verv
Tiltak:	<ul style="list-style-type: none"> • Som hovedregel må institusjoner som får driftstilskudd over Sametingets budsjett ha minst 40-60 representasjon i styret • Sametingets komiteer skal tilstrebe lik kjønnsrepresentasjon

Delmål 3: Et mer kjønnsdifferensiert arbeidsliv

Næringslivet i samiske områder er kjønnsdelt. Undersøkelser viser at kvinner etablerer seg innen duodji, service og handel, og kultur/frivillig sektor, mens menn etablerer seg innenfor reiseliv, reindrift og fiskeri. Kvinner og menn velger ulike næringer når de etablerer seg i næringslivet. Forutsetningen for et robust næringsliv er at det skapes et mer differensiert arbeidsmarked med større bredde i type virksomheter.

I de samiske primærnæringene reindrift, jordbruk og fiskeri, har kvinners rolle gradvis blitt svekket. Næringmessige strukturtiltak og reguleringer har medført at kvinners arbeidsinnsats ikke er blitt tilstrekkelig synliggjort. Samtidig er ikke velferdsordninger tilrettelagt for at menn i primærnæringene kan være omsorgspersoner.

Kvinner med høy utdanning bør trekkes sterkere inn i innovasjon og nyskaping. Det er blant annet viktig å få etablert kunnskaps- og kulturarbeidsplasser som har et bredt marked og som ikke er avhengig av offentlig engasjement.

Tall fra skolene i de samiske områdene viser stor frafallsprosent i videregående skole for gutter. Dette vil gi en skjev kjønnsmessig fordeling av kompetanse i samiske samfunn.

Strategi: Sametingets virkemidler må tilpasses begge kjønn
Tiltak:

- Sametingets tilskuddsordninger evalueres og revideres i et kjønnsperspektiv

Strategi: Kvinners rettsstilling og posisjon i primærnæringene må styrkes og synliggjøres
Tiltak:

- Sametinget må i forhandlinger med statlige myndigheter arbeide for at kvinnes formelle status i reindrifta styrkes
- Sametinget må igangsette en evaluering av kvinners stilling i jordbruk, reindrift og fiskeriene
- Sametinget vil i kontakt med statlige myndigheter arbeide for at velferdsordningene i primærnæringene tilpasses begge kjønn

Strategi: Sametinget vil stimulere samiske gutter til å fullføre videregående skole
Tiltak:

- Sametingets læreplanarbeid må ta hensyn til og bygge videre på unge samiske gutters ferdighet og kompetanse

Delmål 4: Likestillingsperspektiv implementeres i rettighetsarbeidet

I Sametingets arbeid med rettigheter og selvbestemmelse legges viktige strukturer for arbeidet med utviklingen av samiske samfunn. I dette arbeidet er det de materielle rettighetene som har blitt vektlagt. Det vil si rettigheter til land og vann, og til ressursene i disse områdene. I rettighetsarbeidet må de immaterielle rettighetene innlemmes i større grad. Det handler om retten til å fortelle sin egen historie, snakke sitt eget språk, utøve sin egen kultur, definere innholdet i egen opplæring og forvalte sine egne kulturminner.

I forlengelsen av rettighetsarbeidet i Sametinget vil likestillingsperspektivet i arealforvaltningen være av stor betydning. I utviklingen av Sametingets miljø- og arealpolitikk bør overføring av tradisjonell kunnskap til neste generasjon og konsekvenser av klimaendringer inkluderes som viktige faktorer. Beskyttelse av tradisjonell kunnskap må være sentralt i dette arbeidet.

Strategi: Arbeide for at kjønnsperspektiv også inkluderes i arbeidet med rettigheter til det materielle kulturgrunnlaget

Tiltak:

- Sametinget vil henstille Finnmarkskommisjonen om å være bevisst på kjønnsperspektivet i arbeidet med å kartlegge eksisterende rettigheter
- Kjønnsperspektivet integreres i Sametingets miljø- og arealpolitikk

Strategi: Statusen til og kunnskapen om immaterielle rettigheter må styrkes og sikres på lik linje med materielle rettigheter

Tiltak:

- I Sametingets rettighetsarbeid må også immaterielle rettigheter inkluderes

Innsatsområde 2: Toleranse for ulike seksuelle legninger

Mål: Aksept og toleranse for homofile og lesbiske

Det er lite åpenhet om andre seksuelle legninger enn heterofili i samiske samfunn. Mange homofile og lesbiske tør ikke være åpne om sin legning i frykt for hvilke reaksjoner de vil få fra samfunnet rundt. Fordommer baserer seg ofte på mangel på kunnskap. Sametinget må derfor gå foran for å fremme aksept og toleranse i samiske samfunn for ulike seksuelle legninger

- Strategi: Sametinget må delta aktivt i holdningsskapende arbeid om homofili
- Tiltak:
- Videreutvikle dialogen med organisasjoner for homofile og lesbiske
  - Sametinget må aktivt tilegne seg større kunnskap om situasjonen til homofile og lesbiske

Innsatsområde 3: Bekjempelse av vold i nære relasjoner

Mål: Både kvinner og menn skal ha rett til et liv fritt for vold og trusler om vold og barn skal ha rett til en oppvekst uten overgrep og frykt

Vold i nære relasjoner rammer hardt og har alvorlige følger for dem som opplever det. Slik vold kan ramme barn, kvinner og menn i alle aldre, og både kvinner og menn kan være voldsutøvere. Likevel er kvinner i større grad enn menn utsatt for den mest alvorlige volden. Det blir derfor særlig viktig å ha et fokus på menns vold mot kvinner. Barn som opplever vold i hjemmet blir utsatt for store skadevirkninger. Norge har sluttet seg til FNs barnekonvensjon og er forpliktet til å beskytte barn mot alle former for vold og overgrep.

Det er svært viktig å tydeliggjøre at vold som utøves i hjemmet er et offentlig ansvar. Justis- og politidepartementet har utarbeidet en handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2008 – 2011. Denne planen vil være med og danne utgangspunkt for Sametingets arbeid.

- Strategi: Et styrket hjelpeapparat bygd på samisk språk og kultur mot alle former for vold i nære relasjoner
- Tiltak:
- Samiske barns rettssikkerhet og rettigheter må ivaretas gjennom barnehus
  - Arbeide for et styrket hjelpeapparat rettet mot personer som er utsatt for vold
  - Arbeide for et tilrettelagt behandlingstilbud for voldsutøvere i samiske samfunn

Rapportering og økonomiske konsekvenser

Sametingets handlingsplan for likestilling 2009 – 2013, følges opp gjennom Sametingets årlige budsjetter i perioden. De årlige budsjettene fastsetter hvor mye midler som skal settes av til likestillingstiltak. Ikke alle strategier i handlingsplanen krever økonomiske ressurser. I forbindelse med framleggelse av likestillingspolitiske redegjørelser og gjennom årsmelding, vil det bli rapportert om hvilke tiltak og prosesser som er satt i gang i forbindelse med de forskjellige strategiene i handlingsplanen.

Oppvekst- og utdanningskomiteens innstilling:

Innledning

Komiteen har behandlet Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013. Visjonen er et likestilt samisk samfunn med like rettigheter, plikter og muligheter for kvinner og menn. Formålet er å motvirke negativ diskriminering og oppnå reell likebehandling. Sametinget skal arbeide for å fremme likestilling og likeverd uavhengig av kjønn, etnisitet og seksuell legning. Likestilling berører alle samfunnsområder og skal være en integrert del av Sametingets arbeid.

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Majjen Ristiina M. Eira, John Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Tone Finnesen, Kjersti Myrnes Balto, Henry Høgmo og Jarle Jonassen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Elisabeth H. Guttorm, Inger Jørstad, Vibeke Larsen og Marianne Balto, medlemmet fra Klar samisk røst (KSR) Jánoš Trosten og medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SBS) Johan Mikkel Sara, vil understreke at likestillings- og anti-diskrimineringsarbeidet for fremtiden må forankres institusjonelt i et samisk kompetansemiljø.

Komiteen viser i denne forbindelse til St.meld. 28 (2007-2008) Samepolitikken, kapittel 4.4 strategier og tiltak, hvor regjeringen sier (sitat):

Likestillings- og diskrimineringsombudets skal besitte kompetanse også på det samiske området. For å sikre at ombudet har en fast samarbeidspart i det samiske miljøet på likestillings- og mangfoldsspørsmål, vil regjeringen i samråd med Sametinget tilrettelegge for at det kan bli opprettet en stilling forankret i det samiske miljøet som arbeider med slike spørsmål. Arbeidet skal skje i samråd med Sametinget.

Sametinget skal etter planen behandle en handlingsplan om likestilling i det samiske samfunnet våren 2009. Barne- og likestillingsdepartementet vil kunne bidra faglig og økonomisk til strategiske tiltak i planen.

Komiteen er tilfreds med at regjeringen legger vekt på å styrke arbeidet mot diskriminering i det samiske samfunnet, og vil anbefale at det etableres et organ som kan ivareta dokumentasjon og informasjon om likestilling og anti-diskrimineringsarbeidet i det samiske samfunnet. Det samme organet kan også ivareta overvåking av og rapportering om det samme. Komiteen vil derfor anbefale at Gáldu blir tillagt dette arbeidsområdet, og videre at Gáldu tilknyttes Samisk høyskole slik at Gáldu som institusjon også kan ta del i forskningsaktiviteter.

Komiteen viser til at Gáldu – kompetansesenter for urfolksrettigheter er etablert av den norske regjering og lokalisert til Kautokeino. Kompetansesenteret har til formål å øke kunnskapen om og forståelsen om urfolksrettigheter og samiske rettigheter. Komiteen vil samtidig understreke Gáldus kjernevirksomhet og selvstendighet sikres.

Forslag:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Majjen Ristiina M. Eira, Jon Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Tone Finnesen, Kjersti Myrnes Balto, Henry Høgmo og Jarle Jonassen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Elisabeth H. Guttorm, Inger Jørstad, Vibeke Larsen og Marianne Balto, medlemmet fra Klar samisk røst (KSR) Jánoš Trosten og medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SBS) Johan Mikkel Sara, foreslår følgende:

Endringer i rådets innstilling:

Ny første setning: Sametinget gir sin tilslutning til Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013

Delmål 1: likestillingsarbeidet skal angå begge kjønn

Stryke siste setning i første avsnitt

Tilleggsforslag:

Under Delmål 2: sikre begge kjønn deltakelse i styrer og verv

Strategi: lik kjønnsrepresentasjon på listene til Sametingsvalget

Nytt tiltak:

Sametinget må motivere kvinner til å ta gjenvalg og medvirke til at en får en alderdifferensiering mellom de ulike kjønn, i en slik sammenheng bør unge menn oppfordres til deltakelse

Under Delmål 3: et mer kjønnsdifferensiert arbeidsliv

Strategi: Sametingets virkemidler må tilpasses begge kjønn

Nytt tiltak:

Kvinner oppfordres særskilt til å søke

Under Delmål 4: likestillingsperspektiv implementeres i rettighetsarbeidet

Ny strategi:

Likestillings- og diskrimineringsarbeidet må forankres institusjonelt i et samisk kompetansemiljø.

Nye tiltak:

Sametinget må bidra til at det etableres et organ som gjennom informasjons- og dokumentasjons virksomhet fremmer likestilling og antidiskriminering i det samiske samfunnet.

Sametinget må bidra til at det etableres et organ som har ansvar for overvåking av og rapportering om likestillings- og diskriminerings spørsmål i det samiske samfunnet.

Strategi "Arbeide for at samisk språk- og kultur....." og tiltakene under denne flyttes fra delmål 1 til delmål 4.

Innsatsområde 2: Toleranse for ulike seksuelle legninger

Nytt tiltak:

Sametinget må igangsette holdningskampanje omkring åpenhet

Sametinget oppfordrer organisasjoner til å sette ulike seksuelle legninger på dagsorden

Øke kunnskap og sette i gang forskning på holdninger/diskriminering

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 29 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Oppvekst- og utdanningskomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.
- Oppvekst- og utdanningskomiteens tilrådning ble enstemmig vedtatt

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	John Harald Skum, saksordfører	Jørn Are Gaski
		Aili Keskitalo
2	Elisabeth Hegge Guttorm	Kirsti Guvsám
3	Kirsti Guvsám	
4	Ronny Wilhelmsen	Jørn Are Gaski
5	Tor Mikalsen	Aili Keskitalo
6	Sigrun Rasmussen	
7	Jørn Are Gaski	
8	Aili Keskitalo	Egil Olli
		Kirsti Guvsám
		Magnhild Mathisen
	Aili Keskitalo	
9	Berit Oskal Eira	Aili Keskitalo
	Berit Oskal Eira	
10	Kirsten Appfjell-Eira	
11	Terje Tretnes	Aili Keskitalo
	Terje Tretnes	
12	Egil Olli	Aili Keskitalo
	Egil Olli	
13	Willy Ørnebakk	Ann-Mari Thomassen
	Willy Ørnebakk	
14	Kirsti Guvsám	
15	Kirsten Appfjell-Eira	
	John Harald Skum	

VI Sametingets vedtak

Sametinget gir sin tilslutning til Sametingets handlingsplan for likestilling 2009-2013.

Visjon

Et likestilt samisk samfunn med like rettigheter, plikter og muligheter for kvinner og menn.

Innledning

Sametinget arbeider ut fra den forutsetningen at staten Norge er grunnlagt på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Begge folk har den samme rett og de samme krav til å utvikle sin kultur og sitt språk. Våre rettigheter som samer, folk og urfolk er bærebjelkene i vår overordnede politikk og i våre visjoner for samiske samfunn. Vårt mål har vært å utvikle verdier som likeverd, likestilling, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk. Formålet er å motvirke negativ diskriminering og å oppnå reell likebehandling.

Vi kan si at samepolitikk handler om likestillingspolitikk. Samepolitikken og likestillingspolitikken bygger i stor grad på den samme ideologien der målet er likebehandling av to eller flere i prinsippet likestilte parter. Det kan være samer eller nordmenn, menn eller kvinner, unge eller eldre, homofile eller heterofile. Samepolitikken skal ta hensyn til og involvere alle parter.

Likestilling og likeverd ligger til grunn for Sametingets virksomhet. Sametinget vil derfor arbeide for å fremme likestilling og likeverd uavhengig av kjønn, etnisitet og seksuell legning. Likestilling berører alle samfunnsområder og skal være en integrert del av Sametingets arbeid.

Det er gjort lite systematisk forskning på likestillingsutfordringer i samiske samfunn. Dette bør likevel ikke hindre oss i å foreslå konkrete strategier og tiltak basert på eksisterende kunnskap om den samiske befolkning. Det er viktig at Sametinget engasjerer seg i likestillingsdebatten på alle nivå, samtidig som de setter likestilling i samiske samfunn på den offentlige dagsorden.

Med denne handlingsplanen ønsker Sametinget å signalisere at arbeidet med likestilling og likeverd er høyt prioritert. Størst fokus vil være på kjønnslikestilling, samtidig som situasjonen for homofile og lesbiske og vold i nære relasjoner settes på dagsorden.

Handlingsplanen fokuserer på tre innsatsområder: Likestilling mellom kjønnene, toleranse for ulike seksuelle legninger og bekjempelse av vold i nære relasjoner. Innenfor disse innsatsområdene er det videre skissert mål, strategier og tiltak. Noen tiltak kan settes i verk umiddelbart, mens andre krever et systematisk og langsiktig holdningsarbeid.

Sametingsrådet er ansvarlig for oppfølgingen av tiltakene. På noen områder kan Sametinget selv ta ansvaret for gjennomføringen, mens det på andre områder kreves innsats av ansvarlige myndigheter. Sametinget vil påpeke behovet for en samlet innsats ovenfor ansvarlige myndigheter.

Grunnlaget for handlingsplanen

Siden 2002 har Sametinget lagt fram til sammen fem likestillingspolitiske redegjørelser med fokus på kjønnslikestilling. Hovedhensikten med redegjørelsene har vært å sette fokus på utfordringer knyttet til likestilling i det samiske samfunnet.

I 2007 var Sametinget medarrangør i en nordisk samisk likestillingskonferanse, Sámis, der tema var makt og avmakt i et kjønnsperspektiv.

Identifiseringen av innsatsområder i handlingsplanen har blant annet tatt utgangspunkt i tidligere redegjørelser og utredninger i Sametinget og i rapporten etter Sámis - Nordisk samisk likestillingskonferanse. De samiske organisasjonene som arbeider med likestillingsspørsmål har også kommet med innspill til handlingsplanen.

Det er viktig at Sametingene i fellesskap ser på likestilling i et grenseoverskridende perspektiv. Samisk parlamentarisk råd oppfordrer i sin virksomhetsplan 01.11.08 - 31.12.10 Sametingene til å utarbeide en handlingsplan for likestilling.

Innsatsområde 1: Likestilling mellom kjønnene

Hovedmål: Likestilling skal implementeres i alle politikkområder i Sametingets arbeid.

Sametinget bør gå foran som et godt eksempel når det gjelder likestilling. I inneværende periode har Sametinget tilnærmet lik kjønnsrepresentasjon blant de valgte representantene. Det er imidlertid fremdeles et stykke igjen før likestilling fullt ut er integrert i Sametinget virksomhet. For at Sametinget skal oppnå legitimitet i den samiske befolkning, er det viktig at samepolitikken angår både kvinner og menn. Det er ikke nok å vise til jevn representasjon av begge kjønn i styrer og råd. Saksområdene og prioritering av saker må også ha en klar likestillingsmessig profil.

Likestilling mellom kvinne og mann handler om selvbestemmelse, rettferdighet og likeverd, både kollektivt og individuelt. **Kvinner og menn skal ha de samme rettighetene, pliktene og mulighetene på alle samfunnsområder.** Respekt for individet og for hverandre er viktig i denne sammenhengen. For å oppnå reell likestilling, vil det i noen tilfeller være nødvendig å iverksette ulike tiltak for kvinner og menn.

Delmål 1: Likestillingsarbeidet skal angå begge kjønn

Likestilling blir ofte oppfattet som en kvinnesak. En av de store utfordringene framover er å få fram at arbeid med likestilling skal involvere begge kjønn. Ansvar for dette ligger hos begge kjønn. Kvinner må gi plass til menn i likestillingsarbeidet som en likeverdig part og ikke som en motpart.

Strategi: Sametinget skal delta aktivt i den likestillingspolitiske debatten
Tiltak:

- Sametinget skal markere kvinnedagen
- Sametinget skal fremme synspunkter på alle nivå i debatten om likestilling
- Sametinget skal videreutvikle dialogen med organisasjonene som arbeider med likestillingsspørsmål

Strategi: I all saksbehandling må det foretas en vurdering på om sakene vil gi ulike konsekvenser for kvinner og menn
Tiltak:

- Sametinget må utvikle rutiner for plan- og meldingsarbeidet der likestilling er en integrert faktor
- Sametinget må øke sin faglige kompetanse om likestilling

Delmål 2: Sikre begge kjønns deltakelse i styrer og verv

I de samiske samfunnene generelt, og i Sametinget spesielt, er det viktig å ha fokus på lik kjønnsrepresentasjon i styrer og verv på alle nivå. Lik medvirkning der politiske beslutningsprosesser iverksettes er ønskelig både ut fra et rettferdighetssyn og ut fra et ønske om å kunne utnytte menneskelige ressurser på best mulig måte.

Strategi: Lik kjønnsrepresentasjon på listene til sametingsvalget
Tiltak:

- Sametinget må opprettholde kravet om minimum 40-60 % kjønnsbalanse til listestillere
- Sametingets politiske virksomhet må organiseres slik at også personer med omsorgsansvar kan delta
- Sametinget må motivere kvinner til å ta gjenvalg og medvirke til at en får en alderdifferensiering mellom de ulike kjønn, i en slik sammenheng bør unge menn oppfordres til deltakelse

Strategi: Sametinget må videreføre sin politikk om lik kjønnsrepresentasjon ved oppnevninger til styrer og verv

- Tiltak:
- Som hovedregel må institusjoner som får driftstilskudd over Sametingets budsjett ha minst 40-60 representasjon i styret
  - Sametingets komiteer skal tilstrebe lik kjønnsrepresentasjon

Delmål 3: Et mer kjønnsdifferensiert arbeidsliv

Næringslivet i samiske områder er kjønnsdelt. Undersøkelser viser at kvinner etablerer seg innen duodji, service og handel, og kultur/frivillig sektor, mens menn etablerer seg innenfor reiseliv, reindrift og fiskeri. Kvinner og menn velger ulike næringer når de etablerer seg i næringslivet. Forutsetningen for et robust næringsliv er at det skapes et mer differensiert arbeidsmarked med større bredde i type virksomheter.

I de samiske primærnæringene reindrift, jordbruk og fiskeri, har kvinners rolle gradvis blitt svekket. Næringmessige strukturtiltak og reguleringer har medført at kvinners arbeidsinnsats ikke er blitt tilstrekkelig synliggjort. Samtidig er ikke velferdsordninger tilrettelagt for at menn i primærnæringene kan være omsorgspersoner.

Kvinner med høy utdanning bør trekkes sterkere inn i innovasjon og nyskaping. Det er blant annet viktig å få etablert kunnskaps- og kulturarbeidsplasser som har et bredt marked og som ikke er avhengig av offentlig engasjement.

Tall fra skolene i de samiske områdene viser stor frafallsprosent i videregående skole for gutter. Dette vil gi en skjev kjønnsmessig fordeling av kompetanse i samiske samfunn.

- Strategi: Sametingets virkemidler må tilpasses begge kjønn
- Tiltak:
- Sametingets tilskuddsordninger evalueres og revideres i et kjønnsperspektiv
  - Kvinner oppfordres særskilt til å søke

- Strategi: Kvinners rettsstilling og posisjon i primærnæringene må styrkes og synliggjøres
- Tiltak:
- Sametinget må i forhandlinger med statlige myndigheter arbeide for at kvinnes formelle status i reindriften styrkes
  - Sametinget må igangsette en evaluering av kvinners stilling i jordbruk, reindrift og fiskeriene
  - Sametinget vil i kontakt med statlige myndigheter arbeide for at velferdsordningene i primærnæringene tilpasses begge kjønn

- Strategi: Sametinget vil stimulere samiske gutter til å fullføre videregående skole
- Tiltak:
- Sametingets læreplanarbeid må ta hensyn til og bygge videre på unge samiske gutters ferdighet og kompetanse

Delmål 4: Likestillingsperspektiv implementeres i rettighetsarbeidet

I Sametingets arbeid med rettigheter og selvbestemmelse legges viktige strukturer for arbeidet med utviklingen av samiske samfunn. I dette arbeidet er det de materielle rettighetene som har blitt vektlagt. Det vil si rettigheter til land og vann, og til ressursene i disse områdene. I rettighetsarbeidet må de immaterielle rettighetene innlemmes i større grad. Det handler om retten til å fortelle sin egen historie, snakke sitt eget språk, utøve sin egen kultur, definere innholdet i egen opplæring og forvalte sine egne kulturminner.

I forlengelsen av rettighetsarbeidet i Sametinget vil likestillingsperspektivet i arealforvaltningen være av stor betydning. I utviklingen av Sametingets miljø- og arealpolitikk bør overføring av tradisjonell kunnskap til neste generasjon og konsekvenser av klimaendringer inkluderes som viktige faktorer. Beskyttelse av tradisjonell kunnskap må være sentralt i dette arbeidet.

- Strategi: Likestillings- og diskrimineringsarbeidet må forankres institusjonelt i et samisk kompetansemiljø.
- Tiltak: Sametinget må bidra til at det etableres et organ som gjennom informasjons- og dokumentasjons virksomhet fremmer likestilling og antidiskriminering i det samiske samfunnet. Sametinget må bidra til at det etableres et organ som har ansvar for overvåking av og rapportering om likestillings- og diskriminerings spørsmål i det samiske samfunnet.
- Strategi: Arbeide for at kjønnsperspektiv også inkluderes i arbeidet med rettigheter til det materielle kulturgrunnlaget
- Tiltak:
- Sametinget vil henstille Finnmarkskommisjonen om å være bevisst på kjønnsperspektivet i arbeidet med å kartlegge eksisterende rettigheter
  - Kjønnsperspektivet integreres i Sametingets miljø- og arealpolitikk
- Strategi: Statusen til og kunnskapen om immaterielle rettigheter må styrkes og sikres på lik linje med materielle rettigheter
- Tiltak:
- I Sametingets rettighetsarbeid må også immaterielle rettigheter inkluderes
  -
- Strategi:
- Arbeide for at samisk språk- og kulturkompetanse integreres i Likestillings- og diskrimineringsombudets virksomhet
- Tiltak:
- Sametinget må etablere faste møter med Likestillings- og diskrimineringsombudet
  - Sametinget må medvirke til at det sikres samisk kompetanse ved ombudets kontor

Innsatsområde 2: Toleranse for ulike seksuelle legninger

Mål: Aksept og toleranse for homofile og lesbiske

Det er lite åpenhet om andre seksuelle legninger enn heterofili i samiske samfunn. Mange homofile og lesbiske tør ikke være åpne om sin legning i frykt for hvilke reaksjoner de vil få fra samfunnet rundt. Fordommer baserer seg ofte på mangel på kunnskap. Sametinget må derfor gå foran for å fremme aksept og toleranse i samiske samfunn for ulike seksuelle legninger

- Strategi: Sametinget må delta aktivt i holdningsskapende arbeid om homofili
- Tiltak:
- Videreutvikle dialogen med organisasjoner for homofile og lesbiske
  - Sametinget må aktivt tilegne seg større kunnskap om situasjonen til homofile og lesbiske
  - Sametinget må igangsette holdningskampanje omkring åpenhet
  - Sametinget oppfordrer organisasjoner til å sette ulike seksuelle legninger på dagsorden. Øke kunnskap og sette i gang forskning på holdninger/diskriminering

Innsatsområde 3: Bekjempelse av vold i nære relasjoner

Mål: Både kvinner og menn skal ha rett til et liv fritt for vold og trusler om vold og barn skal ha rett til en oppvekst uten overgrep og frykt

Vold i nære relasjoner rammer hardt og har alvorlige følger for dem som opplever det. Slik vold kan ramme barn, kvinner og menn i alle aldre, og både kvinner og menn kan være voldsutøvere. Likevel er kvinner i større grad enn menn utsatt for den mest alvorlige volden. Det blir derfor særlig viktig å ha et fokus på menns vold mot kvinner. Barn som opplever vold i hjemmet blir utsatt for store skadevirkninger. Norge har sluttet seg til FNs barnekonvensjon og er forpliktet til å beskytte barn mot alle former for vold og overgrep.

Det er svært viktig å tydeliggjøre at vold som utøves i hjemmet er et offentlig ansvar. Justis- og politidepartementet har utarbeidet en handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2008 – 2011. Denne planen vil være med og danne utgangspunkt for Sametingets arbeid.

- Strategi: Et styrket hjelpeapparat bygd på samisk språk og kultur mot alle former for vold i nære relasjoner
- Tiltak:
- Samiske barns rettssikkerhet og rettigheter må ivaretas gjennom barnehus
  - Arbeide for et styrket hjelpeapparat rettet mot personer som er utsatt for vold
  - Arbeide for et tilrettelagt behandlingstilbud for voldsutøvere i samiske samfunn

Rapportering og økonomiske konsekvenser

Sametingets handlingsplan for likestilling 2009 – 2013, følges opp gjennom Sametingets årlige budsjetter i perioden. De årlige budsjettene fastsetter hvor mye midler som skal settes av til likestillingstiltak. Ikke alle strategier i handlingsplanen krever økonomiske ressurser. I forbindelse med framleggelse av likestillingspolitiske redegjørelser og gjennom årsmelding, vil det bli rapportert om hvilke tiltak og prosesser som er satt i gang i forbindelse med de forskjellige strategiene i handlingsplanen.

Behandlingen av saken ble avsluttet 27.11.08 kl. 17.25

Originalspråk: Norsk

Sak 47/08 Minerallov

Arkivsaknr.
07/2883

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 101/08
Nærings- og kulturkomiteen	11. – 13.11.08	
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	47/08

Saken påbegynt 28.11.08 kl. 09.05

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	14.10.08	Sametingsrådet	Sak R 101/08 Minerallov
2		Minerallovutvalget	NOU 1996:11 Forslag til minerallov (ikke vedlagt)
3		Samerettsutvalget	NOU 1997:4 Naturgrunnlaget for samisk kultur (ikke vedlagt)
4	05.02.97	Sametinget	Sak 8/97 NOU 1996:11 Forslag til ny minerallov
5	04.06.99	Sametinget	Sak 26/99 Ot.prp.nr. 35 (1998-99) Om lov om erverv av og drift av mineralressurser (mineralloven)
6	16.11.99	Sametingets visepresident/Stortingets næringskomité	Notat vedrørende Lov om erverv av og drift av mineralressurser (mineralloven)
7		Regjeringen	Ot.prp. nr. 35 (1998-99) Mineralloven (ikke vedlagt)
8	31.3.2000	Regjeringen	Ot.meld. nr. 1 (1999-2000) Trekking av mineralloven (ikke vedlagt)
9	04.04.03	Regjeringen	Ot.prp. nr. 53 (2002-2003) Finnmarksloven (ikke vedlagt)
10	26.05.03	Nærings- og handelsdepartementet	Høring. Forslag til ny minerallov (ikke vedlagt)
11	25.09.03	Sametinget	Sak 32/03 Høring – Forslag til ny minerallov
12	08.12.03	Nærings- og handelsministeren/Sametinget	Brev fra næringsministeren vedrørende mineralvirksomhet i områder med samiske interesser
13	23.02.04	Nærings- og handelsdepartementet	Referat fra møte mellom Nærings- og handelsdepartementet og Sametinget om minerallov
14	31.01.07		Protokoll fra administrativt konsultasjonsmøte 31.01.07
15	15.02.07	Sametinget	Posisjonsnotat 1
16	27.02.07		Protokoll fra politisk konsultasjonsmøte 27.02.07
17	02.05.07	Sametinget	Posisjonsnotat 2
18	11.05.07		Protokoll fra administrativt konsultasjonsmøte 27.02.07
19	20.07.07	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Epost fra Nærings- og handelsdepartementet med utkast til ot.prp
20	16.08.07	Sametinget /Nærings- og handelsdepartementet	Epost fra Sametinget med tilbakemeldinger på videre oppfølging av utkast fra Nærings- og handelsdepartementet
21	10.03.08	Sametinget/Nærings- og handelsdepartementet	Brev fra visepresident Marianne Balto om de videre konsultasjoner
22	31.03.08	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Brev fra næringsministeren vedrørende konsultasjonsprosessen
23	09.04.08	Sametinget/Nærings- og handelsdepartementet	Posisjonsnotat 3
24	11.04.08		Protokoll fra politisk konsultasjonsmøte 11.04.08
25	18.04.08	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Brev fra Nærings- og handelsdepartementet med oversendelse av lovutkast for Sametinget behandling
26	22.04.08	Sametinget/Nærings- og handelsdepartementet	Brev fra visepresident Marianne Balto om konsultasjonene og behandlingen av forslag til ny minerallov

27	28.04.08	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Brev fra næringsministeren med ønske om å fortsette konsultasjonene
28	27.06.08		Protokoll fra politisk konsultasjonsmøte 27.06.08
29	15.08.08	Sametinget	Epost med foreløpige tilbakemeldinger på tekstutkast til lovforslag
30	12.09.08	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Brev fra næringsministeren om at konsultasjonene er avsluttet
31	01.10.08	Sametinget/Nærings- og handelsdepartementet	Sametingets behandling av forslag til minerallov
32	14.10.08	Nærings- og handelsdepartementet/Sametinget	Nærings- og handelsdepartementet lovutkast for Sametinget behandling

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Det vises til Nærings- og handelsdepartementets brev av 14.10.08 med oversendelse av utkast til minerallov for de deler det har vært gjennomført konsultasjoner om.

Sametinget er positiv til en ny helhetlig og samlet lovgiving for forvaltning og bruk av mineralressursene. Skal loven legge til rette for en samfunnsmessig forsvarlig utnyttelse av mineralressursene er det helt nødvendig at loven også på en helhetlig måte ivareta samiske rettigheter og interesser. Sametinget konstaterer at loven slik den nå foreligger ikke gjør det.

Sametinget ønsker en lovgiving som gir muligheter til utnyttelse av mineralressursene i tradisjonelle samiske områder. Sametinget ønsker et lovverk som gir forutsigbarhet for alle parter og mulighet for sameksistens mellom tradisjonelle og nye næringer. Sametinget konstaterer at lovutkastet slik det nå foreligger ikke gir grunnlag for samarbeid for mineralbasert næringsutvikling i tradisjonelle samiske områder.

Sametinget viser til Stortingsmelding nr. 28 (2007-2008) 'Samepolitikken' hvor det heter at: "Staten er forpliktet til å respektere klart uttrykte ønsker fra urfolk når det skal treffes særlige tiltak som kan berøre den enkelte eller urfolks institusjoner, eiendom, kultur, arbeid og miljø. I samisk sammenheng betyr dette at tiltak som berører de nevnte områdene ikke uten videre kan iverksettes i strid med klart uttrykte ønsker og prioriteringer fra samene". Sametinget konstaterer at Nærings- og handelsdepartementet ikke legger dette til grunn slik utkastet til minerallov nå foreligger.

Sametinget konstaterer at lovutkastet ikke oppfyller statens folkerettslige forpliktelser overfor samene. Loven legger opp til en forskjellsbehandling av samers rettigheter i og utenfor Finnmark hva gjelder høring, vektlegging av samiske hensyn og samers rett til del av nytteverdi ved eventuell utvinning. Loven sikrer heller ikke samenes rett til konsultasjoner ved beslutninger om tiltak som undersøkelsesrett, prøvedrift og utvinningsrett etter mineraler staten hevder eiendomsrett til.

Samenes rett til beskyttelse mot inngrep som kan gjøre det umulig eller vesentlig vanskeligere å opprettholde og utvikle samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv innarbeides ikke i loven i form av vektleggingsbestemmelser for samiske hensyn i de tradisjonelle samiske områdene utenfor Finnmark. Lovutkastet ivaretar ikke de forpliktelser staten har til å sikre slik beskyttelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 1966 (SP) artikkel 27, jf. artikkel 1. Loven legger opp til at det for områder utenfor Finnmark kan fattes beslutninger om undersøkelsesrett, prøvedrift og utvinningsrett på mineraler staten hevder eiendomsretten til som ikke bare strider mot SP, men også mot intern rett, siden SP er inkorporert som en del av norsk rett med forrang i tilfelle motstrid, jf. menneskerettsloven §§ 2 og 3.

Samenes rettigheter til konsultasjoner med myndighetene for tiltak som kan berøre samene direkte sikres ikke i loven, heller ikke i Finnmark. Loven ivaretar dermed ikke forpliktelsene som følger av

ILO-Konvensjonen nr. 169 (ILO 169) artikkel 6, 7 og 15, samt FNs konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966 artikkel 27, jf. artikkel 1 og FNs urfolkserklæring artikkel 19 og 32.

Samenes rett til del av nytteverdien, eller urfolkssvederlag, ved eventuell utvinning av mineralressurser staten hevder eiendomsretten til sikres ikke i loven, heller ikke i Finnmark. Loven ivaretar ikke forpliktelsene som følger av ILO 169 artikkel 15 nr. 2. Forpliktelsen gjelder ”vedkommende folk”, som ikke begrenses bare til de med grunneierrettigheter, men omfatter også de med bruksrettigheter.

Det har vært gjennomført konsultasjoner mellom Nærings- og handelsdepartementet og Sametinget om forslag til minerallov i henhold til prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget fastsatt ved kgl. res. 1. juli 2005. Konsultasjonene har for Sametinget vært krevende fordi departementet ikke har gitt noen politiske og faglige begrunnelser på hvorfor Sametingets vurderinger og forslag ikke har kunnet bli imøtekommet. Det har også vært krevende å oppfatte at konsultasjonene skjedde i god tro og med målsetting om å oppnå enighet etter at regjeringen i mars 2008 offentlig, og før det ble gjort i konsultasjoner med Sametinget, ga uttrykk for at den hadde avklart sitt syn på hvordan samiske rettigheter og interesser skulle behandles i loven.

Sametinget vil understreke at arbeidet med en minerallov har pågått i over to tiår, og at forholdet til samiske rettigheter og interesser har vært utredet med forslag til løsninger både i NOU 1996:11 ’Forslag til minerallov’ og i NOU 1997:4 ’Naturgrunnlaget for samisk kultur’. I Ot.prp. nr. 35 (1998-99) ’Mineralloven’, som ble trukket tilbake i Ot.meld. nr. 1 (1999-2000), var det også fremmet lovforslag med vedlagt utkast til forskrift som søkte å ivareta hensynet til samisk kultur i hele det tradisjonelle samiske området. Videre har departementet hatt god tid og full anledning til å samordne høringen av NOU 2007:13 ’Den nye sameretten’ med lovarbeidet slik det framkommer i Justisdepartementets høringsbrev for denne utredningen. Med bakgrunn i den tiden som har gått med arbeidet for ny minerallov framstår det som lite troverdig at en ikke kan ivareta rettighetene og interessene til samene i hele det tradisjonelle samiske området ved forslag til en minerallov.

Sametinget gir på denne bakgrunn ikke sitt samtykke til minerallov slik det nå foreligger. Dette innebærer at Sametinget heller ikke kan gi sin tilslutning til de aktiviteter lovforslaget søker å regulere.

Nærings- og kulturkomiteen innstilling

Innledning

Regjeringen Bondevik I fremmet i 1999 Ot.prp. nr. 35 (1998-1999) Om lov om erverv av og drift på mineralressurser (mineralloven). Lovforslaget bygget på NOU 1996:11 ”Forslag til ny minerallov”. Minerallovutvalget ble nedsatt i 1993. Samerettsutvalget behandlet også forslag knyttet til mineralvirksomhet og foreslo endringer av bergverkslovgivingen. Sametinget avga høringsuttalelse til NOU 1996:3 i Sak 8/97 og Ot.prp. nr. 35 (1998-1999) i Sak 26/99.

Formålet med ny minerallov er å legge til rette for en ny helhetlig og samlet lovgivning for forvaltning og bruk av mineralressursene. Loven skal legge til rette for en samfunnsmessig forsvarlig utnyttelse av mineralressursene, på en helhetlig måte som ivaretar samiske rettigheter og interesser.

Konsultasjonene i arbeidet med ny minerallov startet opp i henhold til avtalen om konsultasjonsprosedyrer mellom regjeringen og Sametinget januar 2007. Konsultasjonene har vært krevende. For en periode på 7 måneder, i tidsrommet juli 2007 til mars 2008, stoppet konsultasjonsprosessene helt opp. Etter møte med næringsministeren Sylvia Brustad 27.06.08 ble sametingspresidenten orientert per telefon 11.09.08 og ved brev av 12.09.08 at konsultasjonene var avsluttet fra departementets side

Merknader:

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Lene Hansen, Klemet Erland Hætta og Tor Mikalsen, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Berit Oskal Eira, Knut Store, Jørn Are Gaski, Ranveig Matheussen, Marie Therese N. Aslaksen og Per Edvind Varsi, medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP) Anders Urheim, medlemmet fra Senterpartiet (SP) Olaf Eliassen, medlemmet fra Sør-lista (SL) Kirsten Appfjell-Eira, medlemmet fra Flyttsamelista (FSL) Per A. Bøbr og medlemmet fra Fastboendes liste Isak Mathis O. Hætta,

konstaterer at Nærings- og handelsdepartementets utkast til ny minerallov legger opp til en forskjellsbehandling av samiske rettigheter i og utenfor Finnmark. Dette framkommer ved at samene utenfor Finnmark ikke tilstås samme rett til høring, vektlegging av samiske hensyn og samers rett til deler av nytteverdiene ved eventuell utvinning ikke gjelder utenfor Finnmark. Samiske interesser er heller ikke sikret rett til konsultasjoner før det gis adgang til undersøkelser, prøvedrift og rett til utvinning av mineraler staten hevder eiendomsrett til i de samiske områder utenfor Finnmark. Komiteen finner ikke å kunne gi sin tilslutning til denne forskjellsbehandling, fordi dette vil bidra til ytterligere svekkelse av de samiske områder i landet hvor samisk kultur, språk og samfunnsliv er sterkt marginalisert og trenger å få trygget sine rammevilkår.

Komiteen konstaterer samtidig med tilfredshet at Miljøverndepartementet etter konsultasjoner med Sametinget om naturmangfoldloven har tatt inn bestemmelse om vektlegging av direkte berørte samiske interesser og at vektleggingsreglene skal gjelde for hele det samiske området i landet. Komitemedlemmene viser i denne forbindelse til Høyesteretts dom i Selbusaken i 2001 hvor det konstateres at ILO-konvensjon 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater også gjelder samene i Trøndelag, og komiteen legger således til grunn at samer utenfor Finnmark er underlagt de samme rettigheter og den samme beskyttelse som måtte kunne påberopes i Finnmark. Den foreslåtte forskjellsbehandling i utkastet til mineralloven konstateres således å være i strid med folkeretten.

Minerallov forslaget oppfylder langt på vei sametingets krav når det gjelder varslingsplikt overfor samene i Finnmark. Sametinget mener at samenes rettigheter utenfor Finnmark når det gjelder dette, også må sikres i loven.

Sametinget mener at samene i hele Norge skal likebehandles. Det er ikke riktig å forskjellsbehandle samer etter geografi, slik departementet legger opp til.

Forslag

Komiteen, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR), medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap), medlemmet fra Samisk sosialdemokratisk parti (SSP), medlemmet fra Senterpartiet (SP), medlemmet fra Sør-lista (SL), medlemmet fra Flyttsamelista (FSL) og medlemmet fra Fastboendes liste, foreslår følgende tillegg til rådets forslag:

Forslag

Andre avsnitt i rådets forslag flyttes til etter 4. Avsnitt.

Sametinget er positiv til (osv.....siste setning i dette avsnittet erstattes med følgende.):

Sametinget konstaterer at lovutkastet slik det nå er presentert ikke ivaretar en helhetlig ivaretagelse av de samiske interesser.

Sametinget finner i denne sammenheng å måtte beklage at Sametinget er unndratt egen mulighet til å foreta en mer helhetlig vurdering av lovutkastet siden det tilsendte materialet utelukkende refererer til de paragrafer som departementet mener berører samiske interesser.

Det er Sametingets oppfatning, jf. referat fra administrativt konsultasjonsmøte 31.01.07, at Sametinget må få tilgang til tekster som inneholder lovutkastet i sin helhet samt departementets merknader til de enkelte bestemmelser i utkastet. Uten slik tilgang, vil Sametingets behandling skje på et ufullstendig grunnlag.

Sametinget ber om at regjeringen gjenåpner konsultasjonene og søker å finne fram til omforente løsninger i samråd med Sametinget. Videre ber Sametinget om å få seg forelagt grunnlag for en mer helhetlig vurdering av lovforslaget.

Sametinget finner lovforslaget slik det er presentert for Sametinget som mangelfullt og finner ikke på dette grunnlag å kunne gi sin tilslutning til lovforslaget.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 31 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Nærings- og kulturkomiteens forslag ble vedtatt med 28 stemmer mot 3 stemmer.
- Nærings- og kulturkomiteens tilrådning ble vedtatt med 28 stemmer mot 3 stemmer

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Klemet Erland Hætta, saksordfører	Ann-Mari Thomassen
	Klemet Erland Hætta	
2	Knut Store	
3	Tor Mikalsen	Ann-Mari Thomassen Aili Keskitalo
	Tor Mikalsen	
4	Jánoš Trosten	Berit Oskal Eira Egil Olli
	Jánoš Trosten	
5	Johan Mikkel Sara	Klemet Erland Hætta Egil Olli Jánoš Trosten
	Johan Mikkel Sara	
6	Terje Tretnes	Tor Mikalsen Ann-Mari Thomassen Egil Olli
	Terje Tretnes	
7	Olaf Eliassen	
8	Toril Bakken Käven	Egil Olli Jánoš Trosten

		Berit Oskal Eira
	Toril Bakken Kåven	
9	Willy Ørnebakk	Klemet Erland Hætta
		Tor Mikalsen
		Ann-Mari Thomassen
	Willy Ørnebakk	
10	Egil Utsi	Ann-Mari Thomassen
	Egil Utsi	
11	Berit Oskal Eira	
12	Jarle Jonassen	
13	Ann-Mari Thomassen	
14	Egil Olli	
15	Aili Keskitalo	
16	Johan Mikkel Sara	
17	Klemet Erland Hætta	
18	János Trosten	
19	Egil Olli	
	Klemet Erland Hætta	
	Johan Mikkel Sara, til forr. orden	

VI Sametingets vedtak

Det vises til Nærings- og handelsdepartementets brev av 14.10.08 med oversendelse av utkast til minerallov for de deler det har vært gjennomført konsultasjoner om.

Sametinget ønsker en lovgiving som gir muligheter til utnyttelse av mineralressursene i tradisjonelle samiske områder. Sametinget ønsker et lovverk som gir forutsigbarhet for alle parter og mulighet for sameksistens mellom tradisjonelle og nye næringer. Sametinget konstaterer at lovutkastet slik det nå foreligger ikke gir grunnlag for samarbeid for mineralbasert næringsutvikling i tradisjonelle samiske områder.

Sametinget viser til Stortingsmelding nr. 28 (2007-2008) 'Samepolitikken' hvor det heter at: "Staten er forpliktet til å respektere klart uttrykte ønsker fra urfolk når det skal treffes særlige tiltak som kan berøre den enkelte eller urfolks institusjoner, eiendom, kultur, arbeid og miljø. I samisk sammenheng betyr dette at tiltak som berører de nevnte områdene ikke uten videre kan iverksettes i strid med klart uttrykte ønsker og prioriteringer fra samene". Sametinget konstaterer at Nærings- og handelsdepartementet ikke legger dette til grunn slik utkastet til minerallov nå foreligger.

Sametinget er positiv til en ny helhetlig og samlet lovgiving for forvaltning og bruk av mineralressursene. Skal loven legge til rette for en samfunnsmessig forsvarlig utnyttelse av mineralressursene er det helt nødvendig at loven også på en helhetlig måte ivareta samiske rettigheter og interesser. Sametinget konstaterer at lovutkastet slik det nå er presentert ikke ivaretar de samiske interesser på en helhetlig måte.

Sametinget finner i denne sammenheng å måtte beklage at Sametinget er unndratt egen mulighet til å foreta en mer helhetlig vurdering av lovutkastet siden det tilsendte materialet utelukkende refererer til de paragrafer som departementet mener berører samiske interesser.

Det er Sametingets oppfatning, jf. referat fra administrativt konsultasjonsmøte 31.01.07, at Sametinget må få tilgang til tekster som inneholder lovutkastet i sin helhet samt departementets merknader til de enkelte bestemmelser i utkastet. Uten slik tilgang, vil Sametingets behandling skje på et ufullstendig grunnlag.

Sametinget ber om at regjeringen gjenåpner konsultasjonene og søker å finne fram til omforente løsninger i samråd med Sametinget. Videre ber Sametinget om å få seg forelagt grunnlag for en mer helhetlig vurdering av lovforslaget.

Sametinget finner lovforslaget slik det er presentert for Sametinget som mangelfullt.

Sametinget konstaterer at lovutkastet ikke oppfyller statens folkerettslige forpliktelser overfor samene. Loven legger opp til en forskjellsbehandling av samers rettigheter i og utenfor Finnmark hva gjelder høring, vektlegging av samiske hensyn og samers rett til del av nytteverdi ved eventuell utvinning. Loven sikrer heller ikke samenes rett til konsultasjoner ved beslutninger om tiltak som undersøkelsesrett, prøvedrift og utvinningsrett etter mineraler staten hevder eiendomsrett til.

Samenes rett til beskyttelse mot inngrep som kan gjøre det umulig eller vesentlig vanskeligere å opprettholde og utvikle samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv innarbeides ikke i loven i form av vektleggingsbestemmelser for samiske hensyn i de tradisjonelle samiske områdene utenfor Finnmark. Lovutkastet ivaretar ikke de forpliktelser staten har til å sikre slik beskyttelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 1966 (SP) artikkel 27, jf. artikkel 1. Loven legger opp til at det for områder utenfor Finnmark kan fattes beslutninger om undersøkelsesrett, prøvedrift og utvinningsrett på mineraler staten hevder eiendomsretten til som ikke bare strider mot SP, men også mot intern rett, siden SP er inkorporert som en del av norsk rett med forrang i tilfelle motstrid, jf. menneskerettsloven §§ 2 og 3.

Samenes rettigheter til konsultasjoner med myndighetene for tiltak som kan berøre samene direkte sikres ikke i loven, heller ikke i Finnmark. Loven ivaretar dermed ikke forpliktelsene som følger av ILO-Konvensjonen nr. 169 (ILO 169) artikkel 6, 7 og 15, samt FNs konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966 artikkel 27, jf. artikkel 1 og FNs urfolkserklæring artikkel 19 og 32.

Samenes rett til del av nytteverdien, eller urfolkssvederlag, ved eventuell utvinning av mineralressurser staten hevder eiendomsretten til sikres ikke i loven, heller ikke i Finnmark. Loven ivaretar ikke forpliktelsene som følger av ILO 169 artikkel 15 nr. 2. Forpliktelsen gjelder ”vedkommende folk”, som ikke begrenses bare til de med grunneierrettigheter, men omfatter også de med bruksrettigheter.

Det har vært gjennomført konsultasjoner mellom Nærings- og handelsdepartementet og Sametinget om forslag til minerallov i henhold til prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget fastsatt ved kgl. res. 1. juli 2005. Konsultasjonene har for Sametinget vært krevende fordi departementet ikke har gitt noen politiske og faglige begrunnelser på hvorfor Sametingets vurderinger og forslag ikke har kunnet bli imøtekommet. Det har også vært krevende å oppfatte at konsultasjonene skjedde i god tro og med målsetting om å oppnå enighet etter at regjeringen i mars 2008 offentlig, og før det ble gjort i konsultasjoner med Sametinget, ga uttrykk for at den hadde avklart sitt syn på hvordan samiske rettigheter og interesser skulle behandles i loven.

Sametinget vil understreke at arbeidet med en minerallov har pågått i over to tiår, og at forholdet til samiske rettigheter og interesser har vært utredet med forslag til løsninger både i NOU 1996:11 'Forslag til minerallov' og i NOU 1997:4 'Naturgrunnlaget for samisk kultur'. I Ot.prp. nr. 35 (1998-99) 'Mineralloven', som ble trukket tilbake i Ot.meld. nr. 1 (1999-2000), var det også fremmet lovforslag med vedlagt utkast til forskrift som søkte å ivareta hensynet til samisk kultur i hele det tradisjonelle samiske området. Videre har departementet hatt god tid og full anledning til å samordne

høringen av NOU 2007:13 'Den nye sameretten' med lovarbeidet slik det framkommer i Justisdepartementets høringsbrev for denne utredningen. Med bakgrunn i den tiden som har gått med arbeidet for ny minerallov framstår det som lite troverdig at en ikke kan ivareta rettighetene og interessene til samene i hele det tradisjonelle samiske området ved forslag til en minerallov.

Sametinget gir på denne bakgrunn ikke sitt samtykke til minerallov slik det nå foreligger. Dette innebærer at Sametinget heller ikke kan gi sin tilslutning til de aktiviteter lovforslaget søker å regulere.

Behandlingen av saken ble avsluttet 28.11.08 kl. 11.40

Originalspråk: Norsk

Sak 48/08 Næringsavtale for duodji 2009 - Godkjenning

Arkivsaknr.
08/3500

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.08	R 097/08
Plan- og finanskomiteen	11. – 13.08	
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	48/08

Saken påbegynt 28.11.08 kl. 11.40

Ved sakens begynnelse ba representant Magnhild Mathisen Sametinget vurdere hennes habilitet ved saken:

Votering om habilitet. Av 43 representanter var 31 tilstede.

Enstemmig vedtak:

Magnhild Mathisen er innhabil ved behandlingen av saken

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	14.10.08	Sametingsrådet	Sak R 097/08 Næringsavtale for duodji 2009 - Godkjenning
2	30.09.08	Sámiid duodji, Duojáriid ealáhussearvi og Sametinget	Næringsavtale for duodji 1. januar – 31. desember 2009
3	27.08.08	Sámiid duodji og Duojáriid ealáhussearvi	Næringsavtale for duodji Krav 2009
4	17.09.08	Sámiid duodji og Duojáriid ealáhussearvi	Protokoll fra forhandlinger om en næringsavtale for duodji 2009

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget godkjenner den inngåtte avtalen mellom Sámiid duodji og Duojáriid ealáhussearvi og Sametinget av 30.09.08. Sametinget gir fullmakt til Sametingsrådet å gi nærmere retningslinjer for de ulike ordningene utover det som framkommer i Sametingets budsjett for 2009.

Plan- og finanskomiteens innstilling:

Innledning

Avtalepartene Sámiid duodji, Duojáriid ealáhussearvi og Sametinget underskrev en næringsavtale for duodji for 2009 den 30.09.08.

Målet for næringsavtalen er å utvikle en næringsrettet duodji med økt lønnsomhet og omsetning av egenproduserte varer.

I henhold til § 11 i Hovedavtale for duodjinæringen av 29.mars 2005 skal en inngått avtale med partene godkjennes av sametingets plenum. Duodjiavtalen har tidligere ikke vært behandlet som egen sak, men som del av Sametingets budsjett.

Merknader:

Komiteens flertall, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Roger Pedersen, Aili Keskitalo, Kirsti Guvsám, Miriam Paulsen, Ann-Mari Thomassen og Gunn Britt Retter (NSR/SfP), og medlemmet fra Samefolkets parti (SfP) Terje Tretnes fremmer følgende merknad:

Komiteens flertall fremmer følgende innspill til forhandlingene i duodjiavtalen for 2010.

Duodjiorganisasjonenes virksomhet bidrar til revitalisering av den samiske kultur, lavterskeltilbud til samiske områder hvor duodjitradisjonene er både sterke og svake og i tillegg høyterskeltilbud til næringsdrivende.

Avtalepartene må vurdere om det er rimelig at antall medlemmer vektlegges så sterkt ved beregning av organisasjonsstøtte. Konsekvensene av en slik beregning kan bli at duodjiorganisasjonene vil sette inn store ressursene på å sikre seg medlemmer som kan stå i duodjiregisteret, og små ressurser til rekruttering til duodji og utøve tilbud til alle samiske miljøer og områder. Det kan også vurderes å ha en høyere sats for organisasjoner som er landsdekkende. Dette vil stimulere duodjiorganisasjonene til å ivareta alle samiske områder.

Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag blir i budsjettet for 2009 flyttet fra direkte tilskudd til duodjiinstitusjoner, til en søkerbasert ordning for samiske salgsorganisasjoner i duodji (Post 7.5.6). Posten om en søkerbasert ordning for salgsorganisasjonene er også med i duodjiavtalen 2009, punkt 8 Duodjiutvalg.

Bakgrunnen for opprettingen av en ny post for søkerbaserte midler er "Evaluering av salgsorganisasjonene i duodji og Duojáruid Dállu", som kom i 2007. Komiteens flertall kan imidlertid ikke se at evalueringsrapporten konkluderer med at Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag burde over til en søkerbasert ordning. Laget har i følge evalueringsrapporten oppfylt de tildelingskriteriene som er lagt til grunn.

I følge rapporten er Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag og mer en institusjon enn butikk i lokalsamfunnet Manndalen. Det gjennomføres årlig en rekke tiltak i regi av laget, det være seg ulike kurs og prosjekter som dels har til hensikt å holde liv i duodjitradisjoner og dels utvikle nye teknikker/tradisjoner. Rapporten sier også at i arbeidet med evalueringen kom det helt klart fram at de lokale duodjiutøverne ikke ville produsert, hvis ikke Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag hadde etterspurt produktene.

Rapporten sier videre at Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag har gode handlingsplaner for hvert år, gjennomfører tiltak og rapporterer på en god måte i forhold til planlagte tiltak. Laget har også gode beskrivelser av de enkelte tiltak med omfang, resultater, deltakere osv. Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag er en viktig institusjon som bidrar til å opprettholde duodji-tradisjoner i sitt område.

Komiteens flertall mener at Olmáivákki Duodjearvi - Manndalen Husflidslag for budsjettet 2010 bør vurderes flyttet tilbake til posten Duodjiinstitusjoner.

Under rådets vurdering av duodjiavtalen vises det til at for å få et helhetlig bilde av tildelinger til duodji er det nødvendig å ta med tildelinger som gis over andre budsjettposter også. I pkt. 7.2.1 Duodjiinstitusjoner gis det kr 500.000,- til Duodjeinstituhitta som øremerkes til veilederstillinger i duodji.

I rapporten om veiledningsstillinger fra 2005, som Duodjeinstituhitta skrev på oppdrag fra referansegruppa for utviklingsprogram i duodji, er planen at det innledningsvis skal opprettes to halve veilederstillinger. Den ene skal opprettes i Manndalen (Region Troms) og den andre i Region Tysfjord-Evenes. Etter planen skal Duodjeinstituhitta ha koordineringsansvaret for veilederne.

Komiteens flertall legger til grunn at de to veilederstillingene kommer på plass så snart som mulig. Komiteens flertall ber om at det vurderes opprettelse av 3 veilederstillinger, en i Mandalen, en i Tysfjord og en i markasamisk område.

Komiteens flertall er også bekymret over at veilederstillinga på Snåsa er redusert.

Det kommer frem i tilskuddstyrets rapport at duodji-midlene nesten uavkortet går til søkere i Finnmark. Sametinget bør derfor stimulere søkere i andre områder slik at denne ordningen får en noe jevnere geografisk fordeling.

Komiteen flertall ser nødvendigheten at Sametinget behandler godkjenning av næringsavtalen for duodji 2010 i god tid før budsjettet for 2011 behandles i Sametingets plenum

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og rår Sametinget til å vedta følgende: Sametinget støtter for øvrig Sametingsrådets forslag til innstilling.

III Votering

Av 43 representanter var 26 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Plan- og finanskomiteens tilrådning ble enstemmig vedtatt

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Miriam Paulsen, saksordfører	
2	Per Edvin Varsi	
3	Tor Mikalsen	
4	Kirsten Appfjell-Eira	
5	Vibeke Larsen	
	Miriam Paulsen, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametinget godkjenner den inngåtte avtalen mellom Sámiid duodji, Duojáriid ealáhussearvi og Sametinget av 30.09.08. Sametinget gir fullmakt til Sametingsrådet å gi nærmere retningslinjer for de ulike ordningene utover det som framkommer i Sametingets budsjett for 2009.

Behandlingen av saken ble avsluttet 28.11.08 kl. 11.55

Originalspråk: Norsk

Sak 49/08

Søknad om tidsbegrenset permisjon fra vervet som sametingsrepresentant - Bjarne Store-Jakobsen

Arkivsaknr.
08/22

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Møtelederskapet	11.11.08	04/08
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	49/08

Saken påbegynt 28.11.08 kl. 11.55

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	11.11.08	Møtelederskapet	Sak 04/08 Søknad om tidsbegrenset permisjon fra vervet som sametingsrepresentant – Bjarne Store-Jakobsen
2	06.11.08	Bjarne Store-Jakobsen	Søknad om tidsbegrenset permisjon som sametingsrepresentant

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling:

Bjarne Store-Jakobsen innvilges permisjon fra sitt verv som sametingsrepresentant i den perioden han fungerer som politisk rådgiver for sametingsrådet. I denne perioden går Ranveig Matheussen inn som fast representant i Sametinget.

III Votering

Av 43 representanter var 29 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Jarle Jonassen, saksordfører	
2	Aili Keskitalo	Egil Olli
	Aili Keskitalo	

VI Sametingets vedtak

Bjarne Store-Jakobsen innvilges permisjon fra sitt verv som sametingsrepresentant i den perioden han fungerer som politisk rådgiver for sametingsrådet. I denne perioden går Ranveig Matheussen inn som fast representant i Sametinget.

Behandlingen av saken ble avsluttet 28.11.08 kl. 12.00

Originalspråk: Norsk

Sak 50/08 Fritak for verv som vararepresentant - Tom Sottinen

Arkivsaknr.
08/22

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Møtelederskapet	24.11.08	
Sametingets plenum	05-08.12.05	050/08

Saken påbegynt 28.11.08 kl. 12.00

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	24.11.08	Møtelederskapet	Fritak for verv som vararepresentant – Tom Sottinen

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling:

Tom Sottinen innvilges fritak fra vervet som vararepresentant for resten av valgperioden.

III Votering

Av 43 representanter var 29 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Jarle Jonassen, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Tom Sottinen innvilges fritak fra vervet som vararepresentant for resten av valgperioden.

Behandlingen av saken ble avsluttet 28.11.08 kl. 12.05

Originalspråk: Norsk

Sak 51/08 Tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder

Arkivsaknr.
08/5016

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingets plenum	25. – 28.11.08	051/08

Saken påbegynt 28.11.08 kl. 12.05

I Vedlegg

Nr.	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		Representant Olaf Eliassen (SP).	Sak 39/08-2: Tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder.

II Saksfremstilling

Under sak 39/08 Kunngjøring av nye saker, fremmet representant Olaf Eliassen (SP) forslag til ny sak om å utforme en tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder. Sametingets plenum vedtok å fremme denne som egen sak fredag 28.11.08.

Sametingsrådets innstilling:

Sametingsrådet igangsetter arbeidet med å utforme en helhetlig tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder.

Merknad 1, NSR/SaB v/ representant Gunn-Britt Retter

Kunnskapsgrunnlaget

Det er stort behov for å få et solid kunnskapsgrunnlag for Sametinget for å ta de beste beslutningene for de samiske samfunn. Dette gjelder spesielt for trygging og utvikling av samiske bygder. Å komme fram til et erfaringsbasert, permanent opplegg for produksjon av offisiell samisk statistikk har vært et hovedmål med prosjektet samisk statistikk.

Prosjektet om samiskrelatert statistikk er avsluttet i 2008. I henhold til Sametingets vedtak i sak 10/06 Samiskrelatert statistikk i Norge, vil Sametinget arbeide for at produksjonen av samiskrelatert statistikk institusjonaliseres og blir en fast etablert virksomhet.

NSR/SaB mener det må taes de nødvendige konkrete initiativ og kontakter for å igangsette de prosesser som må til for å institusjonalisere arbeid med samiskrelatert statistikk. Statistikken danner grunnlag for arbeidet med utforming av en helhetlig tiltaksplan for trygging og utvikling av de samiske bygder.

Forslag 1, representant Klemet Erland Hætta, NSR

Tiltaksplanarbeidet bør prioriteres av Sametingsrådet, og fremlegges Sametingets plenum til behandling på første møte i februar 2009. Tiltakene må spesielt ha fokus på de tiltakene Sametingsrepresentant Olaf Eliassen skisserer i sitt forslag.

III Votering

Av 43 representanter var 30 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag fra representant Klemet Erland Hætta ble trukket tilbake.
- Sametingsrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Egil Olli, saksordfører	
2	Klemet Erland Hætta	Egil Olli Toril Bakken Kåven
3	Klemet Erland Hætta Willy Ørnebakk Willy Ørnebakk	Klemet Erland Hætta
4	Olaf Eliassen	
5	Marianne Balto	Olaf Eliassen Toril Bakken Kåven Johan Mikkell Sara
6	Marianne Balto Klemet Erland Hætta Egil Olli	

VI Sametingets vedtak

Sametingsrådet igangsetter arbeidet med å utforme en helhetlig tiltaksplan for trygging og utvikling av samiske bygder.

Behandlingen av saken ble avsluttet 28.11.08 kl. 12.30

Undertegnede har lest gjennom protokollen, og finner de bokførte beslutninger å være i overensstemmelse med Sametingets vedtak.

Karášjohka 28.11. 20008

Møtelederskapet

Jarle Jonassen
leder

Inger Jørstad

Tone Finnesen

Per Edvind Varsi